

martyrum, aut confessorum, etc., omissis Psalmis de feria, præscribuntur alii qui præmissis Antiphonis conveniunt uti etiam nunc in Ecclesia Romana usitatum.

Quemadmodum in libro Sacramentorum assignantur Orationes nonnullæ *ad crucem, ad fontes*; ita etiam hac in Collectione indicantur Antiphonæ, *ad crucem, vel ad fontes*, pro octava Theophaniæ, forte quod in Theophania Baptismi Christi memoria celebraretur, et baptismus solemniter daretur.

In officio Purificationis, quod integrum est de sanctissima Virgine, observatione dignum Responsorium hoc: *Gaude, Maria; cunctas hæreses sola interemisti, quæ Gabrielis, etc.*

In Dominica 5 Quadragesimæ, *de Passione*, jam tum nuncupata, Versus isti: *Eripe me ab homine malo, Eripe me de inimicis meis. Erue a framea, De ore leonis*, appellantur *Versi declinatorii*. Multi alii alibi occurrunt, ut in sanctissimo Paschæ die cum eodem titulo. Cur vero ita dicantur, nondum assequi potuimus, nisi ex mera conjectura; quam timide proferimus, donec certius aliquid nobis suppetat. Hi versus omnino discrepant ab illis qui in Responsoriiis inseruntur; idque habent singulare quod psalmodiam seu Psalmorum cantum claudant. Quando vero canuntur, facies ad altare convertitur, quem ritum observat Amalarius. Itaque dici potuerunt hi versus *declinatorii*, tum propter inclinationem seu conversionem vultus, et totius corporis ad Orientem aut altare; tum propter psalmodiæ finem quem indicant; quæ enim ad finem vergunt ea declinare dicuntur.

In Dominica Palmarum Versus *Gloria, laus, et honor, etc.*, minime leguntur.

In Ordine ad Vesperas diei Paschæ legitur; *Et tunc vadunt ad sanctum Joannem ad Vestem*; cui loco illustrando adhibuimus conjecturam doctissimi Mabillonii in notis ad 1 Ordinem Romanum tomo II Musei Ital., pag. 37. Aliam hic accipe. Lib. III, epist. 3, sanctus Gregorius jubet ad se transmitti tunicam sancti Joannis, quæ penes quemdam episcopum erat. Eam, ut optaverat, Romam delatam, et sub altari sancti Joannis in basilica Constantiniana collocatam narrat Joannes Diaconus, lib. III Vitæ sancti Gregorii, 731 cap. 57 ac seq. *Quæ quidem vestes, inquit Joannes, usque hactenus tantis miraculis coruscare probantur, etc. Ab hac fortasse sacra tunica, basilica sancti Joannis, in qua asservabatur, dicta est sanctus Joannes ad vestem.*

Non me latet Joannis Diac. testimonium a doctissimo Tillemontio reprobari (Tom. I, Hist. eccl., in notis, pag. 640), tanquam ipsi Gregorio contrarium. Verum id minime probat.

Post officium Ascensionis et Pentecostes legitur: *Ans in matutinis de sancto Germano*. De Antissiodorensi, an de Parisiensi, aut de quopiam Germano id sit intelligendum non liquido constat. Circa id tempus, nimirum maii die 28, celebratur natalis sancti Germani Parisiensis antistitis. De hoc festo in Codice Compendiensi acri vero propius videtur.

In officio de sancto Petro, Responsorium ultimum secundi nocturni prætereundum non est: *Tu es pastor ovium, princeps apostolorum; tibi tradidit Deus omnia regna mundi et ideo tibi traditæ sunt claves regni cælorum.*

Amplissimum est, et ex solemnioribus officium de sancto Hippolyto martyre, die 13 augusti.

Quæ canuntur in festo sanctorum Dionysii et sociorum martyrum Antiphonæ et Responsorialia, omnia desumuntur ex eorum Actis, in quibus sanctus Dionysius a sancto Clemente Petri apostoli successore missus traditur.

In nostro Codice legitur de sancto Andrea ex ejusdem Actis consarcinatum, quale fere nunc etiam in Breviario Romano habetur.

In festo sancti Thomæ apostoli, ejus prædicationis et martyrii apud Indos fit mentio.

Inter Responsorialia hic collecta quædam inscribuntur *de auctoritate*. Quid hoc significet explicare conatur Amalarius, lib. de Ord. Antiphonarii, cap. 53. At difficultatem tangit, non tollit, imo vix tantisper elevat. De re autem ita obscura silere malumus quam temere opinari.

Multa alia observatione non indigna in brevibus notis calci columnarum inscriptis offendes, quæ ideo hic repetenda et retractanda non credimus.

SANCTI GREGORII MAGNI

ROMANI PONTIFICIS

LIBER RESPONSALIS

SIVE

ANTIPHONARIUS.

(Ex Codice Compend., nono sæculo inclinante descripto; cui sancti Gregorii papæ nomen præfigitur.)

^a IN NOMINE DOMINI JESU CHRISTI.

Incipiunt ^b Responscia, sive Antiphonæ per anni circulum.

733 *In vigilia Dominicæ primæ de Adventu Domini.*
Ad Vesperas.

Antiph. Ecce nomen Domini venit de longinquo, et claritas ejus replet orbem terrarum.

^a Hæc scripta sunt litteris uncialibus aureis in area purpurea, et rubris in area alba.

Ad Invitatorium.

Antiph. Ecce venit Rex, occurramus obviam Salvatori nostro. *Item Antiph.* Regem venturum Dominum, venite adoremus. *Ant.* Angelus Domini nun-

^b Hinc liber Responsalis appellatur Codex ea continens.

tiavit Mariæ, et concepit de Spiritu sancto, Alleluia. **A** *Ant.* Jerusalem, respice ad Orientem, et vide, alleluia.

Feria tertia.

Antiph. Antequam convenirent, inventa est Maria habens in utero de Spiritu sancto, allel. *Ant.* Quærite Dominum dum inveniri potest, invocate eum dum prope est, alleluia.

Feria quarta.

Antiph. De Sion exivit lex, et Verbum Domini de Jerusalem. *Ant.* Veniet fortior post me, cujus non sum dignus solvere corrigiam calceamentorum ejus.

Feria quinta.

Antiph. Benedicta tu in mulieribus, et benedictus fructus ventris tui. *Ant.* Exspectabo Dominum Salvatorem meum, et præstolabor eum, dum prope est, alleluia.

Feria sexta.

Antiph. Ecce veniet Deus, et homo de domo David sedere in throno, allel. *Ant.* Ex Ægypto vocavi filium meum; veniet ut salvet populum suum.

Sabbato.

Antiph. Sion, noli timere, ecce Deus tuus veniet, **734** alleluia. *Ant.* Ecce in nubibus cæli Filius hominis veniet, alleluia. *Ant.* Omnis vallis implebitur, et omnis mons et collis humiliabitur, et videbit omnis caro Salutare Dei. *Ant.* Veni, Domine, visitare nos in pace, ut lætemur coram te corde perfecto. *Ant.* Leva, Jerusalem, oculos, et vide potentiam Regis. Ecce Salvator venit solvere te a vinculo. *Ant.* Gaude et lætare, Jerusalem, quia Rex tuus venit tibi, de quo prophetæ prædixerunt, angeli adoraverunt, quem cherubim et seraphim, Sanctus, Sanctus, Sanctus præclamant.

Responsoria in Dominica secunda.

a Resp. Jerusalem, cito veniet salus tua; quare mœrore consumeris? Nunquid consiliarius non est tibi, quia *b* innovabit te dolor. Salvabo te, et liberabo te, noli timere. *Vers.* Israel, si me audieris, non erit in te deus recens, neque adorabis deum alienum; ego enim Dominus. Salvabo te, etc. *Resp.* Ecce Dominus veniet, et omnes sancti ejus cum eo; et erit in die illa lux magna. Et exhibunt de Jerusalem, sicut aqua munda; et regnavit Dominus in æternum super omnes gentes. *Vers.* A solis ortu et occasu, ab aquilone et mari. Et regnavit. *Resp.* Docerit nos Dominus vias suas, et ambulavimus in semitis ejus, quia de Sion exivit lex, et Verbum Domini de Jerusalem. *Vers.* Ex Sion species decoris ejus; Deus noster manifeste veniet. Quia de Sion. *Resp.* Jerusalem, surge et sta in excelso; et vide jucunditatem quæ veniet tibi a Deo tuo. *Vers.* Leva in circuitu oculos tuos, et vide et contemplare. *Vers.* Civitas Jerusalem, noli flere, quoniam doluit Dominus super te, et auferet a te omnem tribulationem. *Vers.* Ecce dominator Dominus. Et auferet. *Resp.* Ecce Dominus veniet, protector noster, Sanctus Israel, coronam regni habens in capite suo. *Vers.* Ecce dominator Dominus. Coronam. *Resp.* Sicut mater consolatur filios suos, ita consolabor vos, dicit Dominus; et de Jerusalem civitate **735** quam elegi, veniet vobis auxilium; et videbitis et gaudebit cor vestrum. *Vers.* Deus a Libano veniet, et sanctus. *Resp.* Jerusalem, plantabis vineam in montibus tuis et exaltabis, quia dies Domini veniet. Surge, Sion, convertere a Deo tuo, gaude et lætare, Jacob, quia de medio gentium Salvator tuus

a Sunt Responsoria quæ canuntur post lectiones nocturnorum.

b Pro innovavit, sicuti in alio Respons. regnavit pro regnabit, usurpato *v* pro *b*, et vice versa... Consule scholia Angeli Roccæ in librum Sacram.,

veniet. *Vers.* Deus a Libano veniet, et sanctus de monte umbroso et condenso. Gaude. *Resp.* Egredietur Dominus de Samaria, a porta quæ respicit ad Orientem, et veniet in Bethlehem ambulans super aquas Redemptionis Judæ. Tunc salvus erit omnis homo, quia ecce veniet. *Vers.* Deus a Libano veniet. Tunc. *Resp.* Rex noster adveniens Christus, quem Joannes prædicavit Agnum esse venturum. *Vers.* Ecce Agnus Dei, ecce qui tollit peccata mundi. Quem Joannes.

In matutinis Laudibus.

Antiph. Ecce in nubibus cæli Dominus veniet cum potestate magna, all. *Ant.* Urbs fortitudinis nostræ Sion, Salvator ponetur in ea murus et antemurale. Aperite portas quia nobiscum Deus, allel. *Ant.* Ecce apparebit Dominus, et non mentietur. Si moram fecerit, exspecta eum, quia veniet et non tardabit, all. *Ant.* Montes et colles cantabunt coram Deo laudem, et omnia ligna silvarum plaudent manibus, quoniam veniet Dominus, dominator in regnum æternum, alleluia, alleluia.

In Evangelio.

Antiph. Super solium David, et super regnum ejus sedebit in æternum, allel. *Antiph.* Beata es, Maria, quæ credidisti; perficientur in te quæ dicta sunt tibi a Domino, alleluia.

Feria secunda.

Antiph. De cælo veniet dominator Dominus, et in manu ejus honor et imperium. *Ant.* Ecce Rex venit Dominus terræ, et ipse auferet iugum captivitatis nostræ. *Ant.* Ego baptizavi vos aqua; ille baptizabit vos Spiritu sancto, alleluia.

Feria tertia.

Antiph. Super te, Jerusalem, orietur Dominus; et gloria ejus in te videbitur. *Ant.* Vox clamantis in deserto. Parate viam Domini, rectas facite semitas Dei nostri.

Feria quarta.

Antiph. Ecce mitto angelum meum, qui præparavit viam tuam ante faciem tuam. *Ant.* Sion, renoveris et videbis justum tuum, qui venturus est in te. *Ant.* Rex noster adveniet Christus, quem Joannes prædicavit Agnum esse futurum.

Feria quinta.

Antiph. Tu es qui venturus es, Domine, quam exspectavimus, ut salvum facias populum tuum. *Ant.* Qui post me venit ante me factus est, cujus non sum dignus calceamenta solvere. *Ant.* Juxta est salus mea, ut veniat; et justitia mea, ut reveletur. dicit Dominus.

Feria sexta.

Antiph. Dicite, pusillanimes, confortamini, ecce Dominus Deus noster veniet. *Ant.* Cantate Domino canticum novum, laus ejus ab extremis terræ.

736 *Sabbato.*

Antiph. Levavit Dominus signum in nationibus, et congregavit dispersos Israel. *Ant.* Ante me non est formatus Deus, et post me non erit, quia mihi curvabitur omne genu, et confitebitur omnis lingua.

Responsoria in Dominica tertia de Adventu.

Resp. Ecce apparebit Dominus super nubem candidam, et cum eo sanctorum millia. Et habens in vestimento, et in femore suo scriptum; Rex Regum et Dominus dominantium. *Vers.* Ecce dominator Dominus cum virtute veniet. Et habens. *Resp.* Bethlecol. 612, A.

c Sic designantur Antiphonæ quæ dicuntur ante *Benedictus*, quod istud canticum ex Evangelio sit sumptum. Idem dicendum de Antiphona quæ præmittitur cantico *Magnificat*.

ivitas Dei summi, ex te exiet dominator Israel A
 essus ejus, sicut a principio dierum æternita-
 magnificabitur in medio universæ terræ. Et
 it in terra nostra dum venerit. *Vers.* Deus a
 o. Et egressus. *Resp.* Qui venturus est veniet
 tardabit. Jam non erit timor in finibus no-
 quoniam ipse est Salvator noster. *Vers.* Ex
 peries decoris ejus, Deus noster manifeste
 . Quoniam ipse est. *Resp.* Suscipe Verbum,
 Maria, quod tibi a Domino per angelum trans-
 m est Concipies per aurem Dominum pariter
 ninem, ut benedicta dicaris inter omnes mulie-
 ers. Ave, Maria, gratia plena; Dominus te-
 It benedicta. *Resp.* Ægypte, noli flere, quia
 ator tuus veniet tibi; aute cujus conspectum
 untur abyssi; liberare populum tuum de manu
 is. *Vers.* Ecce Dominus. *Resp.* Prope est ut
 tempus ejus, et dies ejus non elongabuntur;
 bitur Dominus Jacob, et Israel salvabitur
 Qui venturus est veniet et non tardabit. Jam B
 rit timor in finibus nostris. *Resp.* Descendit
 us sicut pluvia in vellus; orietur in diebus
 istitia et abundantia pacis. *Vers.* A solis ortu
 asu. Orietur. *Resp.* Veni, Domine, et noli
 e; relaxa facinora plebi tuæ, et revoca di-
 s in terram suam a solis ortu. *Vers.* Et re-
Vers. Ecce Dominus. *Resp.* Ecce radix Jesse,
 lit in salutem populorum; ipsum gentes de-
 untur, et erit nomen ejus gloriosum. *Vers.*
 i Libano veniet. Et erit. *Resp.* Docebit vos
 us vias suas, et ambulavit a vos in semitis
 quia de Sion exivit lex, et Verbum Domini de
 lem. *Vers.* Ex Sion species. Et Verbum.

In matutinis Laudibus.

iph. Veniet Dominus, et non tardabit. Et illu
 abscondita tenebrarum, et manifestabit se ad
 gentes, alleluia. *Ant.* Jerusalem, gaude gau-
 gno, quia veniet tibi Salvator, alleluia. *Ant.*
 n Sion salutem, et in Jerusalem gloria mea,
 .. *Ant.* Montes et colles humiliabuntur, et
 prava in directa, et aspera in vias planas.
 Domine, et noli tardare alleluia. *Antiph.* Juste
 vivamus, exspectantes beatam spem et adven-
 omni. *In Evangel.* *Antiph.* Joannes autem cum
 et vinculis opera Christi, mittens duos disci-
 uis, ait illi: Tu es qui venturus es, an alium
 tamus? *Ant.* Ite, dicite Joanni: Cæci vident,
 udiunt, claudi curantur, leprosi mundantur
 Tu es qui venturus es, an alium exspectamus?
 Joanni **737** quæ vidistis: Ad lumen redeunt
 mortui resurgunt, pauperes evangelizantur,
 t.

Feria secunda.

iph. Dicit Dominus, pœnitentiam agite; appro-
 vit enim regnum cœlorum, alleluia. *Ant.* Bea-
 e dicent omnes generationes, quia ancillam
 em respexit Dominus.

Feria quarta.

iph. Consurge, consurge, induere fortitudinem
 um Domini. *Ant.* Elevare elevare, consurge,
 lem; solve vincula colli tui, captiva filia Sion

Feria quinta.

iph. Omnis vallis implebitur, et omnis mons et
 humiliabitur, et videbit omnis caro Salutare
 nt. Ponam in Sion salutem, et in Jerusalem
 mea alleluia. *Ant.* Ponent Domino gloriam,
 em ejus in insulis nuntiabunt, quia ecce veniet
 tardabit. *Ant.* Consolamini, consolamini,
 meus, dicit Deus vester. *Ant.* Lætamini cum
 em, et exultate in ea, omnes qui diligitis
 æternum. *Ant.* Docebit nos de viis suis Do-
 et ambulabimus in semitis ejus.

te et ambulabimus. In multis aliis locis corruptus est hic Codex, crassa forsitan scriptoris inscitia

Feria sexta.

Antiph. Dies Domini sicut fur ita in nocte veniet,
 et vos estote parati, quia qua hora non putatis, Fi-
 lius hominis veniet, *Ant.* Quomodo fiet istud, ange-
 lus Dei, quia virum in concipiendo non pertuli?

Sabbato.

Antiph. Audis, Maria virgo. Spiritus sanctus su-
 perveniet in te, et virtus Altissimi obumbrabit tibi.
Ant. Hoc est testimonium quod perhibuit Joannes;
 Qui post me venit ante me factus est. *Ant.* Multi-
 plicabitur ejus imperium, et pacis non erit finis.
Ant. Dabit ei Dominus sedem David Patris sui, et
 regnabit in æternum. *Ant.* Ecce virgo concipiet et pa-
 riet filium; et vocabitur nomen ejus Emmanuel.
Ant. Gaudete in Domino semper, iterum dico, gau-
 dete, Dominus enim prope est. *Ant.* Venite ascen-
 damus ad montem Domini, quia de Sion exivit lex,
 et verbum Domini de Jerusalem.

Responsoria in Dominica quarta.

Resp. Canite tuba in Sion; vocate gentes, annun-
 tiate populis, et dicite: Ecce Deus Salvator noster
 adveniet. *Vers.* A solis ortu et occasu. Salvator.
Resp. Octava decima die decimi mensis jejunabitis,
 dicit Dominus, et mittam vobis Salvatorem et propu-
 gnatorem pro vobis, qui vos præcedat et introducat
 in terra quam juravi patribus vestris. *Vers.* Ego sum
 Dominus Deus vester, qui eduxi vos de terra Ægypti.
Resp. Non auferetur sceptrum de Juda, et dux de
 femore ejus, donec veniat qui mittendus est, et ipse
 erit exspectatio gentium. *Vers.* Pulchriores sunt o-
 culi ejus vino, et dentes ejus lacte candidiores. Et
 ipse. *Resp.* Me oportet minui, illum autem crescere.
 Qui post me venit ante me factus est, cujus non sum
 dignus corrigiam calceamenti ejus solvere. *Vers.*
 Hoc est testimonium quod perhibuit Joannes. Qui.
Resp. Ecce jam venit plenitudo temporum [temporis],
 in quo misit Deus Filium suum in terris natum de
 Virgine, factum sub lege, ut eos qui sub lege erant
 redimeret. **738** *Vers.* Prope est ut veniat tempus
 ejus, et dies ejus non elongabuntur. Ut eos. *Resp.*
 Virgo Israel, revertere in civitatibus tuis. Usquequo
 dolens averteris? Generabis Dominum Salvatorem
 oblationem novam in terra. Ambulant homines
 in Salvatione. *Vers.* A solis ortu. Ambulabunt. *Resp.*
 Juravit, dicit Dominus, ut [ne] ultra jam irascar su-
 per terram. Montes et colles suscipiant justitiam
 meam. Ecce firmamentum pacis erit in Jerusalem.
Vers. A solis ortu. Suscipiant. *Resp.* Non discedi-
 mus a te, vivificabis nos, Domine, et nomen tuum
 invocabimus. Ostende faciem tuam, et salvi erimus.
Vers. Domine Deus virtutum, converte nos. Ostende.
Resp. Intuemini quantus sit iste qui ingreditur ad
 salvandas gentes. ipse est sol justitiæ, cujus genera-
 tio non habet finem. *Vers.* Ecce dominabuntur [do-
 minabitur] a mari usque ad mare. Cujus generatio.

In matutinis Laudibus.

Antiph. Canite tuba in Sion, quia prope est dies
 Domini. Ecce veniet ad salvandum nos, alleluia,
 alleluia. *Ant.* Ecce veniet desideratus cunctis genti-
 bus, et replebitur gloria domus Domini, alleluia.
Antiph. Erunt prava in directa et aspera in vias pla-
 nas. Veni, Domine; et noli tardare, alleluia. *Ant.*
 Dominus veniet, occurrere illi, dicentes: Magnum
 principium et regni ejus non erit finis; Deus fortis,
 dominator, princeps pacis, alleluia, alleluia. *Ant.*
 Omnipotens sermo tuus, Domine, a regalibus sedibus
 venit, alleluia. *Ant.* Exsulta satis, filia Sion, quia
 ecce Rex tuus venit tibi justus et Salvator, alleluia.
Ant. Ecce concipiens in utero et paries filium, et
 vocabis nomen ejus Jesum. Hic erit magnus, et Fi-
 lius Altissimi vocabitur.

In Evangelio.

Antiph. Ecce Deus noster, exspectamus eum, et salvabit nos, alleluia. *Ant.* Ave Maria, gratia plena, Dominus tecum, benedicta tu in mulieribus, alleluia. *Ant.* Ex quo facta est vox salutationis tuæ in auribus meis, exsultavit in gaudio infans in utero meo, alleluia. *Ant.* Estote parati, similes hominibus exspectantibus Dominum, quando revertatur ad nuptias.

Responsoria infra eandem hebdomadam.

Resp. Clama in fortitudine, qui annuntias pacem; dic civitatibus Judæ et habitatoribus Sion: ecce Deus noster quem exspectabamus adveniet. *Vers.* Ecce dominator Dominus. Quem. *Resp.* Orietur stella ex Jacob, et exsurget homo de Israel; et confringet omnes duces alienigenarum. Et erit omnis terra possessio ejus. *Vers.* A solis ortu. *Resp.* Egredietur Dominus, et præliabitur contra gentes; et stabunt pedes ejus supra montes Olivarum ad Orientem. *Vers.* Ex Sion species decoris. Et stabunt. *Resp.* Præcursor pro nobis ingreditur agnum [Agnus] sine macula secundum ordinem Melchisedech, Pontifex factus est in æternum, et in sæculum sæculi. *Vers.* Ecce dominator Dominus. Pontifex. *Resp.* Videbunt gentes justum tuum, et cuncti reges inclytum tuum. Et vocabitur tibi nomen novum, quod os Domini nominavit. *Vers.* Ecce dominator Dominus. Quod os. *Resp.* Emitte Agnum, Domine, dominatorem terræ, de petra deserti, ad montem filie Sion. *Vers.* Ex Sion species. De petra. *Resp.* Germinaverunt campi eremi, germen odoris Israel; quia ecce Deus noster cum virtute veniet. **739** splendor ejus cum eo. *Vers.* Ecce dominator. *Resp.* Rorate, cæli, desuper, et nubes pluant justum: aperiatur terra, et germinet Salvatorem. *Vers.* Emitte Agnum, Domine. *Resp.* Veniet nobis salus a Domino gloriæ, et conteret jugum grave, et solvet vincula peccatorum nostrorum, quia potens est. *Vers.* Ecce dominator. *Resp.* Egredietur Dominus de radice Jesse, et flos de radice ejus ascendet, et erit justitia cingulum lumborum ejus, et fides cinctorium renium ejus. *Vers.* Ex Sion species. Et erit. *Resp.* Paratus esto, Israel, in occursum Domini, quoniam venit firmans montes, et creans Spiritus et annuntians in hominibus Christum esse venturum. *Vers.* Ecce dominator. *Resp.* Annuntiatum est per Gabriel archangelum ad Mariam virginem: de introitu regis [Da introitum Regi]. Et ingressus est per splendidam Regionem, aurem Virginis, visitare palatium uteri; et regressus est per auream virginis portam. *Ant.* Ave Maria, Et. *Resp.* Radix Jesse qui exurgat judicare gentes; in eum gentes sperabunt, et erit nomen ejus gloriosum. *Vers.* Ex Sion species.

Antiphonæ de feria secunda, in Matutinis.

Antiph. Ecce veniet Dominus princeps regum terræ: beati qui parati sunt occurrere illi. *Antiph.* Dum venerit Filius hominis, putas inveniet fidem super terram? *Ant.* Ecce jam venit plenitudo temporis in quo misit Deus Filium suum in terris. *Ant.* Haurietis aquas in gaudio de fontibus Salvatoris. *Ant.* Egredietur Dominus de loco sancto suo; veniet et [ut] salvet populum suum.

In Evangelio.

Antiph. Egredietur virga de radice Jesse, et replebitur omnis terra gloria Domini, et videbit omnis caro Salutare Dei. *Ant.* Ecce Dominus noster cum virtute veniet, et ipse conteret jugum captivitatis nostræ. *Ant.* Vox clamantis in deserto: Parate viam Domini, rectas facite vias Dei nostri.

Feria tertia, in Matutinis.

Antiph. Rorate, cæli, desuper, et nubes pluant justum; aperiatur terra, et germinet Salvatorem. *Antiph.* Emitte Agnum, Domine, dominatorem terræ, de petra deserti, a monte filie Sion. *Ant.* Ut

A Cognoscamus. Domine, in terra viam tuam; in omnibus gentibus Salutare tuum. *Ant.* Da mercedem Domine, sustentibus te, ut prophete tui fideles inveniantur. *Ant.* Lex per Moysen data est, et veritas per Jesum Christum facta est.

In Evangelio.

Antiph. Vocabitur nomen ejus Emmanuel, quod interpretatur nobiscum Deus, *Ant.* Ecce ancilla Domini, fiat mihi secundum verbum tuum. *Ant.* Maria autem conservabat omnia verba hæc conferens in corde suo. *Ant.* Tu Bethlehem terra Juda, non eris minima inter principes Juda. Ex te enim exiet qui regat populum meum Israel.

Feria quarta, in matutinis Laudibus.

Noli [Nolite] timere; quinta enim die veniet ad vos Dominus noster. *Ant.* Prophetæ prædicaverunt nasci Salvatorem de virgine Maria. *Ant.* Spiritus Domini super me, evangelizare pauperibus misit me. *Ant.* Ecce veniet Dominus, ut sedeat cum principibus, et solium gloriæ teneat. *Ant.* Annuntiate populis et dicite: Ecce Deus Salvator noster **740** veniet. *Ant.* Propter Sion non tacebo, donec egredietur, ut splendor justus ejus.

In Evangelio.

Antiph. Missus est Gabriel angelus ad Mariam virginem desponsatam Joseph. *Ant.* Joseph, fili David, noli timere accipere Mariam conjugem tuam; quod enim in ea natum est, de Spiritu sancto est, alleluia.

Feria quinta, in matutinis.

Antiph. De Sion veniet Dominus omnipotens, ut salvum faciat populum suum. *Ant.* Convertere, Domine, aliquantulum, et ne tardas [tarda, vel tardes] venire ab servos tuos. *Ant.* De Sion veniet qui regnatura est Dominus Emmanuel; magnum nomen ejus. *Ant.* Ecce Dominus meus ethonorabo eum; Deus Patris mei, et exaltabo eum. *Ant.* Dominus legifer noster, Deus Rex noster, ipse veniet et salvabit nos.

In Evangelio.

Antiph. Veniet Dominus in potestate magna, et videbit eum omnis caro. *Ant.* Dicite: Pusillanimes, confortamini. *Ant.* Estote parati, similes hominibus exspectantibus Dominum, quando revertatur ad nuptias. *Ant.* Vigilate animo; in proximo est Dominus Deus noster. *Ant.* Veniet iterum angelus tuus, et docebit nos vias tuas, Domine. *Ant.* Intuemini quantum sit iste gloriosus, qui ingreditur ad salvandos populos.

Feria sexta, in matutinis.

Antiph. Constantes estote, videbitis auxilium Domini super vos. *Ant.* Ad te Domine, levavi animam meam; veni, et eripe me, Domine, ad te confugi. *Ant.* Veni, Domine, et noli tardare; relaxa facinoram plebi tuæ Israel. *Ant.* Deus a Libano veniet, et splendor ejus sicut lumen erit. *Ant.* Ego autem ad Dominum aspiciam, et expectabo Dominum Salvatorem meum. *Ant.* Completi sunt dies Mariæ ut pareret filium suum primogenitum. *Ant.* Ecce completa sunt omnia quæ dicta sunt per angelum de Virgine Maria.

Antiphonæ majores in Evangelio.

Antiph. O Sapientia! quæ ex ore Altissimi prodisti, attingens a fine usque ad finem fortiter, suaviter, disponensque omnia, veni ad docendum nos viam prudentiæ. *Ant.* O Adonai, dux domus Israel! qui Moysi in igne flammæ rubi apparuisti, et ei in Sina legem dedisti, veni ad redimendum nos in brachio extento. *Ant.* O radix Jesse! qui stas in signum populorum, super quem reges continebunt os suum, quem gentes deprecabuntur, veni ad liberandum nos jam noli tardare. *Ant.* O clavis David, et sceptrum domus Israel! qui aperis et nemo claudit, claudis et nemo aperit, veni et educ vinctum de domo carce-

dentem in tenebris, et umbra mortis. *Ant.* O splendor lucis æternæ, et Sol justitiæ! veni nina sedentem in tenebris et umbra mortis. Rex gentium, et desideratus earum, lapisque aris! qui facis utraque unum, veni, salva hominem quem de limo formasti. *Ant.* O Emmanuel! legifer noster, expectatio gentium et Salvatorum! veni ad salvandum nos, Dominus Deus. *Ant.* O Virgo virginum! quomodo fiet istud, nec primam similem visa es, nec habere seminem? **741** Filie Jerusalem, quid admiramini? in mysterium hoc quod cernitis. *Ant.* Orietur Sol Salvator mundi, et descendet in utero Virginitatis imber super gramen, alleluia.

Versi declinatorii.

Antiph. Ex Sion species. *Vers.* Egredietur Dominus. Egredietur virga. *Vers.* Constantes estote. Ostende nobis, Domine. *Vers.* Rorate, cæli, et er. *Vers.* Emitte Agnum, Domine, *Vers.* Super Jerusalem. *Vers.* Excita, Domine. *Vers.* Hodie. *Vers.* Crastrina die delebitur. *Vers.* Crastrina vobis.

responsoria de vigilia ante Natale Domini.

Antiph. Sanctificamini hodie, et estote parati, quia crastina videbitis majestatem Dei in vobis. *Vers.* Scietis quia veniet Dominus, et mane videbitis in Dei. Majestatem. *Resp.* Constantes estote, et accipite auxilium Domini super vos, Judæa et Jerusalem, nolite timere, cras egrediemini, et Dominus erit vobiscum. *Vers.* Vos qui in pulvere estis, giscimini et laudate, ecce Dominus veniet cum vobis. *Cras.* *Resp.* Die illa occulta habitationis sue aperietur Dominus; descendit visitare et consummes, qui eum de toto corde desiderabant. Ex Sion species. Descendit. *Resp.* Sanctificamini filii Israel, dicit Dominus, in die enim crastina aperiet Dominus, et auferet a vobis omnem lamm. *Vers.* Ecce Dominus veniet, et [ut] salvos nos faciat et illuminat abscondita tenebrarum. Et auferet.

In Matutinis.

Antiph. Judæa et Jerusalem, nolite timere; cras egrediemini, et Dominus erit vobiscum, alleluia. Hodie scietis quia veniet Dominus, et mane videbitis gloriam ejus. *Ant.* Crastrina die, delebitur terra super terræ, et regnabit super nos Salvator mundi. *Ant.* Expectetur sicut pluvia eloquium Domini, et descendit super nos sicut ros, Deus noster, hodie. Crastina erit vobis salus, dicit Dominus tuum. *Ant.* Magnificatus est, cujus vultum delectavit universa terra. *Ant.* Magnificatus est Rex super omnes reges universæ terræ.

In Evangelio.

Antiph. Orietur Sol, ut supra. *Ant.* Scitote, quia crastina aperietur Dominus; descendit visitare et consummes, qui eum de toto corde desiderabant. *Ant.* Levate capita vestra, ecce appropinquavit redemptio vestra. *Ant.* Dum ortus fuerit Sol, videbitis Regem regum procedentem a thalamo suo.

In vigilia Natalis Domini, ad Vesperas.

Antiph. Tanquam sponsus. *Ant.* Dum ortus, ut supra. *Antiph.* *Ant.* Christus natus est nobis. Venite, Dominus dixit ad me: Filius meus est tu, ego genui te. *Psalm.* Quare fremuerunt gentes? Quia natus est Dominus procedens de thalamo suo. *Psalm.* Cæli enarrant gloriam. *Ant.* Diffusa est gratia. *Psalm.* Eructavit. *Vers.* Tanquam sponsus.

Antiph. unde supra.

res tantum Psalmi pro singulis nocturnis assumpserunt Codicem Compendiensem non fuisse in usum alicujus monasterii, ubi regula Benedicti servaretur, cum juxta regulam hanc

Antiph. Hodie nobis cælorum Rex de Virgine nasci dignatus est, ut hominem perditum ad regna cælestia revocaret. Gaudet exercitus angelorum, quia salus æterna humano generi apparuit. *Vers.* Gloria in excelsis Deo, et in terra pax hominibus bonæ voluntatis. Gaudet. *Resp.* Hodie nobis de cælo pax vera descendit, hodie per totum mundum melliflui facti sunt cæli. *Vers.* Gloria in excelsis Deo. Hodie per. *Resp.* Descendit de cælis missus ab arce Patris. Introivit, per aurem Virginis in regionem nostram, indutus stolam purpuream. Et exivit per auream portam lux et decus universæ fabricæ mundi. *Vers.* Tanquam sponsus Dominus procedens de thalamo suo. Indutus.

In secundo nocturno.

Antiph. Suscepimus, Deus, misericordiam tuam in medio templi tui. *Psalm.* Magnus Dominus. *Ant.* Orietur in diebus Domini abundantia pacis, et dominabitur. *Psalm.* Deus, judicium tuum Regi da. *Ant.* Veritas de terra orta est, et justitia de cælo prospexit. *Psalm.* Benedixisti, Domine. *Vers.* Diffusa est gratia.

Resp. unde supra.

Resp. Quem vidistis, Pastores, dicite? Annuntiate nobis in terris quis apparuit? Natum vidimus in choro angelorum Salvatorem Dominum. *Vers.* Natus est nobis hodie Salvator, qui est Christus Dominus in civitate David. Natum. *Resp.* O magnum mysterium, et admirabile sacramentum, ut animalia viderent Dominum natum jacentem in præsepicio! Beata Virgo, cujus viscera meruerunt portare Christum Dominum. *Vers.* Domine, audivi auditum tuum et timui; consideravi opera tua, et expavi in medio duorum animalium. Jacentem. *Resp.* Beata Dei genitrix Maria, cujus viscera intacta, permanent. Hodie genuit Salvatorem sæculi. *Vers.* Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum Hodie.

In tertio nocturno.

Antiph. Ipse invocabit me, alleluia. Pater meus es tu, alleluia, alleluia. *Psalm.* Misericordias Domini in æternum. *Ant.* Latentur cæli, et exsultet terra ante faciem Domini, quoniam venit. *Psalm.* Cantate Domino. *Ant.* Notum fecit Dominus, alleluia, Salutare suum, alleluia, alleluia. *Psalm.* Cantate 2. *Vers.* Ipse invocavit me. *Resp.* Sancta et immaculata virginitas, quibus te laudibus referam nescio, quia quem cæli capere non poterant, tuis gremiis contulisti. *Vers.* Benedicta tu in mulieribus, et benedictus fructus ventris tui. Quia quem. *Resp.* Beata viscera Mariæ virginis, quæ portaverunt æterni Patris Filium, et beata ubera quæ factaverunt Christum Dominum; quia hodie pro salute mundi de Virgine nasci dignatus est. *Vers.* Ave, Maria. Quia hodie. *Resp.* Ecce Agnus Dei, qui tollit peccata mundi, ecce de quo dicebam vobis: Qui post me venit ante me factus, cujus non sum dignus corrigiam calceamenti solvere. *Vers.* Hoc est testimonium quod perhibuit Joannes. *Resp.* Benedictus qui venit in nomine Domini, Deus Dominus et illuxit nobis, alleluia, alleluia. *Vers.* Lapidem quem reprobaverunt ædificantes, hic factus est in caput anguli a Domino factum est istud, et est mirabile in oculis nostris, alleluia. *Resp.* Congratulamini mihi omnes qui diligitis Dominum, quia cum essem parvula, placui Altissimo, **743** et de meis visceribus genui Deum et hominem. *Vers.* Beatam me dicent omnes generationes. Quia. *Vers.* Casta parentis viscera, cælestis intrat gratia, venter puellæ bajulat, secreta quæ non noverat. *Resp.* Beata et venerabilis Virgo, quæ sine tactu pudoris, mater inventa est Salvatoris. Jacebat in præsepicio, et fulgebat, in cælo. *Vers.* Domine, audivi audivi in singulis nocturnis sex Psalmi cani debeant. Cursum seu officium hic præscribi juxta ritum Ecclesiæ Romanæ suadere videtur conformitas cum Ordine Rom., quæ infra probatur in officio Paschæ.

ditum tuum, et expavi. Jacebat. *Resp.* Continet in A
 gremium cœlum terramque regentem. Virgo Dei ge-
 nitrix, proceres comitantur hæredem, per quos orbis
 ovans Christo sub principe pollens. *Vers.* Virgo Dei
 genitrix, quem totus non capit orbis, in tua se clau-
 sit viscera factus homo. Per quem. *Resp.* Confirma-
 tum est cor Virginis, in quo divina mysteria angelo
 narrante concepit, reforma [speciosum forma] præ
 filiis hominum castis suscepit visceribus; et bene-
 dicta in æternum Deum nobis protulit et hominem.
Vers. Domus pudici pectoris templum repente fit
 Dei, intacta nesciens virum, Virgo concepit Filium.
 Deum. *Resp.* Nesciens mater Virgo virum, peperit
 sine dolore. Salvatorem sæculorum ipsum Regem
 angelorum, sola Virgo lactabat ubera de cœlo plena
 [ubere pleno]. *Vers.* Ave, Maria. *Vers.* Beata viscera.
Resp. O Regem cœli cui talia famulantur obsequia!
 Stabulo ponitur qui continet mundum; jacet in
 præsepio et in cœlis regnat. *Vers.* Domine, audivi
 auditum tuum, et timui. Consideravi opera tua, et
 expavi; in medio duorum animalium. Jacentem.
Resp. In Patre manet æternitas, quia non peribit in
 matre virginitas; et per intactum corpus egressus,
 qui in salutem omnium natus est, invisibilis non de-
 dignatus est carne nasci. Non dereliquit imperium.
Vers. Tanquam sponsus Dominus. Non. *Resp.* Te
 laudant angeli, sancta Dei genitrix, quæ virum non
 cognovi-ti, et Dominum in tuo utero bajulasti. Con-
 cepisti per aurem Dominum nostrum, ut benedicta
 dicaris inter omnes mulieres. *Vers.* Ipsum genuisti,
 quem in præsepe posuisti, quem adorat multitudo
 angelorum. Ut benedicta. *Resp.* Verbum caro factum
 est, et habitavit in nobis; et vidimus gloriam ejus,
 gloriam quasi Unigeniti a Patre plenum gratiæ et
 veritatis. *Vers.* Omnia per ipsum facta sunt, et sine
 ipso factum est nihil. Et vidimus. *Resp.* Hodie Do-
 minus ex utero Virginis nasci dignatus est, in quem
 regnandum egressus est ut nos redimeret. *Vers.* Ho-
 die sæculorum Rex de Virgine natus apparuit. In
 quem. *Resp.* Hic est dies, in quo ad salvanda omnia
 lux orta est mundo, de qua nuntiante angelo im-
 pletum est utero Virginis. Natus est nobis Salvator
 omni populo, quem Regis gentium prophetæ atte-
 statisunt. *Vers.* Natus est nobis, ut supra. *Resp.* Illic
 qui advenit nemo scit naturam ejus, nisi ipse solus.
 Vocatur Verbum Domini, habens vestem præclaram,
 et omnis chorus angelorum in albis sequuntur eum,
Vers. Tanquam sponsus. Et omnis. *Item Vers.* Ecce
 advenit dominator Dominus; et regnum in manu
 ejus, et potestas, et imperium. Habens. *Resp.* Ecce
 advenit dominator Dominus sempiternus, et regnum
 in manu ejus, et potestas, et imperium. *Vers.* Et factus
 est principatus super humerum eius. Et regnum.

Antiphonæ in matutinis Laudibus.

Antiph. Quem vidistis, pastores, dicite, annun-
 tiate nobis in terris, quis apparuit. Natum vidimus
 in choro angelorum Salvatorem Dominum, alleluia,
744 alleluia. *Ant.* Genuit puerpera Regem, cui no-
 men æternum, et gaudia matris habens cum virgini-
 tate pudoris, nec primam similem visa est, nec ha-
 bere sequentem, alleluia. *Ant.* Facta est cum angelo
 multitudo cœlestis exercitus laudantium et dicen-
 tium: Gloria in excelsis Deo, et in terra pax homi-
 nibus bonæ voluntatis, alleluia. *Ant.* Angelus ad
 Pastores ait: Annuntio vobis gaudium magnum, quia
 natus est nobis hodie Salvator mundi, alleluia. *Ant.*
 Parvulus Filius hodie natus est nobis, et vocabitur
 Deus fortis, alleluia, alleluia. *Vers.* Benedictus qui
 venit.

In Evangelio.

Antiph. Gloria in excelsis Deo, et in terra pax
 hominibus bonæ voluntatis, alleluia, alleluia. *Ant.*
 Ecce advenit dominator Dominus; et regnum in

* Ex illorum Psalmorum designatione constat in
 quam seriales fuisse cantatos.

manu ejus, et potestas, et imperium, alleluia, alle-
 luia. *Ant.* Dum medium silentium tenerent omnia, et
 nox in suo cursu iter ageret, omnipotens sermo tuus,
 Domine, a regalibus sedibus venit, alleluia. *Ant.*
 Virgo verbo concepit. *Ant.* Nesciens mater Virgo.
Ant. Beatus venter qui te portavit, Christe; et beata
 ubera quæ te lactaverunt Dominum et Salvatorem
 mundi, alleluia. *Ant.* Verbum caro factum est, et
 habitavit in nobis; et vidimus gloriam ejus, gloriam
 quasi Unigeniti a Patre, plenum gratiæ et veritatis.
 Alleluia, alleluia, alleluia. *Ant.* Natus est nobis hodie
 Salvator, qui est Christus Dominus in civitate David.
Ant. Virgo Dei genitrix quem totus non capit orbis,
 in tua se clausit viscera factus homo. Vera fide ge-
 nitus purgavit crimina mundi, et tibi virginitas in-
 violata manet. *Ant.* Ecce de quo Joannes dixit:
 Christus natus est in Israel, et regni ejus non erit
 finis. *Ant.* Beata mater, et innupta Virgo gloriosa
 regina mundi.

Ad Tertiam.

Antiph. Verbum caro factum est, alleluia, alle-
 luia. *Vers.* Et habitavit in nobis, alleluia, alleluia.
Vers. Ipse invocavit me.

Ad Sextam.

Resp. Notum fecit Dominus, alleluia, alleluia.
Vers. Salutare suum, alleluia, alleluia. *Vers.* Verbum
 caro factum est.

Ad Nonam.

Resp. Revelabitur gloria Domini, alleluia, alle-
 luia. *Vers.* Et videbit omnis caro Salutare Dei no-
 stri, alleluia, alleluia. *Vers.* Notum fecit.

In die, ad Vesperas.

Antiph. Tecum principium in die virtutis tuæ, in
 splendoribus sanctorum. Ex utero ante luciferum ge-
 nuit te. * *Psalm.* Dixit Dominus. *Ant.* Redemptionem
 misit Dominus populum suum [populo suo]. Manda-
 vit in æternum testamentum suum. *Psalm.* Confite-
 bor tibi, Domine. *Ant.* Exortum et in tenebris lu-
 men rectis corde, misericors et miserator est justus
 Dominus. *Psalm.* Beatus vir. *Ant.* Apud Dominum
 misericordia et copiosa apud eum Redemptio. *Psal.*
 De profundis. *Ant.* De fructu ventris tui ponam su-
 per sedem tuam. *Psal.* Memento. *Vers.* Verbum caro
 factum est.

In Evangelio Antiphonæ.

Antiph. Lux orta est super nos quia hodie natus
 est **745** Salvator, alleluia. *Ant.* Virgo hodie fidelis,
 et si verbum genuit incarnatum. Virgo mansit et post
 partum, quem laudantes omnes dicimus: Benedicta
 tu in mulieribus. *Ant.* Gaudeamus omnes fideles:
 Salvator noster natus est in mundo. Hodie processit
 proli [proles] magnifici germinis, et perseverat pudor
 virginitatis, alleluia. *Ant.* Hodie Christus natus est.
Ant. Hodie intacta. *Ant.* Magnum nomen Domini.

Ad Tertiam.

Resp. Puer natus est nobis, alleluia, alleluia. *Vers.*
 Et Filius datus est nobis, alleluia, alleluia. *Vers.* Te-
 cum principium.

Ad Sextam.

Resp. Verbum caro factum est, alleluia, alleluia.
Vers. Et habitavit in nobis, alleluia, alleluia. *Vers.*
 Verbum caro factum est.

Ad Nonam.

Resp. Notum fecit Dominus, alleluia, alleluia. *Vers.*
 Salutare suum, alleluia, alleluia, *Vers.* Ipse invoca-
 vit me.

Ad Vesperas.

Resp. Benedictus qui venit in nomine Domini.
Vers. Deus Dominus, et illuxit nobis, alleluia, alle-
 luia, *Vers.* Verbum caro factum est.

majoribus saltem solemnitatibus alios olim Psalmos

ia sancti Stephani martyris, ad Invitatorium **A** *Antiph.* Regem martyr-um Dominum. *Antiph.* Beatus qui in lege Domini meditatur, voluntas ejus et die ac nocte, et omnia quaecunque faciet prosperabuntur. *Psal.* Ipsum. *Ant.* Beatus ctus, qui confisus est in Domino, prædicavit tum Domini, constitutus est in monte sancto *sal.* Quare fremuerunt gentes. *Ant.* Tu es mea, tu es susceptor meus, Domine, tu exal-put meum; et exaudisti me de monte sancto *al.* Domine, quis habitabit. *Vers.* Voce mea. *unde supra.*

Lapidabant Stephanum invocantem et dicen-omine Jesu, accipe spiritum meum, et ne illis hoc peccatum. *Vers.* Positis autem ge-tephanus orabat, dicens: Domine Jesu. *Resp.* at omnes Stephanum qui erant in concilio, et antur vultum ejus, tanquam vultum angeli inter illos. *Vers.* Stephanus autem plenus et veritatis, faciebat prodigia et signa magna illo. Et intuebantur. *Resp.* Video cælos aper-Jesum stantem a dextris virtutis Dei. Domine accipe spiritum meum, et ne statuas illis hoc im, quia nesciunt quid faciunt. *Vers.* Ejicien- extra civitatem lapidabant Stephanum invo- et dicentem: Domine Jesu.

In secundo nocturno.

ph. Invocantem exaudivit Dominus Sanctum Dominus exaudivit eum et constituit eum in *psal.* Cum invocarem. *Ant.* Lætentur omnes erant in te, Domine, quoniam tu benedices Scuto bonæ voluntatis coronasti eum. *Psal.* mea. *Ant.* Dominus Dominus noster, quamabile est nomen tuum in universa terra. Quia et honore coronasti sanctum tuum, et consti-eum super opera manuum tuarum. *Psal.* Ip-*Vers.* Gloria et honore.

746 *Responsoria.*

A Stephanus plenus gratiæ et veritatis, facie-odigia et signa magna in populo. *Vers.* Ste-s vidit cælos apertos, vidit et introivit. Fa-*Resp.* Stephanus servus Dei quem lapidabant vidit cælos apertos; vidit, et introivit; bea-mo cui cæli patebunt. *Vers.* Stephanus autem gratia et fortitudine, faciebat prodigia et signa in populo. Beatus homo cui. *Resp.* Hesterna omnis natus est in terris, ut Stephanus nasce-in cælis; ingressus est Dominus mundum, ut unus ingrederetur in cælis. *Vers.* Stephanus cælos apertos, vidit et introivit. Ingressus.

In tertio nocturno.

iph. Domine, iste sanctus habitabit in taberna-uo, operatus est justitiam, requiescet in monte tuo. *Psal.* Domine, quis. *Ant.* Vitam petiit a tri-buisti ei, Domine; gloriam et magnum deco-*posuisti super eum, Posuisti in capite ejus am de lapide pretioso. Psal.* Domine in virtute. Hic accipiet benedictionem a Domino, et mise-iam a Deo Salutari suo, quia hæc est generatio-entium Dominum. *Psal.* Domini est terra. *Vers.* sti, Domine.

p. unde supra.

p. Intuens in cælum beatus Stephanus vidit m Dei, et ait: Ecce video cælos apertos, et fi-rominis stantem a dextris virtutis Dei. *Vers.* beatus Stephanus cælos apertos, vidit et introi-*ce* video. *Resp.* Impii super justum jacturam ant, ut eum morti traderent; at ille gaudens ait lapides, ut mereretur accipere coronam. *Vers.* Stephanus autem plenus gratia et for-ne faciebat prodigia et signa magna in populo. mereretur. *Resp.* Stephanus vidit cælos apertos, et introivit; beatus homo cui cæli patebunt,

est, idem psalmus *Beatus vir.*

Vers. Positis autem genibus, Stephanus orabat, di-cens: Domine Jesu Christe, accipe spiritum meum. Beatus homo. *Resp.* Impetum fecerunt unanimes in eum; ejecerunt eum extra civitatem invocantem et dicentem: Domine, accipe spiritum meum. *Vers.* Po-sitis autem genibus Stephanus orabat, dicens: Do-mine. *Resp.* Lapidés torrentis illi dulces fuerunt, ipsum sequuntur omnes animæ justæ. *Vers.* Justum deduxit Dominus per vias rectas, et ostendit illis re-gnum Dei. Ipsum. *Resp.* Patefactæ sunt januæ cæli Christi martyri beato Stephano, qui in numero san-ctorum inventus est primus; et ideo triumphat in cælis coronatus. *Vers.* Vidit beatus Stephanus cælos apertos, vidit, et introivit. Et ideo.

Antiphonæ in Matutinis.

Antiph. Lapidaverunt Stephanum, et ipse invoca-bat Dominum, dicens: Ne statuas illis hoc pecca-tum. *Ant.* Lapidés torrentis illi dulces fuerunt; ipsum sequuntur omnes animæ justæ. *Ant.* Adhæsit anima mea post te, quia caro mea lapidata est pro te, Deus meus. *Ant.* Stephanus vidit cælos apertos, vidit, et introivit; beatus homo cui cæli patebunt. *Ant.* Ecce video cælos apertos, et Jesum stantem a dextris Dei.

In Evangelio

Antiph. Stephanus autem plenus gratia et veritate, faciebat signa magna in populo. *Ant.* Positis genibus **747** Stephanus orabat dicens: Domine Jesu Chri-ste, ne statuas illis hoc peccatum. *Ant.* Impii super justum jacturam fecerunt, ut eum morti traderent; at ille gaudens suscepit lapides, ut mereretur acci-pere coronam gloriæ, alleluia. *Ant.* Dicit Dominus, Saule, Saule, quid me persequeris? Martyrem meum Stephanum ego te faciam servo meo. *Ant.* Step-hanus servus Dei quem lapidabant Judæi, vidit cælos apertos, vidit, et introivit; beatus homo cui cæli pa-tebunt. *Ant.* Impetum fecerunt unanimiter in eum, et ejicientes eum extra civitatem lapidabant invo-cantem et dicentem: Domine, suscipe spiritum meum. *Ant.* Sepelierunt Stephanum viri timorati, et fecerunt planctum magnum super eum. *Ant.* Pate-factæ sunt januæ cæli Christi martyri beato Step-hano, alleluia.

In vigilia sancti Joannis evangelistæ, ad Vesperas.
Vers. In omnem terram. *Ant.* Valde honorandus est beatus Joannes, qui supra pectus Domini in cæna recubuit.

Ad Invitatorium.

Antiph. In sanctorum confessorum

In primo nocturno.

Antiph. In omnem terram. *Psal.* Cæli enarrant. *Ant.* Clamaverunt. *Psal.* Benedicam Dominum. *Ant.* Constitues, eos principes. *Psal.* Eruclavit. *Vers.* In omnem terram.

Responsoria unde supra.

D *Resp.* Valde honorandus est beatus Joannes, qui supra pectus Domini in cæna recubuit; cui Christus in cruce matrem Virginem virgini commendabat. *Vers.* Mulier, ecce filius tuus: ad discipulum autem: Ecce mater tua. Cui Christus. *Resp.* In illa die suscipiam te, serve meus, et ponam te sicut signaculum in conspectu meo, quoniam ego elegit te dicit, Do-minus. *Vers.* In tribulatione invocasti me, exaudi vi-te, et liberavi te. Quoniam ego. *Resp.* Qui vicerit, faciam illum columnam in templo meo, dicit Domi-nus, et scribam super eum nomen tuum [meum], et nomen civitatis novæ Jerusalem. *Vers.* In illum diem suscipiam te, servo meo [serve meus]. Et scribam.

In secundo nocturno.

Antiph. Principes populorum congregati sunt cum Deo Abraham. *Psal.* Omnes gentes. *Ant.* Dedisti hæreditatem timentibus nomen tuum. Domine. *Psal.* Exaudi, Deus, deprecationem. *Ant.* Annuntiaverunt

opera Dei, et facta ejus intellexerunt. *Psal.* Exaudi, A Deus, orationem. *Vers.* Dedisti hereditatem.

Responsoria.

Resp. Hic est discipulus ille qui testimonium perhibet de his, et scripsit hæc, et scimus quia verum est testimonium ejus. *Vers.* Valde honorandus est beatus Joannes, qui supra pectus Domini in cœna recubuit. *Resp.* Ecce honorandus es in conspectu meo, Coronavi te, dicit Dominus, noli timere, quia tecum sum semper et adjuvi te. *Vers.* In tribulatione. *Resp.* Iste est Joannes qui supra pectus Domini in cœna recubuit. Beatus apostolus, cui revelata sunt secreta cœlestia. *Vers.* Iste est Joannes, cui Christus in cruce. *Vers.* Ecce puer meus electus quem elegi; posui super eum Spiritum meum. Beatus.

748 *In tertio nocturno.*

Antiph. Exaltabuntur cornua justii, allel. *Psalm.* Confitebimur. *Ant.* Lux orta est justo, allel. rectis corde, alleluia, alleluia. *Psalm.* Dominus regnavit, exultet. *Ant.* Custodiebant testimonia ejus et præcepta ejus alleluia. *Psal.* Dominus regnavit, irascantur. *Vers.* Annuntiaverunt opera ejus.

Responsoria unde supra.

Respons. Iste est Joannes, cui Christus in cruce matrem Virginem virgini commendabat. *Vers.* Mulier, ecce filius. *Resp.* In medio Ecclesiæ aperuit os ejus, et implevit eum Dominus Spiritus sapientiæ et intellectus. *Vers.* Misit Dominus manum suam, et tetigit os ejus. Et implevit. *Resp.* Cibavit illum panem vitæ et intellectus, et aqua sapientiæ salutaris potavit illum: et exultavit [exaltavit] eum apud proximos suos. *Vers.* In medio Ecclesiæ aperuit os ejus. Et exultavit. *Resp.* Ecce ego. *Resp.* Tollite. *Resp.* Fuerunt.

Antiphonæ in matutinis Laudibus.

Antiph. Hic est discipulus ille qui testimonium perhibuit, scimus quia verum est testimonium ejus. *Ant.* Hic est discipulus meus; sic eum volo manere donec veniam. *Ant.* Ecce puer meus electus quem elegi, posui super eum spiritum meum. *Ant.* Sunt de hic stantibus, qui non gustabunt mortem, donec videant filium hominis in regno suo. *Ant.* Sic eum volo manere donec veniam. *Vers.* Justus ut palma floreat.

In Evangelia.

Antiph. In medio Ecclesiæ. *Ant.* Iste est Joannes, qui supra pectus Domini in cœna recubuit; beatus apostolus cui revelata sunt secreta cœlestia. *Antiph.* Iste est Joannes, qui supra pectus Domini in cœna recubuit, quem diligebat Jesus. *Antiph.* Iste est Joannes, cui Christus in cruce matrem Virginem commendabat. *Ant.* Virgo est electus a Domino, atque inter cæteros magis dilectus, allel. *Ant.* Virgo electus a Domino vir [Virgo] in ævum permansit, allel.

In vigilia Innocentium, ad Vesperas.

Vers. Justorum animæ. *Antiph.* Istorum est enim regnum cœlorum, qui contempserunt vitam mundi, et pervenerunt ad præmia regni, et laverunt stolas suas in sanguine agni.

Ad Invitatorium.

Antiph. Mirabilem Dominum. *Ant.* Regem martyrum.

In primo Nocturno.

Antiph. In lege Domini fuit voluntas ejus die ac nocte. *Psalm.* Beatus vir. *Ant.* Prædicans præceptum Domini, constitutus est in monte sancto ejus. *Psal.* Quare fremuerunt. *Ant.* Voce mea ad Dominum clamavi, et exaudivit me de monte sancto suo. *Psal.* Domine, quid multiplicati sunt. *Vers.* Voce mea.

Responsoria unde supra.

Resp. Sub altare Dei audivi voces occisorum; quare non defendis sanguinem nostrum? et acceperunt divinum responsum: adhuc sustinete modicum,

donec impleatur numerus fratrum vestrorum. *Vers.* Vidi sub altare Dei animas sanctorum, propter verbum Domini quod habebant, et clara voce **749** dicebant. Quare non. *Resp.* Effuderunt sanguinem sanctorum velut aquam in circuitu Jerusalem, et non erat qui sepeliret. *Vers.* Vindica, Domine, sanguinem servorum tuorum qui effusus est. In circuitu. *Resp.* Adoraverunt viventem in sæcula sæculorum, mittentes coronas suas ante thronum Domini Dei sui. *Vers.* Venientes autem venient cum exultatione, portantes manipulos suos. Mittentes.

In secundo nocturno.

Antiph. Filii hominum, scitote quia Dominus Sanctum suum mirificavit. *Psal.* Cum invocarem. *Ant.* Scuto bonæ voluntatis tuæ coronasti eum, Domine. *Psal.* Verba mea. *Ant.* In universa terra gloria et honore coronasti eos. *Psal.* Domine, Dominus noster. *Vers.* Gloria et honore.

Responsoria unde supra.

Resp. Isti sunt sancti qui passisunt propter te, Domine, vindica eos quia clamant ad te tota die. *Vers.* Vindica, Domine, sanguinem. *Resp.* Ecce vidi Agnum stantem supra montem Sion, et cum eo sanctorum millia. Et habebant nomen ejus, et nomen patris ejus scriptum in frontibus suis. *Vers.* In excelso throno vidi sedere virum. *Resp.* Ambulabunt mecum in albis, quoniam digni sunt, et non delebo nomina eorum de libro vitæ. *Vers.* Hi sunt qui cum mulieribus non sunt coinquinati, virgines enim sunt. Et non.

In tertio nocturno.

Antiph. Justus Dominus, et justitias dilexit, æquitatem vidit vultus ejus. *Psal.* In Domino confido. *Ant.* Habitabit in tabernaculo tuo, requiescet in monte sancto tuo. *Psalm.* Domine, quis habitabit. *Ant.* Sanctis qui in terris sunt ejus, mirificavit omnes voluntates in eis. *Psalm.* Conserva me.

Responsoria unde supra.

Resp. Istorum est enim regnum cœlorum qui contempserunt vitam mundi, et pervenerunt ad præmia regni, et laverunt stolas suas in sanguine agni. *Vers.* Isti sunt qui venerunt ex magna tribulatione, et laverunt. *Resp.* Centum quadraginta quatuor millia, qui empti sunt de terris; hi sunt qui cum mulieribus non sunt coinquinati, virgines enim permanserunt; ideo regnant cum Deo, et Agnus Dei cum illis. *Vers.* Vide supra montem Sion, Agnum stantem, et cum eo centum quadraginta quatuor millia. Hi sunt. *Vers.* Vide angelum Dei volantem. *Resp.* Viri sancti. *Resp.* Tradiderunt corpora. *Resp.* Verbera carnificum. *Resp.* Hæc est vera fraternitas. *Resp.* Sancti mei, qui.

Antiphonæ in matutinis Laudibus.

Antiph. Herodes iratus occidit multos pueros in Bethlehem Judæ civitate David. *Ant.* Angeli eorum semper vident faciem Patris. *Ant.* Vox in Rama audita est, ploratus et ululatus, Rachel plorans filios suos. *Ant.* Sub throno Dei omnes sancti clamant: Vindica sanguinem nostrum, Deus noster. *Ant.* Cantabunt sancti canticum novum, ante sedem Dei, et resonabat terra in voces illorum. *Vers.* Justi autem.

In Evangelio.

Antiph. Sinite parvulos venire ad me: talium est enim regnum cœlorum. *Ant.* Laverunt stolas suas, et candidas eas fecerunt in sanguine agni. *Ant.* A **750** bimatu et infra, occidit multos pueros Herodes propter Dominum. *Ant.* Ambulabunt mecum in albis, quoniam digni sunt; et non delebo nomina eorum de libro vitæ. *Ant.* Hi sunt qui cum mulieribus non sunt coinquinati, virgines enim sunt, et sequuntur agnum quocumque ierit. *Ant.* Innocentes pro Christo infantes occisi sunt. Ab iniquo Rege lactantes interfecti sunt. Ipsum laudantes agnum sine macula, et dicunt semper: Gloria tibi, Domine. *Ant.* Hi empti

hominibus primitiæ Deo et agno, et in ore A non est inventum mendacium.

vigilia Octavas Domini, ad Vesperas.

Tanquam Sponsus. *Ant.* O admirabile commercium! Creator generis humani animatum corpus, de Virgine nasci dignatus est. Et proce-
mo sine semine, largitus est nobis suam dei-

Ad Invitatorium.

Oh. Regem natum Dominum venite adoremus. Dominus dixit ad me: Filius meus es tu, ego genui te. *Psalm.* Quare fremuerunt. *Ant.* In-
uit tabernaculum suum, et ipse tanquam
procedens de thalamo suo. *Psalm.* Cæli enar-
at. Elevamini, portæ æternales, et introibit
riæ. *Psalm.* Domini est terra.

In secundo nocturno.

Oh. Speciosus forma præ filiis hominum, dif-
gratia in labiis tuis. *Psalm.* Exructavit. *Ant.* B
natus est in ea, ipse fundavit eam Altissimus.
fundamenta. *Ant.* Exsultabunt omnia ligna
ante faciem Domini, quoniam venit. *Psalm.*
Domino.

In tertio nocturno.

Oh. In principio et ante sæcula, Deus erat
; ipse natus est hodie Salvator mundi. *Psalm.*
is regnavit. 1. *Ant.* Ante luciferum genitus,
sæcula Dominus Salvator noster, hodie nasci
s est. *Psalm.* Cantate Domino. 2. *Ant.* Nato
angelorum chorus canebat dicens: Salus
stro sedenti super thronum et Agno. *Psalm.*
is regnavit 2.

Antiphonæ in Matutinis.

Oh. O admirabile commercium! *ut supra* An-
uando natus es ineffabiliter ex Virgine, tunc
sunt Scripturæ: sicut pluvia in vellus desi-
i, ut salvum faceres genus humanum; te lau-
Deus, noster. *Antiph.* Rubum quem viderat
incombustum, conservatam agnovimus tuam
lem virginitatem. Dei Genitrix, intercede pro
Ant. Germinavit radix Jesse, orta est stella
b, Virgo peperit Salvatorem. Te laudamus.
nitrix. *Ant.* Ecce Maria genuit nobis Salvato-
uem Joannes vidit et exclamabat dicens: Ecce
Dei, ecce qui tollit peccata mundi, alleluia.
irabile mysterium declaratur hodie; innovan-
uræ, Deus homo factus est, in quo fuit [id
uit] permansit, et quod non erat assumpsit,
immunem passus, neque divisionem. *Ant.*
mhæreditatis mysterium; templum Dei factus
cus nescienti [virum] viro. Non est pollutus
arnem assumens. Omnes gentes venient di-
: gloria tibi, Domine. *Ant.* Beatus venter.
ii de terra est, **751** de terra loquitur, qui
venit, super omnes est. Et quod vidit et
, hoc testatur, et testimonium ejus nemo
; qui autem acceperit ejus testimonium sig-
quia Deus verax est, allel.

vigilia Epiphaniæ Domini ad Vesperas.

. Omnes de Saba venient. *Ant.* Venit lu-
um, Jerusalem, et gloria Domini super te
t, et ambulabunt gentes in lumine tuo, alle-

Antiphonæ in primo nocturno.

Oh. Afferte Domino, Filii Dei, adorate Domi-
i aula sancta ejus. *Psalm.* Ipsum. *Antiph.* Psalm-
nostro, psallite; psallite Regi nostro, psallite
er. *Psalm.* Omnes gentes. *Ant.* Omnis terra
te, et psallat tibi, psalmum dicat nomini tuo,
e. *Psalm.* Jubilate. *Vers.* Omnis terra adoret
s

Responsoria.

ons. Hodie in Jordane baptizato Domino aperti

sunt cæli; et sicut columba super eum spiritus man-
sit, et vox Patris intonuit: Hic est Filius meus di-
lectus, in quo mihi complacui. *Vers.* Cæli aperti
sunt, et vox Patris audita est. Hic est Filius. *Resp.*
Omnes de Saba venient aurum et thus deferentes, et
laudem Domino annuntiantes, alleluia, alleluia, alle-
luia. *Vers.* Reges Tharsis et Insulæ munera offerent,
reges Arabum et Saba dona adducent, alleluia.
Resp. Stella quam viderant Magi in Oriente antece-
debat eos, donec venirent ad locum ubi puer erat.
Videntes autem eam gavisii sunt gaudio magno. *Vers.*
Et intrantes domum invenerunt puerum cum Maria
matre ejus, et procidentes adoraverunt eum. Gavisii
sunt.

In secundo nocturno.

Antiph. Reges Tharsis et Insulæ munera offerent
Regi Domino. *Psalm.* Deus, judicium tuum. *Ant.* Om-
nes gentes quascunque fecisti venient, et adorabunt
coram te, Domine. *Psalm.* Inclina, Domine. *Ant.* Ve-
nite, adoramus eum, quia ipse est Dominus Deus
noster. *Psalm.* Venite exsultemus.

Responsoria unde supra.

Resp. Interrogabat magos Herodes: Quod signum
vidistis super natum Regem? Stellam magnam ful-
gentem, cujus splendor illuminat mundum; et nos
cognovimus, et venimus adorare Dominum, *Vers.*
Magi veniunt ab Oriente inquirentes faciem Domini,
et dicentes. Et nos. *Resp.* Illuminare, illuminare,
Jerusalem; venit lux tua, et gloria Domini super te
orta est. *Vers.* Et ambulabunt gentes in lumine tuo,
et reges in splendore ortus tui. Et gloria. *Resp.* Magi
veniunt ab Oriente Jerosolymam quærentes et di-
centes: Ubi est qui natus est, cujus stellam vidimus,
et venimus adorare Dominum? *Vers.* Magi veniunt
ab Oriente inquirentes faciem Domini et dicentes.
Ubi est?

In tertio nocturno.

Antiph. Fluminis impetus lætificat, alleluia, civi-
tatem Dei, alleluia. *Psalm.* Deus noster. *Ant.* Adorate
Dominum, allel. in aula sancta ejus, alleluia, alle-
luia. *Psalm.* Cantate 1. *Ant.* Adorate Dominum, allel.
omnes angeli ejus, alleluia, alleluia. *Psalm.* Dominus
regnavit 1.

Responsoria.

Resp. Tria sunt munera pretiosa quæ obtulerunt
752 magi Domino in die ista; et habent in se di-
vina mysteria: in auro ut ostendatur regis potentia,
in thure sacerdotem magnum considera, et in myr-
rha Dominicam sepulturam. *Vers.* Reges Tharsis, *ut
supra.* *Resp.* Dies sanctificatus illuxit nobis: venite,
gentes, et adorate Dominum, quia hodie apparuit
lux magna in terra. *Vers.* Venite adoremus eum,
quia ipse est Dominus Deus noster. Quia hodie. *Resp.*
Videntes stellam magi gavisii sunt gaudio magno, et
intrantes domum invenerunt puerum cum Maria ma-
tre ejus; et procidentes adoraverunt eum, et apertis
thesauris suis obtulerunt ei munera aurum, thus et
myrrham. *Vers.* Reges Tharsis. Aurum. *Resp.* Hic
est dies præclarus, in quo Salvator mundo apparuit;
quem prophetæ predixerunt, angeli adoraverunt;
cujus stellam magi videntes gavisii sunt, et munera
ei obtulerunt. *Vers.* Et intrantes domum. Et munera.
Resp. De paradiso vocatus currit cum gaudio, inter-
rogatus ab avis. Quid festinas, Jordanis? Ut Christus
baptizetur, et Joannes coronetur. *Vers.* Quid est tibi
mare, quod fugisti, et tu Jordanis quia conversus es
retrosum? Ut Christus. *Resp.* Hodie cæli aperti
sunt, et mare dulce factum est. Terra exsultat,
montes et colles lætantur, quia a Joanne in Jordane
Christus baptizatus est. *Vers.* Quid est tibi, mare.
Resp. In columbæ specie Spiritus sanctus visus est,
paterna vox audita est: Hic est Filius meus dilectus
in quo mihi bene complacui; ipsum audite. *Vers.*
Vox Domini super aquas, Deus Majestatis intonuit,
Dominus super aquas multas. Paterna. *Vers.* Cæli
aperti sunt. *Resp.* Pastores præ claritate luminis non

intuebantur videre angelum ; magis turbabantur. Et facta est vox de cœlo dicens : Nolite timere ; pax vobiscum. Ego sum Gabriel angelus ad Virginem missus. *Vers.* Annuntio vobis gaudium magnum quod erit omni populo. Ego sum. *Resp.* Stella fulgens in Oriente. Occurrunt Regi offerentes ei thesaurum magnum, aurum, thus, et myrrham. *Vers.* Reges Tharsis. *Resp.* Rex magnus natus est in Israel, et venerunt reges terræ adorare eum. Et obtulerunt ei munera aurum, thus et myrrham. *Vers.* Et intrantes domum. *Utsupra.* Et obtulerunt.

Antiphonæ in matutinis Laudibus.

Antiph. Ante luciferum genitus, et ante sæcula, Dominus Salvator noster hodie mundo apparuit. *Ant.* Tria sunt munera quæ obtulerunt magi Domino, aurum, thus, et myrrham, Filio Dei, Regi nostro, alleluia. *Ant.* Apertis thesauris suis, obtulerunt magi Domino, aurum, thus et myrrham, alleluia. *Ant.* Maria et flumina, benedicite Domino, hymnum dicite, fontes, Domino, alleluia. *Ant.* Magi viderunt stellam, dixerunt ad invicem : hoc signum magnum [magnum] Regis est, eamus et inquiramus eum, et offeramus ei munera, aurum, thus, et myrrham. *Vers.* Omnes de Saba venient.

In Evangelio.

Antiph. Hostie cœlesti sponso juncta est Ecclesia, quoniam in Jordane lavit Christus ejus crimina. Current cum muneribus magi ad regales nuptias, et ex aqua facto vino lætantur convivæ. alleluia. *Ant.* Ordines angelorum videntes invisibilem venientem in aquis, timore perterriti cogitabant quomodo invisibilis deus formam servi suscepit, et apparens mundum illuminavit. Benedictus es, Domine Deus Israel. *Ant.* Clamabat **753** Joannes ad Dominum ; Tibi flectunt genu cœlestum, terrestrium, quomodo in me flectis verticem ? Si enim præcipis angelis, baptizabunt. *Ant.* Ipsi enim ex pennis cooperiens vultus suos. Nam ego quomodo ausus ? non possum, o Domine ; formido, misericors. Et iterum compellit me jussio tua irreprehensibilis, Domine, gloria tibi. *Ant.* Videntes stellam magi gravisi sunt gaudio magno ; et intrantes domum obtulerunt Domino aurum, thus et myrrham. *Ant.* Stella ista sicut flamma coruscet, et Regem regum Deum demonstrat. Magi eam viderunt, et Regi munera obtulerunt. *Ant.* Stella quam viderant magi antecedebat eos, donec veniret supra ubi erat puer. *Ant.* Ab Oriente venerunt magi in Bethlehem adorare Dominum ; et apertis thesauris suis, pretiosa munera obtulerunt, aurum sicut regi magno ; thus sicut Dominum verum [Domino vero] ; myrrha sepultura ejus, alleluia. *Ant.* Omnes de Saba venient, aurum et thus deferentes, alleluia, alleluia. *Ant.* Omnes nationes venient a longe portantes munera sua, alleluia. *Ant.* Admoniti magi in somnis ab angelo, per aliam viam reversi sunt in regionem suam. *Ant.* Vidimus stellam ejus in Oriente, et venimus cum muneribus adorare Dominum. *Ant.* Magi viderunt stellam, obtulerunt Domino aurum, thus et myrrham. *Ant.* [Deest. *Ant.* in Ms.] Lux de luce apparuisti, Christe, cui magi munera offerunt, alleluia, alleluia, alleluia. *Ant.* Venient ad te qui detrahebant tibi, et adorabunt vestigia pedum tuorum.

Antiphonæ in Octavas Theophaniæ, ad Matutinas.

Antiph. Veterem hominem renovans Salvator venit ad baptismum, ut naturæ quæ corrupta est per aquam recuperaret incorruptibili [forte incorruptibilitatem], vestem circumamictans nobis. *Ant.* Te qui in spiritu et igne purificas humana contagia, Deum et Redemptorem omnes glorificamus. *Ant.* Baptista contremuit et non audet tangere Sanctum tuum, sed clamat cum tremore : Sanctifica, me, Salvator, *Ant.* Caput draconis Salvator contrivit in Jordane flumine ; ab ejus potestate omnes eripuit, *Ant.* Magnum mysterium declaratur hodie, quia Creator om-

nium in Jordane expurgat nostra facinora. *Ant.* Præcursor Joannes exultat cum in Jordane baptizato Domino facta est orbis terrarum exultatio, facta est peccatorum nostrorum remissio sanctificans aquas. Ipsi omnes clamemus Miserere nobis. *Ant.* Baptizat miles Regem, servus Dominicum suum, Joannes Salvatorem. Aqua Jordanis stupuit, columba protestata est, paterna vox audita est : Hic est Filius meus. *Ant.* Cœli aperti sunt super eum, et vox facta est de cœlo dicens : Hic est Filius meus dilectus in quo mihi complacui. *Ant.* Vox de cœlo sonuit, et vox Patris audita est : Hic est Filius meus in quo mihi complacui, ipsum audite.

Antiphonæ ad crucem, vel ad fontes.

Antiph. Aqua comburit peccatum hodie, apparens Liberator et roret omnem mundum divinitatis ope. *Ant.* Pater de cœlo Filium testificat, Spiritus sancti præsentia advenit, unum edocens qui baptizatur Christus. *Ant.* Baptizatur Christus et sanctificatur omnis mundus, et tribuit nobis remissionem peccatorum. Aqua et Spiritu omnes purificamur. *Ant.* Super ripam Jordanis stabat beatus Joannes indutus est splendore baptizans Salvatorem. Baptiza me, Joannes. Baptizo, benedico te, et tu, Jordanis, congaudens suscipe me. *Ant.* Peccati aculeo [Leg. aculeus] **754** conteretur hodie, baptizato Domino ; et nobis data est regeneratio. *Ant.* Fontes aquarum sanctificati sunt, Christo apparente in gloria orbis terrarum. Haurite aquas de fonte Salvatoris ; sanctificavit enim nunc omnem creaturam Christus Deus noster. *Ant.* Christo datus est principatus, et honor regni. Omnis populus, tribus et linguæ servient ei in æternum. *Ant.* Prædicator veritatis timorem supplex præceptum Domini sine peccato baptizare dubitabat, et ad eum respondebat ; te Redemptorem scio ; tu me, Salvator, sanctifica cum eos [Leg. eis] qui in fide sunt clamant tibi : Benedictus es, Domine Deus noster.

Antiphonæ in Evangelio per Dominicas. — Dominica prima post Epiphaniam.

Antiph. Fili, quid fecisti nobis sic ? Ego et pater tuus dolentes quærebamus te. Quid est quod me quærebatis ? Nesciebatis quia in quæ Patris mei sunt oportet me esse. *Ant.* Puer Jesus proficiebat ætate et sapientia coram Deo et hominibus.

Dominica secunda.

Antiph. Nuptiæ factæ sunt in Cana Galileæ, et erat ibi Jesus cum Maria matre ejus. *Ant.* Deficiente vino jussit Jesus implere hydrias aqua [aquis] quæ in vino conversæ sunt, alleluia. *Ant.* Omnis homo primum. *Ant.* Hoc signum fecit Jesus primum coram discipulis suis. *Ant.* Quid mihi et tibi est, mulier ? Nondum venit hora mea. *Ant.* Exhibant autem demonia a multis, clamantia et dicentia : Quia tu es Filius Dei. Et increpans non sinebat ea loqui, quia sciebant ipsum esse Christum.

Dominica tertia.

Antiph. Cum autem descendisset Jesus de monte, ecce leprosus veniens adorabat eum dicens : Domine, si vis, potes me mundare. Et extendens manum tertigit eum dicens. Volo, mundare. *Ant.* Domine, si tu vis, potes me mundare. Et ait illi Jesus : Volo, mundare. *Ant.* Domine, puer meus jacet paralyticus in domo, et male torquetur. Amen dico tibi, ego veniam et curabo eum. *Ant.* Domine, non sum dignus ut intres sub tectum meum ; sed tantum dic verbo, et sanabitur puer meus. *Ant.* Multi ab Oriente et Occidente venient, et recumbent cum Abraham, Isaac et Jacob in regno cælorum.

Dominica quarta.

Antiph. Abeunte Jesu in navicula, ecce motus magnus factus in mari. Et suscitaverunt eum discipuli ejus, dicentes : Domine, salva nos, perimus. *Ant.* Domine, salva nos, perimus ; impera et fac,

tranquillitatem. *Ant.* Domine, salva nos, s ; impera et fac, Deus, tranquillitatem. Romines cum vidissent quod fecerat signum, it : Qualis est hic, quia et ventis imperat, et at ei ? *Ant.* Modicæ fidei, quare dubitasti ? go tecum sum, dicit Dominus. *Ant.* Surgens imperavit ventis et mari, et facta est tranquillagna, et mirati sunt universi. *Ant.* Illi autem s videntes signa quæ faciebat Jesus, mirar, et dicebant ad invicem : Quis est hic ? et mari imperat et] Et mari obediunt ei.

Dominica quinta.

ph. Domine, nonne bonum semen seminasti tuo ? Unde ergo habet zizania ? Et ait **755** sus : Hoc fecit inimicus homo. *Ant.* Si vis, l colligimus ea. Et ait illis Jesus : Non, ne colligentes zizania. *Ant.* [Cætera desunt in tempore messis dicam messoribus : Colligite n zizania, et alligate ea in fasciculos ad com- um : triticum autem congregate in horreum *B* *Resp.* Vere famulus Dei, in quo dolus non entus, qui dum esset summus pontifex, ter- on metuit, sed ad caelestia desiderans, ideo- humilitate positus Domini Jesu Christi con- effectus est. *Vers.* Non est inventus similis conservaret legem excelsi. Ideoque. *Vers.* m esset summus pontifex, terrena non me- d ad caelestia regna gloriosus migravit.

rificatione sanctæ Mariæ. — In Vigilia, ad Vesperas.

. Responsum accepit Simeon. *Ant.* Cum in- nt puerum Jesum parentes ejus, accepit imeon in ulnas suas, et benedixit Deum, : Nunc dimittis, Domine, servum tuum in

Antiphonæ et Responsoria de Purificatione sanctæ Mariæ. — Ad Invitatorium.

ph. Regem virginum Dominum, venite, ado- *Ant.* Benedicta tu in mulieribus, et benedi- uctus ventris tui. *Psal.* Domine Dominus no- nt. Sicut myrrha electa odorem dedisti suavi- [suavitatis], sancta Dei Genitrix. *Psal.* Cœli nt. *Ant.* Ante thorum hujus Virginis, frequen- bis dulcia cantica drammatas. *Psal.* Domini ra. *Vers.* Specie tua.

onsoria unde supra.

. Adorna thalamum tuum, Sion, et suscipe i Christum, quem Virgo concepit, Virgo pe- Virgo post partum, quem genuit adoraverit. Accipiens Simeon in manibus, gratias agens, xit puerum Dominum. Quem virgo. *Resp.* Se- terum portabat, puer autem senem regebat ; Virgo, *ut supra.* *Vers.* Accipiens Simeon. Virgo. *Resp.* Responsum accepit Simeon a i sancto, non visurum se mortem, nisi videret um Domini. *Vers.* Nunc dimittis, Domine, s- *D* *ium in pace, quia viderunt oculi mei Salutare*

In secundo nocturno.

ph. Specie tua et pulchritudine tua intende, re procede et regna. *Psal.* Eructavit. *Ant.* abit eam Deus vultu suo, Deus in medio ejus nmovebitur. *Psal.* Deus noster refugium. *Ant.* atantium omnium nostrum, habitatio est in cta Dei Genitrix. *Psal.* Fundamenta ejus *Vers.* est gratia.

Responsoria.

. Suscipiens Jesum in ulnas suas Simeon, ex- vit, et dixit : Tu es vere lumen ad illumina- i Gentium, et gloriam plebis tuæ Israel. *Vers.* sum accepit Simeon a Spiritu sancto non vi- se mortem nisi videret Christum Domini. Ad nationem. *Resp.* Responsum accepit Simeon a i sancto non visurum se mortem nisi videret

PATROL. LXXVIII.

Christum Domini. Et benedixit eum et dixit : Nunc dimittis, Domine, servum tuum in pace ; quia viderunt oculi mei Salutare tuum, Domine. *Vers.* Lumen ad revelationem gentium, et **756** gloriam plebis tuæ Israel. Quia viderunt. *Resp.* Videte miraculum, matrem Domini. Concepit Virgo virilem [virile] ignorans consortium. Stans honorata nobili onere Maria, matrem se Dei cognoscit, quæ se nescit uxorem. *Vers.* Casta parentis viscera cœlestis intrat gratia ; venter puellæ bajulat secreta quæ non noverat. Et matrem.

In tertio nocturno.

Antiph. Hæc est quæ nescivit thorum in delicto ; habebit fructum in respectione animarum sanctarum. *Psal.* Cantate 1. *Ant.* Speciosa facta es et suavis in deliciis tuis, sancta Dei Genitrix. *Psal.* Dominus regnavit. Exsultet. *Ant.* Post partum virgo inviolata permansisti ; sancta Dei Genitrix, intercede pro nobis. *Psal.* Cantate 2. *Vers.* Adjuvabit eam. *Vers.* Elegit eam Dominus.

Responsoria unde supra.

Resp. Beata es, Maria, quæ omnium portasti Crea- torem mundi. Genuisti qui te fecit, et in æternum permanes virgo. *Vers.* Ave, Maria, gratia plena. Genuisti. *Resp.* Benedicta et venerabilis, Virgo Ma- ria, cujus viscera meruerunt portare Dominum Chri- stum. *Vers.* Benedicta tu in mulieribus, et benedi- ctus fructus ventris tui. Cujus *Resp.* Gaude, Maria virgo, cunctas hæreses sola interemisti, quæ Gabrie- lis archangeli dictis credidisti ; dum virgo Deum et hominem genuisti, et post partum virgo inviolata permansisti. *Vers.* Gabrielem archangelum credimus divinitus tibi esse affatum. Uterum tuum de Spiritu sancto credimus imprægnatum. Erubescat Judæus infelix, qui dicit Christum ex Joseph semine esse natum. Dum virgo. *Resp.* Simeon justus et timora- tus exspectans redemptionem Israel, et Spiritus sanctus erat in eo. *Vers.* Accipiens Simeon, *ut supra.* *Vers.* Responsum acceperat, *ut supra.* *Resp.* Tolle puerum et matrem ejus, et vade in terram Judam ; defuncti sunt enim qui quærebant animam pueri. *Vers.* Venit angelus Domini ad Joseph in somnis, dicens. Defuncti. *Resp.* Cum essem puella in domo patris mei, desponsavit me vir Judæus, et amavit me Christus Deus. *Vers.* Ecce enim ex hoc beatam me dicent omnes generationes. Et amavit me. *Resp.* Accipiens Simeon puerum in manibus, gratias agens benedixit Dominum. *Vers.* Lumen ad revelationem.

Antiphonæ in matutinis Laudibus.

Antiph. Responsum accepit Simeon a Spiritu sancto, non visurum se mortem, nisi videret Do- minum. *Ant.* Accipiens Simeon puerum in manibus, gratias agens benedixit Dominum. *Ant.* Revertere in terram Judam ; mortui sunt enim qui quærebant animam pueri. *Ant.* Obtulerunt pro eo Domino par- turturum, aut duos pullos columbarum. *Ant.* Simeon justus et timoratus exspectabat redemptionem Israel ; et Spiritus sanctus erat in eo. *Vers.* Responsum ac- cepit Simeon.

In Evangelio.

Antiph. Simeon puerum portabat, puer autem senem regebat. Quem Virgo peperit, et post partum virgo permansit. Ipsum quem genuit adoravit. *Ant.* Tolle puerum et matrem ejus, et vade in terram Juda. *Ant.* Nunc dimittis, Domine, servum tuum in pace. Quia quod parasti ante faciem omnium popu- lorum. *Ant.* Lumen ad revelationem gentium, **757** et gloriam plebis tuæ Israel. *Ant.* Cum inducerent puerum Jesum, *ut supra.* *Ant.* Puer Jesus proficiebat ætate et sapientia, coram Deo et hominibus.

Responsoria in natali sancti Valentini.

Resp. Per beatum Valentinum fiunt hic divina my- steria. Per Orationes ejus cæci illuminantur, et na- tale ejus dæmoni [in natali ejus dæmonia] effugan-

erubim et flammeum gladium atque versa-
custodiendam viam lignum vite. Videte.
i est Abel frater tuus? dixit Dominus ad
scio. Domine, nunquid custos fratris mei
? Et dixit ad eum: Quid fecisti? Ecce vox
s fratris tui Abel clamat ad me de terra.
ledicta terra in opere tuo, que aperuit os
susepit sanguinis [sanguinem] fratris tui de
a. Ecce vox.

In Matutinis.

. Miserere mei, Deus, et a delicto meo
ne, quia tibi soli peccavi. *Ant.* Confitebor
tine, quoniam exaudisti me. *Ant.* Deus. Deus
I te de luce vigilo; quia factus es adjutor
ut. Benedictus es in firmamento cœli, et lau-
s sæcula, Deus noster. *Ant.* Laudate Domi-
cœlis.

In Evangelio.

1. Semen cecidit in terram bonam, et attulit **B**
in patientia. *Ant.* Semen cecidit in terram
et tulit fructum aliud centesimum, et aliud
mum. *Ant.* Jesus hæc dicens clamabat: Qui
res audiendi, audiat. *Ant.* Vobis datum est
ysterium regni Dei, cæteris autem in para-
xit Jesus discipulis suis. *Ant.* Qui verbum
et, corde perfecto et optimo, fructum afferet
tia. *Ant.* Si vere, fratres, divites esse cu-
ras divitias amate. *Ant.* Si culmen veri ho-
eritis, ad illam cœlestem patriam quantocius
e.

*Responsoria in Quinquagesimam. — Ad Invita-
torium.*

1. Quoniam Deus magnus Dominus, et Rex
super omnem terram.

Responsoria.

Quadraginta dies et noctes aperti sunt cœli,
oni carne habentem [habentium] spiritum vi-
ssi sunt in arcam. Et clausit a foris ostium
s. *Vers.* Noe vero et uxor ejus et uxores filio-
s. Ingressi. *Resp.* Dixit Dominus ad Noe: Finis
carnis veni coram me: repleta est terra
te eorum, et ego disperdam eos cum terra.
te tibi arcam de lignis levigatis, mansiuncu-
ca facies. Repleta. *Resp.* Noe vir justus at-
lectus cum Deo ambulavit, et fecit omnia
que præcepit ei Deus. *Vers.* Et fecit sibi Noe
t salvaretur cum universo semine. *Resp.*
arcum meum in nubibus cœli, dicit Dominus
et recordabor fœderis mei quod pepigi te-
rs. Cumque obduxero nubibus cœlum, ap-
areus meus in nubibus. *Resp.* Per memet-
iravi, dicit Dominus, non adjiciam ultra
iluvii super terram. Pacti mei recordabor, ut
dam aquis diluvii omnem carnem. *Vers.* Po-
cum meum in nubibus cœli, et jurabo per
n meam. *Resp.* Edificavit Noe altare Do-
fferens super illud holocaustum: odoratus **D**
nus odorem suavitatis, et benedixit eis;
et multiplicamini, et replete terram. *Vers.*
o statuam pactum meum vobiscum, et cum
vestro post vos. Crescite.

Responsoria de Abraham.

Locutus est Dominus ad Abraham dicens:
e de terra, et de cognatione tua, et veni in
quam monstravero tibi, et faciam te crescere
in magnam. *Vers.* Benedicens benedicam
multiplicabo te. Et faciam te. *Resp.* Appa-
tres viri Abraham ad flumen [ilicem] Mam-
lixit ad eos: Domine, si inveni gratiam in
ris, transite et requiescite in loco isto. *Vers.*
a paullum aquæ, et laventur pedes vestri.
escite. *Resp.* Dum staret Abraham ad radi-
umbre, vidit tres pueros descendentes per
tres vidit et unum adoravit. *Vers.* Dixit Do-

minus ad Abraham: Ecce Sara uxor tua pariet tibi
filium, et vocabis nomen ejus Isaac. Tres vidit. *Resp.*
Tentavit Deus Abraham, et dixit ad eum: Tolle
filium tuum quem diligis Isaac, et offeres illum ibi
holocaustum super unum montium quem dixerō tibi.
Vers. Immola Deo sacrificium laudis, et redde Altis-
simo vota tua. *Resp.* Angelus Domini vocavit Abra-
ham dicens: Ne extendas manum tuam super pue-
rum, eo quod timeas Dominum. *Vers.* Et benedicen-
tur in te omnes tribus terræ. Eo quod. *Resp.* Vocavit
angelus Domini Abraham de cœlo dicens: Benedi-
cam tibi, et multiplicabo te sicut stellas cœli. *Vers.*
Et benedicentur in semine tuo omnes gentes terræ,
quia obedisti voci meæ. Et multiplicabo. *Resp.* Deus
Domini mei Abraham, dirige viam meam, ut cum sa-
lute revertar in domum Domini mei. *Vers.* Angelus
qui fuit cum Abraham, ipse sit et mecum. *Vers.* Deus
in cujus conspectu ambulaverunt Patres mei, Do-
mine qui pascis me a juventute mea. Ut cum salute.
Resp. Veni hodie ad fontem aquæ, et oravi Dominum.
761 dicens: Domine Deus Abraham, tu prosperum
fecisti desiderium meum. *Vers.* Igitur puella cui dixe-
ro: Da mihi aquam de hydria tua ut bibam, et illa
dixerit: Bibe, Domine, et camelis tuis potum tri-
buam, ipsa est quam præparavit Dominus filio Do-
mini mei. Domine Deus. *Resp.* Cæcus sedebat secus
viam, transeunte Domino, et exclamavit ad eum. Ait
illi Dominus: Quid vis faciam tibi? Rabboni, ut vi-
deam lumen. *Vers.* Et qui præibant increpabant eum
ut taceret, at ille magis ac magis clamabat: Rabboni.
Resp. Domine, puer meus jacet paralyticus in domo,
et male torquetur. Amen dico tibi, ego veniam et cu-
rabo eum. *Vers.* Domine, non sum dignus ut intres
sub tectum meum; sed tantum dic verbo, et sanabi-
tur puer meus. Amen dico.

Antiphonæ in matutinis Laudibus.

Antiph. Secundum multitudinem miserationum
tuarum, Domine, dele iniquitatem meam. *Antiph.*
C Deus meus es tu, et confitebor tibi: Deus meus es
tu, et exaltabo te. *Antiph.* Ad te de luce vigilo,
Deus, ut videam virtutem tuam. *Ant.* Hymnum di-
cite, et superexaltate eum in sæcula. Benedicite. *Ant.*
Omnes angeli ejus, laudate Dominum de cœlis.

In Evangelio.

Ant. Iter faciente Jesu [cum] deambularet Jeri-
cho, cæcus clamabat ad eum, ut lumen recipere
mereretur. *Ant.* Transeunte Domino, clamabat cæ-
cus ad eum: Miserere mei, fili David. *Ant.* Miserere
mei, fili David. Quid vis faciam tibi? Domine, ut
videam. *Antiph.* Et qui præibant increpabant eum,
ut taceret; ipse autem magis ac magis clamabat:
Fili David, miserere mei. Cæcus sedebat, secus viam
et clamabat: Miserere mei, fili David. *Ant.* Quid vis
faciam tibi? Domine, ut videam. Ait Jesus: Vade,
fides tua te salvum fecit. *Ant.* Cum audiret quod
Jesus Nazareus transiret, clamabat dicens: Jesu
fili David, miserere mei.

Feria secunda.

Ant. Cæcus magis ac magis clamabat, ut eum Do-
minus illuminaret. *Ant.* Omnis plebs ut vidit, dedit
laudem Deo.

Feria tertia.

Antiph. Domine, puer meus jacet paralyticus in
domo, et male torquetur. Amen dico tibi, ego ve-
niam et curabo eum. *Ant.* Domine, non sum dignus
ut intres sub tectum meum. Sed tantum dic verbo,
et sanabitur puer meus. *Ant.* Domine, si tu vis,
potes me mundare, et ait Jesus: Volo, mundare.

Feria quarta.

Antiph. Cum jejunatis, nolite fieri sicut hypo-
critæ tristes. *Ant.* Thesaurizate vobis thesauros in
cœlo, ubi nec erugo, nec tinea exterminat. *Antiph.*
Ubi est thesaurus tuus, ibi est et cor tuum.

Feria quinta.

Antiph. Me etenim de die in diem quærent, et scire vias meas volunt. *Ant.* Quare jejunavimus et non aspexisti, humiliavimus animas nostras, et nescisti?

762 *Feria sexta.*

Antiph. Cum facis eleemosynam, nesciat sinistra tua quid faciat dextera tua. *Ant.* Nesciat sinistra tua quid faciat dextera tua. Tu autem cum oraveris, intra in cubiculum, et clauso ostio ora Patrem tuum.

Sabbato.

Antiph. Tunc invocabis, et Dominus exaudiet : clamabis, et dicet : Ecce adsum. *Ant.* Quis scit si convertatur et ignoscat Deus, et relinquat post se Benedictionem. *Ant.* Orate pro persequentibus et calumniantibus vos, ut sitis filii Patris vestri qui in cælis est, dicit Dominus. *Ant.* Estote ergo vos perfecti, sicut et Pater vester cælestis perfectus est.

Responsoria de initio Quadragesimæ. Ad invitatorium.

Antiph. In manu tua, Domine, omnes fines terræ. *Item Ant.* Si vocem Domini audieritis, nolite obdurare corda vestra.

Responsoria unde supra.

Resp. Ecce nunc tempus acceptabile, ecce nunc dies salutis. Commendemus nos metipsos in multa patientia, in jejuniis multis, per arma justitiæ virtutis Dei. *Vers.* In omnibus exhibeamus nosmetipsos sicut Dei ministros, ut non vituperetur ministerium nostrum. Per arma. *Resp.* Paradisi portas aperuit nobis jejunii tempus. Suscipiamus illud orantes et deprecantes, ut in die Resurrectionis cum Domino gloriemur. *Vers.* Ecce nunc tempus acceptabile, ecce nunc dies salutis ; nemini dantes ullam offensionem. Ut in die. *Resp.* Emendemus in melius quæ ignorantur peccavimus, ne subito præoccupati die mortis quæramus spatium pœnitentiæ, et invenire non possimus. Attende, Domine, et miserere, quia peccavimus tibi. *Vers.* Peccavimus cum patribus nostris, injuste egimus, iniquitatem fecimus. Attende. *Resp.* In jejunio et fletu orabant sacerdotes, et dicentes : Parce, Domine, parce populo tuo, et ne des hæreditatem tuam in perditione. *Vers.* Inter vestibulum et altare plorabant sacerdotes, dicentes : Parce. *Resp.* In omnibus exhibeamus nos sicut Dei ministros, in multa patientia, ut non vituperetur ministerium nostrum. *Resp.* Ecce nunc tempus, ut supra. Ut non vituperetur. *Resp.* Abscondite eleemosynam in sinu pauperis, et ipsa orabit pro vobis ad Dominum, quia sicut aqua exstinguit ignem, ita eleemosyna exstinguit peccatum. *Vers.* Honora Dominum de tua substantia, et de primitiis frugum tuarum da pauperibus. Quia sicut. *Resp.* Tribularer si nescirem misericordias, Domine ; tu dixisti : Nolo mortem peccatoris, sed ut convertatur et vivat, qui Chananeam et publicanum vocasti ad pœnitentiam. *Vers.* Et Petrum lacrymantem Dominus suscepit, misericors Dominus. Qui Chananeam. *Resp.* Angelis suis mandavit de te, ut custodiant te in omnibus viis tuis. In manibus portabunt te, ne unquam offendas ad lapidem pedem tuum. *Vers.* Super aspidem et basiliscum ambulatis, et conculcabis leonem et draconem. In manibus. *Resp.* Pater, peccavi in cælum et coram te : jam non sum dignus vocari filius tuus. Fac me sicut unum ex mercenariis tuis. *Vers.* Quanti mercenarii in domo Patris mei abundant panibus ; ego autem hic fame pereor ? Surgam et ibo ad Patrem meum, et dicam ei : Fac me. *Resp.* In te,

763 Domine, sperent omnes animæ, dicentes : Cito Deus miserabitur nostri, quia tu, Domine, locutus es dicens : Gaudeo [magis] super unum pœnitentem quam supra nonaginta novem justos qui non indigent pœnitentia. *Vers.* Invoca me in die tribulationis tuæ. Eripiam te et magnificabis me. Peccatori

* Forte de Apostolo, quia sicut superiores Antiphonæ ex Evangelio sunt collectæ, unde dicuntur

A autem dixit Deus : Gaudeo. *Resp.* Dicam Deo : Susceptor meus es ; Deus meus, sperabo in eum, quoniam ipse liberavit me de laqueo venantium, et a verbo aspero. *Vers.* Scuto circumdabit te veritas ejus, non timebis a timore nocturno. Deus meus. *Resp.* Scapulis suis obumbrabit tibi, et sub pennis ejus sperabis. Scuto circumdabit te veritas ejus. *Vers.* Cadent a latere tuo mille, et decem millia a dextris ejus. Scuto.

In matutinis.

Antiph. Cor mundum crea in me, Deus, et spiritum rectum innova in visceribus meis. *Antiph.* O Domine, salvum me fac, o Domine, bene prosperare. *Ant.* Sic benedicam te in vita mea, et in nomine tuo levabo manus meas. *Ant.* In spiritu humilitatis, et in anima contrita suscipiamur, Domine, ad te : et sic fiat sacrificium nostrum, ut ad te suscipiamur hodie, et placeat tibi, Domine Deus. *Ant.* Laudate Deum, cæli cælorum et aquæ omnes.

In Evangelio.

Antiph. Ductus est Jesus in desertum, ut tentaretur a diabolo, et cum jejunasset quadraginta diebus et quadraginta noctibus, postea esuriit. *Ant.* Jesus autem cum jejunasset quadraginta diebus et quadraginta noctibus, postea esuriit. *Ant.* Et accedens tentator, [ait] Si Filius Dei es, dic ut lapides isti panes fiant. *Ant.* Non in solo pane vivit homo, sed in omni verbo quod procedit de ore Dei. *Antiph.* Non in solo pane vivit homo, sed in omni verbo Dei. *Ant.* Tunc assumpsit eum diabolus in sanctam civitatem, et statuit ei [eum] super pinnaculum templi et dixit ei : Si Filius Dei es, mitte te deorsum. *Ant.* Tentans diabolus Dominum, ostendit ei omnia regna mundi, et gloriam eorum : Hæc omnia tibi dabo, si procedens adoraveris me. *Ant.* Vade, Satanas, non tentabis Dominum Deum tuum. *Ant.* Dominum Deum tuum adorabis, et illi soli servies. *Ant.* Reliquit eum tentator, et angeli accesserunt, et ministrabant ei.

Antiphonæ de apostolis.

Antiph. Ecce nunc tempus acceptabile, ecce nunc dies salutis. In his ergo diebus exhibeamus nos sicut Dei ministros in multa patientia, in jejuniis et vigiliis, et in charitate non ficta. *Ant.* Commendemus nosmetipsos in multa patientia, in jejuniis multis, per arma justitiæ. *Ant.* Per arma justitiæ virtutis Dei commendemus nosmetipsos in multa patientia. *Ant.* Advenerunt nobis dies pœnitentiæ ad redimenda peccata, sed [ad] salvandas animas. *Ant.* Agite pœnitentiam, appropinquavit regnum cælorum.

Feria secunda.

Antiph. Venite, benedicti Patris mei, percipite regnum quod vobis paratum est ab origine mundi. *Ant.* Quod uni ex minimis meis fecistis, mihi fecistis, dicit Dominus.

764 *Feria tertia.*

D *Antiph.* Scriptum est enim quia domus mea domus Orationis est cunctis gentibus, vos autem fecistis illam speluncam latronum. Et erat quotidie docens in templo. *Ant.* Domus mea domus Orationis vocabitur.

Feria quarta.

Antiph. Hosanna Filio David ; benedictus qui venit in nomine Domini. *Ant.* Generatio hæc prava et perversa signum quærit ; et signum non dabitur ei, nisi signum Jonæ prophetæ. *Ant.* Sicut fuit Jonas in ventre celi, tribus diebus et tribus noctibus, ita erit Filius hominis in corde terræ. *Ant.* Sedere autem mecum, non est meum dare vobis, sed quibus paratum est a Patre meo.

Feria quinta.

Antiph. Dixit Dominus mulieri Chananeæ : Non in Evangelio, ista istæ dici possint de Apostolo, quia ex Epistola Pauli depromptæ, saltem plurimæ.

num sumere panem filiorum, et mittere canid manducandum. Utique, Domine, nam et cadunt de micis quæ cadunt de mensa dominorum. Ait illi Jesus. Mulier, magna est fides fiat tibi sicut petisti. *Ant.* Mulier, non est bonum sumere panem filiorum, et mittere canibus. e, Domine; nam et catelli edunt de micis quæ cadunt de mensa dominorum suorum. *Ant.* O magna est fides tua. Fiat tibi sicut petisti. *Ant.* mulier, semel tibi dixi, si credideris, videbis alia Dei.

Feria sexta.

Antiph. Angelus Domini descendit de cælo. Moritur aqua, et sanabatur unus. *Ant.* Domino, non hominem, ut dum mota fuerit aqua, mittat piscinam. *Ant.* Qui me salvum fecit, ille mihi ait: Tolle grabatum tuum, et ambula in pace. Ade, jam noli peccare, ne deterius tibi aliquid fiat. *Ant.* Assumpsit Jesus discipulos suos, ascendit in montem, et transfiguratus est ante eos. Domine, bonum est nos hic esse. Si vis, faciamus tria tabernacula, tibi unum, Moysi unum, et unum. *Ant.* Domine, non habeo hominem, dum mota fuerit aqua, mittat me in piscinam. Domine, si vis, faciamus hic tria tabernacula. Descendentibus illis de monte præcepit Jesus: Nemini dixeritis visionem. *Ant.* Nemini dixeritis visionem, donec Filius hominis a mortuis resurgat. *Ant.* Visionem quam vidistis nemini dixeritis, donec a mortuis resurgat Filius hominis.

Responsorium in hebdomada secunda in Quadragesima.
Ad Invitatorium.

Antiph. Adoremus Deum quia ipse fecit nos. *Item* Adoremus hominum qui fecit nos, venite, adoremus.

Responsorium.

Antiph. Tolle arma tua, pharetram, et arcum, et venationem tuam, ut comedam; et benedicat anima mea. *Vers.* Cumque venatu aliquid attuleris mihi inde pulmentum ut comedam. Et benedictus. *Resp.* Ecce odor filii mei sicut odor agrorum quem benedixit Dominus. Crescere [te] Deus meus sicut arena maris, et donet tibi de cæli Benedictionem. *Vers.* Qui maledixerit tibi maledictus; et qui benedixerit tibi, benedictus repleatur. Et donet. *Resp.* Det tibi Deus de cæli et de pinguedine terræ abundantiam. Serbi populi; esto Dominus fratrum tuorum. *Vers.* Urventur ante te filii matris tuæ. Esto Dominus. Dum iret Jacob de Bersabee, et pergeret locutus est ei Deus dicens: Terram in qua dormi dabo et semini tuo. *Vers.* Edificavit Jacob domum altare Domino. fundens oleum desuper, benedixit ei, dicens. *Resp.* Dum exiret Jacob de Bersabee, vidit gloriam Dei, et dixit: Quam terribilis vis iste! non est hic aliud nisi domus Dei, et cæli. *Vers.* Vere Dominus est in loco isto, et sciebam. Quam terribilis. *Resp.* Si Dominus fuerit mecum in via ista qua ego ambulo, et ierit me, et dederit mihi panem ad edendum et vestimentum quo operiar, et revocaverit me cum meo. Erit mihi in refugium et lapis iste, in signum. Vere Dominus est. Erit mihi. *Resp.* Erit mihi in Deum, et lapis iste, quem erexi in titulum tur domus Dei. Et de universis quæ dederis decimas et hostias pacificas offeram tibi. *Vers.* Dominus Deus meus fuerit mecum in via ista qua ambulo, et custodierit me. Decimas. *Resp.* Oravit et dixit: Domine, qui dixisti mihi, revertere a me a nativitate tuæ, erue me de manu fratris mei, quia valde eum timeo. *Vers.* Deus, in cuius manu ambulaverunt patres mei; Domine, qui me a juventute mea. Erue me. *Resp.* Dixit s ad Jacob: Dimitte me, aurora est. Respondit ei et dixit: Non dimittam te, nisi benedixeris mihi. Et benedixit ei. *Vers.* Benedicens benedixit ei. *Antiph.* Erit mihi in Deum, et lapis iste, quem erexi in titulum tur domus Dei. Et de universis quæ dederis decimas et hostias pacificas offeram tibi. *Vers.* Dominus Deus meus fuerit mecum in via ista qua ambulo, et custodierit me. Decimas. *Resp.* Oravit et dixit: Domine, qui dixisti mihi, revertere a me a nativitate tuæ, erue me de manu fratris mei, quia valde eum timeo. *Vers.* Deus, in cuius manu ambulaverunt patres mei; Domine, qui me a juventute mea. Erue me. *Resp.* Dixit s ad Jacob: Dimitte me, aurora est. Respondit ei et dixit: Non dimittam te, nisi benedixeris mihi. Et benedixit ei. *Vers.* Benedicens benedixit ei.

765 quem benedixit Dominus. Crescere [te] Deus meus sicut arena maris, et donet tibi de cæli Benedictionem. *Vers.* Qui maledixerit tibi maledictus; et qui benedixerit tibi, benedictus repleatur. Et donet. *Resp.* Det tibi Deus de cæli et de pinguedine terræ abundantiam. Serbi populi; esto Dominus fratrum tuorum. *Vers.* Urventur ante te filii matris tuæ. Esto Dominus. Dum iret Jacob de Bersabee, et pergeret locutus est ei Deus dicens: Terram in qua dormi dabo et semini tuo. *Vers.* Edificavit Jacob domum altare Domino. fundens oleum desuper, benedixit ei, dicens. *Resp.* Dum exiret Jacob de Bersabee, vidit gloriam Dei, et dixit: Quam terribilis vis iste! non est hic aliud nisi domus Dei, et cæli. *Vers.* Vere Dominus est in loco isto, et sciebam. Quam terribilis. *Resp.* Si Dominus fuerit mecum in via ista qua ego ambulo, et ierit me, et dederit mihi panem ad edendum et vestimentum quo operiar, et revocaverit me cum meo. Erit mihi in refugium et lapis iste, in signum. Vere Dominus est. Erit mihi. *Resp.* Erit mihi in Deum, et lapis iste, quem erexi in titulum tur domus Dei. Et de universis quæ dederis decimas et hostias pacificas offeram tibi. *Vers.* Dominus Deus meus fuerit mecum in via ista qua ambulo, et custodierit me. Decimas. *Resp.* Oravit et dixit: Domine, qui dixisti mihi, revertere a me a nativitate tuæ, erue me de manu fratris mei, quia valde eum timeo. *Vers.* Deus, in cuius manu ambulaverunt patres mei; Domine, qui me a juventute mea. Erue me. *Resp.* Dixit s ad Jacob: Dimitte me, aurora est. Respondit ei et dixit: Non dimittam te, nisi benedixeris mihi. Et benedixit ei. *Vers.* Benedicens benedixit ei.

A cam tibi, et multiplicabo te. Et benedixit. *Resp.* Vidi Dominum facie ad faciem, et salva facta est anima mea. *Vers.* Et dixit, nequaquam vocaberis Jacob, sed Israel erit nomen tuum. Et salva facta est. *Resp.* Dum irem de terra mea, oravi Dominum Deum meum, et perduxit me in portum voluntatis suæ, gubernavit me advenam. *Vers.* Erit mihi Dominus in Deum, et lapis iste, quem erexi in titulum, vocabitur domus Dei. Et. *Resp.* Apparuit Deus Jacob, et benedixit eum, et dixit: Ego sum Deus Bethel, ubi unxisti lapidem, et votum vovisti mihi. Crescere te faciam, et multiplicabo te. *Vers.* Ego sum Dominus omnipotens. Crescere. *Vers.* Benedicens benedicam tibi, et multiplicabo te. *Vers.* Minor sum cunctis miserationibus tuis, Domine Abraham. In baculo meo transivi Jordanem istum; et nunc cum duabus turmis regredior, Libera me, Domine, de manu Esau, quia valde contremens cor meum illum timet. *Vers.* Eripe me, Domine, ab homine malo, a viro iniquo eripe me. Quia. *Vers.* Ne forte veniens percutiat matrem cum filiis. Tu locutus es quod mihi benefeceris. Libera.

In matutinis Laudibus.

Antiph. Domine, labia mea aperies, et os meum annuntiabit laudem tuam. *Ant.* Dexteram Domini fecit virtutem, dexteram Domini exaltavit me. *Ant.* Factus es adjutor meus, Deus meus. *Ant.* Trium puerorum cantemus hymnum, quod cantabant in camino ignis, benedicebant [benedicentes] Dominum. *Ant.* Statuit ea in æternum, et in sæculum sæculi; præceptum posuit, et non præteribit. *Vers.* Domine, refugium.

766 *In Evangelio.*

Antiph. Nemini dixeritis. *Ant.* Descendentibus illis. *Ant.* Assumpsit Jesus.

Feria secunda.

Antiph. Ego principium, qui et loquor vobis. *Ant.* Qui me nescit mecum est, et non reliquit me solum, quia quæ placita sunt ei facio semper.

Feria tertia.

Antiph. Unus est enim magister vester, qui in cælis est, Christus Dominus. *Ant.* Qui major est vestrum, erit minister vester, quia omnis qui se exaltat humiliabitur, dicit Dominus.

Feria quarta.

Antiph. Ecce ascendimus Jerusalem, et Filius hominis tradetur ut crucifigatur. *Ant.* Tradetur enim gentibus ad illudendum, et flagellandum, et crucifigendum. *Ant.* Sedere autem non est meum dare vobis, sed quibus paratum est a Patre meo.

Feria quinta.

Antiph. Factum est autem ut moreretur. *Ant.* Pater Abraham, miserere mei, et mitte Lazarum, ut intingat extremum digiti sui in aqua, et refrigeret linguam meam. *Ant.* Dives ille guttam aquæ petiit, qui micæ panis Lazaro negavit. Fili, recordare quia recepisti bona in vita tua, et Lazarus similiter mala. *Ant.* Fili, recordare quia recepisti. *Ant.* Rogo te, Pater, ut mittas.

Feria sexta.

Antiph. Malos male perdet, et vineam suam locabit agricolis. *Ant.* Malos male perdet, et vineam suam locabit aliis agricolis, qui reddant ei fructum temporibus suis. *Ant.* Quærentes eum tenere, timebunt turbas, quia sicut prophetam eum habebat.

Sabbato.

Antiph. Oportet te, fili, gaudere, quia frater tuus mortuus fuerat et revixit; perierat, et inventus est in æternum. *Ant.* Vadam ad Patrem meum et dicam ei; Pater, fac me sicut unum ex mercenariis tuis. *Ant.* Pater, peccavi in cælum et coram te. Jam non sum dignus vocari Filius tuus. *Ant.* Dixit autem pater ad servos suos: Cito proferte stolam primam, et

induite illum, et date annulum in manu ejus, et calceamenta in pedibus ejus. *Ant.* Dedit pater pœnitenti filio stolam primam pariter et annulum; nam et calceamenta ei tribuit. Celebravit magnum convivium. *Ant.* Fili, tu semper mecum fuisti, et omnia mea tua sunt.

Responsoria de Joseph, hebdomada tertia in Quadragesima. — Ad Inritatorium.

Antiph. Dominum qui fecit nos. *Ant.* Populus Domini et oves pascuæ ejus. *Resp.* Videntes Joseph a longe, loquebantur mutuo fratres, dicentes: Ecce somniator venit, venite occidamus eum, et videamus si prosint illi somnia sua. *Vers.* Cumque vidissent Joseph fratres sui, quod a patre cunctis fratribus plus amaretur, oderant eum, nec poterant ei quidquam pacifice loqui, unde et dicebant: Venite. *Resp.* Dixit Judas fratribus suis: Ecce Ismaelitæ transeunt; venite, venundetur, et manus nostræ non polluantur; caro enim et frater noster est. *Vers.* Cumque abiisset Ruben ad puteum, et non invenisset eum, scissis vestibus, pergensque ad fratres, ait: Puer non comparet, et ego quo ibo? *Caro. 767 Resp.* Extrahentes Joseph de lacu vendiderunt Ismaelitis viginti argenteis; reversusque Ruben ad puteum, et cum non invenisset eum, scidit vestimenta sua cum fletu, et dixit: Puer non comparet, et ego quo ibo? *Vers.* At illi intincta tunica Joseph sanguine, et mittentes qui ferrent eam ad patrem, et dicerent: Vide si tunica filii tui sit, an non. Puer non comparet. *Resp.* Videns Jacob vestimenta Joseph, scidit vestimenta sua cum fletu, et dixit: Fera pessima devoravit filium meum Joseph. *Vers.* Vide si tunica filii tui sit, an non; et cum vidisset pater, ait: Fera pessima. *Resp.* Joseph, dum intraret in terram Ægypti, linguam quam non noverat audivit; manus ejus in laboribus servierunt, et lingua ejus inter principes loquebatur sapientiam. *Vers.* Divertit ab oneribus dorsum ejus. *Manus Resp.* Memento mei dum bene tibi fuerit, ut suggeras Pharaonem, ut educat me de isto carcere, quia furtim sublatus sum, et hic innocens in lacum missus sum. *Vers.* Tres enim adhuc dies sunt post quos recordabitur Pharaon ministerii tui, et revocet te in gradum pristinum; tunc memento mei. Ut suggeras. *Resp.* Tollite hinc vobiscum munera, et ite ad Dominum terræ; et dum inveneritis, adorare eum super terram. Deus autem meus faciat vobis eum placabilem, et reducat et hunc fratrem vestrum vobiscum, et eum quem tenet in vinculis. *Vers.* Tollite de fructibus terræ in vasis vestris; et ferte viro munera. Deus autem. *Resp.* Iste est frater vester minimus de quo dixeratis mihi? Deus misereatur tibi, fili mi; festinavitque in domum et ploravit, quia erumpebant lacrymæ, et non poterat se continere. *Vers.* Attollens autem Joseph oculos, vidit Benjamin stantem. Commota sunt omnia viscera ejus super fratrem suum. Quia erumpebant. *Resp.* Dixit Ruben fratribus suis: Nunquid non dixi vobis, Nolite peccare in puerum; et non audistis me? En sanguis ejus exquiritur. *Vers.* Merito hæc patimur, quia peccavimus in fratrem nostrum, videntes angustiam animæ ejus, dum deprecaretur nos, et non audivimus. Idcirco venit super nos tribulatio. En sanguis. *Resp.* Merito hæc patimur, quia peccavimus in fratrem nostrum, videntes angustias animæ ejus, dum deprecaretur nos; et non audivimus. Idcirco venit super nos tribulatio. *Vers.* Dixit Ruben fratribus suis: Nunquid non dixi vobis: Nolite peccare in puerum, et non audistis me? Idcirco. *Resp.* Dixit Joseph undecim fratribus: Ego sum Joseph quem vendidistis in Ægyptum. Adhuc vivit pater noster senior, de quo dixeratis mihi? Ite, adducite eum ad me, ut possit vivere. *Vers.* Bienenium est quod cepit esse fames in terram; adhuc restant alii quinque. Ite, adducite. *Resp.* Ite, dicite patri meo Jacob: Joseph filius tuus vivit, et ipse dominatur totam terram Ægypti. Quo audito revixit spi-

ritus ejus et dixit: Sufficit mihi, vadam et videbo eum antequam moriar. *Vers.* Cumque audisset Jacob quod filius suus viveret, quasi de gravi somno evigilans, ait: Sufficit. *Resp.* Loquens Joseph fratribus suis, ait: Pax vobis, nolite timere; pro salute enim vestra misit me Dominus ante vos. *Vers.* Nolite timere, ne durum vobis esse videatur quod vendidistis me in his regionibus. Pro salute. *Resp.* Salus nostra in manu tua est, Domine; respiciat super nos misericordia tua, et securi servieamus tibi. *Vers.* Domine Deus virtutum, converte nos, et ostende faciem tuam, et salvi erimus. Et securi. *Vers.* Vivat, Domine, anima tua, ut non videamus mortem neque parvulos nostros deficientes. Et securi.

768 *Antiph. in matutinis Laudibus.*

Antiph. Fac benigne in bona voluntate tua, et ædificentur, Domine, muri Jerusalem. *Ant.* Dominus mihi adjutor est, non timebo quid faciat mihi homo. *Ant.* Deus misereatur nostri, et benedicat nobis. *Ant.* Vim virtutis suæ oblitus est ignis, ut pueri tui liberarentur illæsi. *Ant.* Sol et luna laudate Deum, quia exaltatum est nomen ejus solius.

In Evangelio.

Antiph. Dum fortis armatus custodit atrium suum, in pace sunt omnia quæ possidet. *Ant.* Si in digito Dei ejicio dæmonia, profecto venit in vos regnum Dei. *Ant.* Et cum eiecisset dæmonium, locutus est mutus, et admiratæ sunt turbæ. *Ant.* Cum immundus spiritus exierit ab homine, ambulat per loca inaquosa, quærens requiem, et non invenit. *Ant.* Accepit Jesus panes, et cum gratias egisset, distribuit discumbentibus.

Feria secunda.

Antiph. Amen dico vobis, quia nemo propheta susceptus est in patria sua. *Ant.* Jesus autem transiens per medium eorum ibat. *Ant.* Auferte ista hinc, et nolite facere domum Patris mei, domum generationis [negotiationis].

Feria tertia.

Antiph. Ubi duo vel tres congregati fuerint in nomine meo, in medio eorum sum, dicit Dominus. *Ant.* Si duo ex vobis consenserint de eorum [omnibus] quæcunque petierint fiet illis a Patre meo, dicit Dominus. *Ant.* Non dico tibi septies, sed usque septuagesies septies. *Ant.* Quandiu in mundo sum, lux sum mundi dicit Dominus.

Feria quarta.

Antiph. Audite et intelligite traditiones quas Dominus dedit vobis. *Ant.* Non lotis manibus manducare, non coinquinat hominem. *Ant.* Accepit autem omnes timor, et magnificabant Deum, dicentes: Quia propheta magnus surrexit in nobis, et quia Deus visitavit plebem suam.

Feria quinta.

Antiph. Omnes qui habebant infirmos ducebant illos ad Jesum, et sanabantur. *Ant.* Ego sum qui testimonium perhibeo de me ipso, et testimonium perhibet de me qui misit me Pater. *Ant.* Exhibant autem dæmonia a multis, clamantia et dicentia: Quia tu es Filius Dei. Et increpans non sinebat ea loqui, quia sciebant ipsum esse Christum.

Feria sexta.

Antiph. Qui biberit aquam quam ego do, dicit Dominus Samaritanæ, fiet in eo fons aquæ salientis in vitam æternam. *Ant.* Aqua quam ego dederò, qui biberit ex ea, non sitiet ultra. *Ant.* Domine, ut video propheta es tu. Patres nostri in monte hoc adoraverunt. *Ant.* Mulier, venient dies quando veri adoratores adorabunt patrem in spiritu et veritate. *Ant.* Veri adoratores adorabunt Patrem in spiritu et veritate. *Ant.* Venite et videte hominem, qui dixit mihi omnia quæcunque feci. *Ant.* Meus cibus est ut faciam voluntatem Patris mei. *Ant.* Dixit Samaritana

r : Domine, da mihi hanc aquam, ut non sitiet in æternum. *Ant.* Dicit Dominus : Si quis biberit aquam quam ego dabo ei, non sitiet in æter-

769 Sabbato.

iph. Inclinavit se Jesus ; scribebat in terra : Si ne peccato est, mittat in eam lapidem. *Ant.* te condemnavit, mulier? nemo te condemnavit. Qui non colligit mecum, dispergit ; et qui non secum, contra me est. *Ant.* Cum immundus spixerit ab homine, *ut supra.*

Responsorium in hebdomada quarta in Quadragesima.
— *Ad Invitatorium.*

iph. Non sit vobis vanum surgere ante lucem, promisit Dominus coronam vigilantibus. *Ant.* is Domini et oves pascuæ ejus.

Responsorium.

r. Locutus est Dominus ad Moysen, dicens : Vide in Ægyptum ; dic Pharaoni ut dimittat populum meum. Induratum est cor Pharaonis, non vult are populum meum, nisi in manu forti. *Vers.* : vidi afflictionem populi mei, qui est in Ægyptum gemitum eorum audivi, et descendi liberare iuratum. *Resp.* Stetit Moyses coram Pharaone, : Hæc dicit Dominus : Dimitte populum meum, iacet mihi in desertum. *Vers.* Dominus Deus orum misit me ad te, ait tibi : Dimitte. *Resp.* aus Domino, gloriose enim honorificatus est : et ascensorem projecit in mare. Adjutor et or factus est mihi Dominus in salutem. *Vers.* Pharaonis et exercitus ejus projecit in mari.

r. *Resp.* In mari viæ tuæ, et semitæ tuæ in nullus. Deduxisti sicut oves populum tuum in Moysi et Aaron. *Vers.* Illuxerunt coruscationes bi terræ ; commota est et contremuit terra. In Moysi. *Resp.* Ecce mitto angelum meum, qui lat et custodiat semper. Observa et audi vocem t inimicus ero inimicis tuis, et affligentes te in ; et precedet te angelus meus. *Vers.* Israel, eris me, non erit in te Deus recens, neque is Deum alienum ; ego enim Dominus. Et præ-

Resp. Qui persequerentur populum tuum, e, demersisti eos in profundum, et in columna luctor eorum fuisti, Domine. *Vers.* Exclama-filii Israel in angustia sua ad te, Domine, et eis Salvatorem. Et in columna. *Resp.* Moyses is Domini jejunavit quadraginta diebus et quata noctibus, ut legem Domini mereretur acci-ers. Ascendit Moyses in montem Sinai. Ut *Resp.* Splendida facta est facies Moysi, dum ret in eum Dominus Videntes seniores clarifultus ejus, admirantes timuerunt valde. *Vers.* dit Moyses de monte portans duas tabulas la-in manibus suis, scriptas utrasque digito Dei. es. *Resp.* Attendite, popule meus, legem meam, te aurem vestram in verba oris mei. *Vers.* in in parabolis os meum ; loquar propositiones io sæculi. Inclinate. *Resp.* Audi, Israel, præ-tomini, et ea in corde tuo quasi in libro scribe ; o tibi terram fluentem lac et mel. *Vers.* Israel, audieris, non erit in te Deus recens, neque is Deum alienum. Et dabo tibi. *Resp.* Vos qui uri estis Jordanem, ædificate altare Domino dibus quos ferrum non tetigit, et offerte super olocæustum et hostias pacificas Deo vestro. Zunque intraveritis terram, quam Dominus æster daturus est vobis, **770** ædificate ibi Deo vestro. *Resp.* Adduxit eos Dominus in line terræ ; cibavit eos nascentibus agros [in suxerunt mel de petra, et oleum de firma pe-

rs. Butyrum bouum et lac ovium cum adipe in et filiorum taurorum et hircorum. Suxe-

Responsorium de Josue.

Sicut fui cum Moyse, ita ero tecum, dicit

A Dominus. Confortare et esto robustus ; introduces populum meum ad terram lacte et melle manantem. *Vers.* Ego sum Dominus Deus vester, qui eduxi vos de terra Ægypti. Confortare. *Vers.* Quoniam tecum est Dominus Deus in omnibus, ad quæcunque perrexeris. Confortare. *Resp.* Sicut fui cum Moyse, ita ero tecum, dicit Dominus. Confortare populum meum, neque timeas. Ecce Dominus Deus tuus, et non te derelinquet. *Vers.* Quoniam tecum est, *ut supra.* *Resp.* Popule meus, quid feci, aut quid molestus fui tibi? Responde mihi. Quoniam ego eduxi vos de terra Ægypti, et de domo servitutis. Quadraginta annos, manna plui vobis, et obliti estis me, dicit Dominus. *Vers.* Adduxi vos per desertum quadraginta annos, ego Dominus. Et obliti. *Resp.* Adduxi vos per desertum quadraginta annos, ego Dominus ; non sunt attrita vestimenta vestra. Manna de cælo plui vobis, et obliti estis me, dicit Dominus. *Vers.* Popule meus, quid feci, aut quid molestus fui tibi? Responde mihi. Quoniam ego eduxi vos de terra Ægypti. Manna de cælo.

Antiphonæ in matutinis Laudibus.

Antiph. Tunc acceptabis sacrificium justitiæ, si averteris faciem tuam a peccatis meis. *Ant.* Bonum est sperare in Domino, quam sperare in principibus. *Ant.* Benedicat nos Deus, Deus noster, benedicat nos Deus. *Ant.* Potens es, Domine, eripere nos de manu mortis, liberare nos, Deus noster. *Ant.* Reges terræ, et omnes principes, laudate Deum.

In Evangelio.

Antiph. Nemo te condemnavit, mulier? Nemo, Domine. Nec ego te condemnabo. Jam amplius noli peccare. *Ant.* Mulier, nemo te condemnavit? Nec ego te condemnabo. Jam amplius noli peccare. *Antiph.* De quinque panibus et duobus piscibus satiavit Dominus quinque millia hominum. *Ant.* Satiavit Dominus quinque millia hominum de quinque panibus, et duobus piscibus. *Ant.* Cum sublevasset oculos Jesus, et vidisset maximam multitudinem venientem ad se, dixit ad Philippum : Unde ememus panes ut manducet hi? Ipse enim sciebat quid esset factururus. *Ant.* Cum vidissent turbæ signum quod fecerat Jesus, dicebant : Vere hic est propheta, qui venturus est in mundum. *Ant.* Hic est vere propheta qui venturus est in mundum.

Feria secunda.

Antiph. Omnis qui petit accipit, et qui quærit invenit, pulsanti aperietur. *Ant.* Auferte ista hinc, dicit Dominus, et nolite facere domum Patris mei domum negotiationis. *Ant.* Dicebat Jesus Judæis : Solvite templum hoc, et in tribus diebus excitabo illud. *Ant.* Solvite templum hoc, dicit Dominus et post triduum excitabo illud. Hoc autem dicebat de templo corporis sui.

771 *Feria tertia.*

Antiph. Quid me quæritis interficere hominem qui vera locutus est vobis? *Ant.* Unum opus feci et admiramini, quia totum hominem salvum feci in Sabbato. *Ant.* Nonne Moyses dedit vobis legem? et nonne [nemo] ex vobis facit legem. Quid me quæritis interficere? *Ant.* Et me scitis, et unde sim scitis ; et a me ipso non veni, sed Pater meus misit me. *Ant.* Nemo in eum misit manus, quia nondum venerat hora ejus.

Feria quarta.

Antiph. Rabbi, qui [quid] peccavit homo iste quod cæcus natus est? Respondit Jesus, et dixit : Neque hic peccavit, neque parentes ejus, sed ut manifestentur opera Dei in eo. *Ant.* Interrogatus cæcus : Quis te illuminavit? At ille clamabat dicens : Filius Dei. *Ant.* Ille homo qui dicitur Jesus, lutum fecit ex sputo, et linivit oculos meos, et modo video. *Ant.* Lutum fecit ex sputo Dominus, et linivit oculos meos, et abii, et lavi, et credidi Deo. *Ant.* Dixi vobis jam et audistis ; lutum mihi posuit ille homo qui dicitur Jesus. *Ant.* A sæculo non est auditum quia quis aperuit, oculos cæci nati, nisi Christus Filius Dei.

Feria quinta.

Antiph. Ibat Jesus in civitatem quæ vocatur Naim.
Ant. Propheta magnus surrexit in nobis, quia Deus visitavit plebem suam. *Ant.* Accepit autem omnes timor, et magnificabant Deum dicentes: Quia propheta magnus surrexit in nobis, et quia Deus visitavit plebem suam. *Antiph.* Diligebat Jesus Martham et sororem ejus Mariam, et Lazarum fratrem earum. *Ant.* Lazarus amicus noster dormit. eamus et a somno excitemus eum. *Ant.* Domine, si hic fuisses, Lazarus non esset mortuus. Ecce jam fetet quatruiduanus in monumento. *Ant.* Ad monumentum Lazari clamabat Dominus, dicens: Lazare, veni foras. *Ant.* Qui sequitur me non ambulat in tenebris, sed habebit lumen vitæ, dicit Dominus. *Ant.* Ego sum qui testimonium perhibeo de me ipso, et testimonium perhibet de me, qui misit me Pater.

Responsoria de Passione Domini. — Ad Invitatorium.

Antiph. Hodie si vocem Domini audieritis, nolite obdurare corda vestra. *Resp.* Isti sunt dies quos observare debetis temporibus suis. Quarta decima die ad vesperum Pascha Domini est, et in quintadecima solemnitate [solemnitatem] celebrabitis Altissimo Domino. *Vers.* Locutus est Dominus ad Moysen dicens: Loquere filiis Israel, et dices ad eos. Quarta. *Resp.* Multiplicati sunt qui tribulant me, et dicunt: Non est salus illi in Deo ejus. Exsurge, Domine, salvum me fac, Deus meus. *Vers.* Ne quando dicat inimicus meus: Prævalui adversus eum. Exsurge. *Resp.* Qui custodiebant animam meam, consilium fecerunt in unum, dicentes: Deus dereliquit eum; persequimini et comprehendite eum, quia non est qui liberet eum. Deus meus, ne elongeris a me; Deus meus, in adiutorium meum intende. *Vers.* Omnes inimici mei adversum me cogitabant mala mihi: verbum iniquum mandaverunt adversum me, **772** dicentes. Persequimini. *Resp.* Adjutor et susceptor meus tu es, Domine, et in verbum tuum speravi. Declinate a me, maligni, et scrutabor mandata Dei mei. *Vers.* Eripe me de inimicis meis, Deus meus, et ab insurgentibus in me libera me. Declinate. *Resp.* Judica me, Deus, et discerne causam meam de gente non sancta. Ab homine iniquo et doloso eripe me, quia tu es Deus meus et fortitudo mea. *Vers.* Emitte lucem tuam, et veritatem tuam. Quia tu es. *Resp.* Deus meus es tu, ne discedas a me, quoniam tribulatio proxima est, et non est qui adjuvet. *Vers.* Deus meus, respice in me; quare me dereliquisti? Longe a salute mea. Quoniam trib. *Resp.* Deus meus, eripe me de manu peccatoris, et de manu contra legem agentis et iniqui, quoniam tu es patientia mea. *Vers.* Eripe me de inimicis meis, *ut supra.* Quoniam. *Resp.* Ne perdas cum impiis, Deus, animam meam, et cum viris sanguinum vitam meam; redime me, Domine. *Vers.* Eripe me, Domine, ab homine malo, a viro iniquo libera me. Redime. *Resp.* Tota die contristatus ingrediebar, Domine, quoniam anima mea completa est illusionibus, et vim faciebant qui quærebant animam meam. *Vers.* Et qui inquirebant mala mihi locuti sunt vanitates, et dolos tota die meditabantur. Et vim. *Resp.* Non avertas faciem tuam a puero tuo, Domine, quoniam tribulor, velociter exaudi me. *Vers.* Eripe me ab homine malo, quoniam tribulor. *Resp.* In proximo est tribulatio mea, Domine, et non est qui adjuvet; ut fodiant manus meas et pedes meos. Libera me de ore leonis, ut narrem nomen tuum fratribus meis. *Vers.* Deus, Deus meus, respice in me; quare me dereliquisti? longe a salute mea. Libera me. *Resp.* In te jactatus sum ex utero, de ventre matris meæ Deus meus es tu; ne discedas a me, quoniam tribulatio proxima est, et non est qui adjuvet. *Vers.* Erue a framea, Deus, animam meam, et de manu canis unicum meam. Quoniam tribulatio. *Resp.* Vide quia tribulor, velociter exaudi me; intende animæ meæ et libera eam, propter inimicos meos. Eripe me, Domine. *Vers.* Eripe me de inimicis meis, *ut*

A supra. Resp. Pacifice loquebantur mihi inimici mei, et in ira molesti erant mihi. Vidisti, Domine, ne sis leas, ne discedas a me. *Vers.* Omnes inimici mei adversum me. *Resp.* Fac mecum, Domine, signum in bono, ut videant qui me oderunt et confundantur, quoniam tu, Domine, adjuvisti me, et consolatus es me. *Vers.* Respice in me, et miserere mei, quia unicus et pauper sum ego. *Resp.* Doceam iniquos vias tuas, et impii ad te convertentur. Libera me de sanguinibus, Deus salutis meæ. *Vers.* Domine, labia mea aperies, et os meum annuntiabit laudem tuam. Libera me. *Resp.* Præcinxisti me virtute ad bellum, et supplantasti inimicos meos subtus me. Et inimicorum meorum dedisti mihi dorsum, et odientes me disperdidisti. *Vers.* Persequar inimicos meos, et comprehendam illos, et non convertar donec deficiant. Et inimicorum. *Resp.* Liberator meus de gentibus iracundis, ab insurgentibus in me libera me. *Vers.* Eripe me de inimicis meis. Ab insurgentibus. *Resp.* Erue a framea, Deus animam meam, et de manu canis unicum meam, humilitatem meam. *Vers.* Eripe me, Domine, ab homine. *Resp.* De ore leonis libera me, Domine, et a cornibus unicornium humilitatem meam. *Vers.* Erue a framea. *Resp.* Principes persecuti sunt me gratis, et a verbis tuis formidavit cor meum. Lætabor ego super eloquia tua. *Vers.* Quasi qui invenit spolia multa. **773** Lætabor. *Resp.* Usquequo exaltabitur inimicus meus super me? Respice et exaudi me, Domine Deus meus. *Vers.* Qui tribulant me exsultabunt si motus fuero. Ege autem in misericordia tua speravi. Respice.

Versi declinatorii.

Vers. Eripe me ab homine malo. *Vers.* Eripe me de inimicis meis. Deus meus. *Vers.* Erue a framea. *Vers.* De ore leonis.

Antiphonæ in matutinis Laudibus.

Antiph. Vide, Domine, afflictionem meam, quoniam erectus est inimicus meus. *Ant.* In tribulatione invocavi Dominum, et exaudivit me in latitudine. *Ant.* Judicasti, Domine, causam animæ meæ: defensor vitæ meæ, Domine, Deus meus. *Ant.* Popule meus, quid feci tibi? Aut quid molestus fui? responde mihi. *Ant.* Nunquid redditur pro bono malum, quia foderunt foveam animæ meæ.

In Evangelio.

Antiph. Qui est ex Deo verba Dei audit, vos non auditis quia ex Deo non estis. *Ant.* Ego dæmonium non habeo, sed honorifico patrem meum, dicit Dominus. *Ant.* Ego gloriam meam non quæro; est qui quærat et judicet. *Ant.* Amen, amen dico vobis, si quis sermonem meum servaverit, mortem non videbit in æternum. *Ant.* Abraham pater vester exsultavit ut videret diem meum; vidit et gravisus est. *Ant.* Quinquaginta annos nondum habes, et Abraham vidisti? Amen dico vobis, antequam Abraham fieret, Ego sum. *Ant.* Tulerunt lapides ut jacerent in Jesum. Jesus autem abscondit se, et exivit de templo. *Ant.* Libera me, Domine, et pone me juxta te; et cujusvis magnus pugnet contra me. *Ant.* Animæ impiorum fremebant adversum me; et gravatum est cor meum super eos.

Item ad Vesperas.

Antiph. Ego sum Pastor bonus, qui pascos oves meas, et pro ovibus meis pono animam meam. *Ant.* Vulpes foveas habent, et volucres cæli nidos; Filius autem hominis non habet, ubi caput reclinet. *Ant.* Narrabitur quid fecit mulier illa, in generationes sæculorum. *Ant.* Sicut exaltatus est serpens in eremo, ita exaltari oportet Filium hominis. *Ant.* Pater sancte, serva eos in nomine tuo, quod [quos] dedisti mihi. *Ant.* Rogavi Patrem meum, ne deficiat fides tua, Petre. *Ant.* Si mihi non creditis, operibus credite, quæ ego facio in nomine ejus. *Ant.* Pastor bonus animam suam posuit pro ovibus suis. *Ant.* Si oportuerit me mori tecum, non te negabo, Domine Deus

patris mei. *Ant.* Pater, si non potest hic A
sire nisi bibam illum, fiat voluntas tua.

Feria secunda.

In die magno festivitatis, stabat Jesus et
dicens: si quis sitit, veniat ad me et bibat.
sitit veniat et bibat, et ventre ejus fluent
e.

Feria tertia.

Tempus meum nondum advenit, tempus
semper est paratum, dicit Dominus. *Ant.*
idite ad diem festum hunc. Ego non ascen-
di tempus meum nondum advenit. *Ant.* Qui-
m Judæi dicebant quia bonus est, alii autem
Non, sed seducit turbas.

774 *Feria quarta.*

Circumdantes Judæi Dominum, dixerunt:
animam nostram tollis? Si tu es Christus,
palam. *Ant.* Oves meæ vocem meam au-
ego Dominus agnosco eas. *Ant.* Multa bona
eratus sum vobis; propter quod opus vultis
ere?

Feria quinta.

Principes sacerdotum consilium fecerunt
occiderent. Dicebant autem: Non in die
forte tumultus fieret in populo. *Ant.* Quid
stis huic mulieri? Opus enim bonum ope-
in me. *Ant.* Mittens hæc mulier in corpus
e unguentum, ad sepeliendum me fecit.
nunque fuerit prædicatum hoc Evangelium
undo, erit memoria ejus. *Ant.* Magister di-
pus meum prope est; apud te facio pascha
ipulis meis. *Ant.* Si oportuerit, ut supra.
r, si non potest hic calix, ut supra. *Ant.*
desideravi pascha manducare vobiscum,
n patiari. *Ant.* Appropinquabat autem dies
supra. *Ant.* Principes sacerdotum, ut supra.

Sabbato.

Clarifica me, Pater, apud te ipsum,
quam habui, priusquam mundus fieret. *Ant.*
factus est pro nobis obediens usque ad mor-
tem autem crucis.

*Antiphona in hebdomada majore in Palmis. — Ad
Invitorium.*

Ipsi vero non cognoverunt vias meas,
iravi in ira mea, si introibunt in requiem
resp. In die qua invocavi te, Domine, dixisti:
ere. Judicasti causam meam, et liberasti me.
us. *Vers.* Deus meus, eripe me de manu
is, et de manu contra legem argenti et ini-
casti. *Resp.* Fratres mei elongaverunt a me,
rei quasi alieni recesserunt a me. *Vers.*
ei et proximi appropinquaverunt, et stete-
rasi *Resp.* Attende, Domine, ad me, et audi
versariorum meorum. Nunquid redditur pro
dum, quia foderunt foveam animæ meæ?
omo pacis meæ in quo sperabam, ampliavit
n me supplantationem. Nunquid. *Resp.* Con-
is meas inimicus, insidiator factus est mihi
in abscondito, replevit et inebriavit me
dine. Deduxerunt in lacum mortis vitam
et posuerunt lapidem contra me. Vide, Do-
iquitates illorum, et judica causam animæ
ensor vitæ meæ. *Vers.* Omnes inimici mei
n me cogitabant mala mihi; verbum ini-
andaverunt adversum me. Vide. *Resp.* Sal-
fac, Deus, quoniam intraverunt aquæ usque
am meam. Ne avertas faciem tuam a me,
tribulor, exaudi me, Deus meus. *Vers.* In-
imæ meæ, et libera eam; propter inimicos
ipe me. Quoniam tribulor. *Resp.* Noli esse
mine, alienus. Parce mihi, Domine, in die
confundantur omnes qui me persequuntur, et
fundar ego. *Vers.* Confundantur omnes ini-
i. Et non confundar. *Resp.* In ingrediente Do-
sanctam civitatem, Hebræorum pueri resur-
m vitæ prænuntiantes, **775** cum ramis pa-

marum, hosanna clamabant in excelsis. *Vers.* Ex ore
infantium et lactantium perfecisti laudem. Cum ramis.
Resp. Dominus mecum est tanquam bellator fortis;
propterea persecuti sunt me, et intelligere non potue-
runt. Domine, probans renes et corda, tibi revelavi
causam meam. *Vers.* Et vim faciebant qui quærebant
animam meam, et qui inquirebant mala mihi locuti
sunt vanitates. Et inte ligere. *Resp.* Dixerunt impii
apud se non recte cogitantes: Circumveniamus jus-
tum, quoniam contrarius est operibus nostris. Pro-
mittit se scientiam Dei habere, Filium Dei se nomi-
nat, et gloriatur Patrem se habere Deum. Videamus
si sermones illius veri sint; et si est verus Filius
Dei, liberet illum de manibus nostris; morte turpis-
sima condemnemus eum. *Vers.* Viri impii dixerunt:
Opprimamus virum justum injuste, et de spoliis ejus
sortem mittamus. Videamus. *Resp.* Viri impii dixe-
runt: Opprimamus virum justum injuste, et deglutia-
mus eum tanquam infernus vivum. Auferamus me-
moriæ illius de terra, et de spoliis ejus, sortem
mittamus inter nos. Ipsi enim homicidæ thesauriza-
verunt sibi malum, insipientes et maligni oderunt
sapientiam, et rei facti sunt in cogitationibus suis.
Vers. Dixerunt impii apud se non recte cogitantes:
Circumveniamus justum. Et rei. *Resp.* Opprobrium
factus sum nimis inimicis meis; viderunt me et mo-
verunt capita sua: Adjuva me, Domine, Deus meus.
Vers. Persequar inimicos meos et comprehendam
illos, et non convertar, donec deficient. Adjuva me,
Domine. *Resp.* Insurrexerunt in me viri iniqui abs-
que misericordia; quæsierunt me interficere, et non
pepercerunt in faciem meam spuere. Et lanceis suis
vulneraverunt me; et concussa sunt omnia ossa mea.
Ego autem aestimabam me tanquam mortuum super
terram. *Vers.* Dederunt in escam meam fel, et in siti
mea potaverunt me aceto. Ego autem. *Resp.* Animæ
impiorum fremebant adversum me, et gravatum est
cor meum super eos; et constituerunt pretium tri-
ginta argenteis, quod appreciatus sum ab eis. *Vers.*
Contumelias et terrores passus sum ab eis qui erant
pacifici mei. Et constituerunt. *Resp.* Contumelias et
terrores passus sum ab eis qui erant pacifici mei, et
custodientes latus meum, dicentes: decipiamus eum,
et prævaleamus illi. Sed tu, Domine, mecum es tan-
quam bellator fortis. Cadent in opprobrium sempiternum.
Et videam vindictam in eos, quia tibi reve-
lavicausam meam. *Vers.* Omnes inimici mei, ut supra.
Dicentes. *Resp.* Sicut agnus ductus sum ut occiderer,
et nesciebam: super me autem cogitaverunt consi-
lium. Tu autem, Domine, liberasti animam meam.
Vers. Omnes inimici mei, ut supra. *Resp.* Deus Israel,
propter te sustinui improperium, operuit reverentia
faciem meam; extraneus factus sum fratribus meis,
et hospes filiis matris meæ; quoniam zelus domus tuæ
comedit me. *Vers.* Intende animæ meæ, et libera eam;
propter inimicos meos eripe me. Quoniam zelus. *Vers.*
Deus, Deus meus, respice, ut supra. *Resp.* Synagogæ
populorum circumdederunt me; et non reddidi retri-
buentibus mihi mala. Consumetur, Domine, nequitia
peccatorum, et dirige justum. *Vers.* Tu autem, Do-
mine, susceptor meus es, gloria mea, et exaltans
caput meum. Consumetur.

Antiphonæ in Matutinis.

Antiph. Dominus Deus auxiliator meus, et ideo
non sum confusus. *Ant.* Circumdantes circumdederunt
me, **776** et in nomine Domini vindicabo in
eis. *Ant.* Judica causam meam, defende, quia potens
es, Domine. *Ant.* Cum Angelis et pueris fideles inve-
niantur triumphatores [inveniamur triumphatori]
mortis clamantes hosanna in excelsis. *Ant.* Confun-
dantur qui me persequuntur, et non confundar ego,
Domine, Deus meus. *Vers.* Erue a framea.

In Evangelio.

Ant. Turba multa quæ convenerat ad diem festum,
clamabat [ad] Dominum: Benedictus qui venit in no-
mine Domini, hosanna in excelsis. *Ant.* Hosanna

Filio David; benedictus qui venit in nomine Domini, A
Rex Israel, hosanna in excelsis. *Ant.* Occurrunt turbæ
cum floribus et palmis Redemptori obviam, et victori
triumphanti digna dant obsequia. Filium Dei ore
gentes prædicant, et in laudem Christi voces sonant
per nubila. Hosanna. *Antiph.* Hodie namque Christo
cum humana lingua coma servivit arboria. Et quam-
vis fuerint regida, miserunt Regi spolia arborum
flexus. Hosanna. *Ant.* Pueri Hebræorum vestimenta
prosternebant in via, et clamabant, dicentes: Ho-
sanna Filio David. Benedictus qui venit in nomine
Domini. *Ant.* Pueri Hebræorum, tollentes ramos oli-
varum, obviaverunt Domino, clamantes et dicentes:
Hosanna in excelsis. *Ant.* Tibi revelavi causam
meam, defensor vitæ meæ, Domine Deus meus. *Ant.*
Invocabo nomen tuum, Domine; ne avertas iram
[faciem] tuam a clamore meo. *Ant.* Missus sum ad
oves quæ perierant domus Israel, dicit Dominus.
Ant. Omnes collaudant nomen tuum, et dicent: Be-
nedictus qui venit in nomine Domini, hosanna in ex-
celsis. *Ant.* Cœperunt omnes turbæ descendantium
gaudentes laudare Deum voce magna, super omni-
bus quæ viderant virtutibus, dicentes: Benedictus
qui venit Rex in nomine Domini. Pax in celo, et
gloria in excelsis. *An.* Rex Israel, hosanna in
excelsis.

Feria secunda in Matutinis.

Antiph. Faciem meam non averti ab increpantibus
et conspuentibus in me. *Ant.* Frumen, suscitare ad-
versus eos qui dispergunt gregem meum. *Ant.* Ap-
penderunt mercedem meam triginta argenteis, quod
appretiatum sum ab eis. *Ant.* Inundaverunt aquæ su-
per caput meum; dixi: Perii, invocabo nomen tuum,
Domine Deus meus. *Ant.* Labia insurgentium et co-
gitationes eorum vide, Domine. *Vers.* Erue a framea,
Deus, animum meum.

In Evangelio.

Antiph. Appropinquabat autem dies festus, et quæ-
rebant principes sacerdotum quomodo Jesum inter-
ficerent, sed timebant plebem. *Ant.* Non haberes in
me potestatem, nisi desuper tibi datum fuisset. *Ant.*
Recordare mei, Domine, et erue me ab his qui per-
sequuntur me. *Ant.* Infirmata est virtus mea, in ma-
nibus inimicorum meorum. *Ant.* Ante diem festum
Paschæ sciens Jesus quia venit hora, cum dilexisset
suos, in finem dilexit eos.

Feria tertia in Matutinis.

Ant. Vide, Domine, et considera, quoniam tribu-
lor, velociter exaudi me. *Ant.* Discerne causam
meam, Domine; ab homine iniquo et doloso eripe
me. *Ant.* Dum tribularer, clamavi ad Dominum, de
ventre inferi exaudivit me. *Ant.* Domine, vim patior,
responde pro me, quia nescio quid dicam inimicis
meis. *Ant.* Dixerunt impii: Opprimamus **777** virum
justum, quia contrarius est operibus nostris.

In Evangelio.

Antiph. Principes sacerdotum, ut supra. *Ant.* Ne
mo tollet animum meam, sed ego pono eam et ite-
rum sumo eam. *Ant.* Quia ego tecum sum, de manu
pessimorum liberabo te, dicit Dominus. *Ant.* Potes-
tatem habeo ponendi animum meam, et iterum sumo
eam. *Ant.* Scriptum est enim: Percutiam pastorem
et dispergentur oves gregis. Postquam autem surre-
xero, præcedam vos in Galileam; ibi me videbitis,
dicit Dominus. *Ant.* Nunc clarificatus Filius hominis,
et Deus clarificatus est in eo. *Ant.* Collegerunt pon-
tifices et Pharisei concilium, et dicebant: Quid fa-
ciemus quia hic homo multa signa facit? si dimitti-
mus eum sic, omnes credent in eum. Ne forte veniant
Romani, et tollent nostrum locum et gentem. *Vers.*
Unus autem ex illis, Caiphas nomine, cum esset pon-
tifex anni illius, prophetavit dicens: Expedi nobis
ut unus moriatur homo pro populo, et non tota gens
pereat.

Feria quarta in Matutinis.

Antiph. Libera me de sanguinibus, Deus Deus sa-
lutis meæ, et exaltabit lingua mea justitiam tuam.
Ant. Contumelias et terrores passus sum ab eis, et
Dominus mecum est tanquam bellator fortis. *Ant.* Ip-
si vero in vanum quæsierunt animum meum. Introi-
bunt in inferiora terræ. *Ant.* Omnes inimici mei au-
dierunt malum meum, Domine. Lætati sunt quoniam
tu fecisti. *Ant.* Alliga, Domine, in vinculis nationes
gentium, et reges eorum in compedibus. *Vers.* Erue
a framea.

In Evangelio.

Antiph. Simon, dormis; non potuisti una hora vi-
gilare mecum. *Ant.* Concilium fecerunt inimici mei,
dicentes: Conteramus eum de terra viventium. *Ant.*
Dominus mecum est tanquam bellator fortis, propte-
rea persecuti sunt me inimici mei. *Ant.* Tanto tem-
pore vobiscum eram docens in templo, et non me
tenuistis, modo flagellatum ducitis ad crucifigendum.
Ant. Quotidie apud vos eram in templo docens, et
non me tenuistis. Modo flagellatum ducitis ad cruci-
figendum. *Ant.* Ancilla dixit Petro vere et tu ex illis
es, nam et loquela tua manifestum te facit. *Ant.*
Amen dico vobis, quia unus ex vobis tradet me in
manus peccatorum quærentium me. Væ autem illi
per quem tradar ego. *Ant.* Tradetur enim gentibus
ad illudendum, et flagellandum, et crucifigendum.

*Antiphonæ et Responsoria in Cena Domini,
sine Incitatorio.*

Antiph. Zelus domus tuæ comedit me, et opprobria
exprobrantium tibi ceciderunt super me. *Psal.* Sal-
vum me fac, Deus. *Ant.* Avertantur retrorsum et
erubescant, qui cogitant mihi mala. *Psal.* Deus, in
adjutorium. *Ant.* Deus meus, eripe me de manu pec-
catoris. *Psal.* In te, Domine. *2.* *Vers.* Deus meus,
eripe me. *Resp.* In montem oliveti oravi ad Patrem:
Pater, si fieri potest, transeat a me calix iste. Spi-
ritus quidem promptus est, caro autem infirma; fiat
voluntas tua. *Vers.* Verumtamen non sicut ego volo,
sed sicut tu vis. *Fiat.* *Resp.* Tristis est anima mea
usque ad mortem; sustinete hic, et vigilate mecum:
nunc videbitis turbam quæ circumdat me, vos fugam
capietis, et ego vadam **778** immolari pro vobis.
Vers. Vigilate et orate, dicit Dominus. *Nunc.* *Resp.*
Ecce vidimus eum non habentem speciem, neque de-
corem; aspectus ejus in eo non est. Illic peccata nos-
tra portavit, et pro nobis dolet; ipse autem vulnera-
tus est propter iniquitates nostras, cujus livore sana-
ti sumus. *Vers.* Vere languores nostros ipse tulit, et
infirmities nostras ipse portavit. *Cujus.* *Ant.* Libe-
ravit Dominus pauperem a potente, et inopem cui
non erat adjutor. *Psal.* Deus, judicium tuum. *Ant.*
Cogitaverunt impii et locuti sunt nequitiam; iniqui-
tatem in excessu locuti sunt. *Psal.* Quam bonus.
Ant. Exsurge, Domine, et judica causam meam.
D *Psal.* Ut quid Deus. *Vers.* Exsurge, Domine.

Responsoria.

Resp. Amicus meus osculum [osculi] me tradidit
signo; quem osculatus fuero ipse est, tenete eum;
hoc malum fecit signum, qui per osculum adimplevit
homicidium. Intelix prætermisit pretium sanguinis,
et in finem laqueo se suspendit. *Vers.* Melius illi
fuerat si natus non fuisset. Qui per. *Resp.* Judas
mercator pessimus, osculum petit Domino. Ille ut
Agnus innocens non negat Judæ osculum. Denario-
rum numero Christum Judæis tradidit. *Vers.* Melius
fuerat. *Resp.* Unus ex discipulis meis tradet me ho-
die. Væ illi per quem tradar ego. Melius illi fuerat si
natus non fuisset. *Vers.* Qui intingit mecum manum
in paropside, hic me traditurus est in manus pecca-
torum. Melius fuerat. *Resp.* Eram quasi Agnus inno-
cens, ductus sum ad immolandum, et nesciebam;
consilium fecerunt inimici mei adversum [me] dicen-
tes; Mittamus lignum in pane ejus, et conteramus
eum de terra viventium. *Vers.* Omnes inimici mei

necogitabant mala mihi; verbum iniquum A
ant adversum me, dicentes. *Resp.* Una ho-
nistis vigilare mecum, qui exhortabamini
ne. Vel Judam non videtis, quomodo non
I festinat tradere me Judæis. *Vers.* Dormi-
requiescite, ecce appropinquabit qui me
est. Vel Judam.

In tertio nocturno.

Dixi iniquis: Nolite loqui adversus Deum
a. *Psal.* Confitebimur. *Ant.* Terra tremuit et
im resurgeret in judicium Deus. *Psal.* No-
æa. *Ant.* In die tribulationis meæ, Deum
ianibus meis. *Psal.* Voce mea. *Vers.* Ho-
neæ.

Responsoria.

niores populi consilium fecerunt ut Jesum
ent et occiderent. Cum gladiis et fastibus
anquam ad latronem. *Vers.* Congregave-
itatem sibi, et egrediebantur foras. Cum B
p. Revelabunt cæli iniquitatem Judæ, et
rsus eum consurget, et manifestum erit
illius in die furoris Domini, cum eis qui
omino meo: Recede a nobis, scientiam
rum nolumus. *Vers.* Fiat mensa eorum
s in laqueum, et in retributiones et in
. Cum eis. *Resp.* Ecce turba, et qui voca-
is, venit, et dum appropinquaret ad Jesum
ularetur, Jesus dixit ad eum: Juda, oscu-
lilium hominis ad crucifigendum. *Vers.* Fi-
n hominis vadit, sicut scriptum est de illo:
i illi per quem tradar. Ad crucifigendum.
das. **779** qui dereliquisti consilium pa-
Judæis consiliatus es, triginta argenteis
sanguinem justum, et pacis osculum fere-
quam] in pectore non habebas. *Vers.* Ve-
allacibus, piium flagellat impius. Et pacis.
est lingua iniquorum fraudulenta in ore
l loquebantur mendacium. Omnes in san-
liati sunt virum justum venundati sunt ad C
se autem pacifica verba loquebatur ad Ju-
c. Quid me quæritis interficere, hominem
cutus sum vobis? Ipse autem.
Justificeris, Domine, in sermonibus tuis,
um judicaris. *Psal.* Miserere mei. *Ant.*
anquam ovis ad victimam ductus est, et
t os suum. *Psal.* Domine, refugium. *Ant.*
est cor meum in medio mei, contremue-
t ossa mea. *Psal.* Deus Deus meus. *Ant.*
es in virtute tua, et in refectione sancta
re. *Psal.* Cantemus. *Ant.* ipse portavit.
. quia ipse voluit, et peccata nostra. *Psal.*
ominum de cælis. *Vers.* Christus factus
ois obediens.

In Evangelio.

Traditor autem dedit eis signum, dicens:
latus fuero ipse est, tenete eum. *Ant.* In D
judicium ejus sublatum est. Generationem
narrabit? *Ant.* Ait Pilatus: Munda sunt
e a sanguine hujus justis, vos videritis.
s autem sequebatur Jesum a longe ut vide-
rei.

In Cæna Domini ad Vesperas.

Calicem Domini accipiam, et nomen Do-
abo. *Psal.* Credidi. *Ant.* Cum his qui
cem eram pacificus: cum loquebar illis,
nt me gratis. *Psal.* Ad Dominum cum tri-
t. Ab hominibus iniquis libera me, Do-
. Eripe me, Domine. *Ant.* Custodi me a
m statuerunt mihi, et ab scandalis ope-
quitatem. *Psal.* Domine, clamavi. *Ant.*
am ad dexteram, et videbam, et non erat
eret me. *Psal.* Voce mea. *Ant.* De manu
enorum libera me, Domine. *Psal.* Bene-
inus Deus meus.

Versi declinatorii.

Vers. Homo pacis meæ. *Vers.* Acuerunt linguas
suas. *Vers.* Christus factus est pro nobis.

In Evangelio.

Antiph. Cænantibus autem, accepit Jesus panem;
benedixit ac fregit, dedit discipulis suis. *Ant.* Ac-
cepto pane Judas tradidit Dominum, sicut promiserat
principibus sacerdotum. *Ant.* Si male locutus
sum, perhibe testimonium; si autem bene, quid me
cædis? *Ant.* Cæna facta est, dixit Jesus discipulis suis:
Amen, amen dico vobis, unus vestrum hic, qui me
traditurus est in hac nocte. *Ant.* Mandatum novum
do vobis, ut diligatis invicem sicut dilexi vos, dicit
Dominus. *Ant.* Diligamus nos invicem, quia charitas
ex Deo est; et qui diligit fratrem suum, ex Deo na-
tus est, et vidit Dominum. *Ant.* Si ego Dominus et
Magister vester lavi vobis pedes, quanto magis vos
debetis alter alterius lavare pedes? *Ant.* In diebus il-
lis mulier quæ erat in civitate peccatrix, ut cognovit
quod Jesus accubuit in domo Simonis leprosi, attulit
alabastrum unguenti; et stans retro secus pedes Do-
mini Jesu, lacrymis cepit rigare pedes ejus, et capil-
lis capitis sui tergebat. **780** et osculabatur pedes
ejus, et unguento ungebat. *Ant.* Postquam surrexit
Dominus a cæna, misit aquam in pelvium, cepit la-
vare pedes discipulorum. Hoc exemplum dedit [Dele-
dedit], reliquit eis. *Ant.* Ubi fratres in unum glorifi-
cant Dominum, ibi dabit Dominus Benedictionem.
Ant. Congregavit nos Christus ad glorificandum se
ipsum. Reple, Domine, animas nostras sancto Spiritu.
*Antiphonæ et Responsoria de Parasceve. — In primo
nocturno.*

Antiph. Astiterunt reges terræ, et principes con-
venerunt in unum, adversus Dominum et adversus
Christum ejus. *Psal.* Quare fremuerunt. *Ant.* Divi-
serunt sibi vestimenta mea, et super vestem meam
miserunt sortem. *Psal.* Deus, Deus meus. *Ant.* In-
surrexerunt in me testes iniqui, et mentita est iniqui-
tas sibi. *Psal.* Dominus, illuminatio. *Vers.* Diviserunt
sibi vestimenta mea.

Resp. unde supra.

Resp. Omnes amici mei dereliquerunt me, et præ-
valuerunt insidiantes mihi Tradidit me quem dilige-
bam, et terribilibus oculis plaga crudeli percutiens,
aceto potabant me. *Vers.* Et dederunt in escam
meam fel, et in siti mea. *Resp.* Velum templi scissum
est, et omnis terra tremuit; latro de cruce clamavit,
dicens: Memento mei, Domine, dum veneris in re-
gnum tuum. *Vers.* Amen dico tibi, hodie mecum eris
in paradiso. Latro. *Vers.* Ait latro ad latronem: Nos
quidem digna factis recipimus, hic autem quid fecit?
Memento. *Resp.* Vineæ mea electa, ego te plantavi;
quomodo conversa es in amaritudinem ut me cruci-
figeres, et Barabbam dimitteres? *Vers.* Ego quidem
plantavi te vinea mea electa, omne semen verum.
Quomodo.

In secundo nocturno

Antiph. Vim faciebant qui quærebant animam
meam. *Psal.* Domine, ne in furore. *2. Ant.* Confun-
dantur et reveantur qui quærent animam meam ut
auferant eam. *Psal.* Expectans. *Ant.* Alieni in-
surrexerunt in me, et fortes quæsierunt animam
meam. *Psal.* Deus, in nomine tuo. *Vers.* Insurrexe-
runt in me.

Responsoria in eodem.

Resp. Tanquam ad latronem existiis cum gladiis
comprehendere me. Quotidie apud vos eram in tem-
plo docens, et non me tenuistis. Et ecce flagellatum
ducitis ad crucifigendum. *Vers.* Filius quidem homi-
nis vadit sicut scriptum est de illo. Væ homini illi
per quem tradetur. Ad crucifigendum. *Resp.* Tene-
bræ factæ sunt dum crucifixissent Jesum Judæi, et
circa horam nonam exclamavit Jesus voce magna:
Deus, Deus, ut quid me dereliquisti? Tunc unus ex
militibus lancea latus ejus perforavit, et inclinato ca-

pile emisit spiritum. *Vers.* Et velum templi scissum est a summo usque deorsum, et omnis terra tremuit. Tunc unus. *Resp.* Animam meam electam tradidi in manus iniquorum, et facta est mihi hæreditas mea, sicut leo in silva. Dedit contra me vocem adversarius, dicens: Congregamini et properate ad devorandum illum. Posuerunt me in desertum solitudinis, et luxit super me omnis terra, quia non est inventus qui me agnosceret et faceret bene. *Vers.* Omnes inimici mei adversus me cogitabant mala mihi, verbum iniquum mandaverunt adversum me. Quia. *Resp.* Barabbas latro **781** dimittitur, et innocens Christus occiditur, nam et Judas armidoctus sceleris, qui per pacem didicit facere bellum, osculando tradidit Dominum Jesum Christum. *Vers.* Ecce turba, et qui vocabatur Judas venit. Et dum appropinquaret ad Jesum.

In tertio nocturno.

Antiph. Ab insurgentibus in me libera me, Domine, quia occupaverunt animam meam. *Psalm.* Eripe me, Domine, de inimicis. *Ant.* Longe fecisti notos meos a me; traditus sum, et non egrediebar. *Psalm.* Domine, Deus salutis. *Ant.* Captabunt in animam justis, et sanguinem innocentem condemnabunt. *Psalm.* Deus ultionum. *Vers.* Captabunt in animam justis.

Resp. Tradiderunt me in manus implorum, et inter iniquos projecerunt me, et non pepercerunt animæ meæ. Congregati sunt adversum me fortes, et sicut gigantes steterunt contra me. *Vers.* Astiterunt reges terræ, et principes conveniunt in unum. Et sicut gigantes. *Resp.* Me tradidit impius summis principibus sacerdotum, et senioribus populi; Petrus autem sequebatur a longe, ut videret finem. *Vers.* Et ingressus Petrus in atrium principis sacerdotum. Ut videret. *Resp.* Caligaverunt oculi mei a fletu meo, quia elongatus est a me, qui consolatur me. Videte, omnes populi, si est dolor similis sicut dolor meus. *Vers.* O vos omnes qui transitis per viam, attendite et videte. Si est. *Resp.* Viderunt in quem transfixerunt, et plangent super eum omnes tribus terræ dicentes: Vere Filius Dei erat iste. *Vers.* In humilitate iudicium Dei sublatum est: generationem illius quis enarrabit? *Resp.* Principes sacerdotum concilium fecerunt, ut Jesum dolo tenerent et occiderent; dicebant autem: Non in die festo, ne forte tumultus fieret in populo. *Vers.* Omnes inimici mei, ut supra. Ut Jesum.

Antiphonæ in matutinis Laudibus.

Antiph. Proprio Filio suo non pepercit Deus, sed pro nobis omnibus tradidit illum. *Psalm.* Miserere mei, Deus. *Ant.* Anxius est in me spiritus meus, in me turbatum est cor meum. *Psalm.* Domine, exaudi. *Ant.* Ait latro ad latronem: nos quidem digna factis recipimus, hic autem quid fecit? Memento mei, Domine, dum veneris in regnum tuum. *Psalm.* Deus, Deus meus, ad te. *Ant.* Dum conturbata fuerit anima mea, Domine, misericordiæ memor eris. *Psalm.* Domine, audivi. *Ant.* Memento mei, Domine, cum veneris in regnum tuum. *Psalm.* Laudate Dominum. *Vers.* Christus factus est pro nobis.

In Evangelio.

Antiph. Posuerunt super caput ejus causam ipsius scriptam: Jesus Nazarenus Rex Judæorum. *Ant.* Replevit et inebriavit me inimicus meus. *Ant.* Jesus clamans voce magna emisit spiritum, et velum templi scissum est. *Ant.* Cum accepisset acetum dixit: Consummatum est; et, inclinato capite, tradidit Spiritum. *Ant.* Eloi, Eloi, Lamasabactani; Deus, Deus meus, ut quid me dereliquisti? *Ant.* Tristis est anima mea usque ad mortem; sustinete hic et vigilate mecum. *Ant.* Recordatus est Petrus verbi Jesu, quod dixerat ei, et egressus foras flevit amare.

Sabbato sancto in primo nocturno.

Antiph. In pace in idipsum dormiam et requiescam. **782** *Psalm.* Cum invocarem. *Ant.* Habitabit in tabernaculo tuo, requiescet in monte sancto tuo. *Psalm.*

Domine, quis habitabit. *Ant.* Caro mea requiescet in spe. *Psalm.* Conserva me. *Vers.* Ne derelinquas me, Domine. *Vers.* In pace in idipsum.

Responsoria unde supra.

Resp. Sepulto Domino signatum est monumentum, volventes lapidem ad ostium monumenti, ponentes milites qui custodirent illud. *Vers.* Ne forte veniant discipuli ejus et furentur eum, et dicant plebi: Surrexit a mortuis. Ponentes. *Resp.* Jerusalem, luge, et exue te vestibus jucunditatis. Induere cinere cum cilicio, quia in te est occisus Salvator Israel. *Vers.* Montes Gelboe, nec ros, nec pluvia super vos descendat. Quia. *Resp.* Plange quasi virgo plebs mea: ululate, pastores, in cinere et cilicio, quia veniet dies Domini magna et amara valde. *Vers.* Ululate, pastores, et clamate, aspergite vos cinere. Quia.

In secundo nocturno.

Antiph. Elevamini, portæ æternales, et introibit Rex gloriæ. *Psalm.* Domini est terra. *Ant.* Credo videre bona Domini in terra. *Psalm.* Dominus illuminatio. *Ant.* Domine, abstraxisti ab inferis animam meam. *Psalm.* Exaltabo te. *Vers.* Tu autem, Domine, miserere.

Responsoria in eodem.

Resp. Recessit Pastor noster, fons aquæ vivæ, ad cujus transitum sol obscuratus est; nam et ille captus est, qui captivum tenebat primum hominem. Hodie portas mortis et seras pariter Salvator noster dirupit. *Vers.* Ante cujus conspectum mors fugit, ad cujus vocem mortui resurgunt, videntes autem eum portæ mortis confractæ sunt. Hodie. *Resp.* O vos omnes qui transitis per viam, attendite et videte si est dolor similis sicut dolor meus. *Vers.* Attendite, universi populi, et videte dolorem meum. Si est dolor. *Resp.* Ecce quomodo moritur justus, et nemo percipit corde. Et viri justis tolluntur, et nemo considerat. *Ant.* A facie iniquitatis oblatum est justus, et erit in pace memoria ejus. *Vers.* In pace factus est locus ejus, et in Sion habitatio ejus. Et erit.

In tertio nocturno.

Antiph. Deus adjuvat me, et Dominus susceptores animæ meæ. *Psalm.* Deus, in nomine tuo. *Ant.* In pace factus est locus ejus, ut supra. *Psalm.* Notus in Judæa Deus. *Ant.* Factus sum sicut homo sine adjutorio inter mortuos liber. *Psalm.* Domine Deus salutis. *Vers.* Collocavit me in obscuro.

Resp. unde supra.

Resp. Estimatus sum cum descendentibus in lacum. Factus sum sicut homo sine adjutorio, inter mortuos liber. *Vers.* Et sicut vulnerati dormientes, projecti in monumentis, quorum non es memor amplius, et ipsi de manu tua repulsi sunt. Factus sum. *Resp.* Agnus Dei Christus immolatus est pro salute mundi. Nam de parentis protoplasti fraude factor condolens, quando pomi noxialis morte morsu corrui; ipse lignum tunc notavit, damna ligni est solveret. *Vers.* Christus factus est pro nobis obediens usque ad mortem, mortem autem crucis Ipse lignum. *Resp.* Domine, post passionem tuam et post discipulorum fugam, Petrus plorabat dicens: Latro confessus est, et ego te negavi. Mulieres te prædicaverunt, et ego te timui [Forte renui]. Putas jam vocabis me discipulum tuum ut iterum constituas me piscatorem mundi. Sed re poenitentem suscipe me. **783** Domine, et miserere mei. *Vers.* Ego dixi in excessu meo: Omnis homo mendax. *Resp.* Scindite vestimenta vestra, et induimini saccis, et plangite, quia Princeps Jerusalem super montes ejus interfectus est; flete super eum, filii Israel, quia non timuerunt occidere Christum Domini. *Vers.* Ululate, pastores, et clamate, ut supra. *Resp.* Sicut ovis ad occisionem ductus est, et dum male tractaretur non aperuit os suum. Traditus est ad mortem, ut vivificaret populum suum. *Vers.* In pace factus est, ut supra. *Vers.* Vadis propitiator ad immolandum.

Antiphonæ in matutinis.

Oh. O mors, ero mors tua; morsus tuus ero, *Psal.* Miserere mei. *Ant.* Plangent eum quasi tum, quia innocens Dominus occisus est. *Ant.* Indica me, Deus. *Ant.* Attendite, universi potestis dolorem meum. *Psal.* Deus, Deus *Ant.* A porta inferi erue, Domine, animam *Psal.* Ego dixi in dimidio. *Ant.* O vos omnes transitis per viam, attendite et videte si est dolor meus. *Psal.* Laudate Dominum de cœlis.

In Evangelio.

Oh. Mulieres sedentes ad monumentum, lamentantur flentes Dominum. *Ant.* Sepulto Domino non est monumentum, ponentes milites qui custodiant illud. *Ant.* Ululate, pastores, et clamate; lugeate vos cinere, quia completi sunt dies Domini. *Ant.* debunt in quem transfixerunt, et plangent super omnes tribus terræ. *Ant.* Joseph ab Arimathea tulit corpus Jesu, et sepelivit eum in sepulchro novo. *Ant.* Christus factus est.

Antiphonæ ad Vesperas de Evangelio. Sabbato sancto.

Oh. Vespere autem Sabbati, quæ lucescit in Sabbato, venit Maria, Magdalene et altera Maria aperuit sepulchrum, alleluia. *Ant.* Et ecce terræ motus factus est magnus. Angelus enim Domini descendit de cœlo, alleluia. *Ant.* Angelus enim Dominus descendit de cœlo, et accedens revolvit lapidem, et sedit super eum, alleluia, alleluia. *Ant.* Erat aspectus ejus sicut fulgur, et vestimenta ejus candida, alleluia, alleluia. *Ant.* Præ timore autem territi sunt custodes, et facti sunt velut mortui. *Ant.* Respondens autem angelus dixit illis: Nolite timere; scio enim quod Jesum queritis, alleluia. *Ant.* Scio quod Jesum queritis crucifixum; surrexit, alleluia. *Ant.* Jesum quem queritis hic, sed surrexit; recordare qualiter locutus est vobis, dum adhuc in Galilæa esset, alleluia. *Ant.* et videte locum ubi positus erat Dominus, alleluia. *Ant.* Cito euntes, dicite discipulis, quia surrexerunt, alleluia.

Antiphonæ cum Responsoriis de vigilia sanctissimæ Paschæ. — Ad Invitatorium.

Oh. Alleluia, alleluia, alleluia. Præoccupemus Dominum in confessione.

Ad nocturnum.

Oh. Ego sum qui sum, et consilium meum non est cum impiis, sed in lege Domini voluntaria est, alleluia. *Psal.* Beatus vir. *Ant.* Post tectum meum, alleluia. Dedit mihi gentes, alleluia. *Psal.* Quare fremuerunt? *Ant.* Ego dormivi et somnum cepi, et resurrexi, quia Dominus suscepit me, alleluia, alleluia. *Vers.* Surrexit Dominus.

Responsoria.

Oh. Angelus Domini descendit de cœlo, et accedens revolvit lapidem; et super eum sedit, et dixit illis: Nolite timere; scio enim quia crucifixum queritis. Jam surrexit. Venite et videte locum ubi positus erat Dominus, alleluia. *Vers.* Angelus Dominus descendit de cœlo, et locutus est mulieribus dicens: Quem queritis, inquit? Jam surrexit. Venite et videte, alleluia, alleluia. *Vers.* Ecce præcedet vos in Galilæam, ibi

Antiphonas esse Antiphonarii Metensis, non Romani, docet Amalarius, I. de Ordine Antiph.,

quem fere leguntur in Ordine Romano 1. quem Mabillonius Musei Italici tom. II Vide pag. 36

dicet ubi Christi cruci affixi statua posita erat, nunc est in inferiori chori parte.

Antiphonæ in matutinis. *A* eum videbitis, sicut dixit vobis. Jam. *Resp.* Dum transisset Sabbatum, Maria Magdalene, et Maria Jacobi et Salome emerunt aromata, ut venientes ungerent Jesum, alleluia, alleluia. *Vers.* Et valde mane una Sabbatorum veniunt ad monumentum, orto jam sole. Ut venientes. *Resp.* Super lapidem monumenti sedebant angeli, et psallebant de resurrectione Domini; et ante sepulchrum Jesu stabat Maria dicens: Domine, si tu sustulisti eum, dic ubi posuisti eum, alleluia. *Vers.* At illa existimans, quod hortulanus esset, dicit ei. Domine, si.

Antiphonæ in matutinis Laudibus.

Antiph. Et valde mane una Sabbatorum, veniunt ad monumentum, orto jam sole, alleluia. *Ant.* Et dicebant ad invicem: Quis revolvit nobis lapidem ab ostio monumenti? Alleluia, alleluia. *Ant.* Et respicientes viderunt revolutum lapidem; erat quippe magnus valde, alleluia. *Ant.* Nolite expavescere, Jesum Nazarenum queritis crucifixum, non est hic; surrexit, alleluia. *Ant.* Præcedam vos in Galilæam; ibi me videbitis sicut dixi vobis, alleluia. *Ant.* Cito euntes, dicite discipulis quia surrexit Dominus, alleluia, alleluia. Post passionem Domini factus est conventus, quia non est corpus in monumento. Lapis sustinuit perpetuam vitam, monumentum reddidit cœlestem margaritam, alleluia. *Ant.* Venerunt ad monumentum Maria Magdalene, et altera Maria videre sepulchrum, alleluia.

Versi declinatorii.

Vers. Oportebat pati Christum. *Vers.* In resurrectione tua, Christe. *Vers.* Quem queris, mulier. *Vers.* Cantate Domino. *Vers.* Surrexit Dominus vere. *Vers.* Ecce ego vobiscum sum. *Vers.* Jubilate Domino, omnis. *Vers.* Surrexit Dominus de sepulchro. *Vers.* Tulerunt Dominum meum. *Vers.* Noli flere, Maria. *Vers.* Dicite in nationibus. *Vers.* Gavisus sunt discipuli. *Vers.* Cognoverunt Dominum. *Vers.* Resurrexit Dominus. *Vers.* Omnis terra adoret te, Deus.

Incipit ordo ad Vesperas.

b Conveniente schola temperius cum episcopis et diaconibus **785** in ecclesiam majorem *c* ad locum crucifixi incipiunt Kyrie eleison, et veniunt usque altare; et ascendentes ad diaconibus in *d* pogium, episcopi et presbyteri statuuntur in locis suis, et schola ante altare. Finito vero Kyrie eleison, annuit archidiaconus primo scholæ, et ille inclinans se incipiat alleluia cum Psalmo Dixit Dominus Domino meo. Post hunc annuit secundo, vel alii cui voluerit, sed et omnibus incipientibus hoc modo præcipiat. Dicatur iterum alleluia cum Psalmo Confitebor tibi. Sequatur post hunc primus scholæ cum paraphonistis in fontibus, alleluia. Et respondeant paraphonistæ. Sequantur subdiaconi cum infantibus. Alleluia. Dominus regnavit decorem: et semper respondent paraphonistæ, et annuntiant verba infantibus. *Vers.* Parata sedes tua. *Vers.* Elevaverunt lumina. Post hos versus salutet primus scholæ archidiaconum, et ille annuente incipiat alleluia, cum melodiis infantibus. Qua expleta respondeant paraphonistæ primum, et finitur. Post hanc incipiat tertius alleluia cum Psal. Beatus vir. Hunc sequitur Pascha nostrum. *Vers.* Epulemur. Hac expleta Oratione, quo supra, incipiat archidiaconus. *Ant.* Scio quod Jesum queritis crucifixum; surrexit, alleluia. *Ant.* Jesum quem queritis, non est hic; sed surrexit. Recordare qualiter locutus sit vobis, dum adhuc in Galilæa esset, alleluia. Post hoc det sacerdos Orationem, et descendant ad fontes cum

d Seu podium. Intelligit Cangius lectrum, analectrum in ecclesia, ad quod gradibus ascenditur, laudatque hunc ipsum locum ex Ordine Rom. depromptum. Juxta Mabillonium, in notis ad Ord. Rom. 1, pogium et locus cancellorum, quibus sanctuarium a choro dirimitur, sic dictum quod per gradus sensim assurgeret.

e Est cantorum chorus.

Antiph. Ant. In die resurrectionis meæ, dicit Dominus, alleluia : congregabo gentes, et colligam regna, et effundam super vos aquam mundam, alleluia. *Quam ut finierint dicit primus scholæ alleluia cum Psal.* Laudate, pueri, Dominum, sequitur allel. In *Græco* : O Chirius Dynamis, etc., *finito ordine quo supra. Postea sequitur diaconi secundus in Evangelio.* *Ant.* Venite et videte locum ubi positus erat Dominus, alleluia. *Deinde dicat sacerdos Orationem, et tunc radunt ad sanctum Joannem ad vestem, canentes.* *Ant.* Lapidem quem reprobaverunt ædificantes, alleluia. Hic factus est in caput anguli, a Domino factum est istud, et est mirabile in oculis nostris, alleluia, alleluia. *Deinde alleluia cum Psal.* In exitu Israel. *Deinde primus scholæ dicit cum pueris allel.* Venite exultemus Domino. *Vers.* 1. Præoccupemus. *Vers.* 2. Hodie si vocem Domini. *Post hanc sequitur diaconus.* *Ant.* Cito euntes, dicite discipulis quia surrexit Dominus, alleluia, alleluia. *Deinde orat semper sine Kyrie eleison. Et tunc radunt ad sanctum Andream ad crucem, canentes.* *Ant.* Vidi aquam egredientem de templo a latere dextro, alleluia : et omnes ad quos pervenit aqua ista, salvi facti sunt, alleluia, alleluia. *Post hoc dicant, alleluia Dilexi quoniam exaudiet Dominus. Quo finito primus scholæ incipit alleluia. Venite exultemus, ut supra. Ant.* Cito euntes dicite discipulis *Deinde Orat. Deinde descendunt primates ecclesie ad accubitum, invitante notario vicidomini, et bibant e ter de Græco vino de pactis et de procoma. Postquam hiberint omnes presbyteri et omnes diaconi seu subdiaconi, vel omnes acolyti per singulos titulos, redeant ad faciendum Vesperas, et bibant de dato presbyteri. Hæc ratio per totam hebdomadam serrabitur usque in Dominicam in Albis.*

786 Feria secunda super Invitatorium per totam hebdomadam. Alleluia.

Psalm. Cum invocarem. *Psal.* Verba mea. *Psal.* Domine, ne in furore. *Vers.* Surrexit Dominus vere. *Vers.* In resurrectione tua. *Christe. Resp.* Maria Magdalene, et altera Maria ibant diluculo ad monumentum. Jesum quem queritis non est hic ; surrexit sicut locutus est, præcedet vos in Galilæam, ibi eum videbitis, alleluia, alleluia. *Vers.* Cito euntes dicite discipulis ejus et Petro quia surrexit Dominus. Præcedet. *Resp.* Surgens Jesus Dominus noster, et stans in medio discipulorum suorum dixit : Pax vobis, alleluia. Gavisissimi sunt discipuli viso Domino, alleluia, alleluia. *Vers.* Surrexit Dominus de sepulchro, qui pro nobis pependit in ligno. Gavisissimi sunt. *Resp.* Congratulamini mihi omnes qui diligitis Dominum, quia quem querebam apparuit mihi, et dum flerem ad monumentum, vidi Dominum meum, alleluia. *Vers.* Tulerunt Dominum meum, et nescio ubi posuerunt eam ; si tu sustulisti eum, dicito mihi. Et dum flerem.

(*Hic desunt tres lineæ in Ms.*)

Antiph. Qui sunt hi sermones quos confertis ad invicem ambulantes, et estis tristes ? alleluia, alleluia. Respondens autem unus, cui nomen Cleophas, dixit ei : Tu solus peregrinus es in Jerusalem, et non cognovisti quæ facta sunt in illa his diebus ? alleluia. Quibus ille dixit : Quæ ? Et dixerunt de Jesu Nazarenò, qui fuit vir propheta, potens in opere et sermone, coram Deo et omni populo, alleluia, alleluia. *Ant.* Et incipiens a Moyse et omnibus prophetis interpretabatur illis Scripturas in omnibus quæ de ipso erant, alleluia. *Ant.* Et coegerunt illum dicentes : Mane nobiscum, Domine, quia advesperascit, alleluia. *Ant.*

^a Apud Vulgatum Alcuinum, *ad fontes seu ad vestem.* Hoc loco forsitan baptizandi vestem deponebant, aut baptizati vestem albam induiebant.

^b Sancti Andreæ basilica proxima erat Vaticanæ.

^c In Ord. Rom. jam laudato, *de Græco, de pactis, de procoma.* Ad quem locum plurimas variantes lect. affert Mabillonius. His vocibus indicantur loca, ubi hæc vini genera nascebantur.

A Et intravit cum illis, et factum est cum recumberet cum illis, accepit panem, benedixit ac fregit, et porrigebat illis, alleluia. *Ant.* Mane nobiscum, quoniam advesperascit, et inclinata est jam dies, alleluia, alleluia.

Iterum ad Lateranum ordine quo supra his alleluia mutatis post Psalmum cxi.

Alleluia. Domine, refugium. *Vers.* Priusquam montes. *Ant.* Nonne sic oportuit pati Christum, et intrare in gloriam suam, alleluia. *Data Oratione descendant ad fontes cum Antiph.* Lapidem quem reprobaverunt ædificantes, et reliq. *Deinde post Psal. cxii sequitur alleluia.* ^d Opymenonthon, etc. *Vers.* Apolon et Egyptom, etc. *Ant.* Cognoverunt Dominum, alleluia, in fractione panis, alleluia. *Et data Oratione cum Antiph. quale voluerit, descendant ad sanctum Andream, dictoque Psalmo cxiii, sequitur alleluia.* In exitu Israel. *Vers.* 1. Facta est Judæa. *Vers.* 2. Mare vidit.

787 In Evangelio.

Ant. Surrexit Dominus vere, alleluia, et apparuit Simoni, alleluia. *Sequitur oratio.*

Feria tertia.

Psal. Domine Deus meus. *Psal.* Domine Dominus noster. *Psal.* In Domino confido. *Vers.* Surrexit Dominus vere. *Resp.* Virtute magna reddebant apostoli testimonium resurrectionis Jesu Christi Domini nostri, alleluia. *Vers.* In omnem terram exivit sonus eorum. *Resp.* Tulerunt Dominum meum, et nescio ubi posuerunt eum. Ait ei angelus : Noli flere, Maria. Surrexit sicut dixit, præcedet vos in Galilæam, ibi eum videbitis, alleluia, alleluia. *Vers.* Cito euntes dicite discipulis ejus et Petro quia surrexit Dominus. Præcedet. *Resp.* Expurgate vetus fermentum ut sitis nova conspersio ; etenim Pascha nostrum immolatus est Christus. Itaque epulemur in Domino, alleluia. *Vers.* Non in fermento malitiæ et nequitiae, sed in azymis sinceritatis et veritatis. Itaque.

In Evangelio.

Ant. Obtulerunt discipuli Domino partem piscis assi, et favum mellis, alleluia, alleluia. *Ant.* Spiritus carnem et ossa non habet, sicut me videtis habere. Jam credite, alleluia.

Ad Vesperas iterum ad Lateranum.

Post psalmum cxi alleluia. Paratum cor meum. *Vers.* 1. Exurge, gloria mea. *Vers.* 2. Ut liberentur.

In Evangelio.

Ant. Stetit Jesus in medio discipulorum suorum, et dixit eis : Pax vobis, alleluia, alleluia. *Et data Orat., descendant ad fontes cum Antiph. Post Psal. cxii sequitur alleluia.*

In Evangelio.

Ant. Videte manus meas, et pedes meos, quia ipse ego sum, alleluia, alleluia. *Data. Orat., iterum ad sanctum Andream ; post Psal. cxiii dicitur alleluia.* Confitebor, tibi, Domine. *Vers.* 1. Adorabo ad templum. *Vers.* 2. Super misericordiam.

In Evangelio.

Ant. Isti sunt sermones quos dicebam vobis, cum essem vobiscum, alleluia, alleluia. *Ant.* Oportebat pati Christum, et resurgere a mortuis.

Feria quarta.

Psal. Salvum me fac, Domine. *Psal.* Usquequo.

^d Lege δ ποιμαίνων τὸν Ἰσραὴλ, qui regis Israel ; et pro Apolon Ἀμπίλον ἐξ Αἰγύπτου, Vincam de Egypto. Ita legitur in Ordine Rom., de quo jam sæpe diximus.

^e Hoc loco nihil corruptius in Codice ms. Legendum, ut in Ordine Rom. 1 a Mabil. dato : Προσιχτη λαός μου, τῷ νόμῳ μου, κλίνατε τὸ οὐς ὑμῶν εἰς τὰ ῥήματα τοῦ στόματός μου, Attendite, populus meus, legem meam, etc.

xit inspiens. *Vers.* Surrexit Dominus de se-
Resp. Ecce vicit leo de tribu Juda, radix Da-
rire librum, et solvere septem signacula ejus,
alleluia, aleluia. *Vers.* Et unus de seniori-
t mihi: Ne lleveris, dignus est Agnus qui oc-
accipere postestatem et fortitudinem, alle-
sp. Isti sunt agni novelli qui annuntiaverunt,
modo venerunt ad fontes, repleti sunt cla-
lletua, alleluia. *Vers.* Ecce precedet vos in
n; ibi eum videbitis sicut dixit vobis. Modo
m terram, *ut sup.* *Resp.* De ore prudentis
mel, **788** alleluia; dulcedo mellis est lin-
s, alleluia: favus distillans labia ejus, alle-
luia. *Vers.* Quam dulcia faucibus meis eloquia
mine, super mel et favum in ore meo. Favus.

In Evangelio.

Et recordata sunt verborum ejus, et regressæ
nento nuntiaverunt hæc omnis illis undecim
is omnibus, alleluia.

Ad Vesperas.

Psal. cxī alleluia. Te decet Hymnus, Deus,
Replebimur.

In Evangelio.

ittite in dexteram navigii rete, et invenietis,
data Orat., itur ad fontes. *Post.* *Psal.* cxii
Comitemini Domino. *Vers.* 1. Cantate ei.
Laudamini. *Ant.* Dicit discipulus quem dili-
sus Petro, Dominus est, alleluia.

In Evangelio.

Orat., itur ad sanctum Andreum. *Post.* *Psal.*
hoantes. *Resp.* Hæc dies. *Et respondent om-*
m fecit Dominus, usque id finem. *Ant.* Hoc
io manifestatus est Jesus, postquam resur-
nortuis, alleluia.

Feria quinta.

Domine, quis habitabit. *Psal.* Conserva. *Psal.*
Domine. *Vers.* Quem quæris, mulier. *Resp.*
i vitis vera, et vos palmites; qui manet in me
i cum, hic fert fructum multum, alleluia, al-
Vers. Manete in dilectione mea, dicit Domi-
i manet. *Resp.* Tanto tempore vobiscum sum,
ognovistis me. Philippe, qui videt me, videt
m, alleluia. Jam creditis quia ego in Patre,
in me est, alleluia, alleluia. *Vers.* Domine,
nobis Patrem, et sufficit nobis. Non creditis.
irrexit pastor bonus qui animam suam posuit
us suis, et pro suo grege mori dignatus est,
alleluia, alleluia. *Vers.* Surrexit Dominus de
s, qui pro nobis pependit in ligno. Et pro

In Evangelio.

aria stans ad monumentum plorans, vidit
i in albis sedentem, et sudarium quod fuerat
i put Jesu, alleluia.

Ad Vesperas.

reulum *Psal.* cum all. dicant et reliq. *Resp.*
s quam fecit Dominus. *Ant.* Tulerunt Domi-
um, et nescio ubi posuerunt eum. Si tu sus-
um, dicito mihi, alleluia, et ego eum tollam,
alleluia. *Ant.* Venit Maria nuncians discipu-
i vidi Dominum, alleluia. *Ant.* Ardens est cor
lesidero videre Dominum meum, quæro et
nio ubi posuerunt eum, alleluia.

Feria sexta.

Cæli enarrant. *Psal.* Exaudiat te Dominus.

1: Οἱ οὐρανοὶ διεγείρονται δόξαν Θεοῦ ποιήσιν δὲ
ἵπου ἀναγγέλλει τὸ στερέωμα. *ut exstat in Or-*
n. a nobis commemorato; id est: *Cæli enar-*
riam Dei, et opera manuum ejus annuntiat
atum.

1: Δεῦτε ἀγαλλιασώμεθα τῷ κυρίῳ, ἀλαλάζωμεν τῷ

A *Psal.* Domine, in virtute tua. *Vers.* Ecce ego vobis-
cum sum.

789 *Responsoria in feriu secunda istius hebdo-*
madæ.

Resp. Maria Magdalene, *ut supra.* *Vers.* Cito eun-
tes dicite discipulis. *Resp.* Surgens Dominus noster.
Vers. Surrexit Dominus de sepulchro. *Resp.* Congra-
tulamini mihi omnes. *Vers.* Tulerunt Dominum
meum. *Ant.* Ecce ego vobiscum sum, alleluia, om-
nibus diebus, alleluia, *Post.* *Psal.* cxī alleluia. La-
tas sum. *Vers.* Stantes erant pedes nostri. *Vers.* Ro-
gate quæ ad pacem sunt. *Ant.* Undecim discipuli in
Galilæa videntes Dominum adoraverunt, alleluia.
Data Orat., descendant cum Antiph. *Resp.* Hæc
dies quam fecit Dominus. *Ant.* Data est mihi omnis
potestas in cælo et in terra, alleluia. *In pace post*
Orationes descendant ad fontes. *Post.* *Psal.* cxiii alle-
luia. Qui confidunt. *Vers.* 1. Montes in circuitu ejus.
Vers. 2. Ut non extendant justi. *Ant.* Euntes in mun-
dum, docete omnes gentes, baptizantes eos, alleluia,
in nomine Patris, et Filii, et Spiritus sancti, alleluia.
Ant. Dixit Jesus discipulis suis: Afferte de piscibus
quos prendidistis nunc; ascendit autem Simon Pe-
trus, et traxit rete in terram plenum magnis pisci-
bus, alleluia.

Sabbato.

Psal. Dominus regit me. *Psal.* Domini est terra.
Psal. Judica me, Domine, quoniam unicus, alleluia,
ut supra. *Vers.* Tulerunt Dominum meum, et nescio
ubir posuerunt eum, alleluia, allel., allel.

Responsoria requiruntur retro ut supra in Evangelio.

Ant. Jesum qui crucifixus est quæritis, alleluia.
Non est, surrexit enim sicut dixit vobis, alleluia.
Post. *Psal.* cxī. All. Cantate Domino canticum no-
vum, quia mirabilia fecit Dominus. *Vers.* Notum fe-
cit Dominus salutare suum, in conspectu gentium
revelabit justitiam suam.

In Evangelio.

Ant. Gavisī sunt discipuli, alleluia, viso Domino,
alleluia. *Data Orat., descendant ad fontes.* *Post.* *Psal.*
cxii.

Iu Græco, alleluia • yorinu degente doxon teupi
esse deltheron autem angelithon stercona. *Ant.* Acci-
pите spiritum sanctum; quorum remisistis peccata,
remittuntur eis, alleluia, *absque* *Psal.* cxiii.

Pro Versibus et Responsis, a Pascha usque in Octa-
vam, ad Tertiam, Sextam, Nonamque R. G. Hæc dies,
antum prima sine Kyrie eleison.

Dominica Octavæ Paschæ.

Psal. Beatus vir, *usque.* Domine, in virtute tua
sicut aliis dominicis noctibus canantur. *Vers.* Jubilate
Deo, omnis terra. *Vers.* Cantate Domino. *Vers.*
Noli flere, Maria. *Vers.* Dicite in nationibus. *Vers.*
Dominus regnavit, decorem. *Isti sunt dicendi in om-*
D *nibus diebus per totam Resurrectionem.*

Responsoria requiruntur a Pascha, usque in octav.
Ipsos debes canere usque in tert. hebdom. *Ant.* Post
dies octo januis clausis, ingressus Dominus, dixit
eis: Pax vobis, allel., allel. *Ant.* Pax vobis, ego
sum, nolite timere, alleluia, alleluia.

Ad Vesperas, Dominica in Albis.

Post. *Psal.* cx, allel. **890** Deutha Galtoa southa
heiria alla laxaunte theotho soteri ymon. *Vers.*
Protasome propasome theopropason autoonsomo
logilicen. *Vers.* 2 Othitheus megasterrius hehebasy-
megas orypason tingis etmenden. *Alleluia sequitur*

Θεῷ τῷ σωτῆρι ἡμῶν. Προαρθάσωμεν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐν
ἐξομολογήσει καὶ ἐν ψαλμοῖς ἀλαλάζωμεν αὐτῷ ὅτι Θεὸς
μέγας κύριος καὶ βασιλεὺς μέγας ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν.

Id est: *Venite exsultemus, etc., usque et Rex magnus*
super omnem terram.

Ant. Quia vidisti me, Thoma, credidisti; beati qui non viderunt, et crediderunt, alleluia, alleluia. *Beatus vir. Post hanc Alleluia.* Omnes gentes, plaudite. *Vers. 1.* Quoniam Dominus summus. *Vers. 2.* Ascendit Deus in jubilatione. *Ant.* Misi digitos meos in fixuram clavorum, et manus meas in latus ejus, et dixi: Dominus meus, et Deus meus, alleluia.

In Evangelio.

Ant. Mitte manum tuam, et cognosce loca clavorum, alleluia, et noli esse incredulus, sed fidelis, alleluia. *Ant.* Hæc autem scripta sunt, ut credatis quia Jesus est Christus Filius Dei, et ut credentes vitam habeatis in nomine ipsius, allel. *Data Orat. et finita,* post hanc bibant ecunacum primo [*Forse bibant, una cum primo*] scholæ pergant canentes ad Later. *Antiph.* Antepono.

Ab Octava Paschæ per totam Resurrectionem.

Super Psal. in Evangelium et versoria, et in sanctorum, alleluia, dicendæ sunt item Antiph. de Resurrectione Domini, ubicunque volueris. *Ant.* Exeuntes duo ex discipulis Jesu, ibant ipso die in castellum nomine Emmaus, alleluia. *Ant.* Pax vobis, ego sum, nolite timere, alleluia. *Ant.* Conturbati vero et conterriti, existimabant se spiritum videre. Et ait illis: Quid turbati estis [et cogitationes] ascendunt in corda vestra, alleluia, alleluia. *Ant.* Spiritus carnem et ossa non habent sicut me videtis habere. Jam credite, alleluia. *Ant.* Et dixit ad eos, alleluia, hæc sunt verba quæ locutus sum ad vos, alleluia. *Ant.* Manifestavit se Jesus ad mare Tiberiadis, alleluia, alleluia, stans Jesus in littore, vocavit discipulos suos, alleluia. *Ant.* Cum audisset Petrus quia Dominus est, tunica succinxit se, et misit in mare, et clamavit voce magna dicens: Exi a me, Domine, quia homo peccator sum. *Ant.* Dum flerem ad monumentum, vidi Dominum meum, alleluia. *Ant.* Inclinauit se Maria, prospexit in monumentum, vidit duos angelos in albis sedentes, alleluia. *Ant.* Tulerunt Dominum meum, et nescio ubi posuerunt eum. Noli flere, Maria, surrexit Dominus sicut dixit, alleluia. *Ant.* Maria, noli jam flere Dominum Deum quem quæris, surrexit a mortuis, alleluia. *Ant.* Videntes eum adoraverunt, alleluia. Et locutus est eis, alleluia. *Ant.* Docentes eos servare omnia quæcunque mandavi vobis, alleluia. *Ant.* Una autem Sabbati valde diluculo venerunt ad monumentum, portantes quæ paraverant aromata, alleluia, alleluia. *Ant.* Currebant duo simul, et ille alius discipulus præcucurrit citius Petro; et venit prior ad monumentum, alleluia. *Ant.* Gavisi sunt discipuli, alleluia, viso Domino, alleluia. *Ant.* Sicut misit me Pater, et ego mitto vos, alleluia. *Ant.* Quomodo tradiderunt justum summi sacerdotum, et principes nostri in damnationem mortis ejus consenserunt, et crucifixerunt eum, alleluia. *Ant.* Jesus junxit se discipulis suis in via, et ibat cum illis; oculi eorum tenebantur ne eum agnoscerent, et increpavit eos dicens: O stulti et tardi corde, ad credendum in his quæ locuti sunt **791** prophetæ, alleluia. *Ant.* Ardens erat cor nostrum, dum loqueretur nobis in via, et aperiret nobis Scripturas, alleluia. *Ant.* Surgens autem mane prima Sabbati, apparuit primo Mariæ Magdalene, de qua ejecerat septem dæmonia, alleluia, alleluia, alleluia. *Ant.* Præcedam vos in Galilæam; ibi me videbitis sicut dixi vobis, alleluia. *Ant.* Et ingressi, non invenerunt corpus Jesu, alleluia. *Ant.* Quem quæris, mulier, alleluia. Viventem cum mortuis, alleluia. *Ant.* Noli flere, Maria, alleluia, surrexit Dominus, alleluia, alleluia. *Ant.* Surrexit Christus, et illuxit populo suo quem redemit sanguinem suum [sanguine suo], alleluia. *Ant.* Ardens est cor meum, des. dero videre Dominum meum; quæro et non invenio ubi posuerunt eum, alleluia. *Ant.* Crucifixus surrexit a mortuis, redemit nos, alleluia. *Ant.* Ego sum vitis vera,

Ant. alleluia: vos palmites veri, alleluia. *Ant.* Dixit Jesus discipulis suis: Afferte de piscibus quos prendidistis nunc. Ascendit autem Simon Petrus, et traxit rete in terram plenum magnis piscibus, alleluia. Tu solus peregrinus es, et non audisti de Jesu, quomodo tradiderunt eum ad damnationem mortis, alleluia. *Ant.* Et ecce Jesus occurrit illis, dicens: Avete. Illæ autem accesserunt, et tenuerunt pedes ejus, allel. *Ant.* Tunc ait illis Jesus: Nolite timere, nuntiate fratribus meis, alleluia, ut eant in Galilæam, ibi me videbunt, alleluia. *Ant.* Surrexit enim sicut dixit Dominus, et præcedet vos in Galilæam, alleluia. Ibi eum videbitis, alleluia, alleluia, alleluia. *Ant.* Ite, nuntiate fratribus meis, ut eant in Galilæam. Ibi me videbunt allel., allel., allel. *Ant.* Mitte manum tuam, et cognosce loca clavorum, alleluia, et noli esse, *ut supra.* *Ant.* Misi digitos meos, *ut supra.* *Ant.* Videte manus meas, et pedes meos, quia ipse ego sum, allel., allel. *Ant.*, Christus surrexit a mortuis, jam non moritur, alleluia. *Ant.* Euntes in mundum, alleluia, docete omnes gentes, alleluia. *Ant.* Ecce ego vobiscum sum, alleluia, omnibus diebus, alleluia. *Ant.* Surrexit Christus, et illuxit populo suo, alleluia. *Ant.* Christus via, veritas et vita, allel., allel. *Ant.* Ego sum via, veritas et vita, allel., allel. *Ant.* Nonne cor nostrum ardens erat in nobis de Jesu, quod non tenuimus eum in via, alleluia. *Ant.* In Galilæa Jesum videbitis, sicut dixit vobis, alleluia. *Ant.* Surrexit Dominus de sepulcro, qui pro nobis peependit in ligno, alleluia. *Ant.* Multa quidem et alia signa fecit Jesus in conspectu discipulorum suorum, alleluia, quæ non sunt scripta in libro hoc, alleluia. *Ant.* Cum esset sero die illo, una Sabbatorum, et fores essent clausæ, ubi erant discipuli congregati, stetit Jesus in medio, et dixit eis pax vobis. Alleluia.

(*Desunt tres lineæ in Ms.*)

*In Pascha * annotina.*

Ant. Rabbi, scimus quia a Deo venisti magister. *C* Nemo potest hæc signa facere nisi fuerit Deus cum eo. *Ant.* Dixit Jesus Nicodemo: Tu es magister in Israel, et hæc ignoras? quia dixi vobis, oportet vos nasci denuo, alleluia. *Ant.* Nemo ascendit in cælum, nisi qui de cælo descendit, Filius hominis qui est in cælo, alleluia.

Dominica prima post Octavam Paschæ.

Ant. Ego sum pastor ovium; ego sum via, et veritas. **792** ego sum pastor bonus, et cognosco meas, et cognoscent me meæ, allel., allel. *Ant.* Mercenarius est.... *cætera desunt.* *Ant.* Sicut misit me Pater, et ego agnosco Patrem; et animam meam pono pro ovibus meis, alleluia. *Ant.* Alias oves habeo, quæ non sunt ex hoc ovili. Et illas oportet me adducere; et vocem meam audient, et fiet unum ovile, et unus pastor.

Dominica secunda.

Ant. Modicum et non videbitis me, dicit Dominus, et iterum modicum et videbitis me, quia vado ad Patrem, allel., allel. *Ant.* Amen dico vobis, plorabitis et flebitis vos, mundus autem gaudebit. Tristitia vestra vertetur in gaudium, allel., allel. *Ant.* Amen dico vobis, mundus plorabit, et vos gaudebitis, et gaudium vestrum nemo tollet a vobis, alleluia. *Ant.* Tristitia implevit cor vestrum, et gaudium vestrum nemo tollet a vobis, allel., allel. Iterum autem videbo vos, et gaudebit cor vestrum; et gaudium vestrum nemo tollet a vobis, alleluia.

Dominica tertia.

Ant. Vado ad eum qui misit me; sed quia hæc locutus sum vobis, tristitia implevit cor vestrum, alleluia. *Ant.* Ego veritatem dico vobis, expedit vobis ut ego vadam. Si enim non abiero, Paracletus non veniet, alleluia. *Ant.* Si enim non abiero.... *Cætera desunt.*

* *Quid sit Pascha annotina, repete ex nota 354 ad lib. Sacram,*

meum in testimonia tua, allel., allel., allel. *Vers.* Averte oculos ne videant vanitatem, in via vivifica me. Inclina. *Resp.* Narrabo nomen tuum fratribus meis; in medio Ecclesie laudabo te, allel., allel. *Vers.* Qui timetis Dominum, laudate eum: universum semen Jacob, magnificate eum. In medio. *Resp.* In Ecclesiis benedicite Deo Domino, de fontibus Israel, all., all., all. *Vers.* Cantate Domino canticum novum, cantate Domino omnis terra. Domino. *Resp.* Hymnum novum cantate nobis, alleluia; quomodo cantabimus canticum Domini in terra aliena, allel., allel. *Vers.* Super flumina, *ut supra.* *Resp.* Deus, canticum novum cantabo tibi, alleluia, in psalterio decem chordarum psallam tibi, allel., allel. *Vers.* Qui dat salutem regibus, qui redemit David servum suum de gladio maligno. In psalterio. *Resp.* Allel. Judica judicium meum, et redime me, allel. *Ant.* Calumniantibus me, alleluia. *Vers.* Vide humilitatem meam, *ut supra.* Et redime. *Resp.* Alleluia. Delectatio bona **795** in operibus manuum illius, divitiarum multarum, allel., allel. *Vers.* Speciosa facta est et suavis in deliciis suis. Divitiarum. *Resp.* Cantate Deo, allel. Psalmum dicite, allel. *Vers.* Date gloriam laudibus. Psalmum. *Resp.* Alleluia. Nomen bonum melius est quam divitiarum multarum; super aurum et argentum gratia bona est, allel., allel. *Vers.* Quam dulcia faucibus meis eloquia tua, Domine! super mel et favum ori meo. Super. *Resp.* Alleluia. Fac cum servo tuo secundum mirabilia tua, Domine, allel., allel., allel. *Vers.* Servus tuus ego sum, da mihi intellectum ut discam mandata tua, alleluia. *Resp.* Bonum est confiteri Domino, allel., et psallere, allel., allel. *Vers.* Ad annuntiandum mane misericordiam tuam, et veritatem tuam per noctem. Et psallere. *Resp.* Dicant nunc qui redempti sunt a Domino, allel. *Vers.* Quos redemit de manu inimici, de regionibus congregavit eos. A Domino.

(Desunt quatuor lineæ in Ms.)

Responsoria de sanctis cum Alleluia.

Resp. Beatus vir qui timet Dominum, alleluia, in mandatis ejus qui cupit nimis, allel., allel., allel. *Vers.* Potens in terra, *ut supra.* In mandatis. *Resp.* Tristitia vestra, alleluia, convertetur in gaudium, allel., allel. *Vers.* Mundus autem gaudebit, vos autem plorabitis, dicit Dominus, alleluia. *Resp.* Pretiosa in conspectu Domini, allel., mors sanctorum ejus, allel. *Vers.* In conspectu omnis populi ejus, in atriis domus Domini, in medio tui, Jerusalem. *Resp.* Filie Jerusalem, venite et videte martyres cum coronis, quibus coronavit eos Dominus, in die solemnitatis et lætitiarum, alleluia. *Vers.* Quoniam confortavit seras portarum tuarum, benedixit filiis tuis in te. In die solemnitatis. *Resp.* Lux perpetua lucebit sanctis tuis, Domine, et æternitas temporum, alleluia, alleluia. *Vers.* Lux orta est justo, et rectis corde lætitia. Et æternitas. *Resp.* Justorum animarum, *ut supra.* *Vers.* Vidi civitatem sanctam Jerusalem ornatam et compositam decorationibus sanctorum; et ibi cantant omnes sancti canticum novum, allel., allel. *Vers.* Magnus Dominus et laudabilis nimis, in civitate Dei nostri in monte sancto ejus.

(Desunt octo lineæ in Ms.)

Antiphonæ in Matutinis.

Antiph. Alleluia. Ego sum vitis vera. *Ant.* Si manseritis in me. *Ant.* * Non turbetur cor vestrum. *Ant.* Si cognovissetis me, et Patrem meum utique cognovissetis; et amodo cognoscetis eum et vidistis eum, allel., allel., allel. *Ant.* Tanto tempore vobiscum sum, alleluia, et non cognovistis me, Philippe, alleluia. *Ant.* Non turbetur cor vestrum neque formidet;

* Hoc officium videtur esse de sancto Philippo apostolo, Kalendis Maii, quem a Philippo diacono non discerni probant quæ seq. : *Angelus Domini locutus est ad Philippum, etc.*

A creditis in Deum, et in me credite. **796** In domo Patris mei mansiones multæ sunt, alleluia, alleluia. *Ant.* Angelus Domini locutus est ad Philippum; surge et vade contra meridianum ad viam quæ descendit a Jerusalem in Gaza, alleluia. *Ant.* Ecce quomodo computati sunt inter filios, et inter sanctos sors illorum est, alleluia. *Ant.* Domine, ostende nobis Patrem, et sufficit nobis, allel. *Ant.* Tanto tempore vobiscum sum, et non cognovistis me? Philippe, qui videt me, videt et Patrem meum, allel., allel. *Ant.* Philippe, qui videt me, videt et Patrem meum, alleluia. *Ant.* Manete in dilectione mea sicut dilexi vos, alleluia. *Ant.* Si manseritis in me, et verba mea in vobis manserint, quodcumque petieritis fiet vobis, allel., allel., allel. *Ant.* Erat autem Philippus a Betsaida civitate, alleluia. *Ant.* Sancti et justi, in Domino gaudete. *Ant.* In cælestibus regnis. *Ant.* In velamento clamabant. *Ant.* Sancti tui, Domine.

(Deest una linea in Ms.)

B *Resp.* Nomen et glorios. **b** Georgius est martyr Christi, præstans Orationibus suis beneficia hominibus, usque in præsentem diem, allel., allel. *Vers.* Potens in terra erit semen ejus, generatio rectorum benedicetur. Usque in presentem diem.

(Desunt quinque lineæ in Ms.)

In vigilia Ascensionis Domini ad Vesperas.

Vers. Ascendens Christus in altum, captivam duxit captivitatem, allel., allel., allel. *Ant.* Pater, manifestavi nomen tuum hominibus quos dedisti mihi, nunc autem pro eis rogo, non pro mundo, quia ad te vado, alleluia.

Ad Invitatorium. Ant. deest in primo nocturno.

Antiph. Elevata est magnificentia tua super cælos, Deus, allel. *Psal.* Domine Dominus noster. *Ant.* Dominus in templo sancto suo, Dominus in cælo, alleluia. *Psal.* In Domino confido, *Ant.* A summo cælo egressio ejus, et occursum ejus, alleluia. *Psal.* Cæli enarrant. *Vers.* Ascendit Deus. *Resp.* Post passionem suam per dies quadraginta apparens eis, loquens de regno Dei, alleluia, et videntibus illis elevatus est, allel. Et nubes suscepit eum ab oculis eorum, alleluia. *Vers.* Et convalescens præcepit eis ab Jerosolymis ne discederent, sed expectarent promissionem Patris. Et videntibus. *Resp.* Omnis pulchritudo Domini exaltata est super sidera; species ejus in nubibus cæli, et nomen ejus in æternum permanet, alleluia. *Vers.* Nisi ego abiero, Paracletus non veniet; dum assumptus fuero, mittam vobis eum. Et nomen. *Resp.* Non turbetur cor vestrum. Ego vado ad Patrem et dum assumptus fuero a vobis, mittam vobis, alleluia, Spiritum veritatis, et gaudebit cor vestrum, alleluia. *Vers.* Nisi ego, *ut supra.*

In secundo nocturno.

Antiph. Exaltare, Domine, in virtute tua; cantabimus et psallemus, alleluia. *Psal.* Domine, in virtute. **797** *Ant.* Exaltabo te, Domine, quoniam suscepisti me, allel. *Psal.* Ipsum. *Ant.* Ascendit Deus in jubilatione; Dominus in voce tubæ, allel. *Psal.* Omnes gentes. *Vers.* A summo cælo.

Resp. unde supra.

Resp. Ascendens in altum, allel., captivam duxit captivitatem; dedit dona hominibus, allel., allel. *Vers.* Ascendit Deus in jubilatione, allel. Dominus in voce tubæ. *Resp.* Ascendens Christus in altum, captivam duxit captivitatem. In voce. *Resp.* Modicum et non videbitis. *ut supra.* *Vers.* Ascendo ad Patrem meum et Patrem vestrum, Deum meum et Deum vestrum. Quia vado. *Resp.* Psallam Domino, quia, *ut supra.* *Vers.* Ecce dabit voci suæ vocem virtutis;

b Ordine præpostero videtur hoc loco sancti Georgii officium positum post offic. de sancto Philippo, nam festum sancti Georgii in lib. Sacram. et aliis vel monumentis notatur nono Kalendas Maii.

rem Deo. Quia. *Ant.* Nimis exaltatus est A
r omnes cœlos, allel. *Psalm.* Dominus re-
sultat. *Ant.* Deus in Sion, allel., magnus et
allel. *Psal.* Dominus regnavit, irascan-
Dominus in cœlo, allel., paravit sedem
1. *Psal.* Benedic, anima mea, 2. *Vers.*
Itus est super omnes Deos, allel., allel.,

ria unde supra.

onis nubem ascensum tuum, Domine,
as super pennas ventorum, allel. *Vers.*
angelos tuos spiritus, et ministros tuos
ntem. Qui ambulat. *Resp.* exaltare, Domi-
in virtute tua, allel. *Vers.* Cantabimus et
virtutes tuas. In virtute. *Resp.* Tempus est
r ad eum qui misit me, dicit Dominus; no-
stari, nec turbetur cor vestrum; rogo pro
em, ut ipse vos custodiat, allel., allel.
ego abiero, *ut supra.* Rogo. *Vers.* Ascendo
a meum, *ut supra.* *Resp.* Non conturbetur B
in. Ego vado ad Patrem, et mittam vobis
veritatis, et ipse vos docebit, quæ sunt
vita, allel. *Vers.* Nisi ego, *ut supra.* *Resp.*
minus discipulos suos foras in Bethaniam,
xit eis, allel. *Vers.* Et factum est dum be-
eos, recessit ab eis, et ferebatur in cœlum,
p. Pacem meam do vobis, *ut supra.* *Vers.*
linquam orphanos, dicit Dominus. Veniam
rum. Pacem. *Resp.* Non vos relinquam or-
ut supra. *Vers.* Pacem meam do vobis, dicit
pacem relinquo vobis. Et gaudebit. *Resp.*
m essem cum eis, *ut supra.* *Vers.* Pater
rva eos in nomine tuo quos dedisti mihi.

Antiphonæ in matutinis Laudibus.

Viri Galilæi, quid aspicitis in cœlum? Hic
assumptus est a vobis in cœlum, sic veniet,

Cumque intuerentur in cœlum, euntem il-
erunt, allel. *Ant.* Elevatis manibus bene-
et ferebatur in cœlum, allel. *Ant.* Exal-
m regum et hymnum dicite Deo, allel.
entibus illis elevatus est, et nubes suscepit
el.

In Evangelio.

. Ascendo ad Patrem meum et Patrem ve-
eum meum et Deum vestrum, alleluia. *Ant.*
t quemadmodum vidistis eum euntem in
alleluia. *Ant.* Nisi ego abiero, Paracletus
et, dum assumptus, *ut supra.* *Ant.* Non tur-
vestrum, allel. Ego vado ad Patrem, al-
Rogavi Patrem meum, et alium 798 Pa-
mittet vobis, allel. *Ant.* Dominus quidem
stquam locutus est, ascendit in cœlum, et
lextris Dei, allel. *Ant.* Pacem meam do vo-
Pacem, *ut supra.* *Ant.* Illi autem profecti
erunt ubique, Deo cooperante, [et] sermo-
firmante sequentibus signis, allel., allel. *Ant.* D
rare vobis locum, et iterum veniam ad vos,
gaudebit cor vestrum, allel., allel. *Ant.*
rædicate Evangelium regni. Gratis acce-
atis date, allel. *Ant.* Pater sancte, serva
omine tuo, quos dedisti mihi, allel. *Ant.*
tiferum quid biberint, non eos nocebit,
it. O rex gloriæ, Domine virtutum, qui
ator hodie super omnes cœlos, ascendisti, ne
uas nos orphanos; sed mitte promissum Pa-
is spiritum veritatis, allel. *Ant.* Pater sancte,
vita æterna, ut cognoscant te solum verum
t quem misisti Jesum Christum. Ego te cla-
uper terram: opus consummavi quos [quod]
nihi, ut faciant, allel. *Ant.* Pater juste, mun-
on cognovit. Ego autem te cognovi; et hi co-

sequentes Antiphonas Romanos non ca-
id ex Antiphonario Metensi prodiisse ait
us, de Ordine Antiphon., c. 57. Cur hac die

gnoverunt, quia tu me misisti; et notum feci eis no-
men tuum, et notum faciam, ut dilectio qua dilexisti
me in ipsis sit, et ego in ipsis. *Ant.* Nunc autem ad
te venio. . . . *Cætera desunt in Ms.*

(*Duæ lineæ desunt in Ms.*)

In vigilia Pentecostes ad Vesperas.

Vers. Spiritus Domini replevit orbem terrarum,
allel., allel., allel. *Ant.* Si diligitis me, mandata mea
servate, et Pater meus diliget eum, et ad eum venie-
mus, et mansionem apud eum faciemus, allel. Non
vos relinquam orphanos, allel. Vado et venio ad vos,
allel. Et gaudebit cor vestrum, alleluia.

Ad Invitatorium.

Antiph. Alleluia, spiritus Domini replevit orbem
terrarum, alleluia.

In primo nocturno.

Antiph. Factus est repente de cœlo sonus adve-
nientis spiritus vehementis, allel., allel. *Psalm.* Ma-
gnus Dominus et laudabilis. *Ant.* Confirma hoc,
Deus, quod operatus es in nobis, a templo sancto
tuo, quod est in Jerusalem, alleluia, alleluia. *Psal.*
Exurgat Deus. *Ant.* Emitte spiritum tuum et crea-
buntur, et renovabis faciem terræ, alleluia, alle-
luia. *Psal.* Benedic, anima mea. 2. *Vers.* Emitte
Spiritum tuum.

Responsoria.

Resp. Dum complerentur dies Pentecostes, erant
omnes pariter dicentes, allel.; et subito factus est de
cœlo sonus, allel., tanquam spiritus torrens replevit
totam domum, allel., allel. *Vers.* Repleti sunt omnes
Spiritu sancto, et cœperunt loqui. Tanquam Spiri-
tus. *Resp.* Repleti sunt omnes Spiritu sancto, et
cœperunt loqui, prout Spiritus sanctus dabat eloqui
illis Et convenit multitudo dicentium, allel. *Vers.*
Loquebantur variis linguis apostoli magnalia Dei.
Et convenit. *Resp.* Jam non dicam vos servos, sed
amicos meos, quia omnia cognovistis quæ operatus
sum in medio vestri, allel. Accipite Spiritum sanctum
in vobis Paracletum; 799 ille est quem Pater mit-
tet vobis, allel. *Vers.* Quorum remiseritis peccata,
remittuntur eis. Accipite. *Resp.* Ultimo festivitatis
die dicebat Jesus: Qui in me credit, flumina de ven-
tre ejus fluent aquæ vivæ. Hoc autem dixit de Spiritu,
quem accepturi erant credentes in eum, allel., allel.
Vers. Qui sitit, veniat et bibat, et de ventre ejus
fluent aquæ vivæ. Hoc autem. *Resp.* Disciplinam et
sapientiam docebit eos Dominus, allel.; firmavit in
illis gratiam Spiritus sui, et intellectus implevit corda
eorum, allel., allel. *Vers.* Spiritus Domini replevit
orbem terrarum, et hoc quod continet omnia scientia.
Et intellectus. *Resp.* Spiritus sanctus procedens a
throno, apostolorum pectora invisibiliter penetravit,
novum [novo] sanctificationis signum, ut in ore eo-
rum omnium genera nascerentur linguarum, allel.
Vers. Loquebantur variis, *ut supra.* Ut in ore. *Resp.*
Dum venerit Paracletus, *ut supra.* *Vers.* Nisi ego
abiero, *ut supra.* Ille arguet. *Resp.* Non vos relin-
quam orphanos. *Vers.* Pacem meam. Et gaude-
bit. *Resp.* Ite in orbem universum, et prædicate
dicentes, allel.; et qui crediderit, et baptizatus
fuerit, salvus erit, allel., allel., allel. *Vers.* Signa
eos qui in me credunt hæc sequentur: In nomine
meo dæmonia ejicient, linguis loquentur novis. Et qui
crediderit. *Vers.* In nomine Patris, et Filii, et Spiri-
tus sancti. Et qui. *Resp.* Apparuerunt apostolis disper-
titæ linguæ tanquam ignis, alleluia. Seditque supra
singulos eorum Spiritus sanctus, allel., allel. *Vers.*
Et cœperunt loqui variis linguis, prout Spiritus san-
ctus dabat eloqui illis. Seditque. *Resp.* Loquebantur
variis linguis apostoli magnalia Dei, prout Spiritus
sanctus dabat eloqui illis, allel. *Vers.* Repleti sunt

tres tantum Psal'mi canantur, ex eodem Amalario re-
pete, ibid.

omnes Spiritu sancto, *ut supra*. *Resp.* Facta autem hac voce convenit multitudo, et mente confusa est, quia audiebat unusquisque lingua sua illos loquentes magnalia Dei, alleluia. *Vers.* Nonne omnes ecce isti qui loquuntur Galilæi sunt, et quomodo nos audivimus unusquisque linguam nostram illos loquentes. *Resp.* Advenit ignis divinus non comburens, sed illuminans, non consumens, sed lucens; et invenit corda discipulorum receptacula munda, et tribuit eis chrismatum dona, allel., allel. *Vers.* Loquebantur variis, *ut supra*. Et tribuit. *Resp.* In servis suis, allel.; consolabitur Deus, allel. *Vers.* Loquebantur, *ut supra*.

Antiphonæ in Matutinis.

Antiph. Dum complerentur dies Pentecostes, erant omnes pariter dicentes, allel. *Ant.* Spiritus Domini replevit orbem terrarum, allel. *Ant.* Repleti sunt omnes Spiritu sancto, et cœperunt loqui, allel. *Ant.* Fontes et omnia quæ moventur in aquis, Hymnum dicite Deo, allel. *Ant.* Loquebantur variis linguis apostoli magnalia Dei, allel., allel., allel. *Vers.* Repleti sunt omnes Spiritu sancto.

In Evangelio.

Antiph. Accipite Spiritum sanctum; quorum remisistis peccata, remittuntur eis, allel. *Ant.* Si quis diligit me, sermonem meum servabit. Et Pater meus, *ut supra*. *Ant.* Spiritus Paracletus, allel. Docebit vos omnia, allel. *Ant.* Verba quæ locutus sum vobis, allel. Spiritus et vita sunt. *Ant.* Spiritus qui a Patre procedit, allel., ille me clarificabit, allel., allel. *Ant.* Et si mortiferum quid biberint, non eos nocebunt, allel. *Ant.* Spiritus sanctus docebit vos, allel., quæcunque dixerò vobis, allel. *Ant.* Sicut misit me Pater, allel., et ego mitto vos, allel. **800** *Ant.* Audistis, quia dictum est: Vado et venio ad vos. Si diligeretis me, gauderetis quia ad Patrem vado, quia Pater major me est, allel. *Ant.* Hi qui linguis loquuntur novis, Galilæi sunt. Et serpentes tollent, alleluia.

Feria secunda.

Antiph. Sic Deus dilexit mundum, ut Filium suum unigenitum daret, ut omnis qui credit in eum non pereat, sed habeat vitam æternam, allel. *Ant.* Omnis enim qui male agit odit lucem; et non venit ad lucem, ut non arguantur opera ejus, alleluia. *Ant.* Qui autem facit veritatem, venit ad lucem, ut manifestentur ejus opera, quia in Deo sunt facta, alleluia.

Feria tertia.

Ant. Amen, amen dico vobis quia ego sum ostium ovium. Omnes quotquot venerunt fures sunt et latrones, sed non audierunt eos oves, allel. *Ant.* Ego sum ostium, dicit Dominus, per me si quis introierit salvabitur; et pascua inveniet, alleluia.

Feria quarta.

Antiph. Scriptum est in prophetis: Et erunt omnes docibiles Dei, allel. *Ant.* Amen, amen dico vobis, qui credit in me habet vitam æternam, allel.

Feria quinta.

Antiph. Ut autem sciatis quia Filius hominis habet potestatem in terra dimittendi peccata, allel.

Feria sexta.

Antiph. Turba autem increpabat eos, ut tacerent; at illi magis clamabant dicentes: Miserere nostri, Fili David, alleluia. *Ant.* Stetit Jesus, et ait: quid vultis ut faciam vobis? Dicunt illi: Ut aperiantur oculi nostri, allel. *Ant.* Caritas Dei diffusa est in cordibus nostris per Spiritum sanctum, qui datus est nobis, allel.

Sabbato.

Antiph. Si quis diligit me, *ut supra*. *Ant.* Si manseritis, *ut supra*. *Ant.* Si cognovissetis me, *ut supra*.

A *Antiphonæ in Matutinis de sancto Germano.*

Antiph. Beatissimi Germani hodie solemnitas veneranda recolitur, christianis populis exsultatio. *Ant.* Cum Patrem festa instaurator discipulorum corda lætificat, veneratio impensa magistri. *Ant.* Cuique beatus Germanus in omnibus Christi mandatis ambularet, circumquaque regiones, vel urbes exhortationis gratia perlustrabat. *Ant.* Ad sepulcrum beati Germani ægri veniunt et sanantur; ubi benedicunt Deum dicentes: Benedictus es, Domine. *Ant.* Laudemus Dominum in beata antistitis Germani memoria gloriosa, ad sepulcrum ejus ægri veniunt et sanantur.

In Evangelio.

Antiph. Visitavit nos Deus Patrum vestrorum, allel. Ferte vobiscum hinc ossa mea, allel., et collocate me in sepulcro patrum meorum, alleluia, alleluia.

B *Antiphonæ et Responsoria in vigilia sancti ac beatissimi Medardi. Quod est vi In Jun. Ad Vesperas.*

(Desunt tres lineæ in Ms.)

801 *Antiph.* Beatissimi Medardi antistitis vita, quæ per universum orbem virtutum propalatur insignibus, silentio nequivimus præterire. *Psal.* Beatus vir qui non abiit. *Ant.* Crescat in universorum pectoribus pro fidei ardore devotio, dum sanctorum tuorum panditur magnitudo. *Psal.* Quare fremuerunt. *Ant.* Ita sanctus Medardus, hoc quod prædixerat, quasi propheta divino Spiritu jam probavit. *Psal.* Domine, quid multiplicati sunt. *Vers.* Voce mea ad Dominum clamavi.

Responsoria unde supra.

Resp. Beatissimi Medardi antistitis vita, quæ per universum orbem virtutum propalatur insignibus, solemnitate ejus diem veneratione expetere depositionis suæ commemoratio principalis invitat. *Vers.* Crescat in universorum pectoribus pro fidei ardore devotio, dum sanctorum tuorum panditur magnitudo solemnitate. *Resp.* Sanctus Medardus parvus et innocens, dum adhuc esset in scholis, dixit ad Eleutherium quemdam comparem suum, ipsum esse futurum summum Dei pontificem. *Vers.* Ita sanctus Medardus, hoc quod prædixerat, quasi propheta divino Spiritu jam probavit. Ipsum esse futurum. *Resp.* Cinctus ergo fidei fervore, dum ad templum oracula discurreret, et patientiæ moribus temperaret propriæ voluntatis arbitrium, officium sacerdotis ex cepit. *Vers.* Conversus pariter animo et habitu morum charitate præcellens.

C

Antiphonæ in secundo nocturno.

Antiph. Occurrunt sanctissimo viro Medardo, et data Oratione discoriantes quæ tulerant laxari, pergunt itinera. *Psal.* Cum invocarem. *Ant.* Nec hoc prætereat inter reliqua miranda signa: quidam, Tasio nomine, adamantis gravatur oppressus infestatione; curari meruit, expressoque viri Dei signaculo, surrexit incolumis. *Psal.* Verba mea. *Ant.* Sed cum jam multimodis virtutum fulgeret studiis, per diversa orbis spatia, gratia crescente, fama ejus præcelluit. *Psal.* Domine Dominus noster. *Vers.* Gloria et honore.

Responsoria unde supra.

Resp. Confestim claruit apud urbis pontificem, conversatione præcipuus apud cunctos, puritate mentis sincerus. Nunquam se ubertate lætitiæ plus extulit, nunquam acerbitate mœroris turbavit. *Vers.* Cunctos tamen faciat ejus intercessio potiores. Nunquam. *Resp.* Beatus Medardus fuit semper tolerans in adversis, mitis in prosperis, cunctos sibi obedientiæ sedulitate præferens, egentibus larga miseratione succurrens. *Vers.* Ex omnibus calcato vitiorum fomite angusti callis tramitem sanctæ conversationis gressu surgente conscendens. Cunctos sibi. *Resp.* Sanctæ conversationis tramitem gressu surgente conscendens, beatus Medardus quidquid pretiosum

elegit, ut hospes cerneretur in sæculo, et jam percussor esset in cælo. *Vers.* Ecclesiastici moris percurrens presbyterii officium electus, ex-

In tertio nocturno.

Antiph. Defuncto namque Vermandensium pontificis eius loco beatus Medardus consecratur episcopus. *Psal.* Domine, quis habitabit. *Ant.* Conversa cælesti sanctimonia ejus officii sacerdos existitiosus. *Psal.* Domine, in virtute. *Ant.* Sustinuit et diabolo præliante calumniam, sed pervenit meritis ad coronam. *Psal.* Domini est terra. Posuisti, Domine.

12 Resp. unde supra.

P. Sanctissimus Medardus ecclesiastici moris percurrens presbyterii officium electus exerebatus obtinuit, et ita se [*Verbum deest in Ms.*] in virtutibus, ut Christi merito putaretur alum-
Vers. Sed cum jam multimodis virtutum fulge-
diis, per diversa orbis spatia gratia crescente
ejus præcelleret. Et ita. *Resp.* Beatus Medar-
dum conversatione cælesti, sanctimonia ipsius officii
los existit pretiosus; et nisi quod percussor
ris defuit, nam martyrium confessor implevit.
Sustinuit jugiter diabolo præliante calumniam,
vit victor meritis ad coronam. Et nisi quod.
Tunc sanctus Medardus longæ vitæ defessus,
in deprecatus. Spiritum amisit [emisit], et con-
cæli athleta triumphalis ascendit. *Vers.* Con-
ione cælesti sanctimonia ejus sacerdos existit
sus. *Resp.* Sanctus Medardus quando accepit
tum corporis ipsius ore [horæ] momento cæli
sunt, et sancti corpusculum divina luminaria
s videntibus adfuerunt. *Vers.* Moxque in terra
e luxit diluvium; ita ut multum plueret aqua
de nubilo cæli aperi. *Resp.* Cumque ad tumu-
m ducerentur sancta membra beati Medardi,
n obviam factus est damnatis aurium auditi-
um pretiosi velaminis peplum osculans, mox
re auditum fide promeruit. *Vers.* Psallentium
ico stupens melos audivit. Dum. *Resp.* Proli-
st enarrare quantis se virtutibus debiliū beato
do clamor attollat, sed, fuis precibus, quid
xpeditur incunctanter ejus affectibus et Oratio-
inetur. *Vers.* Postquam igitur devotione fide-
naximo decore præfulta ejus tumuli urna exor-
urrexit. *Resp.* Inter Christicolos quos actio
n astris, pars tibi pro meritis magna, Medar-
tet. *Vers.* Exsilium tibi mundus erat cœnosa
a [caverna]. *Resp.* Exsilium tibi mundus erat
a caventa, et modo te gaudet cive manente
Exutus tenebris, vestitur tegmine lucis, post
a fruere liberiore die. *Vers.* Inter Christicolos,
a. *Resp.* Quid referam mutus verbo, qui verba
, quod gravat ejiciens, quod juvat omne lo-
uncta nec enumero; tua aie præconia vincunt.
Quidam cæcus ad eum venit, rapuit palpando
n. In mediis tenebris fulsit aperta dies. Cun-

Antiphonæ unde supra. Ad nocturn.

Antiph. Sanctus Medardus requiem deprecatus in amisit [emisit], et convexa cæli athleta balis ascendit. *Ant.* Postquam igitur devotio-
ium maximo decore præfulta ejus tumuli urna
ta surrexit. *Ant.* Fuis precibus quidquid ex-
incunctanter ejus effectibus obtinetur. *Ant.*
Medardus sacerdos existit pretiosus, marty-
onfessor implevit, pervenit victor meritis ad
m.

Antiphonæ in matutinis Laudibus.

Antiph. Inter Christicolos quos actio vexit in astris, ibi pro meritis magna, Medarde patet. *Ant.* n cæcus ad eum venit, rapuit palpando salu-
i mediis tenebris fulsit aperta dies. *Ant.* Alius
a veniens dum veherentur membra, sancta,

A substratus meruit cæcus habere diem. *Ant.* Ad sepulcrum sancti Medardi ægri veniunt et sanantur, ubi benedicunt Dominum dicentes; benedictus es, Domine. *Ant.* Compeditibus validis alter manicisque ligatus, mox tetigit peplum, ferrea vincla **803** cadunt. *Ant.* Conferat vinctis pro indulgentia delictorum generale præsidium, qui speciale solemnitatis suæ hodie mundo præstitit ornamentum.

In Evangelio.

Antiph. E cælo calida aqua produxit nubilo, in ejus transitu magnum fuit mysterium.

(*Deest linea in Ms.*)

Antiph. Solemnitatis ejus diem veneratione expe-
tere depositionis suæ commemoratio principalis inni-
tuit. *Antiph.* Quando sanctus Medardus accepit tran-
situm corporis ipsius ore [horæ] momento cæli pror-
sus aperti sunt, et ante sancti corpusculum, quasi
per tres horas divina luminaria astiterunt; et ma-
gnum fuit mysterium. *Ant.* Cujus corporis solemne
pignus Suessionensium urbs tanti muneris præmio
dilata promeruit, ut cum omnium populorum fidem
[*Forte fidelium*] solemnibus ambitione gratissima sancti
Medardi membra tradenda essent sepulturæ, amore
gestandi onus leve sentirent. *Ant.* Cumque sancta
membra beati Medardi tumulo condirentur [conde-
rentur], cælum apertum est, et duæ columbæ visæ
sunt descendisse, quasi nubes, et de ore ejus egressa
est columba candida sicut nix. *Ant.* Beatus Medardus
per Trinitatis auxilium regis exercitum.... vestigium.
Ant. Sanctus Medardus nobilis natus, cum esset ad-
huc ætate parvus, jam bonitate maturus prædixit.
Ant. Solemnitatem beati Medardi debita veneratione
percolere depositionis ejus commemoratio principa-
lis invitatur. Crescat ergo in universorum pectoribus
pro fidei ardore devotio, dum sancti confessoris Dei
panditur magnitudo. *Ant.* Solemne itaque pignus
corporis beatissimi Medardi Suessionensium urbs
tanti muneris præmio ditata promeruit, et cum om-
nium populorum solemnibus ambitione gratissima mem-
bra tradenda sepulturæ feretro veherentur, unanimi
voce vel clamore gestiendi onus leve senserunt.

In vigilia sancti Joannis Bapstæ, ad Vesperas.

Vers. Fuit homo missus, ut supra. *Ant.* Ingresso Zacharia templum Domini, apparuit ei Gabriel angelus stans a dextris altaris incensi.

Ad Invitatorium.

Antiph. Regem præcursoris Dominum venite adoremus.

In primo nocturno.

Antiph. Priusquam te formarem in utero, novi te, et antequam progredereris sanctificavi te. *Psal.* Beatus vir qui non. *Ant.* Ad omnia quæ mittam te, dicit Dominus, ibis, ne timeas et [quæ] mandavero tibi loqueris ad eos. *Psalm.* Quare fremuerunt. *Ant.* Ne timeas a facie eorum, quia ego tecum sum dicit Dominus. *Psalm.* Domine, quid multiplicati sunt. *Vers.* Posuisti, Domine.

Responsoria.

Resp. Fuit homo missus a Deo, cui nomen Joannes erat. Hic venit ut testimonium perhiberet de lumine, et pararet Domino plebem perfectam. *Vers.* Erat Joannes prædicans in deserto baptismum pœnitentiæ. Et pararet. *Vers.* Tu puer Propheta Altissimi vocaberis. *Resp.* Elizabeth Zachariæ magnum virum genuit, Joannem Baptistam præcursorem Domini, qui viam Domini præparavit **804** in eremo. *Vers.* Fuit homo missus a Deo, cui nomen Joannes erat. Qui viam. *Resp.* Priusquam te formarem in utero, novi te; et antequam exires de ventre sanctificavi te, et prophetam in gentibus dedi te. *Vers.* Ad omnia quæ mittam te ibis, et universa quæ mandavero tibi loqueris. Et Prophetam.

In secundo nocturno.

Antiph. Misit Dominus manum suam, et tetigit os

meum, et prophetam in gentibus fecit mihi [me] Dominus. *Psal.* Cum invocarem. *Ant.* Ecce dedi verba mea in ore tuo, et constitui te super gentes et regna. *Psal.* Verba mea auribus. *Ant.* Dominus ab utero vocavit me; de ventre matris meae recordatus est nominis mei. *Psal.* Domine Dominus noster.

Responsoria.

Resp. Tu puer, propheta Altissimi vocaberis; præibis enim ante faciem Domini, parare vias ejus. *Vers.* Ad dandam scientiam salutis plebi ejus, in remissionem peccatorum eorum. Parare *Resp.* Descendit angelus Domini ad Zachariam dicens: accipe puerum in senectute tua, et habebit nomen Joannes Baptista. *Vers.* Iste puer magnus coram Domino; nam et manus ejus cum ipso est. Et habebit. *Resp.* Hic præcursor directus, et lucerna ardens ante Dominum; ipse est enim Joannes, qui viam Domino præparavit in eremo, sed et Agnum Dei demonstravit, et illuminavit mentes hominum. *Vers.* Ipse præibit ante illum in Spiritu et virtute Eliæ. Ipse est. *Resp.* Innuebant patri ejus, quem vellet vocari eum. Et postulans pugillarem scripsit, dicens: Joannes est nomen ejus. *Vers.* Apertum est os Zachariæ, et prophetavit dicens: Joannes est.

In tertio nocturno.

Antiph. Posuit os meum Dominus, quasi gladium acutum; sub umbra manus suæ protexit me. *Psal.* Domine, quis habitabit. *Ant.* Formans me ex utero servum sibi Dominus in lucem gentium, ut sim salus ejus ab extremis terræ. *Psal.* Domine, in virtute. *Ant.* Reges videbunt, et consurgent principes, et adorabunt Dominum Deum tuum, qui elegitte. *Psal.* Benedicam Dominum. *Vers.* Justum deduxit Dominus.

Responsoria unde supra.

Resp. Præcursor Domini venit, de quo ipse testatur: Nullus major inter natos mulierum Joanne Baptista. *Vers.* Ipse præibit ante illum in spiritu et virtute Eliæ. Nullus. *Resp.* Gabriel angelus apparuit Zachariæ dicens: Nascetur tibi filius, nomen ejus Joannes vocabitur, et multi in nativitate ejus gaudebunt. *Vers.* Erit enim magnus coram Domino, vinum et siceram non bibet. Et multi. *Resp.* Ecce constitui te hodie super gentes et regna, dicit Dominus, ut evellas et dissipas, ædifices et plantes in nomine Domini. *Vers.* Tu, puer, propheta Altissimi vocaberis; præibis enim ante faciem Domini, parare vias ejus. Ut evellas. *Resp.* Inter natos mulierum non surrexit major Joanne Baptista, quia viam Domini præparavit in eremo. *Vers.* Fuit homo missus a Deo, qui nomen Joannes erat. Qui viam. *Resp.* Ipse præcedet ante illum in spiritu et virtute Eliæ, ut convertat corda Patrum, in filios et incredulos ad prudentiam. Parare Domino plebem perfectam. *Vers.* Tu puer Propheta, ut supra. *Resp.* Puer qui natus est nobis, plusquam propheta **805** est; hic est enim de quo Salvator ait: inter natos mulierum non surrexit major Joanne Baptista. *Vers.* Angelus ad Zachariam locutus est, dicens: Uxor tua Elisabeth pariet tibi filium, et vocabis nomen ejus Joannem.

Antiphonæ in matutinis Laudibus.

Antiph. Elisabeth Zachariæ magnum virum genuit, Joannem Baptistam præcursorem Domini. *Ant.* Innuebant Patri ejus, quem vellet vocari eum; et scripsit dicens: Joannes nomen ejus. *Ant.* Joannes vocabitur nomen ejus; et multi in nativitate ejus gaudebunt. *Ant.* Joannes est nomen ejus; vinum et siceram non bibet, et multi in nativitate ejus gaudebunt. *Ant.* Iste puer magnus coram Domino nam et manus ejus cum ipso est. *Vers.* Fuit homo.

In Evangelio.

Antiph. Apertum est os Zachariæ, et prophetavit dicens: benedictus Deus Israel. *Ant.* Ipse præibit

ante illum in spiritu et virtute Eliæ, parare Domino plebem perfectam. *Ant.* Inter natos mulierum non surrexit major Joanne Baptista. *Ant.* Tu puer, propheta Altissimi vocaberis; præibis ante Dominum parare vias ejus. *Ant.* Angelus ad Zachariam est locutus dicens: Uxor tua Elisabeth pariet tibi filium, et vocabis nomen ejus Joannem. *Ant.* Nazaræus vocabitur puer iste, vinum et siceram non bibet. Et omne immundum non manducabit ex utero matris suæ. *Ant.* Fuit homo missus a Deo, cui nomen Joannes erat. *Ant.* Hic venit Joannes, ut testimonium perhiberet de lumine, et pararet Domino plebem perfectam. *Ant.* Ex utero senectutis et sterilis Joannes natus est præcursor Domini. *Ant.* Pro eo quod non obedisti verbis meis, eris tacens, et non poteris loqui usque in diem nativitatis ejus. *Ant.* Inter natos mulierum non est major Joanne Baptista. *Ant.* Puer qui natus est nobis, plusquam propheta est. Hic est enim de quo Salvator ait; inter natos mulierum non surrexit major Joanne Baptista.

(*Deest linea in Ms.*)

Responsoria sive Antiphonæ in vigilia sanctorum Joannis et Pauli.

Resp. Isti sunt duo viri misericordiæ, qui assistunt ante Dominum dominatorem universæ terræ. *Vers.* Isti sunt duæ olivæ, et duo candelabra lucentia ante Dominum. Dominatorem. *Resp.* Vidi conjunctos viros habentes splendidas vestes et angelus Domini locutus est ad me dicens: Isti sunt viri sancti facti amici Dei. *Vers.* Vidi angelum Dei volantem per medium cælum, voce magna clamantem et dicentem. Isti. *Resp.* Hæc est vera fraternitas, quæ nunquam potuit violari certamine, qui effuso sanguine secuti sunt Dominum, contemnentes aulas regias pervenerunt ad regna cælestia. *Vers.* Ecce quam bonum et quam jucundum habitare fratres in unum. Contemnentes. *Resp.* Beati martyres Christi Joannes et Paulus dixerunt Juliano: nobis autem aliud non est, nisi unus Deus Pater et Filius et Spiritus sanctus. *Vers.* Una fides, unum baptisma, unus spiritus erat in eis. Pater. *Resp.* Beati eritis cum maledixerint vobis homines, et persecuti vos fuerint, et dixerint omne malum adversum vos mentientes, propter me. Gaudete et exultate, quoniam merces vestra copiosa est in cælis. *Vers.* [*Deest in Ms.*]

806 *Antiphonæ in matutinis Laudibus.*

Antiph. Paulus et Joannes dixerunt ad Julianum: Nos unum Deum colimus, qui fecit cælum et terram. *Ant.* Paulus et Joannes dixerunt ad Terentianum: Si tuus Dominus est Julianus, habeto pacem cum illo. Nobis aliud [alius] non est nisi unus Dominus Jesus Christus. *Ant.* Joannes et Paulus cognoscens tyrannidem Juliani, facultates suas pauperibus erogare cœperunt. *Ant.* Sancti Spiritus et animæ Justorum, Hymnum dicite Deo in æternum. *Ant.* Joannes et Paulus dixerunt ad Gallicanum: Tu crede unum esse Deum, et eris victor in melior [melius] quam fuisti.

In Evangelio.

Antiph. Astiterunt justi ante Dominum, et ab invicem non separati sunt; gloriam Domini viderunt [Calicem Domini biberunt], et amici Dei appellati sunt.

In vigilia sancti Petri ad Vesperas.

Vers. In omnem terram. *Ant.* Beatus Petrus apostolus vidit sibi Christum occurrere. Adorans [adoravit] eum et dixit: Domine quo vadis? Venio Romam iterum crucifigi.

Ad Invitatorium.

Antiph. Regem apostolorum Dominum venite adoremus. *Ant.* In omnem terram exivit sonus eorum, et in fines orbis terræ verba eorum. *Psalm.* Cæli enarrant. *Ant.* Clamaverunt justi, et Dominus exaudivit eos. *Psalm.* Benedicam Dominum. *Ant.* Consti-

s principes super omnem terram ; memores hominis tui, Domine. *Psalm.* Eructavit. *Vers.* eam terram.

Responsoria.

Simon Petre, antequam de navi vocarem te, et super plebem meam principem te consti- claves regni cœlorum tradidi tibi. *Vers.* Quod- ligaveris super terram, erit ligatum et in et quodcunque solveris super terram, erit et in cœlis. Et claves. *Resp.* Si diligis me, Petre, pasce oves meas. Domine, tu nosti, ro te, et animam meam pono pro te. *Vers.* Si erit me mori tecum, non te negabo. Et ani- *Resp.* Tu es Petrus, et super hanc Petram bo Ecclesiam meam, et portæ inferi non ebunt adversus eam : et tibi dabo claves regni n. *Vers.* Quodcunque, *ut sup.* Et tibi.

In secundo nocturno.

Principes populorum congregati sunt cum raham. *Psalm.* Omnes gentes. *Ant.* Dedisti atem timentibus nomen tuum, Domine. *Psalm.* Deus, deprecationem. *Ant.* Annuntiaverunt dei, et facta ejus intellexerunt. *Psalm.* Exaudi, orationem meam cum deprecor. *Vers.* Dedisti atem.

Responsoria unde supra.

Domine, si tu es, jube me venire ad te aquas. Et extendens manum apprehendit et dixit ad eum : Modicæ fidei, quare dubi- *Vers.* Cumque vidisset ventum validum ve- timuit, et cum cœpisset mergi, clamavit Domine, salvum me fac. Et extendens. *Resp.* Petre, et indue te vestimentis tuis ; accipe inem ad salvandas gentes, quia ceciderunt de manibus tuis. *Vers.* Angelus autem Do- tit, et lumen refulsit in habitaculo carceris, percussoque latere Petri excitavit eum dicens, elociter. Quia. *Resp.* Tu es pastor ovium, s apostolorum : Tibi tradidit Deus omnia ren- di ; et ideo tibi traditæ sunt claves regni u. *Vers.* Quodcunque, *ut supra.* Et ideo.

In tertio nocturno.

h. Exaltabuntur cornua justii, alleluia. *Psalm.* simur. *Ant.* Lux orta est justo, alleluia, rectis etitia, allel. *Psalm.* Dominus regnavit. exsul- t. Custodiebant testimonia ejus, et præcepta eluia. *Psalm.* Dominus regnavit, irascantur. ustodiebant testimonia ejus.

Responsoria unde supra.

Quem dicunt homines esse Filium hominis? esus discipulis suis. Respondens Petrus, u es Christus Filius Dei vivi. Et ego dico a tu es Petrus ; et super hanc petram ædifi- desiam meam. *Vers.* Beatus es, Simon Petre, ro et sanguis non revelavit tibi, sed Pater u est in cœlis. Et ego dico. *Resp.* Ego pro u, Petre, [ut] non deficiat fides tua ; et tu lo conversus confirma fratres tuos. *Vers.* sanguis non relevavit tibi, sed Pater meus n cœlis. Et ut aliquando. *Resp.* Beatus est, etre, quia caro et sanguis non revelavit tibi, er meus qui est in cœlis. *Vers.* Et ego dico a tu es Petrus, et super hanc petram ædifi- desiam meam. *Resp.* Petre, amas me ? Tu mine, quia amo te. Pasce oves meas. *Resp.* oannis, diligis me plus ? Tu scis, Domine, o te. *Vers.* Et si oportuerit, *ut sup.* Quia. olve, jubente Deo terrarum, Petre, catenas, s ut pateant cœlestia regna beatis. *Vers.* ique. *Resp.* Qui regni claves et curam tradit qui cœli terræque Petro commisit habenas, et clausis, et solvat vincla ligatis. *Vers.* ique. *Vers.* Ipsa tua, Petre, dissipare vin-

ita corrupta sunt, ut vix sanari posse videantur.

acula jussit, qui te mundanos jussit dissolvere nexus. Ut reseret. *Resp.* Petrus et Joannes ascendebant in templum, ad horam Orationis nonam. Et quidam vir qui erat claudus ex utero matris suæ, quem pone- bant quotidie ad portam templi. *Vers.* Argentum et aurum non est mecum, quod autem habeo hoc tibi dabo. Quem ponebant.

Antiphonæ in matutinis Laudibus.

Antiph. Petrus et Joannes ascendebant in tem- plum, ad horam Orationis nonam. *Ant.* Argentum et aurum non est mecum ; quod autem habeo, hoc tibi dabo. *Ant.* Dixit angelus ad Petrum : Circumda tibi vestimentis tuis et sequere me. *Ant.* Misit Dominus angelum suum, et liberavit me de manu Herodis, alleluia. *Ant.* Tu es Petrus, et super hanc petram ædificabo Ecclesiam meam. *Vers.* Constitues eos principes.

In Evangelio.

B *Antiph.* Quodcunque ligaveris super terram, erit ligatum et in cœlis ; et quodcunque solveris super terram, erit solutum et in cœlis, dicit Dominus Simoni Petro. *Ant.* Beatus es, Simon Petre. *Ant.* Significavit Dominus Petro qua morte clarificaturus esset Deum, alleluia. *Ant.* Ego pro te rogavi, Petre, ut non deficiat fides tua. Et tu aliquando conversus, confirma fratres tuos. *Ant.* Si diligis me, Simon Petre, pasce oves meas. Tu scis. **808** Domine, quia amo te. *Ant.* Tu es pastor ovium, princeps apostolorum ; tibi traditæ sunt claves regni cœlorum. *Ant.* Tu es Christus Filius Dei vivi ; et tu beatus, Simon Bar- jona. *Ant.* Simon Joannis, diligis me plus his ? tu scis, Domine, quia amo te. *Ant.* Dixit Dominus Petro : Tibi dabo claves regni cœlorum. *Ant.* Beatus Petrus apostolus, *ut supra.* *Ant.* Commendo tibi oves quas tradidisti mihi, alleluia. *Ant.* Solve, jubente Deo terrarum, Petre, catenas, qui facis ut pateant cœlestia regna beatis. *Ant.* Super aquas ambulans Dominus Petro manum porrexit mergenti in pelagus. *Ant.* Cum respexisset Petrus crucem, lacrymis [la- crymas] fundebat præ gaudio. [Cætera desunt.] Non sum dignus. *Ant.* Petrus et Paulus militantes Romam venerunt. Circumdantes Simonem invenerunt • cum Nerone fidem permanserunt Salvatorem. *Ant.* Beatus Petrus dum penderet in cruce, alacri vultu Dominum deprecatur : Domine Jesu Christe, commendo tibi oves quas tradidisti mihi.

In die ad Vesperas.

Antiph. Juravit Dominus et non pœnitebit eum : Tu es sacerdos in æternum. *Psalm.* Dixit Dominus. *Ant.* Collocet eum Dominus cum principibus populi sui. *Psalm.* Laudate, pueri. *Ant.* Dirupisti, Domine, vincula mea, tibi sacrificabo hostiam laudis. *Psalm.* Credidi. *Ant.* Euntes ibant et flebant mittentes semina sua. *Psalm.* In convertendo. *Ant.* Confortatus est principatus eorum, et honorati sunt amici tui, Deus. *Psalm.* Domine, probasti me. *Ant.* Gloriosi principes terræ, quomodo in vita sua dilexerunt se, ita et in morte non sunt separati.

Antiphonæ et Responsoria in vigilia sancti Pauli apo- stoli. — In primo nocturno.

Antiph. Qui operatus es Petro in apostolatum, operatus est et mihi intergentes ; et cognoverunt gra- tiam quæ data est mihi a Christo Domino. *Psalm.* Cœli enarrant. *Vers.* Qui me segregavit ex utero matris suæ [meæ], et vocavit per gratiam suam. *Ant.* Scio cui credidi, et certus sum quia potens est depositum meum servare in illa die justus judex. *Psalm.* Benedi- cam Dominum. *Vers.* De reliquo reposita est mihi corona justitiæ. *Ant.* Mihi vivere Christus est, et mori lucrum, gloriari me oportet in cruce Domini mei Jesu Christi. *Psalm.* Eructavit. *Vers.* Per quem mihi mundus crucifixus est, et ego mundo. *Vers.* In omnem terram.

Responsoria unde supra.

Resp. Qui operatus est Petro in apostolatum, operatus est et mihi inter gentes. Et cognoverunt gratiam Dei, quæ data est mihi. *Vers.* Gratia Dei in me vacua non fuit, sed gratia ejus semper in me manet. Et cognoverunt. *Resp.* Scio qui credidi, et certus sum quia potens est depositum meum servare in illum diem. *Vers.* Reposita est mihi corona justitiæ. Quia. *Resp.* Bonum certamen certavi, cursum consummavi, fidem servavi; ideoque reposita est mihi corona justitiæ. *Vers.* Scio cui credidi, et certus sum quia potens est depositum meum servare. Ideoque. *Resp.* Damasci præpositus gentis Arethæ regis, voluit comprehendere. A fratribus per murum submissus sum in sporta, et sic evasi manus ejus in nomine Domini. *Vers.* Deus et Pater Domini mei Jesu Christi scit quia non mentior. Et sic evasi.

809 *In secundo nocturno.*

Antiph. Tu es vas electionis, sancte Paule apostole, prædicator veritatis in universo mundo. *Psal.* Omnes gentes. *Vers.* Per quem omnes gentes cognoverunt gratiam Dei. *Ant.* Magnus sanctus Paulus vas electionis vere digne est glorificatus; qui et meruit thronum duodecimum possidere. *Psal.* Exaudi, Deus, deprecationem. *Vers.* In regeneratione, cum sederit Filius hominis in sede Majestatis suæ. *Ant.* Bonum certamen certavi, cursum consummavi, fidem servavi. *Psal.* Exaudi, Deus, Orationem meam cum dep. *Vers.* De cætero reposita est mihi corona justitiæ. *Vers.* Annuntiaverunt opera Dei.

Responsoria unde supra.

Resp. Reposita est mihi corona justitiæ, quam reddet mihi Dominus in illa die justus Judex. *Vers.* Scio cui credidi, et certus sum quia potens est depositum meum servare in illum diem. *Justus.* *Resp.* Isti sunt duæ olivæ, [et duo] candelabra lucentia ante Dominum habent potestatem claudere cælum nubibus, et aperire portas ejus. Quia linguæ eorum *C* claves cæli factæ sunt. *Vers.* In omnem terram exivit sonus eorum, et in fines orbis terræ verba eorum. Habent. *Resp.* Constitues eos principes super omnem terram, memores erunt nominis tui, Domine, in omni progenie et generatione. *Vers.* In omnem terram, ut supra.

In tertio nocturno.

Antiph. Saulus qui et Paulus magnus prædicator, a Deo confortatus convalescebat, et confundebat Judæos. *Psal.* Confitebimur tibi, Deus. *Vers.* Ostendens quia hic est Christus Filius Dei vivi. *Ant.* Ne magnitudo revelationum extollat me, datus est mihi stimulus, angelus Satanæ qui me colaphizet. Propter quod ter Dominum rogavi, ut auferretur a me; et dixit mihi Dominus: Sufficit tibi, Paule, gratia mea. *Psal.* Dominus regnavit, exsultet. *Vers.* Nam virtus in infirmitate perficitur. *Ant.* Reposita est mihi corona justitiæ, quam reddet mihi Dominus in illa die judex. *Psal.* Dominus regnavit, irascantur. *Vers.* *D* Cooperante gratia Spiritus sancti. *Vers.* Dedisti hæreditatem.

Resp. unde supra.

Resp. Isti sunt duo viri misericordiæ. *Vers.* Isti sunt duæ olivæ. Dominatorem. *Resp.* Stulam jucunditatis induit eum Dominus, et coronam pulchritudinis posuit super caput ejus. *Vers.* Cibavit illum panem vitæ et intellectus, et aqua sapientiæ salutaris potavit eum. Et coronam. *Resp.* Corona aurea super caput ejus, expressa signo sanctitatis, gloriæ, honoris, et opus fortitudinis. *Vers.* Quoniam prævenisti eum in Benedictionibus dulcedinis; posuisti in capite ejus coronam de lapide pretioso. Gloriæ. *Resp.* Posuit coronam capiti meo, et circumdedit me muros salutis, ad expugnandas gentes et omnes inimicos. *Vers.*

* Scilicet mensis Julii die undecima, quæ nunc ejus Translationi celebrandæ assignatur. Porro hic

A Judica, Domine, nocentes me, expugna impium me; apprehende arma et scutum. Ad expugnandum me. *Resp.* Gloria et honore coronasti eum. Deum constituisti eum super opera manuum tuarum subiecisti sub pedibus ejus. *Vers.* Quoniam prevenisti eum **810** in Benedictionibus. *Resp.* Emitte vos. *Resp.* Tollite jugum. *Resp.* Dum s. *Resp.* Egredie Dei Paule, doctor gentium, et rum propagator præceptorum, ecce nomen libro vitæ cælestis ascriptum est, et metuum non derelinquetur in sæcula. *Vers.* sanctus Paulus vas electionis, vere digne glorificatus.

In Matutinis.

Antiph. Ego plantavi, Apollo rigavit; Deo incrementum dedit, allel. *Vers.* Unusquisque suam mercedem accipiet, secundum suum laborem. *Ant.* Libenter gloriabor in infirmitatibus meis, ut habitet in me virtus Christi. *Vers.* Quando infirmior, tunc fortior sum. *Ant.* Sancte Paule, prædicator veritatis, et doctor gentium, cede pro nobis ad Dominum, qui te elegit. digni efficiamur gratia ejus. *Ant.* Gratia Dei vacua non fuit, sed gratia ejus semper in me. *Vers.* Gratia Dei sum id quod sum. *Ant.* præpositus gentis Arethæ regis, voluit me comprehendere. A fratribus per murum submissus sum et sic evasi manus ejus in nomine Domini. *Vers.* Deus et Pater Domini mei Jesu Christi scit mentior. *Vers.* Constitues eos principes.

In Evangelio.

Antiph. Vos qui secuti estis me, sedebitis sedem judicantes duodecim tribus Israel. *Vers.* Dum venerit Filius hominis in sede suæ. *Ant.* Ter virgis cæsus sum, semel sum, ter naufragium pertuli pro Christi nomine. *Ant.* Nocte et die in profundum maris fuit. *C* trus apostolus et Paulus prædicator gentium nos docuerunt legem tuam, Domine. *Ant.* In terram exivit sonus eorum, et in fines orbis terræ verba eorum. *Ant.* Vos qui reliquistis omnia et secuti estis me, centuplum accipietis, et vitam æternam possidebitis. *Ant.* Nolite timere eos qui occidunt, animam autem non possunt occidere. Dominus.

*Antiphonæ et Responsoria in vigilia * beati abbatis. — In primo nocturno.*

Antiph. Fuit vir vitæ venerabilis gratia benedictus. *Psal.* Beatus vir. *Ant.* Ab ipsa suæ [tempore] cor gerens senile, ætatem transiens, nulli animam dedit voluptati. Quare fremuerunt. *Ant.* Dum in hac terra temporaliter uti potuisset, jam quasi aridum cum flore despexit. *Psal.* Cum in *Ant.* Nursiæ provincia exortus, Romæ litterarum studii traditus a parentibus fuerit. *D* Verba mea. *Ant.* Relicta domo rebusque Deo placere [cupiens], sanctæ conversationi quæsit. *Psal.* Domine Deus noster, recessit igitur scienter nescius, et sapienter *Psal.* In Domino confido.

Responsoria unde supra.

Resp. Fuit vir vitæ venerabilis gratia benedictus et nomine, ab ipso pueritiæ tempore conserens, ætatem quippe moribus transiens, non animam voluptati dedit. *Vers.* Recessit igitur nescius, et sapienter indoctus. Ab ipso hic itaque cum, relictis litterarum studiis, sarta decrevisset, nutrix, quæ hunc amplexa secuta est. *Vers.* Recessit igitur, ut supra. *Ant.* tur beatus Benedictus, cum conspiceret suam flere, moxque se cum lacrymis in *C*

et passim hoc in Codice vigilia significat nocturnum, nec pro pridie sumi debet.

et ei sanum capisterium reparavit. *Resp.* Ipsum capisterium in ecclesie ingressu suspensum], quatenus et presentis et secuturi omnes noscerent Benedictus puer conversationis gratia tanta perfectione capisset. Moxque inito conennum vino miscuere; quo accepto signavit, contractum est, ac si pro signo lapidem det. *Vers.* Intellexit protinus vir Dei, quia potum habuerat, quod non potuit portare signum icque.

In secundo nocturno.

Oh. Hic itaque cum jam, relictis litterarum petere deserta decrevisset, nutrix quae hunc amabat, secuta est. *Psalm.* Domine, quis ha-
Ant. Prædicta nutrix illius, ad purgandum a vicinis mulieribus præstari sibi capisterium, quod casu accidere [Dele accidere] con-
est. *Psalm.* Conserva me. *Ant.* Compassus nu-
 ationem dedit Benedictus puer cum lacrymis; rium reparavit. *Psalm.* Domine, in virtute. Benedictus Dei famulus, magnum fecit miracu-
 reces fudit ad Dominum, rejunxit capisterium. omni est terra. *Ant.* Qui dum eremum pete-
 omanum [Romanus] monachum obviavit, cu-
 desiderium cognovisset, et secretum tenuit, torium impendit. *Psalm.* Beati quorum re-
Vers. Cumque in spem positus submitti pa-
 abolus conspiceret, jactavit lapidem, et tintin-
 m fregit. *Resp.* Convocatis discipulis, beatus
 ctus dixit: Miscreatur vobis sempiternus
 nunquid non prius dixi vobis, quia meis ac
 moribus minime conveniret? *Vers.* Itaque
 rores vestros vobis patrem quærite, quia me
 minime potestis Nunquid *Resp.* Quidam ru-
 lefuncti corpus filii in ulnis ferens, orbitatis
 stuans ad monasterium venit. Benedictum
 quæsit. Mox ut aspexit, clamare cepit:
 filium meum, redde filium meum. *Vers.* Vir
 Domini in hac voce substitit dicens: Nunquid
 um tuum abstuli? cui ille respondit: Mortuus
 ni resuscita eum. Redde. *Resp.* Domine, non
 as peccata mea, sed fidem hujus hominis, qui
 resuscitari filium suum; et redde in hoc corpu-
 nimam quam tulisti. Et completa Oratione re-
 t sanum reddidit patri suo. *Vers.* Et regre-
 anima ita corpus vultum omne contremuit, et
 alis omnium qui aderant vivus apparuit. Et
Resp. Pater sanctus dum intentam oculorum
 in splendore coruscæ lucis habere videretur,
 ermani animam Capuani episcopi in sphaera
 ib angelis in cælum deferri. *Vers.* Factumque
 reverendissimum Germanum is qui missus
 defunctum reperit. *Resp.* Eodem vero anno
 quo] de hac vita erat exiturus, quibusdam di-
 secum conversantibus, quibusdam longe ma-
 ssanctissimi sui obitus denunciavit diem.
Supple præsentibus indicans] Ut audita per
 um tegerent, absentibus indicens quale eis si-
 ieret quando ejus anima de corpore exiret. San-
 i. *Resp.* Ante sextum vero sui exitus diem ape-
 ulluram **812** sibi jubet; qui mox correptus
 is acri cepit dolore fatigari usque ad mortem.
 amque per singulos dies languor ingravesce-
 to die portari se in oratorium a discipulis
 lui mox. *Resp.* Sexto namque die portari se in
 um a discipulis fecit, ibique exitum suum do-
 sacramentis munivit, atque inter discipulo-
 anibus [manus] expiravit. *Vers.* Erectis in
 manibus fecit [stetit], et ultimum spiritum
 rba Orationis efflavit. Atque. *Resp.* Hodie
 Benedictus per viam Orientis tramitem vi-
 s discipulis cælum tetendit, et ab angelis in
 suscepturus est [susceptus est]. *Vers.* Tunc
 sancti viri obitum sicut præsentis discipuli
 t. ita absentes hoc signum quod eis prædi-
 uerat agnoverunt. Videntibus. *Resp.* Factum

A est post obitum sanctissimi viri, mulier mente capta venit ad specum ejus, et ingressa mansit in eo, et sana facta est ex illa hora. *Vers.* Et in ea sanitate quam acceperat permansit omnibus diebus vitæ suæ. *Vers.* Via recta Orientis tramite ab ejus cella ad cælum usque tendebatur, cui venerando habitu vir desuper clarus assistens, cui esset via quam cernerent discipulis inquisivit; ipsi vero nescire se professi sunt.

Antiphonæ in matutinis Laudibus.

Antiph. Intempesta nocte oravit Benedictus. [Adji-
 ciendum forte vidit] Fusam lucem desuper cunctas
 noctis tenebras effugasse tantoque splendore clare-
 scere, ut diem vinceret lux illa. *Ant.* Sicut discipulis
 ipse referebat, quasi sub uno solis radio omnis mun-
 dus collectus ante ejus oculos momento adductus est.
Ant. Orabat sanctus Benedictus: Domine, non aspi-
 cias peccata mea, sed fidem hujus hominis, qui ro-
 gat resuscitari filium suum. Et sub oculis omnium
 viventem puerum reddidit patri suo. *Ant.* Frater
 Maure, curre velociter, quia puer Placidus in amne
 flumen [Redundat flumen] mergitur. *Ant.* Dumque
 super undas Placidus traheretur, Maurus occurrit in
 mediis fluctibus. Emerso pede puerum liberavit.
Ant. Intempeste noctis cuncta sub silentio, quasi
 sub solis radio omnem mundum conspexit. *Ant.* Be-
 nectus Dei famulus per Spiritus sancti indagia præ-
 cognoscens quæ ventura sunt omnia.

In Evangelio.

Antiph. Hodie sanctus Benedictus per viam Orien-
 tis tramitem [recto tramite] videntibus discipulis cælum
 tetendit; hodie erectis manibus inter verba Oras-
 tionis migravit. Hodie in gloria ab angelis susceptus
 est. *Ant.* Sanctimonialis autem femina, cum negantis
 verba audisset, orationem fudit, et inundatio pluvia-
 rum erupit.

In vigilia sancti Laurentii ad Vesperas.

C *Vers.* Justum deduxit Dominus. *Ant.* Beatus Lau-
 rentius cum in craticula supra positus ureretur, ad
 impiissimum tyrannum dixit: Assatum est jam,
 versa et manduca; nam facultates Ecclesie quas re-
 quiris, in cælestibus thesauris manus pauperum de-
 portaverunt.

Ad Invitatorium.

Antiph. Regem martyrum Dominum venite adore-
 mus. *Ant.* Quo progredieris sine filio, pater? Quo,
 sacerdos sancte, sine ministro properas? *Psalm.* Bea-
 tus vir. *Vers.* Beatus Laurentius dixit. *Ant.* Noli me
 derelinquere, pater sancte, quia thesauros tuos jam
 expendi, quos tradidisti mihi. *Psalm.* Quare **813**
 fremuerunt. *Vers.* Quid in me ergo displicuit paterni-
 tati tuæ? *Ant.* Non ego te desero, filii, neque dere-
 linquo, sed majora tibi debentur pro Christi fide cer-
 tamina. *Psalm.* Domine, quid multip. *Vers.* Beatus
 Sixtus dixit. *Vers.* Gloria et honore.

Responsoria unde supra.

D *Resp.* Levita Laurentius bonum opus operatus est,
 qui per signum crucis cæcos illuminavit; et thesauros
 Ecclesie dedit pauperibus. *Vers.* Dispersit dedit pau-
 peribus, justitia ejus manet in sæculum sæculi. Et
 thesauros. *Resp.* Puer meus, noli timere, quia ego
 sum tecum, dicit Dominus; si transieris per ignem,
 flamma non nocebit te, et odor ignis non erit in te.
Vers. Donec ponam inimicos tuos, ut supra. *Resp.*
 Strinxerunt corporis membra posita in craticula. Su-
 perjectis prunis insultat levita Christi. Beate Laurenti
 martyr Christi, intercede pro nobis. *Vers.* Hic est
 vir qui non est derelictus a Domino in die certaminis
 sui. Beate. *Vers.* Carnifices vero ministrabant car-
 bones subter cratem feream. *Resp.* Quo progredieris
 sine filio, Pater? quo, sacerdos sancte, sine diacono
 properas? tu nunquam sine ministro sacrificium of-
 ferre consueveras. *Vers.* Quid in me ergo displicuit
 paternitati tuæ? Nunquid degenerem probasti? Expe-
 rire certe utrum [idoneum] ministrum elegeris, cui

commisisti dominici sanguinis consecrationem. Tu A nunquam.

In secundo nocturno.

Antiph. Beatus Laurentius orabat, dicens: Domine Jesu Christe, Deus de Deo, miserere mihi servo tuo. *Psal.* Cum invocarem. *Vers.* Quia accusatus non negavi nomen sanctum tuum, interrogatus te Christum confessus sum. *Ant.* Dixit Romanus ad beatum Laurentium: video ante te juvenem pulcherrimum; festina me baptizare. *Psal.* Verba mea. *Vers.* Afferens autem urceum cum aqua, misit se ad pedes ejus. *Ant.* Beatus Laurentius dixit: Mea nox obscurum non habet, sed omnia in luce clarescunt. *Psal.* Domine, Dominus noster. *Vers.* Quia ipse Dominus novit, quia accusatus non negavi, interrogatus Christum confessus sum. *Vers.* Posuisti, Domine, super caput ejus.

Responsoria unde supra.

Resp. Noli me derelinquere, pater sancte, quia thesauros tuos jam expendi. Non ego te desero, fili, neque derelinquo; sed majora tibi debentur pro fide Christi certamina. *Vers.* Nos enim quasi senes levioris pugnae cursum accipimus; te quasi juvenem gloriosior de tyranno triumphus exspectat. Post triduum sequeris sacerdotem levita. Sed majora. *Resp.* Beatus Laurentius clamavit, et dixit: Deum meum colo, et illi soli servio; et ideo non timeo tormenta tua. *Vers.* Mea nox obscurum non habet, sed omnia in luce clarescunt. Et ideo. *Resp.* In craticula te Deum non negavi, et ad ignem applicatus te Dominum Jesum confessus sum. *Vers.* Probasti, Domine, cor meum, et visitasti nocte. Et ad ignem.

In tertio nocturno.

Antiph. Strinxerunt corporis membra posita super craticulam; subjectis prunis insultat levita Christi. *Psal.* Domine, quis habitabit. *Vers.* Carnifices vero ministrabant carbones subtilis craticulam ferream. *Ant.* Igne me examinasti, et non est inventa in me iniquitas. *Psal.* Exaudi, Domine. *Vers.* Probasti, Domine, cor meum, et visitasti nocte. *Ant.* Interrogatus **814** te Dominum confessus sum. Assatus gratias ago. *Psal.* Domine, in virtute. *Vers.* Gratias tibi ago, Domine, quia januas tuas ingredi merui. *Vers.* Justum deduxit Dominus per vias rectas.

Responsoria unde supra.

Resp. O Hippolyte, si credis in Dominum Jesum Christum, et thesauros tibi ostendo, et vitam æternam promitto. *Vers.* Dispersit dedit pauperibus, justitia ejus manet in sæculum sæculi. Et thesauros. *Resp.* Gaudeo plane, quia januas Christi tuas ingredi merui, quia accusatus non negavi, interrogatus Christum confessus sum, assatus gratias ago. *Vers.* Probasti, Domine, cor meum, et visitasti nocte. Assatus. *Resp.* Voluit esse hostia levita Laurentius, qui dum assaretur non negavit Dominum, et ideo inventus est sacrificium laudis. *Vers.* In craticula depositus Deum non negavit; et ad ignem applicatus Christum confessus. Et ideo. *Resp.* Ille est vir, qui non est derelictus a Deo, in die certaminis sui; et ipse conculcavit caput serpentis antiqui. Modo coronabitur, quia fideliter vicit in mandatis Domini. *Vers.* Iste est qui contempsit vitam mundi, et pervenit ad cælestia regna. Modo. *Resp.* Beatus Laurentius dixit: Ego me obtuli sacrificium Deo, in odorem suavitatis. *Vers.* Quoniam ad te orabo, Domine, mane exaudies vocem meam. *Vers.* Gratias tibi ago, Domine. *Resp.* Protector tuus ego sum, noli timere, dicit Dominus; cum transieris per ignem, non combureris, et flamma non comburet te, quia tenebo manum tuam. *Vers.* Liberasti, Domine, corpus meum a perditione, et a pressura flammæ, quæ circumdedit me. Et in medio ignis non æstuatus, quia tenebo. *Resp.* Beatus vir Laurentius, qui post aurum non abiit, nec speravit in thesauris pecuniæ. Fecit enim mirabilia in vita sua. *Vers.* Ille est vere martyr, qui pro Christi nomine sanguinem suum fudit. Fecit.

In matutinis laudibus.

Antiph. Laurentius ingressus est martyr, et confessus est nomen Domini Jesu Christi. *Ant.* Gaudeo plane quia januas Christi ingredi merui. *Ant.* Laurentius bonum opus operatus est, qui per signum crucis cæcos illuminavit. *Ant.* Probasti, Domine, cor meum, et visitasti nocte. *Ant.* Adhæsit anima mea post te, quia caro mea igne cremata est pro te, Deus meus. *Ant.* Misit Dominus Angelum suum, et liberavit me de medio ignis, et non sum æstuatus. *Ant.* Beatus Laurentius orabat dicens: gratias tibi ago, Domine, quia januas tuas ingredi merui. *Ant.* Accusatus non negavi nomen sanctum tuum. Interrogatus te Dominum confessus sum. *Vers.* Posuisti, Domine.

In Evangelio.

Antiph. In craticula sanctum Dominum non negavi, et ad ignem applicatus Christum confessus sum. Probasti cor meum, et visitasti nocte; igne me examinasti, et non est inventa in me iniquitas. *Ant.* Gratias tibi ago, Domine, quia januas tuas ingredi merui. *Ant.* Gratias ago Deo meo, quia hostia Christi effici merui. Assatus non negavi, et interrogatus Christum confessus sum. *Ant.* O Hippolyte, si crederis in Dominum Jesum Christum et thesauros tibi ostendo, et vitam æternam promitto? *Ant.* Si quis mihi ministraverit, honorificabit eum Pater meus qui est in cælis, dicit Dominus. *Ant.* Volo, Pater, ut ubi ego sum, illic sic et minister meus.

815 *In vigilia sancti Tiburtii martyris, ad Vesperas.*

Antiph. Inclytus martyr Tiburtius cum nudatis plantis super prunas ferventes incederet, Fabiano præfecto dixit: Videtur mihi quod super roseos flores iucedam, in nomine Domini mei Jesu Christi.

De sancto Hippolyto, ad Vesperas.

Vers. Justum deduxit Dominus. *Ant.* Si quis mihi ministraverit, ut supra.

Ad Invitatorium.

Antiph. Regem martyrum Dominum, venite adremus.

In primo nocturno.

Antiph. Valerianus tradidit beato Hippolyto Laurentium, ut eum custodiret. *Psal.* Beatus vir qui non abiit. *Ant.* Vidit Hippolytus a beato Laurentio cæcum illuminatum, statim credidit. *Psal.* Quare fremuerunt. *Ant.* Impositas [Forte imposuit] manus Hippolytus super oculos cæcorum, et sanabantur. *Psal.* Domine, quid multiplic. *Vers.* Gloria et honore.

Responsoria.

Resp. Beatissimus Christi martyr Hippolytus, dum baptismi gratiam accepisset a beato Laurentio, ponebat manus super oculos cæcorum, et sanabantur. *Vers.* Cæco illuminato a beato Laurentio Hippolytus credidit, et percipi [percipere] meruit baptismi sacramentum. Ponebat. *Ant.* Multi cæci et imbecilles venientes ad custodiam beati Laurentii, oranda sanctus Hippolytus ponebat manus, et curavit eos; propterea a militibus comprehensus, ducebatur ad Decium. *Vers.* Justinus et Hippolytus rapuerunt corpus Laurentii, et sepelierunt. Propterea. *Resp.* Requisitus a Decio sanctus Hippolytus de corpore Laurentii, et quid sepelisset, respondens Hippolytus dixit: Christianus ego sum, et Christi martyrem diligenter sepelivi. *Vers.* Miror mihi valde, præses, pro quid ore polluto martyrem nominasti. Respondens.

In secundo nocturno.

Ant. Decius Cæsar vocavit Hippolytum, et interrogavit, corpora sanctorum pro quid rapuisset. *Psal.* Cum invocarem. *Ant.* Ingressus itaque Hippolytus in domum suam, dedit pacem omnibus. A militibus comprehensus ducebatur ad præsidem. *Psal.* Verba mea. *Ant.* Dum venisset Hippolytus in præsentiam Decii, subridens Decius dixit: Tu magus factus es,

stulisti corpus Laurentii. *Psalm.* Domine Dominoster. *Vers.* Posuisti, Domine.

Responsoria unde supra.

1. Regressus itaque Hippolytus post diem revertit in domum suam, et dedit pacem omnibus suis, et communicavit de sacrificio altaris martiris. *Vers.* Et posita mensa prius cibum sumeret, a militibus comprehensus per ad prætoriam. Et communicavit. *Resp.* Dum Hippolytus in domum suam convivium cibum [Forte conibos] poneret, missi a Decio milites tenuerunt et adduxerunt ad Decium; quem videns Cæsar dixit: Nunquid tu magus effectus es, qui Laurentii abstulisti. *Vers.* Decius dixit: Fruere icile; estor noster amicus. Hippolytus dixit: Christi ego sum, et ejus præcepta custodire desidero. Quem videns. *Resp.* Expoliavit vestem Hippolytum Decius, qua induebatur in habitu Christiano, et dicit ei: Sacrifica diis et acquiesce præceptis, et vive militiæ palmæ. *Vers.* Gratias ago eo, qui me confortavit in conspectu principum. it.

In tertio nocturno.

Antiph. Respondit Hippolytus ad Decium, dicens: Non sum ego magus, nisi Christianus. *Psalm.* Domine, habitabit. *Ant.* Quo audito, Decius, furore arrepto, jussit Hippolytum lapidibus obtundi. *Psalm.* Domine, Domine. *Ant.* Expoliavit Decius Hippolytum, qui induebatur in habitu Christiano, *Psalm.* Domine, Domine, in virtute.

Responsoria.

2. Oravit sanctus Hippolytus voce magna, et gratias tibi ago, Domine meus, Jesu Christe, famulos meos in conspectu tuo pati video. *Resp.* Decius Hippolyto dixit: Nunquid tu cultor magus fuisti? sacrificia diis, fructus palmæ militiæ. Respondens Hippolytus dixit: Christianus ego sum, et vestigium [Verbum deest in Mss.] adipisci. *Vers.* Tunc beatus Hippolytus voce clara dicebat: Miliam meam fides christiana. *Resp.* Jussit Decius Hippolytum dicens: Exuite Hippolytum vestem, et fustigate. Ut [Forte et] cum cæderetur, dixit: Miles sum, et verbera tua non reveresco. *Vers.* Militia pristina quam semper habuisti; respondens Hippolytus dicens. *Resp.* Postquam presentia Hippolyti famuli sui martyrizati sunt, Hippolytus: Gratias tibi ago, Domine Jesu Christe, quia famulos meos in conspectu sanctorum meorum [Verbum deest in Ms.] *Vers.* Miles Christi Hippolytus, tuus fidei, in conspectu judicum dixit.

In Matutinis.

Antiph. Dixit Hippolytus ad Decium: Non me excoecasti, sed magis vestisti. *Ant.* Præses dixit ad Hippolytum: Factus es insipiens ut nuditatem tuam ostendat [erubesceres]. *Ant.* Dixit Cæsar ad Hippolytum: Nunc magus factus es. Respondens Hippolytus dixit ad Decium: Non sum ego magus, servus Domini mei Jesu Christi. *Ant.* Tunc vale in conspectu Hippolyti, famulos illius martyris præcepit. *Ant.* Exemplum meretur fieri. *Vers.* a deduxit Dominus. [Cæteræ desunt in Ms.]

In Evangelio.

Antiph. Oravit sanctus Hippolytus voce magna, et gratias tibi ago, Domine meus Jesu Christe, famulos meos in conspectu tuo pati video. *Ant.* Hippolytus obtulit se in conspectu Romuli, et lara dixit: Ego Christum confiteor. *Ant.* Hippolytus famulus Christi Dominum deprecabatur: Domine Jesu Christe, accipe spiritum meum. *Ant.* Hæc est vox infantium et dicentium: Gloria in excelsis Deo, alleluia. *Ant.* Decius Cæsar vocavit Hippolytum, et interrogavit, corpora sanctorum propinquasset. *Ant.* Ingressus itaque Hippolytus in domum suam, dedit pacem omnibus. *Ant.* A militibus

comprehensus ducebatur ad Decium. *Ant.* Dum venisset Hippolytus in præsentiam Decii, subridens Decius dixit: Magus factus es, quia abstulisti corpus Laurentii.

817 *Responsoria sive Antiphonæ de Assumptione sanctæ Mariæ.*

Resp. Vidi speciosam sicut columbam ascendentem desuper rivos aquarum, cujus inestimabilis odor erat nimis in vestimentis ejus. Et sicut dies verni circumdabant eam flores rosarum, et lilia convallium. *Vers.* Quæ est ista quæ ascendit per desertum sicut virgula fumi, ex aromatibus myrrhæ et thuris? Et sicut. *Resp.* Sicut cedrus exaltata sum in Libano, et sicut cypressus in monte Sion; quasi myrrha electa dedi suavitatem odoris. Et sicut cinnamomum et balsamum aromatizans. *Resp.* Diffusa est gratia in labiis tuis, propterea benedixit te, Deus, in æternum. *Vers.* Speciosa facta est et suavis in deliciis tuis. Propterea. *Vers.* Myrrha et gutta, et casia a vestimentis tuis, a domibus eburneis, ex quibus delectaverunt te filie regum in honore tuo. Propterea. *Resp.* Veni, electa mea, et ponam in te thronum meum, quia concupivit Rex speciem tuam. *Vers.* Specie tua et pulchritudine tua, intende, prospere procede, et regna. Quia. *Resp.* Quæ est ista quæ processit sicut sol, et formosa tanquam Jerusalem? Viderunt eam filie Sion, et beatam dixerunt, et reginæ laudaverunt eam. *Vers.* Quæ est ista, ut supra. *Resp.* Ista est speciosa inter filias Jerusalem. Sicut vidistis eam plenam charitatem et dilectionem [charitate et dilectione] in cubilibus et in hortis aromatatum. *Vers.* Specie tua, ut supra. *Resp.* Beatam me dicent omnes generationes, quia fecit mihi Dominus magna qui potens est, et sanctum nomen ejus. *Vers.* Et misericordia ejus a progenie in progenies, timentibus eum. *Resp.* Ornatam in monilibus filiam Sion Dominus concupivit, et dicentes [videntes] eam filie Sion, beatissimam prædicaverunt dicentes, unguentum effusum nomen tuum. *Vers.* Aduit regina a dextris tuis in vestitu deaurato circumdata varietate. *Resp.* Hæc est dies præclara hodie, in qua beata virgo genitrix Christi Maria felici cursu migravit ad Christum. Et interroga.... [Desunt duo verba in Ms.] virginum obtinens principatum. *Vers.* Hæc est beata virgo Maria ad cujus transitum apostoli præstaverunt obsequium. Et interroga. *Resp.* Gaude, Maria, ut supra. *Vers.* Gabrielem archangelum. *Resp.* Beata es, virgo Maria Dei genitrix, quæ credidisti Dominum. Perfecta sunt in te quæ dicta sunt tibi. Ecce exaltata es super choros angelorum, intercede pro nobis ad Dominum Deum nostrum. *Vers.* Ave, Maria, gratia plena, Dominus tecum. Intercede. *Resp.* O quam pulchra et speciosa est Maria virgo Dei, quæ de mundo migravit ad Christum; inter choros virginum fulget sicut sol in virtute cælesti. *Vers.* Gaudent angeli, exsultant archangeli in Maria virgine. Quæ. *Resp.* Beata et venerabilis. *Vers.* Benedicta tu in mulieribus. *Resp.* Beata es, Maria, quæ non. *Vers.* Ave, Maria. *Resp.* Ista est Sion quam elegit Dominus in hæreditatem sibi, hæc requies mea in sæculum sæculi, hic habitabo, dicit Dominus.

[Deest linea in Ms.]

Resp. Super salutem et omnem pulchritudinem dilecta est a Domino, et regina cælorum vocari digna es. Gaudet chorus angelorum consortes et concives nostri. *Vers.* Valde eam nobis oportet venerari quæ nunc sancta [Verbum deest in Ms.] et intacta Virgo. *Resp.* Hæc est Virgo sapiens, prudens et humilis, quæ in aula Regis enutriti meruit, propter quod et meruit vocari regina cælorum. *Vers.* Diffusa est, ut supra.

Antiphonæ unde supra. In primo nocturno.

Antiph. Exaltata es, sancta Dei genitrix, super choros angelorum ad cælestia regna. *Psalm.* Domine Dominus noster. *Ant.* Paradisi portæ per te nobis

apertæ sunt, quas [quæ] hodie gloriosa cum angelis triumphas. *Psal.* Cæli enarrant. *Ant.* Benedicta tu in mulieribus, et benedictus fructus ventris tui. *Psal.* Domini est terra. *Vers.* Specie tua et pulchritudine tua.

In secundo nocturno.

Antiph. Specie tua et pulchritudine tua, intende prospere procede et regna. *Psal.* Eructavit. *Ant.* Adjuvabit eam Deus vultu suo, Deus in medio ejus non commovebitur. *Psal.* Deus noster refugium. *Ant.* Sicut lætantium omnium nostrum habitatio est in te, sancta Dei genitrix. *Psal.* Fundamenta.

In tertio nocturno.

Antiph. Gaude, Maria virgo, cunctas hæreses sola intemeristi in universo mundo. *Psal.* Cantate 1. *Ant.* Dignare me laudare te. Virgo sacrata, da mihi virtutem contra hostes tuos. *Psal.* Dominus regnavit, exsultet. *Ant.* Post partum virga inviolata permausisti; Dei genitrix, intercede pro nobis. *Psal.* Cantate 2. *Vers.* Elegit eam Dominus.

In Matutinis.

Antiph. Assumpta est Maria in cælo; gaudent angeli; laudantes benedicunt Dominum. *Ant.* Maria virgo assumpta est ad ætherem thalamum, in quo Rex regum stellato sedet solio. *Ant.* In odore unguentorum tuorum currimus; adolescentulæ dilexerunt te nimis. *Ant.* Benedicta filia tu a Domino, quia per te fructum vitæ communicavimus. *Ant.* Pulchra es et decora, filia Jerusalem, terribilis ut castrorum acies ordinata. *Vers.* Specie tua.

In Evangelio.

Antiph. Quæ est ista quæ ascendit sicut aurora consurgens, pulchra ut luna, electa ut sol, terribilis ut castrorum acies ordinata? *Antiph.* Hodie Maria virgo cælos ascendit; gaudete, quia cum Christo regnat in æternum. *Ant.* Maria virgo, semper lætare, quæ meruisti Christum portare cæli et terræ conditorem, quia de tuo utero protulisti mundi Salvatorem. *Ant.* O quam pulchra et casta generatio cum claritate. *Ant.* Hæc est quæ nescivit thorum in delicto, habebit fructum in respectione animarum sanctarum. *Ant.* Bonorum enim laborum gloriosus est fructus. *Ant.* Speciosa facta es, et suavis in deliciis tuis, sancta Dei genitrix. *Ant.* Revertere, revertere Sunamitis; revertere, revertere, ut intueamur te. *Ant.* Ante thorum hujus Virginis frequentate nobis dulcia capita dragmis [cantica dramatis]. *Ant.* Optimam partem elegit sibi Maria, quæ non auferetur ab ea in æternum. *Ant.* Unguentum effusum est nomen tuum, Dei genitrix; et recte [recti] diligunt te. *Ant.* Oculi tui, sancta Dei genitrix, sicut piscina in Hesebon, quæ sunt in porta filia multitudinis in æternum. *Ant.* Nigra sum, sed formosa, filia Jerusalem; ideo dilexit me Rex, et introduxit me in cubacula sua. *Ant.* Sicut myrrha e ceta **819** odorem dedisti suavitatem, sancta Dei genitrix. *Ant.* Hortus conclusus es, sancta Dei genitrix, hortus conclusus, fons signatus. *Ant.* Sub tua protectione confugimus, ubi infirmi acceperunt virtutem; et propter hoc tibi psallimus, Dei genitrix virgo. *Ant.* Paradisi porta per Evam cunctis clausa est, et per Mariam virginem iterum patefacta est, alleluia. *Ant.* Beata mater et innupta Virgo gloriosa regina mundi. *Ant.* In flore mater, in partu Virgo, gaude et lætare, Virgo mater Domini. *Ant.* Sub tuum præsidium confugimus, sancta Dei genitrix, nostras deprecationes ne despicias in necessitatibus, sed a periculis libera nos semper, Virgo benedicta. *Ant.* Surge, aquilo, et veni, Auster; perfla hortum meum, et fluant aromata illius. *Ant.* Viderunt illam filia, et beatissimam prædicave-

* Hoc est *intacta*; nam aliquando verbum *nubere* significat copulam habere, aut a virginitate excidere. Hinc Tertullianus, lib. de Carne Christi, c. 23, de

runt; et reginæ et concubinæ, et laudaverunt eam in æternum. *Ant.* Dilecte mi, apprehendam te, et ducam in domum matris meæ, et in cubiculum genitricis meæ. Ibi me docebis præcepta Domini. *Ant.* Trahe me post te, in odorem curremus unguentorum tuorum. Oleum effusum nomen tuum. *Ant.* Jam hiems transiit, imber abiit et recessit; surge, amica mea, et veni. *Ant.* Atquæ multæ non potuerunt extinguere charitatem. *Ant.* Læva ejus sub capite meo, et dextera illius amplexabitur me. *Ant.* Adjuro vos, filia Jerusalem, si inveneritis dilectum meum, ut annuntietis ei, quia amore langueo. *Ant.* Maria exsultavit in spiritu, et dixit: benedico te, qui dominaris super omnem Benedictionem. Benedico habitaculum gloriæ tuæ, benedico te, cui factum est habitaculum in utero meo; et benedico omnia opera manuum tuarum, quæ obediunt tibi in omni subjectione. Benedico dilectionem tuam qua nos dilexisti. Benedico omnia verba quæ exierunt de ore tuo, quæ data sunt nobis. In veritate enim credam, quia sicut dixisti sic fiet, alleluia.

Antiphonæ in Matutinis de sancto Symphoriano.

Antiph. Illustrabat enim eum cælestis sapientia, et spiritualibus gemmis ornata simplicitas. *Ant.* Resume constantiam, fili, timere non possumus mortem, quæ sine dubio perducit ad vitam, alleluia. *Ant.* Sursum corda, suspende, fili, aspice illum qui regnat in cælis. *Ant.* Symphorianus traditus ad coronam martyrii, beata mater sua, votum vovit Deo. *Ant.* Tu vir Symphoriane, mentem et oculos tuos ad astra suspende, alleluia, alleluia. *Ant.* In tormenta fortis inventus in infantia meruit coronam de manu Domini. *Ant.* Beata Augusta de muro sedulo orabat dicens: Domine Deus, respice filium meum, quia Judæi amputaverunt caput ejus.

In Evangelio.

Antiph. Sanctus Symphorianus extra murum ductus et apertus se reproferatus voto habuit. *Ant.* Gloriosa genitrix Symphoriano dixit: Sursum corda, suspende fili, tibi vita non tollitur, sed mutatur in melius. *Ant.* Beata Augusta sanctum Symphorianum exhortabatur cum lacrymis dicens: Fili, vade gaudens, hodie accipies coronam regni, alleluia. *Ant.* Petrus exorcista dixit ad Artemium: Tu crede in Deum vivum Dominum Jesum Christum. *Ant.* Artemi, si credideris in unigenitum Filium Dei, **820** salvatur filia tua. *Ant.* Tu crede in Christum et videbis opera Domini. *Ant.* Candida dixit ad Artemium: Si factum fuerit quod mihi asseris, quis dubitet verum Deum esse Christum. *Ant.* Adest homo Dei Petrus exorcista habens triumphum sanctæ crucis in manu sua.

In Evangelio.

Antiph. Exclamavit Artemius: Verus Deus unus est, per quem dæmonia ejiciuntur. *Ant.* Apparuit angelus Domini Marcellino presbytero orante nudo, et induit eum vestimentis suis, et dixit ei: Sequere me, ubi Petrus erat exorcista, alleluia.

De Martyrio sancti Joannis. — In vigilia, ad Vesperas.

Vers. Justum deduxit Dominus.

Ad Invitatorium.

Antiph. Regem martyrum Dominum.

Responsoria.

Resp. Misit Herodes rex manus, ac tenuit Joannem, et vinxit eum in carcerem, quia metuebat eum propter Herodiadem quam tulerat fratri suo Philippo uxorem. *Vers.* Herodes enim tenuit, et ligavit Joannem, et posuit in carcerem. Quia metuebat. *Resp.*

sanctissima Virgine ait: *Si virgo concepit, in partu suo nupsit*; hoc est virgo esse desiit, quod errans Tertullianus censuit.

t enim illi Joannes : Non licet tibi accipere
 2. Quia. *Resp.* Joannes Baptista arguebat He-
 propter Herodiadem, quam tulerat fratri suo
 uxorem. *Vers.* Misso Herodes spiculatore,
 ut amputari caput Joannis in carcere. Pro-
Resp. Puellæ saltanti imperavit mater : Nihil
 petas, nisi caput Joannis Baptistæ. Et contri-
 est rex propter jusjurandum et propter simul-
 cumbentes. *Vers.* Quæ cum exisset puella dixit
 suæ : Quid petam ? At illa dixit : Caput Joannis
 Baptistæ. *Resp.* Petiit puella caput Joannis in car-
 uo ablato dedit matri suæ. *Vers.* Puellæ sal-
 imperavit mater : Nihil aliud petas, nisi caput
 s Baptistæ. Quo ablato. *Resp.* Metuebat Hero-
 annem, sciens eum virum justum et sanctum ;
 ito eo multa signa facientem, et cæcos illumina-
 a, et dæmones effugantem. *Vers.* Pro eo, ut
 ugerent detrahebant mihi, ego autem orabam.
 Quid petam, mater ? Nihil aliud petas, nisi
 Joannis. Quæ cum introisset cum festinatione
 em, petiit dicens : Precor te, domine rex, ut
 hi caput Joannis in disco. *Vers.* Rex Herodes
 ellæ : Pete a me quid vis, et dabo tibi. Caput.
 Contristatus est rex Herodes propter jusju-
 n, et propter simul discumbentes, noluit eam
 dari. *Vers.* Herodes funestus præcepit interfici
 : amputare jussit. Caput *Resp.* In medio car-
 tan : beatus Joannes voce magna clamavit et
 Domine Deus meus, in manus tuas commendo
 m meum. *Vers.* Quoniam tu es protector
 Domine. *Resp.* Misit rex incredulus ministros
 abiles, et amputari jussit caput Joannis in car-
Vers. Ego non prohibeo, si Christus te permi-
 iti meo paratus. *Resp.* Misso Herodes spicula-
 præcepit amputari caput Joannis in carcere ;
 idito. **821** discipuli ejus venerunt et tulerunt
 ejus, et posuerunt illud in monumento. *Vers.*
 entes autem discipuli sancti Joannis Baptistæ
 nt, et tulerunt corpus ejus. Et posuerunt.
 ccedentes discipuli sancti Joannis Baptistæ
 t corpus ejus, et sepelierunt illud. *Vers.* Misso
 s spiculatore, præcepit amputari caput Joan-
 carcere ; quo audito, discipuli ejus venerunt,
 runt corpus ejus. Et sepelierunt.

In matutinis Laudibus.

ph. Interrogatus Joannes ab Herode dicens :
 um est fratris conjugem accipere ? *Ant.* Dice-
 nim regi Joannes Baptista : Non licet tibi
 uxorem fratris tui. *Ant.* Arguebat Herodem
 es propter Herodiadem, quam tulerat fratri suo
 uxorem. *Ant.* Herodes enim tenuit et ligavit
 em, et posuit in carcerem propter Herodiadem.
 eliit puella caput Joannis in disco ; quo ac-
 cedit matri suæ. *Ant.* Da mihi in disco caput
 s Baptistæ. Et contristatus est rex propter jura-
 m. *Ant.* Domine mi rex, da mihi in disco caput
 s Baptistæ. *Ant.* Major prophetis, et minor
 s, qui præparavit corda fidelium. *Ant.* In medio
 is stans beatus Joannes, voce magna clamavit
 t : Domine Deus meus, in te commendo spi-
 meum. *Ant.* Contristatus est rex propter jura-
 m, et propter simul discumbentes noluit eam
 dari ; caput Joannis jussit afferre. *Ant.* Puellæ
 i imperavit mater : Nihil aliud petas, nisi
 Joannis. *Ant.* Herodes funestus præcepit inter-
 et amputari jussit caput Joannis in carcere.
 Misso Herodes spiculatore, præcepit amputari
 Joannis in carcere ; quo audito discipuli ejus
 nt, et tulerunt corpus ejus, et posuerunt illud
 umento.

In die ad Vesperas.

ph. In memoria æterna erit justus ; ab audi-
 nata non timebit. *Psal.* Beatus vir qui timet.
 Collocet eum Dominus cum principibus populi
 al. Laudate, pueri. *Ant.* Dirupisti, Domine,

A vincula mea. *Psal.* Credidi propter quod. *Ant.* Paravi
 lucernam Christo meo. Inimicos ejus induam confu-
 sione *Psal.* Memento. *Ant.* Educ de carcere animam
 ad confitendum nomini tuo, Domine. *Psal.* Voce mea
 ad Dominum.

In Evangelio.

Accedentes sancti Joannis Baptistæ [discipuli] tu-
 lerunt corpus ejus, et sepelierunt illud. *Ant.* He-
 rodes enim tenuit, ut supra. *Ant.* Puellæ saltanti.
Ant. Domine mi rex Israel. *Ant.* Arguebat Herodem.
Ant. Da mihi in disco. *Vers.* Posuisti, Domine. *Ant.*
 Tenens spiculator gladium in manibus, tertio ictu
 percussit caput Joannis, et amputare non potuit.

*Responsoria sive Antiphonæ de Nativitate sanctæ
 Mariæ, ad Vesperas.*

Antiph. Sub tua protectione confugimus, ubi in-
 firmi acceperunt virtutem ; et propter hoc tibi
 psallimus, Dei genitrix virgo.

B Responsoria unde supra.

Resp. Hodie nata est beata virgo Maria ex pro-
 genie David, per quam salus mundi apparuit, cujus
 vita gloriosa lucem dedit sæculo. *Vers.* Beatissimæ
 virginis Mariæ nativatem devotissime celebremus.

822 *Resp.* Beatissimæ virginis Mariæ nativatem
 devotissime celebremus, ut ipsa pro nobis intercedat
 ad Dominum Jesum Christum. *Vers.* Hodie nata est
 virgo Maria ex progenie David. *Resp.* Gloriosæ vir-
 ginis Mariæ ortum dignissimum recolentes, cujus
 Dominus humilitatem respiciens, angelo nuntiante,
 concepit Redemptorem mundi. *Vers.* Beatissimæ
 virginis Mariæ. *Resp.* Nativitas tua, Dei genitrix
 Virgo, gaudium annuntiavit universo mundo. Ex te
 enim ortus est sol justitiæ Christus Deus noster. Ex-
 solvens maledictionem, dedit Benedictionem ; et
 confundens mortem, donavit nobis vitam sempiternam.

Antiphonæ in matutinis Laudibus.

C Antiph. Nativitas virginis Mariæ ortæ de tribu
 Juda, clara ex stirpe David. *Ant.* Nativitas est hodie
 sanctæ Mariæ virginis, cujus vita inelyta cunctas il-
 lustrat Ecclesias. *Ant.* Regali ex progenie Maria
 exorta refulsit, cujus precibus nos adjuvari mente
 et spiritu devotissime poscimus. *Ant.* Corde et animo
 Christo canamus gloriam, in his sacris solemnibus
 præcelsæ genitricis Dei Mariæ. *Ant.* Cum jucunditate
 nativatem beatæ Mariæ celebremus, ut ipsa pro
 nobis intercedat ad Dominum Deum nostrum. *Vers.*
 Diffusa est.

In Evangelio.

Antiph. Nativitatem hodiernam perpetuæ virginis
 genitricis Dei Mariæ solemnitate celebremus, [qua]
 quam celsitudo throni processit, allel. *Ant.* Nativitas
 tua, Dei genitrix Virgo, gaudium annuntiavit uni-
 verso mundo ; ex te enim ortus est sol justitiæ
 Christus Deus noster. Exsolvens maledictionem, de-
 dit Benedictionem, et confundens mortem donavit
 nobis vitam sempiternam.

Responsoria sive Antiphonæ in vigilia sancti Hermetis

Resp. Ego præfecturam non perdi, sed mutavi.
 Nam dignitas terrena aut tollitur, aut mutatur ;
 dignitas vero cælestis æterna est et persistit. *Vers.*
 Domine Deus meus Hermes, respice præfecturam
 tuam, et respice patrimonium tuum. Tua domus or-
 nata est. Dignitas. *Resp.* Domine Jesu Christe, qui
 me in cathedra apostoli tui sedere fecisti, præsta
 mihi ut mittas angelum tuum, qui me hodie vesper-
 tino tempore perducat ad famulum tuum Hermen.
Vers. Et iterum matutino hic revocet nemine sen-
 tiente donec aggrediar. Ad famulum.

(Desunt sex lineæ in Ms.)

In matutinis Laudibus.

Ego præfecturam non perdi, sed mutavi in no-
 mine Domini. *Ant.* Domine Deus meus Hermes præ-

fecturam tuam tuæ domus ornatum. *Ant.* Sanctus Alexander qui tenetur in vinculis, hic me docuit præcepta tua, Domine. *Ant.* Expansis manibus orabat ad Dominum, ut eum eriperet de inimicis. *Ant.* Dignitas vero cælestis æternæ sublimitatis subsistit.

823 In Evangelio.

Antiph. Domine Jesu Christe, que me in cathedra apostoli tui sedere fecisti, præsta mihi ut mittas angelum tuum, qui me hodie vespertino tempore perducatur ad famulum tuum Hermen.

In Exaltatione sanctæ crucis.

Vers. Hoc signum crucis erit in cælo, cum Dominus. *Antiph.* Helena sancta Constantini mater Jerosolymam petit, alleluia.

Ad Invitatorium.

Antiph. Regem magnum Dominum venite adoremus. *Responsoria unde supra.*

Resp. Dulce lignum, dulcem clavum, dulce pondus sustinuit, quæ digna fuit portare pretium hujus sæculi. *Vers.* Hoc signum crucis erit in cælo, cum Dominus ad judicandum venerit. Quæ digna. *Resp.* Hoc signum crucis erit in cælo, cum Dominus ad judicandum venerit. Tunc manifesta erunt abscondita cordis nostri. *Vers.* Cum sederit Filius hominis in sede Majestatis suæ, et cœperit judicare sæculum per ignem. Tunc. *Resp.* O Crux benedicta, quæ sola fuisti digna portare Regem cælorum et Dominum. *Vers.* Mihi autem absit gloriari, nisi in cruce Domini nostri Jesu Christi. Quæ sola. *Resp.* O crux gloriosa! o crux adoranda! o lignum pretiosum, et immutabile signum, per quod et diabolus est vinctus, et mundus Christi sanguine redemptus. *Vers.* Dulce lignum, dulcem clavum, dulce pondus sustinuit, quæ digna fuit portare pretium hujus sæculi. Per quod. *Resp.* O crux admirabilis, in cujus ramis pependit thesaurus et redemptio captivorum. Per quem mundus est redemptus sanguine Domini sui. *Vers.* O laudabilis crux, quæ in corpore Christi dedicata es. Ex ejus membrorum componens.

In Matutinis.

Antiph. Helena Constantini mater, ut supra. *Ant.* Helena desiderio plena orabat cum lacrymis dicens: Tu, Domine, ostende lignum in quo salus nostra fuit suspensa, alleluia, alleluia. *Ant.* Tunc præcepit omnes igne cremari; at illi tenentes tradiderunt Judam. *Ant.* Helena sancta dixit ad Judam: Comple desiderium meum, et vive super terram, ut ostendas mihi super terram qui dicitur Calvarie locum, ubi absconditum est pretiosum lignum dominicum, alleluia. *Ant.* Mors et vita appositæ sunt tibi, vide, ostende mihi crucem Christi.

In Evangelio.

Antiph. Cumque ascendisset Judas de lacu, perrexit ad locum, ubi jacebat sancta crux, alleluia. *Ant.* Orabat Judas, Deus Deus meus, ostende mihi lignum sanctæ crucis, alleluia. *Ant.* Cum orasset Judas, commotus est lacus ille, in quo sancta crux jacebat, alleluia. *Ant.* Ecce crucem Domini, fugite, partes adversæ. Vicit Leo de tribu Juda, radix David, alleluia.

(Desunt quatuor lineæ in Ms.)

824 Idem Antiph. unde supra.

Antiph. O magnum pietatis opus! mors mortua tunc est, quando in hoc ligno mortua vita fuit. *Ant.* Salva nos, Christe Salvator, per virtutem crucis, qui salvasti Petrum in mari, miserere nobis. *Ant.* O crux admirabilis, evacuatio vulneris, restitutio sanitatis. *Ant.* Nos autem gloriari oportet. *Ant.* Crux benedicta nitet, Dominus qua carne pependit, atque cruore suo vulnera nostra lavit. *Ant.* Crucem tuam adoramus, Domine, et sanctam resurrectionem laudamus et glorificamus, quia venit salus in universo mundo. *Ant.* Nos autem gloriari oportet in cruce Do-

mini nostri Jesu Christi, in quo est salus, vita et resurrectio nostra, per quem salvati et liberati sumus. *Ant.* Crux fidelis inter omnes, arbor una nobilis, nulla sylva talem profert fronde, flore, germine: dulce lignum, dulcem clavum, dulce pondus sustinens. *Ant.* Dulce lignum, dulcem clavum, dulce pondus sustinuit: quæ digna fuit portare pretium sæculi. *Ant.* Per signum crucis, de inimicis nostris libera nos, Deus Israel, alleluia. *Ant.* Tuam crucem adoramus, Domine, tuam gloriosam recolimus passionem. Miserere nostri, qui passus es pro nobis. *Ant.* Lignum vitæ, crux tua, Domine, manifestata est; mors enim per ipsam damnata est, et mundus omnis per ipsam illuminatus est. Omnipotens Domine, gloria tibi. *Ant.* Super omnia ligna cedrorum, tu sola excelsior, in qua vita mundi pependit, in qua Christus triumphavit, et mors mortem superavit, alleluia. *Ant.* Crucem tuam adoramus, Domine, et sanctam resurrectionem tuam laudamus et glorificamus. Ecce enim propter crucem venit gaudium in universo mundo. *Ant.* Adoramus te, Christe, et benedicimus tibi, quia per crucem tuam redemisti mundum. *Ant.* O crux benedicta, quia in te pependit Salvator mundi, et in te triumphavit Rex angelorum, alleluia. *Ant.* Ecce lignum crucis, in quo salus mundi pependit: venite, adoremus. *Antiph.* Crux Jesu Christi adaperiat nobis januas cæli. Crux, solve vinculum mortis; per hoc vitæ lignum signum sit salutis nostræ. Defende nos, Jesu Christe, hic et in futuro.

De sancto Mauritio. — Antiphonæ in matutinis Laudibus.

Antiph. Sanctus Mauritius legionem sanctam præmonuit, ut ad cælestia regna properarent. Beatus Exuperius miles, Candidus et Victor, junctis meritis, se sociaverunt. *Ant.* Sancta legio Auganensium [Agaunensium] martyrum, dum resisteret adversariis, sacro duce Mauritio interveniente, immortalitatis compendium acquisierant. *Ant.* Pretiosa sunt Thebæorum martyrum vulnerata [vulnera] sancti Mauriti cum sociis suis, qui sub Maximiano mortem decreverunt suscipere. *Ant.* Ecce factus est sacer ille Auganensium [Agaunensium] locus, per suffragia sanctorum salus præsentium, præsidium futurorum. *Ant.* Sanctorum corpora sacri sanguinis unda perfudit, pretiosorum martyrum societas consecravit. Quod novit Redonus, in pugnando refugit. *Ant.* Flagrabat in beatissimis martyribus gloriosus odor, quia trucidati ferro, collis submissis, a Maximiano perempti sunt, quos multitudo angelorum cum gaudio suscepit. *Ant.* Triumphant sancti martyres Christi, qui sub Maximiano mortem decreverunt suscipere, et cum sancto Mauritio regna cælestia acceperunt.

825 In natali sanctorum Cosmæ et Damiani.

Antiph. Cosmas et Damianus, Artimus, Leontius, Euprepus; hi quinque fratres a Deo coronati sunt.

(Deest linea in Ms.)

Antiphonæ et Responsoria. — In vigilia sancti Michaelis, ad Vesperas.

Vers. Stetit angelus super aram templi. *Ant.* Dum sacrum mysterium cerneret Joannes, archangelus Michael tuba cecinit: Ignosce, Domine Deus noster, qui aperis librum, et solvis signacula ejus, alleluia. (Deest linea in Ms.)

Ad Invitatorium.

Antiph. Regem archangelorum Dominum venite adoremus. *Ant.* Stetit angelus super aram templi, habens thuribulum aureum in manu sua. *Psal.* In Domino confido. *Ant.* Ascendit fumus aromatum in conspectu Domini, de manu angeli. *Psal.* Domine, quis habitabit. *Ant.* Michael archangelus venit in adju-

uli Dei. *Psal.* Afferte. *Vers.* Stetit angelus. *A* *ia unde supra.*

Factum est silentium in cœlo, cum committitur draco cum Michael archangelo : et au- millia millium dicentium : Salus, honor omnipotenti Deo. *Vers.* Millia millium mei, et decies millies centena millia assistens. Stetit angelus super aram templi, thuribulum aureum in manu sua, et data incensa multa, et ascendit fumus aromatum in manu Domini, de manu angeli. *Vers.* In conspectu angelorum psallam tibi, adorabo ad templum tuum, et confitebor nomini tuo. Et ascensu conspectu angelorum nolite metuere ; in cordibus vestris adorare et timere Dominus angelus enim ejus vobiscum est. *Vers.* Angelus juxta aram templi, habens thuribulum in manu sua. *Resp.* In conspectu angelorum, et adorabo ad templum sanctum tuum, in nomine tuo. *Vers.* Angelus qui fuit ipse sic mecum in terra perigrinationis, et dedit vias meas Deus meus. Et adorabo.

In secundo nocturno.

Michael præpositus paradisi, quem honorum civis. *Psal.* Magnus Dominus. *Ant.* Apparuit in conspectu Domini ; propterea induit te Dominus. *Psal.* Te decet Hymnus. Angelus archangelus Michael Dei nuntius de justis, allel. *Psal.* Quam dilecta. *Vers.* Incensum aromatum.

ria unde supra.

Factum est Michael archangelus princeps militiae, cujus honor præstat beneficia populorum, et perducit ad regna cœlorum. *Vers.* In conspectu angelorum, ut supra. *Vers.* Angeli, archangeli, dominationes, principatus et potestates, cœlorum. *Resp.* Venit Michael archangelus in conspectu angelorum, cui tradidit Deus animum ut perducatur in paradysum exultans. *Vers.* Emitte, Domine, spiritum tuum de cœlo sapientie **826** et intellectus. Ut *Resp.* Locutus est ad me unus, ut supra. diligentes me diligo, et qui mane vigila-

In tertio nocturno.

Concussum est mare, et contremuit terra, et angelus Michael descendebat de cœlo. *Psal.* Magna. *Ant.* Laudemus Dominum quem laudat, quem cherubim et seraphim ; Sanctus, sanctus proclamant. *Psal.* Cantate I. *Ant.* Incensa multa, ut adoleret ea ante altare, quod est ante oculos Domini. *Psal.* Magna. *Vers.* Gloriosus apparuisti in conspectu Domini.

ria unde supra.

Udidi vocem in cœlo angelorum, ut supra. et angelum Dei fortem. *Resp.* Ostendit mihi Dominus. *Resp.* Docebat quæ ventura sunt. *Require* Dominus. *Vers.* Ego sum angelus ille qui offero vestras. *Resp.* Nunquid scis quare non venisti ? Nunc revertar ut præliar adversus Persarum contradicentem tuis precibus, et perditionis [meæ legationi]. Veruntamen Michael archangelus princeps vester. Adjutor meus ad Deum tuum. *Vers.* Benedicite Dominum, angelus ejus, potentes virtutes [virtute] qui famam ejus. *Resp.* In tempore illo consurgens Michael princeps vester, qui stat pro peccatis, et veniet tempus quæ non sunt, ex eo tempore esse cœperunt, usque ad tempus illud. In tempore illo salvabitur populus tuus omnis qui fuerit in libro vite. Et veniet. *Resp.* Fido et omni acceptione dignus. Michael archangelus qui pugnavit cum diabolo ; gratia Dei ille

victor in cœlis exstitit, et ille hostis antiquus patuit ruinæ magnæ. *Vers.* Gaudent angeli, exsultant archangeli, lætantur sancti, congratulanter martyres. Et ille. *Resp.* Hic est præpositus paradisi archangelus Michael. Non dimittat animas, donec assignet eas ante tribunal Christi. *Vers.* Vidi angelum Dei, ut supra. Non dimittat.

Antiphonæ in matutinis Laudibus.

Antiph. Dum præliaretur Michael archangelus cum dracone antiquo, dedit ei Dominus victoriam sempiternam. *Ant.* Cum committeret bellum draco cum Michael archangelo, audita est vox millia millium dicentium : Salus Deo nostro. *Ant.* Archangele Michael, constitui te principem super omnes animas suscipiendas. *Ant.* Angeli Domini, Dominum benedicite in æternum. *Ant.* Angeli, archangeli, throni, et dominationes, principatus et potestates, virtutes cœlorum, laudate Dominum de cœlis, alleluia.

In Evangelio.

Antiph. Factum est silentium in cœlo, dum draco committeret bellum, et Michael pugnavit cum eo, et fecit victoriam, allel. *Ant.* Michael, Gabriel, cherubim, et seraphim, qui non cessant clamare quotidie : Dignus es, Domine, accipere gloriam, alleluia. *Ant.* Angeli et omnes virtutes, laudate Dominum. *Ant.* Hic est præpositus paradisi archangelus Michael. Non dimittit animas, donec assignet eas ante tribunal Christi.

(Deest linea in Ms.)

Antiph. Justus ut palma florebit. Præsulis summi ac doctoris egregii.

(Deest pagina integra in Manuscripto.)

827 Doctor eximius Atrebatum, Vedastus, sacris præconiis celebretur ; ut quos in carne verbis, exemplis instruxit, sedulus pro eis ad Dominum intercedat. Ne lupus insidians oves Christi incursum præsumat. *Vers.* Ut quos spiritali studio informavit, monitis ac miraculis animavit. Sedulus. *Resp.* Hic est Vedastus Aulescorum sensibus [Forte Aulercorum sentibus] ortus, quem fama celebrior verbum prædicatorum Ludovico regni socium itineris ascivit. *Vers.* Quatenus per singulos itineris sui gressus saluberrimis ab eo imbueretur doctrinis. Quem fama. *Resp.* Vedastus igitur festinantem ad vitæ fontem deducebat regem. Remigius pontifex venientem abluabat. *Vers.* Ambo pene pari pietate pares, sed Vedastus monita salutis dabat. Remigius. *Resp.* Dum ergo iter caperet et cum rege sacer Vedastus, nec mortale sonans cœlestia pertractaret, et occurrenti cæco lumen restituit, et cor principis in fide solidavit. *Vers.* Sensit itaque vir Dei virtutem sibi adesse supernam, et totum se in sacras effudit preces. Et occurrenti. *Resp.* Qui de rupe arida sitiienti populo fontem aquæ vivæ produxit, ipse per beatum Vedastum de sicco vase vinum manare concessit, ac suos poculo mirabili satiavit. *Vers.* Cum pocula vitæ vir Domini cuidam propinaret amico, qui in Cana Galileæ aquas convertit in vinum. [Ipse per beatum] prædicator egregius vir Domini Vedastus urbi Atrebatum destinatus, in ipsa urbis porta duos a clade relevavit ægrotos ; nam, et claudum gressum, et cæco lumen reddidit oculorum. *Vers.* Antequam verbis plueret, miraculis coruscaret, qui caducis carebat, munera est superna largitus. Nam et claudum. *Resp.* Mos ubi quondam fuerat ferarum, ibi pontifex summus beatus Vedastus chorum fecit resonare psallentium. Nam et ursi specum in aulam vertit sacrorum. *Vers.* Ut sicut mores bestiales in usu mutavit agnorum, ita ex fœdis et turpibus pulchra reddidit et honesta. Nam et ursi. *Resp.* Invitatus ad prandium sanctus Dei sacerdos, Christi exemplum secutus, assensum præbere non abnuit, ut verbum vitæ convivarum cordibus artium [Forte altius] infunderet, et dæmonum comenta fugaret. *Vers.* Extenta namque dextera crucis signum vasis impressit, fugans larvam ex liquore fuso, mira-

icus is est Clodovæus primus regum Francorum qui Christo credidit.

culo coruscavit. Et Verbum. *Resp.* O beatum virum Vedastum pontificem, cujus exitum columna lucis edocuit, ut verus Israel ab Ægypti arumnis ad promissa regna percepturus præmia festinaret. *Vers.* Vita est igitur spatium duarum horarum columna lucis a domo pontificis usque ad cælum fastigium eminare. Ut verus.

Antiphonæ et Responsoria de sancto Dionysio cum sociis suis. — In Vigilia, ad Vesperas.

Antiph. Sanctus Dionysius, qui, tradente beato Clemente Petri apostoli successore, verbi divini semina **828** gentibus parturienda suscepit. *Psal.* Beatus vir qui non. *Ant.* Quo amplius gentilitatis fervere cognovit errorem, illuc intrepidus et calore fidei flammatus accessit. Ad Parisios, Domino ducente, pervenit. *Psal.* Quare fremuerunt. *Ant.* Non veritas incredulæ gentis experiri feritatem, quia virtutem suam præteritarum peccatorum recordatio roborabat. *Psal.* Domine, quid. *Vers.* Lætamini in Domino. *Resp.* Post passionem Domini in universis gentibus prædicatio profutura successit; ita ut fide crescente multi mererentur fieri confessores, quos catholica postmodum gaudet Ecclesia merui se martyres. *Vers.* Qui cum imminere suas cernerent passiones, quæ Domino Jesu Christo donante dilicerant, repleti Spiritus sancti gratia, docuerunt. Postmodum. *Vers.* Beatus Dionysius divini verbi semina gentibus tradente Clemente profutura successit. *Resp.* Gratias tibi, Domine, qui infestantis inimici jacula probationem fidelium tuorum præstitisti esse, et non vulnera, et talem tuis martyribus tribuis pro labore mercedem, ut nullum tuorum fuisse gaudeat hostis imbellem. *Vers.* Justorum autem animæ. *Resp.* Beatissimus Dionysius Christi martyr tradente beato Clemente parturienda gentibus semina divina suscepit. Et quo amplius gentilitatis errorem fervere cognovit, illuc intrepidus et virtute fidei armatus advenit. *Vers.* Et Parisios Domino ducente pervenit, non veritas incredulæ gentis expetere feritatem. Illic intrepidus.

In secundo nocturno.

Antiph. Tunc memorata civitas et conventu Germanorum et nobilitate pollebat, quia aura salubris, aere jucunda, fluminibus secunda, terris arboribus nemorosa uberrima. *Psal.* Cum invocarem. *Ant.* Hunc ergo locum Dei famulus elegit expectando. *Psal.* Verba mea. *Ant.* Tantas per illum Dominus dignabatur exercere virtutes, ut rebellium corda non minus miraculis quam prædicationibus obtineret. *Psal.* Domine, Deus noster. *Vers.* Exsultate justi in Domino.

Responsoria.

Resp. Adest namque beati Dionysii sacratissima dies, in qua triumphans agonem explevit, et coronam victoriæ accipere meruit de manu Domini. *Vers.* Justum deduxit Dominus per vias rectas, et ostendit illi regnum Dei Et coronam. *Resp.* In hoc ergo loco experiantur infirmi quantum Dei famulos conveniat honorari, ubi recipit cæcitas visum, debilitas gressum, et obstructæ aures recipere merentur auditum. *Vers.* Hunc ergo locum Dei famulus elegit expectando. Ubi recipit. *Resp.* Per beatum Dionysium fiunt hic divina mysteria. Per Orationes ejus cæci illuminantur, et natale ejus demones effugantur, et infirmi sanantur. *Vers.* Justorum autem animæ in manu Dei, sunt et non tanget illos tormentum malitiæ.

In tertio nocturno.

Antiph. Ecclesia illis nescio in loco erat. Populus ille novam construxit, in qua officia servientium clericorum ex more constituit, probatasque personas honore secundi ordinis ampliavit. *Psal.* In Domino confido. *Ant.* Miroque modo **829** inermi viro non va-

lebat plebs armata resistere. *Psal.* Domine, quis habitabit. *Ant.* Cinctus ergo fide, et misericordiam anteponebat, paulatim sociabat Deo, quos diabolo subtraheret. *Psal.* Domine, in virtute. *Vers.* Posuisti, Domine.

Responsoria.

Resp. Tantas per illum Dominus dignabatur exercere virtutes, ut rebellium corda non minus miraculis quam prædicationibus obtineret. *Vers.* Miroque modo inermi viro non valebat plebs armata resistere. Quam prædicationibus. *Resp.* Isti sunt viri sancti. * *Require in apostolorum.* *Resp.* Beatus Dionysius, Rusticus et Eleutherius, in hac ergo fidei pertinacia permanentes, reddentes terræ corpora, animas cælo cum gaudio intulerunt. *Vers.* Tali namque ad Dominum meruerunt professione migrare, ut amputatis capitibus adhuc putaretur lingua palpitans Dominum confiteri.

In matutinis Laudibus.

B Antiph. Hi sancti viri a beati Dionysii nunquam sustinuerunt abesse præsentia, quos in unum interrogatio percussoris invenit. *Ant.* Tali namque ad Dominum meruerunt professione migrare, ut amputatis capitibus adhuc putaretur lingua palpitans Dominum confiteri. *Ant.* In hac ergo fidei constantia permanentes, reddentes terræ corpora, beatas cælo animas intulerunt. *Ant.* Beata nimium et Deo grata societas, inter quos nec primus alter potuit esse nec tertius; sed Trinitatem confitentes, trium meruerunt decorare martyrio. *Ant.* Eligunt Sequarum profundisque gurgitibus martyrum corpora perdenda committere. *Ant.* In hoc ergo loco experiantur infirmi quantum Dei famulos conveniat honorari, ubi recipiet cæcitas visum, debilitas gressum, et obstructæ aures recipere merentur auditum. *Vers.* Justorum animæ.

In Evangelio.

C Antiph. Adest namque beati Dionysii sacratissima dies, in qua triumphans agonem explevit et coronam victoriæ accipere meruit de manu Domini. *Ant.* O beate Dionysi, magna est fides tua. Intercede pro nobis ad Dominum Deum nostrum. *Ant.* Metuentes igitur percussores, ne conversi populi Christiani sanctorum corpora sibi ad patrocinium tumularent. *Ant.* Tunc matrona quædam, quæ licet paganorum implicata teneretur errore, conversione se desiderare facere aliquid cogitans Domino placitura. *Ant.* Usa subtilitate consilii ad convivium postulabat percussores, et dum copiam ablata humanitatis extendit a memoria eorum quæ susceperunt agenda discurrit. *Ant.* Sanctum Dionysium cum sociis suis contra incredulos diuicantem Parisiis repererunt. *Ant.* Deus omnipotens, qui electis tuis in agone certantibus gloriæ coronam largiris, et sortitis præmium regni celestis tradidisti, inter quos athleta tuus Dionysius atque beatissimus Eleutherius seu Rusticus in tua confessione palma martyrii consecrasti, præsta, Redemptor mundi, ut si meritis non valeamus, per eorum suffragia veniam consequamur.

Antiphonæ et Responsoria in vigilia sanctorum martyrum Crispini et Crispiniani.

Antiph. Oriundi sunt Romæ sancti Dei Crispinus **830** et Crispinianus. In Galliam devoti venerunt, et sub Maximiano crudeli examinatione certaverunt. *Psal.* Beatus vir qui non. *Ant.* Sancti martyres in Oratione dixerunt: Potens es, Domine, ab impiis liberare tormentis, et ab hoc igne illæsos educere. *Psal.* Quare fremuerunt. *Ant.* Martyres sancti inter acerrimos dolores spe gaudentes in tribulatione orabant Dominum, et dicebant: Judica, Domine, iudicium nostrum, et libera nos ab homine iniquo et doloso. *Psal.* Domine, quid.

Responsoria.

Resp. Oriundi sunt Romæ sancti Dei Crispinus et

* Hoc est: Require hoc Responsorium in officio de apostolis.

unus; in Galliam devoti venerunt; et sub A
no crudeli examinatione certaverunt. *Vers.*
Ms.) Resp. Isti sunt duo viri pretiosi mar-
ti Roma pro Christi nomine ad prædicandum
t, et sub Maximiano crudeli principe mortem
n decreverunt suscipere. *Vers.* Romæ nobili
geniti, in Gallia autem pro Christi amore
l. *Resp.* Beatissimi martyres respondentes
no: Honores quos polliceris nobis dare, tuis
obis vivere Christus est et mori lucrum.
cunia vero et honores quos polliceris nobis
is dona. Ista olim pro Christi amore nos
is reliquisse. Nobis.

In secundo nocturno.

g. Quibus hæc orantibus, exsiliens gutta
ferventis in oculum Rictiovari, gravi illum
rucians excæcavit afflictum. *Psal.* Cum in-
i. *Ant.* Mox, oratione finita, reduxit eos
angelus Domini sine dolore ab igne. *Psal.*
ia. *Ant.* O mirum divinæ æquitatis iudicium,
ultos martyres per ignem peremit ad cœle-
perantes, ipse in igne vitam finivit, et ad
sternum cruciatus pervenit. *Psal.* Domine
s noster.

Responsoria.

Cum essent in tormentis martyres Christi
is et Crispinianus, cœlestia contemplantes
t: Adjuva nos, Domine, ut perficiamus opus
ne macula. *Vers.* Respice in servos tuos, et
tua, Domine, et adjuva nos. Ut perficia-
sp. Judica, Domine, iudicium nostrum, et
ios ab homine iniquo. Tunc illis orantibus
int sudes de unguis eorum, et ministros
ntes interfecerunt illos. *Vers.* Martyres inter
os dolores spe gaudentes, in tribulatione pa-
Tunc. *Resp.* Sancti martyres in Oratione di-
Potens es, Domine, ab impiis liberare tor-
et ab hoc igne illæsos educere. *Vers.* Mox
e finita eduxit eos angelus Domini sine do-
igne. Et ab hoc.

Antiphonæ in tertio nocturno.

h. Impius Maximianus iussit eos ambos ca-
ncari. *Psal.* Exaudi, Domine, justitiam. *Ant.*
xta [*Forte* quibus jussu] regis amputata sunt
amborum pretiosa in conspectu Domini mors
um. *Psal.* Domine, in virtute. *Ant.* Relicta
orpora Crispini et Crispiniani, quæ Christo
ente permanserunt intacta. *Psal.* Benedicam
um.

831 *Responsoria.*

O mirum divinæ æquitatis iudicium, ut qui
martyres per ignem peremit, ad cœlestia
ntes, ipse in igne vitam finivit, et eos de
tione sui certaminis ad se venire jubet pro-
Ipse. *Resp.* Relicta sancta corpora Crispini et
iani, quæ Christo custodiente a morsu orum
ferarum] permanserunt intacta. *Vers.* Quo-
imæ cœlis ab angelis translatae, corpora vero
ficibus bestiis sunt relictæ. Quæ. *Resp.* Ange-
nitione sepelierunt corpora sanctorum cum
, ubi populus hodie adorat Majestatem Dei.
n quo loco Christiani postea magnam ædifica-
basilicam. Ubi.

Antiphonæ in matutinis Laudibus.

ph. Sancti vero martyres Crispinus et Crispi-
audacter regi impio responderunt, dicentes:
risti amore nos venisse fatemur, qui est ve-
us in Trinitate unus, cui servimus in fide ac
one devoti. *Ant.* Beatissimi martyres respon-
Maximiano, dicentes: Honores quos pollice-
is dare, tuis dona; nobis vivere Christus est,
i lucrum. *Ant.* Cum essent in tormentis mar-
Christi, cœlestia contemplantes dicebant: Ad-
os, Domine, ut perficiamus opus tuum sine

PATROL. LXXVIII.

macula. *Ant.* Beata et gloriosa mors sanctorum, qui
deambulabant in flammarum incendia, decantabant
hymnum dicentes: Adjuva nos, Deus salutaris no-
ster. *Ant.* Orabant sancti martyres dicentes: Gratias
tibi agimus, Domine, qui nos de hoc sæculo eripiens
ad te venire præcipis.

In Evangelio.

Antiph. Sancti Dei Crispinus et Crispinianus sub-
missa colla percussoribus tradiderunt, animas san-
ctas Creatori Domino reddiderunt. Et ideo coronan-
tur et accipiunt palmam, et vivunt in æternum. *Ant.*
Isti sunt sancti Dei Crispinus et Crispinianus nobili
progenie rebusque ditati. Egressi sunt Roma propter
amorem Christi. Reliquerunt omnia, secuti sunt Do-
minum, et pervenerunt ad præmia regni, quæ pro-
misit Dominus diligentibus se. *Ant.* Angelica admo-
nitione sepelierunt corpora sanctorum cum gaudio,
ubi populus hodie adorat Majestatem Dei. *Ant.* Ad
locum properat senex, ubi sancti martyres decollati
jacebant. *Ant.* Oblatus est a parentibus puer variis
infirmis cæcus, surdus, mutus, et claudus,
quæ largiente Christo martyrum precibus recepit.

*In vigilia sancti Quintini. - Antiphonæ in matutinis
Laudibus.*

Antiph. Sanctus vir Quintinus cum beato Lucio ab
urbe Roma se in hanc transtulerunt regionem. *Ant.*
Cumque pervenissent ad loca municipii, quæ Augusta
Veremandorum nuncupatur. *Ant.* Tunc Rictiovarus
furore plenus, iussit eum tendi et quaternionibus
cædi. *Ant.* Beatus Quintinus orabat dicens: Domine
Deus, miserere mei servi tui. *Ant.* Et cum vidisset,
cervices suas percussoribus obtulit, dicens: Facite
nunc quod vobis præceptum est.

In Evangelio.

Antiph. Et vox de cælo dicens: Quintine, famule
meus, veni, accipe coronam quam tibi præparavi.
C **832** *Ant.* Beatus Quintinus ad Rictiovarum dixit:
Christianus sum, et Christum confiteor. Et tam si
certissime scire vis nomen meum, Quintinus vocor.

*Antiphonæ et Responsoria in vigilia omnium san-
ctorum. - Ad Invitatorium.*

Antiph. Præoccupemus faciem Domini in confes-
sione sanctorum.

In primo nocturno.

Antiph. Ave, Maria. *Psal.* Eructavit. *Ant.* Laude-
mus Dominum. *Psal.* Domine, Dominus noster. *Ant.*
Custodiebant. *Psal.* Dominus regnavit, irascantur,
Vers. Justorum animæ.

Responsoria.

Resp. Beata es, virgo Maria. *Vers.* Ave, Maria.
Resp. Audivi vocem. *Vers.* Vidi angelum. *Resp.*
Sancti tui, Domine. *Vers.* Quoniam percussit.

In secundo nocturno.

D *Antiph.* In omnem terram. *Psal.* Cœli enarrant.
Ant. Clamaverunt. *Psal.* Benedicam Dominum. *Ant.*
Exsultabunt sancti. *Psal.* Exsultate, justi. *Vers.*
Justi autem.

Responsoria.

Resp. Fuerunt sine querela. *Vers.* Tradiderunt
corpora. *Resp.* O veneranda martyrum. *Vers.* Isti
sunt qui venerunt. Isti sunt viri sancti. *Vers.* Sancti
per fidem.

In tertio nocturno.

Antiph. In odore. *Psal.* Deus noster. *Ant.* Læta-
mini in Domino. *Psal.* Beati quorum. *Ant.* Cantabant
sancti. *Psal.* Dominus regnavit, exsultet. *Vers.* Mi-
rabilis Deus.

Responsoria.

Resp. Quinque prudentes. *Vers.* Tunc surrexerunt.
Resp. Sancti mei. *Vers.* Venite, benedicti. *Resp.*
Beati estis. *Vers.* Gaudete, et exsultate.

Antiphonæ in matutinis Laudibus.

Antiph. Post partum virgo. *Ant.* Justi autem. *Ant.* Vos qui secuti estis. *Ant.* Spiritus et animæ. *Ant.* Angeli, Archangeli. *Capit.* Benedictio et claritas. *Vers.* Lætamini in Domino.

In Evangelio.

Antiph. Laudem dicite Deo nostro. *Ant.* Fulgebunt justi. *Ant.* Adoremus Dominum, qui in sanctis gloriosus est. *Ant.* Te trina deitas unaque poscimus, ut culpas abluas, noxia subtrahas; des pacem famulis, nos quoque gloria per cuncta tibi sæcula. *Psal.* Domine, Dominus noster. *Ant.* Laudemus Dominum. *Psal.* Domine, quis habitabit. *Ant.* Exaltata est sancta Dei. *Psal.* Cœli enarrant. *Vers.* Lætamini in Domino.

Responsoria unde supra.

Resp. In patre manet. *Vers.* Tanquam sponsus. *Resp.* In conspectu angelorum. *Vers.* Angelus qui fuit. *Resp.* Beata es, Virgo. *Vers.* Ave, Maria. *Resp.* Inter natos. *Vers.* Fuit homo.

833 *In secundo nocturno.*

Antiph. Inter natos. *Psal.* Domine, in virtute. *Ant.* Vos amici mei, *Psal.* Eructavit. *Ant.* Dabo sanctis. *Psal.* Omnes gentes. *Vers.* Exsultent justi.

Responsoria.

Resp. Inter natos. *Vers.* Fuit. *Resp.* Cives apostolorum. *Vers.* In omnem terram. *Resp.* O veneranda. *Vers.* Isti sunt qui venerunt.

In tertio nocturno.

Ant. Sint lumbi vestri. *Psal.* Fundamenta. *Ant.* Tunc surrexerunt. *Psal.* Cantate 1. *Ant.* Omnes sancti. *Psal.* Dominus regnavit, exsultet. *Vers.* Justi autem.

Responsoria.

Resp. Sacerdotes ejus. *Vers.* Illuc producam. *Resp.* Audivi vocem. *Vers.* Media autem. *Resp.* Omnes sancti. *Vers.* Effugerunt.

In Matutinis.

Angeli, archangeli. *Ant.* Vos qui secuti estis. *Ant.* Sacerdotes Dei. *Ant.* Prudentes virgines. *Ant.* Fulgebunt justi.

In Evangelio.

Antiph. Istorum est enim regnum. *Ant.* Astiterunt justi ante Dominum. *Ant.* Vestri capilli capitis. *Ant.* Sancti per fidem vicerunt regna.

Antiphonæ et Responsoria in vigilia sancti Martini, ad Vesperas.

Vers. Justum deduxit Dominus. *Ant.* Ora pro nobis, beate Martine, ut digni efficiamur promissione Christi.

Ad Invitorium.

Antiph. Regem confessorum Dominum, venite adoremus.

In primo nocturno.

Antiph. Martinus adhuc catechumenus hac me veste contextit. *Psal.* Beatus vir. *Ant.* Sanctæ Trinitatis fidem Martinus confessus est, baptismi gratiam percepit. *Psal.* Quare fremuerunt. *Ant.* Ego signo crucis non clypeo protectus aut galea, hostium cuneos penetrabo securus. *Psal.* Domine, quid multiplicati sunt. *Vers.* Voce mea.

Responsoria unde supra.

Resp. Hic est Martinus electus Dei pontifex, cui Dominus post apostolos tantam gratiam conferre dignatus est, ut in virtute Trinitatis Deificæ mereretur fieri trium mortuorum suscitator magnificus. *Vers.* Sanctæ Trinitatis fidem Martinus confessus est. Ut trium. *Vers.* Iste homo ab adolescentia sua partim meruit infirmos curare, dedit illi Dominus gratiam. Ut. *Resp.* Domine, si adhuc populo tuo sum necessarius, non recuso subire propter eos labores. Fiat voluntas tua. *Vers.* Bonum certamen certavi, cursum consummavi, fidem servavi. Fiat. *Vers.* Oculis ac

A manibus in cœlum semper intentus invictum ab Oratione spiritum non relaxabat. Fiat. *Resp.* O Beatum virum Martinum antistitem, qui nec mori timuit, nec vivere recusavit. *Vers.* Domine, si adhuc populo tuo sum necessarius, non recuso laborem; fiat voluntas tua. Qui nec.

In secundo nocturno.

Confido in Domino, quod filia mea precibus tuis reddenda sit sanitati. *Psal.* Cum invocarem. **834** *Ant.* Tetradius, cognita Dei virtute, ad baptismi gratiam pervenit. *Psal.* Verbamea. *Ant.* O ineffabilem virum, per quem nobis tanta miracula coruscant. *Psal.* Domine, Dominus noster. *Vers.* Gloria et honore.

Responsoria unde supra.

Resp. Oculis ac manibus in cœlum semper intentus, invictum ab Oratione spiritum non relaxabat. *Vers.* O virum ineffabilem, nec labore victum nec morte vincendum, qui nec mori timuit, nec vivere recusavit. Invictum. *Vers.* Dum sacramenta offerret beatus Martinus, globus igneus apparuit super caput ejus. Spiritum. *Resp.* Dum sacramenta offerret beatus Martinus, globus igneus apparuit super caput ejus. *Vers.* Orante sancto martino, apparuit ei angelus Domini. *Vers.* Oculis ac manibus, ut supra. *Resp.* Beatus Martinus obitum suum longe ante præscivit, dixitque fratribus dissolutionem sui corporis imminere, quia judicabat se jam resolvi. *Vers.* Dixerunt discipuli. *Vers.* Viribus corporis cœpit repente destitui, convocatisque discipulis in unum, dixit. Dissolutionem. *Resp.* Dixerunt discipuli ad beatum Martinum: Cur nos, Pater, deseris aut cui nos desolatos relinquis? invadent enim gregem tuum lupi rapaces. *Vers.* Domine, si adhuc populo tuo. *Vers.* Scimus quidem desiderare te Christum, sed salva tibi sunt tua præmia, nec dilata minuentur, nostri potius miserere quos deseris. Invadent.

In tertio nocturno.

Antiph. Dominus Jesus Christus non se inquit purpuratum, nec diademate renitentem se venturum esse prædixit. *Psal.* In Domino confido. *Ant.* Sacerdos Dei, Martine, pastor egregie, ora pro nobis Dominum. *Psal.* Domine, quis. *Ant.* Sacerdos Dei Martine, aperti sunt tibi cœli, et regnum Patris mei. *Psal.* Domine, in virtute tua. Justum deduxit Dominus. *Vers.* Posuisti, Domine.

Responsoria unde supra.

Resp. O beatum virum, in cujus transitu sanctorum canit numerus, angelorum exultat chorus, omniumque celestium virtutum occurrit psallentium exercitus. *Vers.* Ecclesia Domini virtutum roboratur, sacerdotes revelatione glorificant, quem Michael assumpsit cum angelis. Virtutum. *Resp.* Martinus Abrahæ sinu lætus excipitur Martinus hic pauper et modicus, cœlum dives ingreditur; Hymnis celestibus honoratur. *Vers.* Oculis ac manibus, ut supra. *Vers.* Martinus episcopus migravit a sæculo, vivit in Christo gemma sacerdotum. Hymnis. *Resp.* Ora pro nobis, beate Martine, ut digni efficiamur promissione Christi. *Vers.* Tu autem, confessor sancte, beate Martine, ora pro nobis Dominum. Ut digni. *Vers.* Dum sacramenta, ut supra. Ut digni. *Resp.* O quantus erat luctus omnium, quanta præcipue mœrentium lamenta monachorum! quia et pium est gaudere Martino, et pium est flere Martinum. *Vers.* Beati viri corpus usque ad locum sepulcri, hymnis canora celestibus turba prosequitur. Quia. *Vers.* Tanta erat de sancti illius meritis exsultatio, quam pia de morte confusio. Ignosceris [ignosce] flentibus. gratulare gaudentibus. Quia. *Resp.* Cum videret beatus Martinus discipulos suos flentes, motus his flentibus, conversus ad Dominum, dixit: Domine, si adhuc populo tuo sum necessarius, non recuso laborem. [Cetera desunt in Ms.]

Antiphonæ in Matutinis Laudibus.

Antiph. Dixerunt discipuli ad beatum Martinum: **835** Cur nos, Pater, deseris? aut cui nos desolatos

Vers. Videns crucem Andreas, exclamavit dicens : O crux admirabilis ! o crux quæ per totum mundum fulgida est, suscipe discipulum Christi, non me dimittas errare sicut ovem non habentem pastorem. *Vers.* Vivens pendebat in cruce pro Christi nomine beatus Andreas, et docebat populum. *Vers.* Salve, crux, ut supra. Non me dimittas.

[Deest linea in Ms.]

Antiphonæ in matutinis Laulibus.

Antiph. Salve, crux pretiosa, suscipe discipulum ejus qui pependit in te magister meus Christus. *Ant.* Beatus Andreas orabat, dicens : Domine rex æternæ gloriæ, suscipe me pendentem in patibulo. *Ant.* Andreas Christi famulus, dignus Deo apostolus, germanus Petri et in passione socius. *Ant.* Maximilla Christo amabilis, tulit corpus apostoli : optimo loco cum aromatibus sepelivit. *Ant.* Qui persequerentur justum, demersisti eos, Domine, in infernum, et in ligno crucis dux justus fuisti. *Vers.* Constitues eos principes.

In Evangelio.

Antiph. Unus ex duobus qui secuti sunt Dominum, erat Andreas frater Simonis Petri, alleluia. *Ant.* Christus me misit ad istam provinciam, ubi non parvum populum acquisivi. *Ant.* Non me permittas, Domine, famulum tuum a te separari ; tempus est ut cominendes terræ corpus meum. *Ant.* Biduo vivens pendebat in cruce pro Christi nomine beatus Andreas, et docebat populum. *Ant.* Dignus sibi Dominus computavit martyrem, quem vocavit apostolum, dum esset in mari, alleluia. *Ant.* Sancte Andreas apostole Christi, deprecare pro nobis ad Dominum Jesum. Intercede pro nobis. *Ant.* Andreas apostolus Domini, magnum operatus est miraculum ; templum Dei prædicando jugiter, convertit populum Myrmidonem. *Ant.* Dixit Andreas Simoni fratri suo : Invenies Messiam, qui dicitur Christus. *Ant.* Videns Andreas crucem cum gaudio dicebat : Quia amator tuus **838** C semper fui, et desideravi. *Ant.* Continuo, relictis rebus et patre, secuti sunt Salvatorem. *Ant.* Vidit Dominus Petrum et Andream, et vocavit eos. *Ant.* Relictis rebus suis, secuti sunt Dominum Jesum Christum. *Ant.* Dilexit Andream Dominus in odorem suavitatis, alleluia. *Ant.* Salve, crux quæ in corpore Christi dedicata es, et ex membris ejus tanquam margaritis ornata. *Ant.* Recipe me ab hominibus, et redde me magistro meo, ut per te me recipiat, qui per te me redemit, alleluia. *Ant.* Tu es Deus meus, in quo complacui et dilexi, quia virtutem sanctæ crucis agnovi, alleluia. *Ant.* Dum perambularet Dominus supra mare, secus littus Galilææ. *Ant.* Venite post me, dicit Dominus, faciam vos fieri pisces hominum.

In die ad Vesperas.

Antiph. Juravit Dominus, et non pœnitebit eum : Tu es sacerdos in æternum. *Psal.* Dixit Dominus. *Ant.* Potens in terra erit semen ejus, generatio rectorum benedicetur. *Psal.* Beatus vir qui timet. *Ant.* Collocet eum Dominus cum principibus populi sui. *Psal.* Laudate, pueri. *Ant.* Dirupisti, Domine, vincula mea, tibi sacrificabo hostiam laudis. *Psal.* Credidi propter. *Ant.* Confortatus est principatus eorum, et honorati sunt amici tui, Deus. *Psal.* Domine, probasti me. *Ant.* Nimis honorati sunt amici tui, Deus, nimis confortatus est principatus eorum.

In Evangelio.

Antiph. Concede nobis hominem justum, redde nobis hominem sanctum ; ne interficias hominem Deo charum, justum, mansuetum et pium.

Antiphonæ et Responsoria in vigilia sanctæ Cæciliæ virginis, ad Vesperas.

Antiph. Virgo gloriosa semper Evangelium Christi

* Forte sicut me contemptum. Vulgo legitur te fecit contemptorem idolorum, quod etiam infra habet

A gerebat in pectore suo, non diebus neque noctibus a colloquiis divinis, et oratione vacabat.

Ad Invitatorium.

Antiph. Regem virginum Dominum venite adoremus.

In primo nocturno.

Antiph. Cæcilia virgo Almachium exsuperabat, Tiburtium et Valerianum ad coronas vocabat. *Psal.* Beatus vir. *Ant.* Expansis manibus orabat ad Dominum, ut eam eriperet de inimicis. *Psal.* Quare fremuerunt. *Ant.* Cilicio Cæcilia membra domabat, Deum gemitibus exorabat. *Psal.* Domine, quid multiplicati sunt. *Vers.* Specie tua et pulchritudine.

Responsoria unde supra.

Resp. Cantantibus organis Cæcilia virgo in corde suo soli Domino decantabat, dicens : Fiat, Domine, cor meum, et corpus meum immaculatum, ut non confundar. *Vers.* Biduanis ac triduanis jejuniis orans suam Domino pudicitiam commendabat. *Fiat.* *Resp.* O beata Cæcilia, quæ duos fratres convertisti, Almachium judicem superasti, Urbanum episcopum in vultu angelico demonstrasti. *Vers.* Cæcilia me misit ad vos, ut ostendatis mihi Urbanum. *Resp.* Virgo gloriosa semper Evangelium Christi gerebat in pectore ; et non diebus neque noctibus vacabat a colloquiis divinis et oratione. *Vers.* Est secretum, Valeriane, quod tibi volo dicere : **839** Angelum Dei habeo amatorem, qui nimio zelo custodit corpus meum. Et non diebus. *Vers.* Fiat, Domine, cor meum et corpus meum immaculatum, ut non confundar.

In secundo nocturno.

Antiph. Domine Jesu Christe, seminator casti consilii, suscipe semen fructus, quos in Cæcilia seminasti. *Psal.* Cum invocarem. *Ant.* Beata Cæcilia dixit ad Tiburtium : Hodie te fateor esse meum cognatum, qui amor Dei te fecit esse me contemptum. * *Psal.* Verba mea. *Ant.* Fiat, Domine, cor meum et corpus meum immaculatum, ut non confundar. *Psal.* Domine Dominus noster. *Vers.* Adjuvabit eam.

Responsoria unde supra.

Resp. Cilicio Cæcilia membra domabat, Deum gemitibus exorabat, Almachium exsuperabat, Tiburtium et Valerianum ad coronas vocabat. *Vers.* Ecce quam bonum et quam jucundum habitare fratres in unum. Tiburtium. *Resp.* Cæciliam intra cubiculum orantem invenit, et juxta eam angelum Domini, quem videns Valerianus nimio terrore correptus est. *Vers.* Angelus Domini descendit de cælo, et lumen refulsit in habitaculo. Quem videns. *Resp.* Domine Jesu Christe, Pastor bone, seminator casti consilii, suscipe semen fructus, quos in Cæciliam seminasti. Cæcilia famula tua, quasi ovis [apis] tibi argumentosa deseravit. *Vers.* Nam sponsum quem quasi leonem accepit, tibi quasi agnum mansuetissimum sociavit. Cæcilia famula.

In tertio nocturno.

Antiph. Credimus Christum Filium Dei verum Deum esse, qui te talem accepit famulam. *Psal.* In Domino. *Ant.* Nos scientes sanctum nomen omnino negare non possumus. *Psal.* Domine, quis habitabit. *Ant.* Tunc Valerianus perrexit ad antistitem, et [ad] signum quod acceperat invenit sanctum Urbanum. *Psal.* Eructavit. *Vers.* Elegit eam Dominus.

Responsoria unde supra.

Resp. Beata Cæcilia dixit ad Tiburtium : Hodie fateor te esse meum cognatum, quia amor Dei te fecit esse contemptorem idolorum. *Vers.* Suscipe, Domine, semen fructus, quos in Cæcilia seminasti. Quia amor. *Resp.* Cæcilia me misit ad vos, ut ostendatis mihi sanctum Urbanum, quia ad ipsum habeo secreta quæ perteram. *Vers.* Ostende nobis, Domine, misericordiam tuam, et salutare tuum da nobis. Quia. *Vers.*

Codex.

Valerianus perrexit ad antistitem, et [ad] si-
quod acceperat invenit sanctum Urbanum.
Resp. Dum aurora finem daret, Cæcilia dixit:
Milites Christi, abjicite opera tenebrarum, et ini-
ni arma lucis. *Vers.* Cæcilia valedicens fratri
exhortans eos ait: Eia.

Antiphonæ in matutinis Laudibus.

Antiph. Cantantibus organis, Cæcilia Domino de-
bat dicens: Fiat cor meum immaculatum, ut
confundar. *Ant.* Est secretum, Valeriane, quod
lo dicere: Angelum Dei habeo amatorem, qui
zelo custodit corpus meum. *Ant.* Valerianus in
lo Cæciliam cum angelo orantem invenit. **840**
Benedico te, Pater Domini mei Jesu Christi,
er filium tuum ignis extinctus est a latere meo.
Cæcilia famula tua, Domine, quasi ovis tibi ar-
tosa deservit. *Vers.* Diffusa est.

In Evangelio.

Antiph. Dum aurora finem daret Cæcilia sancta
Eia, milites Christi, abjicite opera tenebrarum,
nimini arma lucis. *Ant.* Triduanas a Domino
i inducias, ut domum meam Ecclesiam conse-
ri. *Ant.* Cæcilia me misit ad vos, ut ostendatis
nctum Urbanum, quia ad ipsum habeo secreta
erferam. *Ant.* Suscipe, Domine, seminum fruc-
ios in Cæciliam seminasti. *Ant.* Cæciliam intra
lum orantem invenit.

In vigilia sancti Clementis, ad Vesperas.

. Justum deduxit Dominus. *Ant.* Dum iter ma-
isset populus, voce magna clamabat: Domine,
um. Et Clemens cum lacrymis dicebat: Ac-
ater, spiritum meum.

Responsoria unde supra.

. Orante sancto Clemente, apparuit ei Agnus
sub cujus pede fons vivus emanat, fluminis
s lætificat civitatem Dei. *Vers.* Vidi supra mon-
on Agnum stantem. De sub cujus. *Resp.* Ora
ois, beate Clemens, ut digni efficiamur pro-
re Christi. *Vers.* Sperate in eo omnis conven-
ois, effundite coram illo corda vestra. Ut digni.
Dedisti, Domine, habitaculum martyri tuo Cle-
in mari, in modum templi marmorei angelicis
is præparatum; iter præbens populo terræ, ut
it mirabilia Dei. *Vers.* Venientes autem ve-
um exultatione, portantes manipulos suos.
ebens. *Resp.* Fœbus et Cornelius discipuli
lementis dixerunt ad populum: Oremus om-
Dominum, ut ostendat nobis martyris sui

Antiphonæ in Matutinis Laudibus.

. Orante sancto Clemente, apparuit ei Agnus
us. Non meis meritis ad vos me misit Dominus,
ras coronas participem fieri. *Ant.* Vidi supra
a Agnum stantem, de sub cujus pede fons vi-
anat. *Ant.* De sub cujus pede fons vivus ema-
naminis impetus lætificat civitatem Dei. *Ant.*
gentes per gyrum crediderunt Christum

In Evangelio.

. Oremus omnes ad Dominum Jesum Chri-
confessoribus suis fontis venas aperiat. *Ant.*
unt in modum templi marmorei habitaculum
aratum. *Ant.* Oremus ad Dominum, ut osten-
is martyris sui corpus. *Ant.* Dedisti, Domine,
ulum martyri tuo Clementi in mari in modum
narmorei angelicis manibus præparatum; iter
s populo terræ, ut enarrent mirabilia Dei.

In vigilia sancti Andreæ, ad Vesperas.

In omnem terram. *Ant.* Dum perambularet
is supra mare secus littus Galileæ, alleluia.

hic occurral idem fere officium de sancto
ac paulo superius, nos latet. Fortasse duo

841 *Ad Invitatorium.*

Antiph. Regem apostolorum Domine, venite,
adoremus.

In primo nocturno.

Antiph. Vidit Dominus Petrum et Andream, et vo-
cavit eos. *Psal.* Cæli enarrant. *Ant.* Venite post
me, dicit Dominus, faciam vos fieri piscatores homi-
num. *Psal.* Benedicam Dominum. *Ant.* Relictis re-
tibus suis secuti sunt Dominum Jesum Christum.
Psal. Eructavit. *Vers.* In omnem terram.

Responsoria unde supra.

Resp. Dum perambularet Dominus, *ut supra.*
Vers. Exaudi Deus. *Resp.* Venite post me, *ut supra.*
Vers. Dum perambularet. *Resp.* Mox ut vocem, *ut*
supra. *Vers.* Ad unius jussionis. *Resp.* Oravit san-
ctus Andreas, *ut supra.* *Vers.* Tu es magister meus.

In secundo nocturno.

Antiph. Dilexit Andream Dominus in odorem sua-
vitatatis. *Psal.* Omnes gentes. *Ant.* Dignum sibi Do-
minus computavit martyrem, quem vocavit aposto-
lum dum esset in mari, allel. *Psal.* Exaudi, Deus,
deprecat. *Ant.* Salve, crux, quæ in corpore Christi
dedicata es, et ex membris ejus tanquam margaritis
ornata. *Psal.* Exaudi, Deus, Orat. cum dep. *Vers.*
Dedisti hæreditatem.

Responsoria unde supra.

Resp. Homo Dei ducabatur, *ut supra.* *Vers.* Filii
alieni. *Resp.* O bona crux, *ut supra.* *Vers.* Salve,
crux. *Resp.* Doctor bonus, *ut supra.* *Vers.* Salve,
crux. *Vers.* Cum vero pervenisset ad locum, ubi
crux parata erat, videns eam a longe, exclamavit
voce magna, dicens: Salve, crux.

In tertio nocturno.

Antiph. Accipe me ab hominibus, et redde me ma-
gistro meo; ut per te me recipiat, qui per te me
redemit, alleluia. *Psal.* Confitebimur. *Ant.* Tu es
Deus meus in quo complacui et dilexi, quia virtutem
sanctæ crucis agnovi. *Psal.* Fundamenta. *Ant.* Non
me permittas, Domine, famulum tuum a te separari.
Tempus est ut commendes terræ corpus meum.
Psal. Dominus regnavit, irascantur. *Vers.* Annuntia-
verunt opera Dei.

Responsoria unde supra.

Resp. Expandi manus meas, *ut supra.* *Vers.* Deus
ultionum Dominus. *Resp.* Salve, crux, quæ in cor-
pore, *ut supra.* *Vers.* Quoniam tu es protector meus.
Resp. Dilexit Andream Dominus. *Vers.* Tu es magi-
ster meus. *Resp.* Vir iste in populo suo, *ut supra.*
Vers. Pro eo ut me diligenter. *Resp.* Cum vidisset
beatus Andreas, *ut supra.* *Vers.* Suscipe, beata crux.
Resp. Dum penderet beatus Andreas, *ut supra.*
Vers. Ut et nos mereamur. *Resp.* Videns crucem
Andreas, *ut supra.* *Vers.* Vivens pendebat. *Vers.*
Salve, crux, *ut supra.*

Antiphonæ in matutinis Laudibus. — In Evangelio.

Antiph. Unus ex duobus, *ut supra.* *Ant.* Videns
Andreas crucem, cum gaudio dicebat: Qui amator
tuus semper fui et desideravi. Amplector te, o bona
crux. *Ant.* Ego si patibulum crucis expavescerem,
crucis gloriam non prædicarem. *Ant.* Non me per-
mittas, *ut supra.* *Ant.* Christus me misit.

842 *In die ad Vesperas.*

Antiph. Juravit, cum reliquis, *ut supra.*

In Evangelio.

Antiph. Concede nobis, *ut supra.* *Ant.* Biduo vi-
vens pendebat in cruce, *ut supra.* *Ant.* Andreas
apostolus Domini magnum operatus est miraculum
in templo Dei. Prædicandum [Forte prædicando] ju-
giter convertit populum Mirmidonium.

erant olim dies sancti Andreæ memoriæ dicati, unus
ob martyrium, alter propter corporis translationem.

In vigilia sanctæ Lucie virginis. Ad Vesperas. A

Antiph. Orante sancta Lucia, apparuit ei beata Agathes, et consolabatur ancillam Christi.

Responsoria unde supra.

Resp. Lucia virgo, quid a me petis quod ipsa poteris præstare continuo? Nam et matri tuæ fides tua subveniat, et ecce salva est, quia jucundum Domini in tua virginitate habitaculum præparasti. *Vers.* Sicut per me civitas Cathanensium sublimatur a Christo, ita per te civitas Syracusana decorabitur. Quia jucundum. *Resp.* Rogavi Dominum meum Jesum Christum, ut ignis iste non dominetur mihi. Et impetravi a Domino inducias martyrii mei. *Vers.* Pro eo ut me diligenter detrahebant mihi, ego autem orabam. *Resp.* Grata facta est a Domino in certamina, quia apud Deum et apud homines glorificata est. In conspectu principum loquebatur sapientiam, et Dominus omnium dilexit illam. *Vers.* Erecta namque in virtutis [virtute] tormenta derisit. Et Dominus. *Vers.* Adjuvabit eam.

Antiphonæ in matutinis Laudibus.

Antiph. Orante sancta Lucia, ut supra. *Ant.* Lucia virgo, quid a me petis, quod ipsa poteris præstare continuo matri tuæ? *Ant.* Per te, Lucia virgo, civitas Syracusana decorabitur a Domino Jesu Christo. *Ant.* Soror mea Lucia, virgo Deo devota, quid a me petis quod ipsa poteris præstare continuo matri tuæ? *Ant.* Benedico te, Pater Domini, ut supra. *Ant.* Ego rogavi Dominum meum Jesum Christum, ut ignis iste non dominetur mihi, sed credentibus in Domino timorem auferam passionum. *Ant.* Tanto pondere eam fixit Spiritus sanctus, ut virgo Domini immobilis permaneret. *Vers.* Diffusa est gratia.

In Evangelio.

Antiph. Columna est immobilis, Lucia martyr Christi, quia omnis plebs te expectat, ut accipias coronam regni, allel. *Ant.* In tua patientia possedisti animam tuam, Lucia martyr Christi. Odisti quæ in mundo sunt, et coruscas cum angelis Sanguinem proprium inimicis fudisti. *Ant.* Ego cognovi virtutem Domini mei Jesu Christi, secure contemno minas tuas.

(Deest linea in Ms.)

De sancto Thoma, in matutinis Laudibus.

Antiph. Apparuit Thomæ Dominus in visu nocte dicens ei: Ne timeas descendere in India, quia ego non te relinquo. *Ant.* Rex autem rogabat apostolum: Peto tibi, vir Dei, ut eas, atque benedicas puero cum filia mea. *Ant.* Thomas orabat ad Dominum: Deprecor te, Domine, ut benedicas hos innocentes, et spira eis quæ agi oporteat. *Ant.* Vos autem estote fortes, et custodite quæ 843 a me accepistis, quia non vibebitis ultra faciem meam. *Ant.* Circumdet hodie famulum tuum gloria tua, Domine Jesu Christe.

In Evangelio.

Antiph. Orabat sanctus Thomas ad Dominum: Respice in me, Domine, expectantem ac revertentem a nuptiis. *Ant.* Adesto, Domine, servo tuo, et cum pace dirigas me ad sedem tuam, alleluia, alleluia. *Ant.* Advenientes milites qui percusserent eum lanceis; et ille gaudens migravit ad Dominum.

Antiphonæ et Responsoria in vigilia apostolorum, ad Vesperas.

Vers. In omnem terram. *Ant.* Tradent enim vos in conciliis, et in synagogis suis flagellabunt vos; et ante reges et præsides ducemini propter me, in testimonium illis et gentibus. *Ant.* Estote fortes in bello, et pugnate cum antiquo serpente, et accipietis regnum æternum, alleluia.

Ad Invitatorium.

Antiph. Regem apostolorum Dominum, venite, adoremus.

In primo nocturno.

Antiph. In omnem terram exivit sonus eorum, et in fines orbis terræ verba eorum. *Psal.* Cæli enarrant. *Ant.* Clamaverunt justi, et Dominus exaudivit eos. *Psal.* Benedicam Dominum. *Ant.* Constitues eos principes super omnem terram, memores erunt nominis tui, Domine. *Psal.* Eructavit. *Vers.* In omnem terram.

Responsoria unde supra.

Resp. Ecce ego mitto vos sicut oves in medio luporum, dicit Dominus; estote ergo prudentes sicut serpentes, et simplices sicut columbæ. *Vers.* Dum lucem habetis, credite in lucem ut filii lucis sitis, dicit Dominus. Estote. *Resp.* Tollite jugum meum super vos, dicit Dominus, et discite quia mitis sum et humilis corde. Jugum enim meum suave est, et onus meum leve. *Vers.* Et invenietis requiem animabus vestris. Jugum enim. *Resp.* Dum steteritis ante reges et præsides, nolite cogitare quomodo aut quid loquamini; dabitur enim vobis in illa hora quid loquamini. *Vers.* Non enim vos estis qui loquimini, sed Spiritus Patris vestri, qui loquitur in vobis. Dabitur.

In secundo nocturno.

Antiph. Principes populorum congregati sunt cum Deo Abraham. *Psal.* Omnes gentes. *Ant.* Dediti hæreditatem timentibus nomen tuum, Domine. *Psal.* Exaudi, Deus, deprecationem. *Ant.* Annuntiaverunt opera Dei, et facta ejus intellexerunt. *Psal.* Exaudi, Deus, Orat. meam cum dep. *Vers.* Dediti hæreditatem.

Responsoria unde supra.

Resp. Vidi conjunctos viros habentes splendidas vestes, et angelus Domini locutus est ad me, dicens: Isti sunt viri sancti facti amici Dei. *Vers.* Vidi angelum Dei volantem per medium cælum, voce magna clamantem, et dicentem: Isti sunt. *Resp.* Isti sunt triumphatores et amici Dei, qui contemnes jussa principum meruerunt præmia æterna. Modo coronantur et accipiunt palmam. *Vers.* Isti sunt qui venerunt ex magna tribulatione, et laverunt stolas suas in sanguine agni. Modo. *Resp.* Isti sunt qui viventes in carne plantaverunt Ecclesiam 844 sanguine suo: non sunt de terris corpora eorum separata, quorum merito sunt in cælis animæ sanctorum coæquales. *Vers.* In omnem terram exivit sonus eorum, ut supra.

In tertio nocturno.

Antiph. Exaltabuntur cornua justi, allel. *Psal.* Confitebimur. *Ant.* Lux orta est justo, allel. rectis corde lætitia, allel. *Psal.* Dominus regnavit, exsultet. *Ant.* Custodiebant testimonia ejus, et præcepta ejus, allel. *Psal.* Dominus regnavit, irascantur. *Vers.* Annuntiaverunt.

Responsoria.

D Resp. Isti sunt viri quos elegit Dominus in charitate non ficta, et dedit illis gloriam sempiternam, quorum doctrina fulget Ecclesia, ut sol et luna. *Vers.* Sancti per fidem vicerunt regna, operati justitiam. Quorum. *Resp.* Fuerunt sine querela ante Dominum, et ab invicem non sunt separati. Calicem Domini biberunt, et amici Dei facti sunt. *Vers.* Tradiderunt corpora sua ad supplicia, ideo coronantur et accipiunt palmam. *Resp.* In omnem terram exivit sonus eorum. Et in fines orbis terræ verba eorum. *Vers.* Non sunt loquelæ, neque sermones quorum non audiantur voces eorum. Et in fines. *Resp.* Constitues eos principes super omnem terram, memores erunt nominis tui, Domine, in omni progenie et generatione. *Vers.* In omnem terram, ut supra. *Resp.* Cives apostolorum et domestici Dei advenerunt hodie, portantes pacem, illuminantes patrias, dare pacem gentibus, et liberare populum Domini. *Vers.* In omnem terram. *Resp.* Non vos me elegistis, sed ego elegi vos, et posui vos ut eatis, et fructum afferatis, et fructus

maneat. *Vers.* Non enim vos estis qui loqui-
tis supra. Et fructus vester.

Antiph. duæ lineæ in Ms.)

Antiphonæ in matutinis Laudibus.

ph. Hoc est præceptum meum ut diligatis in-
sicut dilexi vos. *Ant.* Majorem charitatem
habet, ut animam suam ponat quis pro amicis
Ant. Vos amici mei estis, si feceritis quæ præ-
obis, allel. *Ant.* Beati mundo corde, quoniam
videbunt. *Ant.* In patientia vestra possidebitis
vestras. *Vers.* Constitues eos principes.

In Evangelio.

ph. Vos qui reliquistis omnia, et secuti estis
stuplum accipietis, et vitam æternam posside-
bitis. Vos qui secuti estis me, sedebitis super
iudicantes duodecim tribus Israel, allel.

Item Antiphonæ in matutinis Laudibus.

ph. Ego vos elegi de mundo, ut eatis et fru-
lurimum afferatis. *Ant.* Qui manet in me, et
eo, hic fert fructum multum, allel. *Ant.* Non
elegistis, sed ego elegi vos, et posui vos ut
t fructum afferatis, et fructus vester maneat
vati pacifici, beati mundo corde, quoniam ipsi
videbunt. *Ant.* Jam non dicam vos servos, sed
meos, quia omnia quæcunque audivi a Patre
ota feci vobis.

In Evangelio.

h. Vos estis lux hujus mundi. In patientia
ossidebitis animas vestras. *Ant.* Vestri capilli
omnes numerati sunt; nolite timere, multis
vobis meliores estis vos. *Ant.* Non enim vos es-
loquimini, sed Spiritus Patris vestri, qui lo-
n vobis, dicit Dominus. *Ant.* Quodcunque
is Patrem in nomine meo, dabitur vobis a
deo, dicit Dominus.

Item Antiphonæ in Matutinis Laudibus.

h. Ego vos elegi de mundo, quia mundus
s habuit. *Ant.* Manete in dilectione mea, sicut
os, dicit Dominus. *Ant.* Tollite jugum meum
os, quia mitis sum et humilis corde. *Ant.*
enim meum suave est, et onus meum leve.
ati qui persecutionem patiuntur propter jus-
Ant. Nolite timere eos qui occidunt corpus,
i autem occidere non possunt, dicit Dominus.

In Evangelio.

h. Amen dico vobis, mundus plorabit, et vos
tis, et gaudium vestrum nemo tollet a vobis.
go sum via veritas et vita; nemo vadit ad
nisi per me. allel. *Ant.* Venite, benedicti Pa-
-, percipite regnum quod vobis paratum est
ne mundi. *Vers.* Vos estis qui permansistis
in tentationibus moysi. Ego autem in medio
im sicut qui ministrat, alleluia.

(1. lineæ in Ms.)

*Antiphonæ et Responsoria in vigilia plurimorum mar-
tyrum, ad Vesperas.*

h. Ecce adest tempus, venite ad me, omnes
quia paravi vobis regnum, ut maneatis mecum
vum. *Ant.* Astiterunt justi ante Dominum,
vicem non sunt separati, gloriam Domini vi-
et amici Dei appellati sunt.

Ad Invitatorium.

h. Regem martyrum Dominum, venite, ado-

In primo nocturno.

h. Secus decursus aquarum. *Psal.* Beatus
. Prædicans. *Psal.* Quare fremuerunt. *Ant.*
minum, scitote quia. *Psal.* Cum invocarem.
etiamini in Domino.

Responsoria unde supra.

Absterget Deus omnem lacrymam ab oculis

A sanctorum; et jam non erit amplius neque luctus,
neque clamor, sed nec ullus dolor, quoniam priora
transierunt. *Vers.* Justorum animæ in manu Dei sunt,
et non tanget illos tormentum malitiæ. Quoniam
priora. *Resp.* Viri sancti gloriosum sanguinem fude-
runt pro Domino, amaverunt Christum in vita sua,
imitati sunt eum in morte sua; et ideo coronas trium-
phales meruerunt. *Vers.* Unus spiritus et una fides
erat in eis. Et ideo. *Resp.* Tradiderunt corpora sua
propter Deum ad supplicia, et meruerunt habere co-
ronas perpetuas. *Vers.* Isti sunt qui venerunt ex
magna tribulatione, et laverunt stolas suas in san-
guine Agni. Et meruerunt.

In secundo nocturno.

Antiph. Filii hominum. *Psal.* Cum invocarem. *Ant.*
Scuto bonæ. *Psal.* Verba mea. *Ant.* In universa
terra. *Psal.* Domine Dominus noster.

846 *Resp. unde supra.*

B *Resp.* Sancti tui, Domine, mirabile consecutum
iter, servientes præceptis tuis, ut invenirentur illæsi
in aquis validis. Terra apparuit arida, et in mari
Rubro via sine impedimento. *Vers.* Quoniam per-
cussit petram, et fluxerunt aquæ, et torrentes inun-
daverunt. Terra. *Resp.* Verbera carnificum non ti-
muerunt sancti Dei, morientes pro Christi nomine,
ut hæredes fierent in domo Domini. *Vers.* Magnus
Dominus et laudabilis valde, in civitate Dei nostri,
in monte sancto ejus. Ut hæredes. *Resp.* Hæc est
vera fraternitas, quæ nunquam potuit violari certa-
mine, qui effuso sanguine secuti sunt Dominum,
contemnentes aulam regiam pervenerunt ad regna
cælestia. *Vers.* Ecce quam bonum et quam jucun-
dum, ut supra.

In tertio nocturno.

Antiph. Sancti qui in terra sunt. *Psal.* Conserva
me, Domine. *Ant.* Hæc est generatio. *Psal.* Domini
est terra. *Ant.* Lætamini in Domino. *Psal.* Beati
C quorum. *Vers.* Justi autem.

Resp. unde supra.

Resp. Propter testamentum Domini et leges pa-
ternas; ideoque steterunt in amore fraternitatis, quia
unus fuit semper spiritus in eis et una fides. *Vers.*
Ecce quam bonum, ut supra. Quia unus. *Resp.* Sancti
mei qui in isto sæculo certamen habuistis, merce-
dem laborum ego reddam vobis. *Vers.* Venite, bene-
dicti Patris mei, percipite regnum quod vobis para-
tum est ab origine mundi. *Resp.* Sancti Dei, dedit
vobis Dominus locum istum ut faciatis in eo mira-
bilia. *Vers.* Sancti et justi, in Domino gaudete, vos
elegit Dominus in isto loco. Ut faciatis. *Resp.* In
circuitu tuo, Domine, lumen est quod nunquam
deficiet, ubi constituisti lucidissimas mansiones, ubi
requiescunt sanctorum animæ. *Vers.* Magnus Domi-
nus, ut supra. *Vers.* Lux perpetua lucebit sanctis
tuis, Domine, et æternitas temporum. *Resp.* Certa-
men magnum habuerunt sancti; transierunt per

D ignem et aquam, et coronas acceperunt a Domino
Deo. *Vers.* Isti sunt sancti, qui pro Testamento Dei
sua corpora tradiderunt. Et coronas. *Resp.* Corona-
vit eos Dominus corona justitiæ, quia passi sunt pro
Domino. *Vers.* Et adjuvavit eos Dominus, et libera-
vit eos, et eripuit eos. Quia. *Resp.* O veneranda
martyrum gloriosa certamina, qui in suis corporibus
pro Christo immania pertulerunt tormenta, et ideo
percipere meruerunt immarcessibilem æternæ glo-
riæ coronam. *Vers.* Isti sunt qui venerunt. *Resp.* Isti
sunt sancti, qui pro Testamento Dei corpora sua
tradiderunt, et in sanguine Agni laverunt stolas suas.
Vers. Justi in perpetuo vivent, et apud Dominum
est merces sanctorum. Et in sanguine. *Resp.* Omnes
sancti per fidem vicerunt regna, operati sunt justiti-
am, adepti sunt promissiones, obturaverunt ora
leonum, et fortes facti sunt in bello. *Vers.* Effuge-
runt aciem gladii, convaluerunt de infirmitate. Et
fortes. *Resp.* Qui, pro Christi amore minas homi-
num contemnentes, Christi amici facti sunt in regno

cœlorum. *Vers.* Sancti per fidem, ut supra. *Resp.* A Beati estis, sancti Dei omnes, qui meruistis consortes fieri cœlestium virtutum, et perfrui æternæ claritatis gloria; ideoque precamur ut memores nostri intercedere dignemini pro nobis ad Dominum Deum nostrum. *Vers.* Gaudete et exultate, quia merces vestra multa est in cœlo.

847 *Antiphonæ in matutinis Laudibus.*

Antiph. Omnes sancti quanta passi sunt tormenta, ut securi pervenirent ad palmam martyrii! *Ant.* De palma ad regna pervenerunt sancti; coronas decoris meruerunt de manu Dei. *Ant.* Corpora sanctorum in pace sepulta sunt, et vivunt nomina eorum. *Ant.* Martyres Domini, Domino benedicite in æternum. *Ant.* Martyrum chorus, laudate Dominum, alleluia.

In Evangelio.

Antiph. Dabo sanctis meis locum nominatum in regno Patris mei. *Ant.* Hi sunt qui venerunt ex magna tribulatione, et laverunt stolas suas in sanguine Agni. *Ant.* Hi sunt qui pro lege Dei sui morti se tradere non dubitaverunt. Ab iniquis interfecti sunt, et in æternum vivunt cum Christo. Agnum secuti sunt, et acceperunt palmam. *Ant.* Sancti per fidem vicerunt regna, operati sunt justitiam, adepti sunt promissiones.

Item Antiphonæ in Matutinis Laudibus.

Antiph. Justorum autem animæ in manu Dei sunt, et non tanget illos tormentum malitiæ. *Ant.* Si coram hominibus tormenta passi sunt, spes electorum est immortalis in æternum. *Ant.* Tradiderunt corpora sua ad supplicia, ideo coronantur, et accipiunt palmam. *Ant.* Tanquam aurum in fornace probavit electos Dominus, et quasi haulo causta accepit illos in æternum. *Ant.* Spiritus et animæ Justorum, Hymnum dicite Deo nostro, allel., allel. *Ant.* Exsultabunt sancti in gloria, lætabuntur in cubilibus suis.

In Evangelio.

Antiph. Fulgebunt justi, et tanquam scintillæ in arundinetis discurrunt. Judicabunt nationes, et regnabunt in æternum. *Ant.* Isti sunt sancti, qui pro Dei amore minas hominum contempserunt. Christi martyres in regnum cœlorum exsultant cum angelis. O quam pretiosa est mors sanctorum, qui assidue assistunt ante Dominum, et ab invicem non sunt separati. *Ant.* Nomen sempiternum dabo sanctis meis, dicit Dominus, gaudium et lætitiâ obtinebunt in æternum.

Item Antiphonæ in matutinis Laudibus.

Antiph. In cœlestibus regnis sanctorum habitatio, et in æternum requies eorum. *Ant.* Dabo sanctis meis, ut supra. *Ant.* Via justorum recta facta est. Sanctorum iter præparatum est in æternum. *Ant.* Sancti Spiritus et animæ Justorum, Hymnum dicite Deo in æternum. *Ant.* Justi autem in perpetuum vivent, et apud Dominum est merces eorum. *Ant.* Sancti qui sperant in Domino, mutabunt fortitudinem, assument pennas ut aquilæ; volabunt et non deficient.

In Evangelio.

Antiph. Ecce merces sanctorum copiosa est apud Deum; ipsi vero mortui sunt pro Christo, et vivunt in æternum. *Ant.* Isti sunt sancti qui pro Testamento Dei sua corpora tradiderunt, et in sanguine Agni laverunt stolas suas. *Ant.* Hæc est vera fraternitas, quæ nunquam potuit violari certamine. Qui effuso sanguine secuti sunt Dominum, contemnentes aulam regiam, pervenerunt ad regna cœlestia. **848** *Ant.* Propter Testamentum Domini, ut supra.

Item Antiphonæ in matutinis Laudibus.

Antiph. Super nivem dealbabuntur sancti tui, Domine. *Ant.* Sancti estis, dicit Dominus; multiplicabo numerum vestrum, ut oretis pro populo meo in loco isto. *Ant.* Sic in sancto apparuit tibi, ut viderent

virtutem tuam, Domine. *Ant.* In velamento sancti tui, Domine, clamabunt dicentes: Deus, Deus meus, allel., allel. Sancti Domini, Domino benedicite in æternum. *Ant.* Hymnus omnibus sanctis ejus. *Ant.* In sanctis et in firmamento virtutis ejus Laudate Dominum omnes angeli ejus.

In Evangelio.

Antiph. O quam gloriosum est regnum, in quo cum Christo gaudent omnes sancti! Amicti stolis albis, sequuntur Agnum quocunque ierit. *Ant.* In tabernaculis justorum vox lætitiæ, allel. *Ant.* Sanctorum sicut aquilæ juvenus renovabitur. Florebunt sicut lilia in civitate Domini. *Ant.* Sanguis sanctorum martyrum pro Christo effusus est in terris, ideo adepti sunt præmia sempiterna. *Ant.* Istorum est enim regnum cœlorum, ut supra. *Ant.* Beati estis, sancti Dei omnes, qui meruistis consortes fieri cœlestium virtutum, et perfrui claritatis gloriæ; ideoque precamur, ut memores nostri intercedere dignemini pro nobis ad Dominum Deum nostrum. *Ant.* Gaudent in cœlis animæ sanctorum, qui Christi vestigia sunt secuti. Et quia pro ejus amore sanguinem suum fuderunt, ideoque cum Christo exsultant sine fine. *Ant.* O viri misericordiæ, quorum non acceperunt oblivionem justitiæ, et semen eorum et filii propter eos usque in æternum cum gloria permanent. Corpora eorum in pace sepulta, non derelinquentur virtutibus plena; vivunt nomina eorum in sæcula. *Ant.* O veneranda martyrum certamina, qui in suis corporibus pro Christo immania pertulerunt tormenta! Ideo percipere meruerunt immarcessibilem æternæ gloriæ coronam, allel. *Ant.* Justorum animæ in manu Dei sunt, et non tanget illos tormentum mortis. In pace sunt ea quæ possident, allel. *Ant.* Beati eritis cum vos oderint homines; et cum spreverint vos, et exprobraverint, et ejecerint nomen vestrum tanquam malum, propter Filium hominis Gaudete et exultate, ecce enim merces vestra multa est in cœlo. *Ant.* Sancti mei qui in isto sæculo certamen habuistis, mercedem laborum ego reddam vobis. *Ant.* Sancti tui, Domine, florebunt sicut lilia, et sicut odor balsami erunt ante te, allel.

Antiphonæ et Responsoria in vigilia unius martyris, ad Vesperas.

Vers. Justus ut palma florebit. *Ant.* Hic est vere martyr, qui pro Christi nomine sanguinem suum fudit; qui minas judicum non timuit, nec terrenæ dignitatis gloriam quæsivit; sed ad cœlestia regna feliciter pervenit.

Ad Invitatorium.

Antiph. Regem martyrum Dominum.

In primo nocturno.

Antiph. In lege Domini. *Psal.* Beatus vir. *Ant.* Prædicans. **849** *Psal.* Quare fremuerunt. *Ant.* Voce mea. *Psal.* Domine, quid multiplicati sunt. *Vers.* Voce mea.

Responsoria unde supra.

Resp. Iste sanctus pro lege Dei sui certavit usque ad mortem, et a verbis impiorum non timuit; fundatus enim erat supra firmam petram. *Vers.* Iste est qui contempsit vitam mundi, et pervenit ad cœlestia regna. Fundatus. *Resp.* Domine, prævenisti eum in Benedictionibus dulcedinis, posuisti in capite ejus coronam de lapide pretioso. *Vers.* Vitam petiit a te, et tribuisti ei longitudinem dierum in sæculum, et in sæculum sæculi. *Resp.* Justus germinabit sicut liliolum, et florebit in æternum ante Dominum. *Vers.* Plantatus in domo Domini, in atriis domus Dei nostri. Et florebit. *Resp.* Iste cognovit justitiam, et vidit mirabilia magna; et exoravit Altissimum, et inventus est in numero sanctorum. *Vers.* Iste est qui contempsit, ut supra. Et inventus.

In nocturno secundo.

Antiph. Filii hominum. *Psal.* Cum invocarem.

. Scuto bonæ voluntatis. *Psal.* Verba mea. **A**
n universa terra. *Psal.* Domine, Dominus no-
Vers. Gloria et honore.

o. unde supra.

p. Stulam jucunditatis induit eum Dominus, et
am pulchritudinis posuit supercaput ejus. *Vers.*
it illum pane vitæ et intellectus, et aqua sa-
æ salutaris potavit eum. Et coronam. *Resp.* Co-
aurea super caput ejus, expressa signo sancti-
gloriæ, honoris, et opus fortitudinis. *Vers.*
am pervenisti eum in Benedictionibus dulce-
posuisti in capite ejus coronam de lapide pre-
Expressa. *Resp.* Illic est vere martyr, qui pro
i nomine sanguinem suum fudit, qui minas ju-
i non timuit, nec terrenæ dignitatis gloriam
vit, sed ad cœlestia regna pervenit. *Vers.*
n deduxit Dominus per vias rectas, et ostendit
gnum Dei. Quia minas.

In tertio nocturno.

Antiph. Justus Dominus. *Psal.* In Domino confido.
Iabitabit. *Psal.* Domine, quis habitabit. *Ant.*
sti, Domine. *Psal.* Domine, in virtute. *Vers.*
sti, Domine.

Responsoria unde supra.

p. Posuit coronam capiti meo, et circumdedit
stimento salutis, ad expugnandas gentes et om-
imicos. *Vers.* Judica, Domine, nocentes me,
na impugnantes me. Apprehende arma et scu-
et exurge in adjutorium mihi. Ad expugnan-
Resp. Hic est vir, qui non est derelictus a Deo
certaminis sui. Et ipse conculcavit caput ser-
antiqui. Modo coronabitur quia fideliter vicit
ndatis Domini. *Vers.* Armis divinis percutiens
am persequentium supervicit. Modo. *Vers.* Iste
i contempsit. *Resp.* Desiderium animæ ejus
sti ei, Domine, et voluntate labiorum ejus non
asti eum. *Vers.* Vitam petiit. *Resp.* Gloria et
e coronasti eum, Domine, et constituisti eum
C opera manuum tuarum, omnia subjecisti sub
is ejus. *Vers.* Quoniam elevata est magnificen-
a super cœlos, Deus. Omnia. *Resp.* Quoniam
nisti eum. *Resp.* Qui me confessus fuerit co-
ominibus, dicit Dominus, et ego confitebor eum
i Patre meo qui in cœlis est. *Vers.* Qui mihi
trat, me sequatur; et ubi ego sum, illic et mi-
meus erit.

850 Antiphonæ in matutinis Laudibus.

Antiph. Qui me confessus fuerit coram hominibus
ebor et ego eum coram Patre meo. *Ant.* Qui
ur me non ambulat in tenebris, sed habebit
i vitæ, dicit Dominus. *Ant.* Si quis mihi mini-
rit, honorificabit eum Pater meus, qui est in
dicit Dominus. *Ant.* Qui mihi ministrat me ser-
r, et ubi ego sum, illic erit et minister meus.
Iolo, Pater, ut ubi ego sum, illic sit et mini-
stereus. *Vers.* Justum ut palma.

In Evangelio.

Antiph. Si quis per me introierit, salvabitur, et
a inveniet, dicit Dominus. *Ant.* Qui vult venire
ne, dicit Dominus, abneget semetipsum, et tol-
ucem suam, et sequatur me. *Ant.* Amavit eum.
Qui odit animam suam in hoc mundo, in vitam
am custodit eam. *Ant.* Iste sanctus pro lege
ii certavit usque ad mortem, et a verbis im-
n non timuit: fundatus enim erat supra firmam
n. *Ant.* Iste est qui contempsit vitam mundi. et
vit ad cœlestia regna. *Ant.* Nisi granum fru-
cadens in terra mortuum fuerit, ipsum solum
.. *Ant.* Beatus vir qui suffert tentationem, quia
robatus fuerit, accipiet coronam vitæ, quam
nisit Deus diligentibus se. *Ant.* Hic vir despi-
mundum et terrena triumphans, divitias cœlo
lit ore, manu.

æ lineæ desunt in Ms.)

In vigilia unius confessoris. Ad Vesperas.

Vers. Ecce sacerdos magnus. *Ant.* Similabo eum
viro sapienti, qui ædificavit domum suam super pe-
tram. *Ant.* Amavit eum Dominus, et ornavit eum,
stulam gloriæ induit eum, et ad portas paradisi coro-
navit eum.

Ad Invitatorium.

Antiph. Regem confessorum Dominum.

In primo nocturno.

Antiph. Beatus vir qui in lege Domini meditatur,
voluntas ejus permanet die ac nocte; et omnia quæ-
cunque faciet, semper prosperabuntur. *Psal.* Bea-
tus vir. *Antiph.* Beatus iste sanctus, qui confisus est
in Domino, prædicavit præceptum Domini, constitu-
tus est in monte sancto ejus. *Psal.* Quare fremue-
runt. *Ant.* Tu es gloria mea, tu es susceptor meus,
Domine. Tu exaltans caput meum, et exaudisti me
de monte sancto tuo. *Psal.* Domine, quid multipli-
B cati sunt. *Vers.* Voce mea.

Responsoria unde supra.

Resp. Euge, serve bone et fidelis, quia in pauca
fuisti fidelis, supra multa te constituam; intra in
gaudium Domini tui. *Vers.* Domine, quinque talenta
tradidisti mihi, ecce alia quinque superlucratum sum.
Intra. *Resp.* Ecce sacerdos magnus, qui in diebus
suis placuit Deo. Ideo jurejurando fecit illum Domi-
nus crescere in plebem suam. *Vers.* Benedictionem
omnium gentium dedit illi, et Testamentum suum
confirmavit super caput ejus. *Resp.* Juravit Dominus,
et non pœnitebit eum. **851** Tu es sacerdos in æter-
num, secundum ordinem Melchisedech. *Vers.* Dixit
Dominus Domino meo, sede a dextris meis. Se-
cundum.

In secundo nocturno.

Antiph. Invocantem exaudivit Dominus sanctum
suum; Dominus exaudivit eum et constituit eum in
pace. *Psal.* Cum invocarem. *Ant.* Lætentur omnes
qui sperant in te, Domine, quoniam tu benedixisti
Justo. Scuto bonæ voluntatis coronasti eum. *Psal.*
Verba mea. *Ant.* Domine Dominus noster, quam ad-
mirabile est nomen tuum in universa terra? Quia glo-
ria et honore coronasti sanctum tuum, et constituisti
eum super opera manuum tuarum. *Psal.* Ipsum.
Vers. Gloria et honore.

Responsoria.

Resp. Posui adjutorium super potentem, et exal-
tavi electum de plebe mea; manus enim mea auxi-
liabitur ei. *Vers.* Inveni David servum meum, oleo
sancto meo unxi eum. Manus enim. *Resp.* Iste est
qui ante Deum magnas virtutes operatus est, et om-
nis terra doctrina ejus repleta est. Ipse intercedat
pro peccatis omnium populorum. *Vers.* Iste est qui
contempsit. *Resp.* Iste homo ab adolescentia sua
partim meruit infirmos curare. Dedit illi Dominus cla-
ritatem magnam, cæcos illuminare et dæmones effu-
D gare. *Vers.* Ecce homo sine querela, verus Dei cul-
tor, abstinens se ab omni opere malo, et permanens
in innocentia sua. Dedit.

In tertio nocturno.

Antiph. Domine, iste sanctus habitabit in taber-
naculo tuo; operatus est justitiam, requiescet in
monte sancto tuo. *Psal.* Qui ingreditur sine ma-
cula. *Ant.* Vitam petiit a te, tribuisti ei gloriam, et
magnum decorem imposuisti super eum. Posuisti in
capite ejus coronam de lapide pretioso. *Psal.* Do-
mine, in virtute. *Ant.* Hic accipiet benedictionem a
Domino, et misericordiam a Deo salutari suo, quia
hæc est generatio quærentium Dominum. *Psal.* Do-
mine, in virtute. *Vers.* Posuisti, Domine.

Responsoria unde supra.

Resp. Amavit eum Dominus et ornavit, stulam
gloriæ induit eum, et ad portas paradisi coronavit
eum. *Vers.* Induit eum Dominus loricam fidei, et co-
ronavit eum. Et ad portas. *Resp.* Iste homo perfecit

omnia quæ locutus est ei Deus, et dixit ad eum : Ingredere in requiem meam, quia vidi te justum coram me ex omnibus gentibus. *Vers.* Iste est qui contempsit vitam mundi. *Resp.* Cibavit illum pane vitæ et intellectus, et aqua sapientiæ salutaris potavit eum. *Vers.* Custodivit eum ab inimicis, et a seductoribus tutavit eum. *Vers.* Justum deduxit Dominus per vias rectas, et ostendit illi regnum Dei, et dedit scientiam sanctorum, honestavit illum in laboribus suis. *Vers.* Cibavit illum. *Vers.* Magnificavit eum in conspectu regum, et dedit illi coronam gloriæ. *Honestavit.* *Resp.* Sacerdotes ejus induant justitiam, et sancti ejus exultatione exultabunt. *Vers.* Illuc producam cornu David. Paravi lucernam Christo meo. Et sancti.

Antiphonæ in matutinis Laudibus.

Antiph. Ecce sacerdos magnus, qui in diebus suis placuit Deo, et inventus est justus. *Ant.* Beatus ille servus quem cum venerit Dominus ejus, **852** et pulsaverit januam invenerit vigilantem. *Ant.* Fidelis servus et prudens, quem constituit dominus super familiam suam. *Ant.* Sacerdotes Dei, benedicite Domino. Servi Domini, Hymnum dicite Deo in æternum. *Ant.* Serve bone et fidelis, intra in gaudium Domini tui. *Vers.* Justum deduxit Dominus.

In Evangelio.

Antiph. Euge, serve bone et fidelis, quia super pauca fuisti fidelis, supra multa te constituam, dicit Dominus. *Ant.* Euge, serve bone, in modico fidelis, intra in gaudium Domini tui. *Ant.* Domine, quinque talenta tradidisti, ecce alia quinque superlucratus sum.

Item in Matutinis.

Antiph. Euge, serve bone, in modico fidelis. *Ant.* Non est inventus similis illi, qui conservaret legem Excelsi. *Ant.* Ideo jurejurando fecit illum Dominus crescere in plebem suam. *Ant.* Magnificavit illum in conspectu regum, et dedit illi coronam gloriæ. *Ant.* Servi Domini, Dominum benedicite in æternum. *Ant.* Et testamentum suum confirmavit super caput ejus, et invenit gratiam coram oculis Domini. *Ant.* Statuit illi Testamentum sempiternum; et dedit illi sacerdotium magnum.

In Evangelio.

Antiph. Sint lumbi vestri præcincti, et lucernæ ardentes in manibus vestris. *Ant.* Iste est qui ante Deum magnas virtutes operatus est; et omnis terra doctrina ejus repleta est. Ipse intercedat pro peccatis omnium populorum. *Ant.* Sacerdotes tui induant justitiam, et sancti tui exultent, Domine. *Ant.* Vigilata itaque, quia nescitis diem neque horam, quando Dominus vester venturus sit. *Ant.* Hoc autem scitote, quia si sciret paterfamilias qua hora fur veniret, vigilaret utique et non sineret perfodi domum suam.

Antiphonæ de susceptione regum.

Antiph. Exaudita est Oratio tua, dicit Dominus, et eleemosynæ tuæ ascenderunt in conspectu Domini Dei tui. *Ant.* Honora Dominum de tua substantia, et de primitiis frugum tuarum da pauperibus. In conspectu. *Ant.* Famulo meo ego præstiti honorem magnum, dicit Dominus, et omnes inimicos ejus humiliavi, et coronam vitæ dedi ei. *Ant.* Inimicos ejus induam confusione, super ipsum autem effloret sanctificatio mea. *Ant.* Erit Dominus adjutor tuus contra omnes inimicos tuos. Et sicut argentum igne probatum mundum faciet te. Tunc orando habebis fiduciam, et dum oraveris ad eum, exaudiet te. *Ant.* Multitudinem dierum et annos vitæ apponet tibi Dominus. misericordia et veritas non te deserent, quia Dominus erit in latere tuo, et custodiet te. Et dum. *Vers.* Erit Dominus adjutor tuus contra inimicos tuos. *Resp.* Inveni David servum meum, oleo sancto meo unxi eum; manus enim mea auxiliabitur ei. *Vers.* Nihil proficiet inimicus in eo et filius iniqui-

tatis non nocebit eum. *Resp.* Sicut fui cum Moyse, ita ero tecum, dicit Dominus. Conforta populum meum, neque timeas. Ecce Dominus Deus tuus ante te est; non te derelinquet. *Vers.* Quoniam tecum est Dominus Deus tuus in omnibus ad quæcunque perrexeris. Et non te. *Resp.* Dominus qui **853** elegit me, ipse me confortavit corona justitiæ. Via enim mea recta est coram te, Domine. *Vers.* Via justorum, ut supra. *Vers.* Elegisti, Domine, principem et judicem populo tuo, ut ædificarem templum nomini tuo in civitate habitationis tuæ. *Resp.* Doctrinam sapientiæ dedi in corde tuo, dicit Dominus, et exaudivi te. Et protegam civitatem istam. Et sit pax in diebus tuis. *Vers.* Inquisivi sapientem, et sacerdotem similem sibi non inveni. Ut video, Spiritum Dei habes in te; ideo magnus es in domo Domini; et de ore tuo audiet omnis populus, qui tibi commissus est. *Vers.* Beatum dixerunt populum cui hæc sunt, beatus populus. Qui tibi. *Resp.* Elegit te Dominus sacerdotem sibi, ad sacrificandum ei hostiam laudis. *Vers.* Tunc acceptabis sacrificium justitiæ, oblationes, et holocausta. Ad sacrificandum. *Vers.* Immola Deo sacrificium laudis, et redde Altissimo vota tua. *Resp.* Ego te tuli. *Resp.* Da mihi, Domine. *Resp.* Posui adjutor.

Deest lineæ in Ms.

Antiph. Ecce virum prudentem qui ædificavit supra petram. Et in ore ejus non est inventus dolus, quia Deus elegit eum sacerdotem sibi. *Ant.* Ecce vere Israelita, ut supra. *Ant.* Justus florebit sicut rosa plantata juxta rivum. Et sicut Illium dans suavitatem odoris. *Ant.* Plantatus in domo Domini, in atriis Dei nostri florebit. *Ant.* Iste est fidelis et prudens dispensator, quem constituit Dominus super familiam suam, ut daret illis in tempore tritici mensuram. *Ant.* Dispersit, dedit pauperibus, justitia ejus manet in sæculum sæculi. *Ant.* Erit Dominus adjutor tuus contra omnes inimicos tuos. Mundum te faciet, et dum oraveris ad eum, exaudiet te. *Ant.* Elegisti, Domine, principem judicem populo tuo in civitate tua. *Ant.* Doctrinam sapientiæ dedi in corde tuo, dicit Dominus, et exaudivi te ut protegas gregem istum, et sit pax in diebus tuis. *Ant.* Benedictus tu in civitate. Benedictus in agro. Benedictus sermo oris tui. *Ant.* Multitudinem dierum et annos apponat tibi Dominus; misericordia et veritas non te deserant. *Ant.* Statuit illi Testamentum sempiternum, et dedit illi sacerdotium magnum. *Vers.* Justum deduxit Dominus. *Ant.* Qui me dignatus es de stercore erigere, miserere mihi servo tuo; et concede mihi gratiam ad regendam plebem tuam. *Ant.* Lucisplendida fulgebis, et omnes fines terræ adorabunt te; nomen magnum invocabunt te.

In die ad Vesperas.

Antiph. Virgam virtutis tuæ. *Psal.* Dixit Dominus. *Ant.* In consilio justorum. *Psal.* Confitebor. *Ant.* Potens in terra erit semen. *Psal.* Beatus vir. *Ant.* Pretiosa in conspectu. *Psal.* Credidi. *Ant.* Justi constabuntur. *Psal.* Eripe me, Domine. *Vers.* Ecce sacerdos magnus.

In Evangelio.

Antiph. Hodie huic domui salus a Deo facta est, atque supra firmam petram ædificata est Ecclesia Dei. *Ant.* Architectus fundavit domum istam, et sanctificavit eam, alleluia, quia sancta sanctorum manebunt in ea, alleluia.

In vigilia unius virginis, ad Vesperas.

Vers. Specie tua. *Ant.* Simile est regnum cælorum homini negotiatori quærenti bonas margaritas; **854** inventa una pretiosa, dedit omnia sua, et comparavit eam.

Ad Invitatorium.

Antiph. Regem virginum Dominum, venite, adoremus.

In primo nocturno.

Antiph. Ante thorum. *Psal.* Domine, Dominus noster. *Ant.* Hæc est quæ nescivit. *Psal.* Cæli enarrant. *Ant.* O quam pulchra est. *Psal.* Domini est terra. *Vers.* Specie tua.

Responsoria unde supra.

Resp. Diffusa est gratia. *Vers.* Myrrha et gutta. *Resp.* Veni, electa mea. *Vers.* Specie tua. *Resp.* Pulchra facie, sed pulchrior. *Vers.* Specie tua et pulchritudine.

In secundo nocturno.

Antiph. Specie tua et pulchritudine. *Psal.* Eructavit. *Ant.* Adjuvabit eam. *Psal.* Deus noster refugium. *Ant.* Dignare me laudare. *Psal.* Fundamenta. *Vers.* Adjuvabit eam.

Responsoria unde supra.

Resp. Virgo gloriosa semper. *Vers.* Fiat Domine, cor meum. *Resp.* Hæc est virgo sapiens, quam Dominus vigilantem invenit, quæ, acceptis lampadibus, sumpsit secum oleum, et veniente Domino introivit cum eo ad nuptias. *Vers.* Media autem nocte clamor factus: Ecce Sponsus venit, exite obviam ei. Et veniente. *Resp.* Induit me Dominus vestimento. *Vers.* Induit me Dominus cycladem in gyro textam, et immensis monilibus ornavit me. Et tanquam.

In tertio nocturno.

Antiph. Revertere, revertere. *Psal.* Cantate Domino. 1. *Ant.* Hæc est virgo sapiens. *Psal.* Dominus regnavit, exultet. *Ant.* Tunc surrexerunt omnes. *Psal.* Dominus regnavit, irasc. *Vers.* Elegit eam Dominus.

Responsoria unde supra.

Resp. Veni, sponsa Christi, accipe coronam quam tibi Dominus præparavit; pro cuius amore sanguinem tuum fudisti, et cum angelis in paradysum introibis. *Vers.* Veni, electa mea, et ponam in te thronum meum, quia concupivit Rex speciem tuam, et cum angelis. *Vers.* Propter veritatem, ut supra. *Resp.* Quinque prudentes virgines. *Vers.* Tunc surrexerunt. *Resp.* Ista est speciosa. *Vers.* Ista est quæ ascendit. *Resp.* Hæc est virgo sapiens et una. *Vers.* Media autem nocte. *Resp.* Specie tua et pulchritudine tua, intende, prospere procede, et regna. Dilexisti iustitiam et odisti iniquitatem.

In Matutinis Laudibus.

Antiph. Hæc est virgo sapiens, et una de numero prudentum. *Ant.* Hæc est virgo sapiens, quam Dominus invenit vigilantem. *Ant.* Veni, sponsa Christi, accipe coronam quam tibi Dominus præparavit in æternum. *Ant.* Media nocte clamor factus est: Ecce Sponsus venit, exite obviam ei. *Ant.* Benedico te, Pater, ut supra. *Ant.* Inventa una pretiosa margarita, dedit omnia, et comparavit eam. *Vers.* Diffusa est.

In Evangelio.

Antiph. Veniente Sponso, virgo prudens præparata, **855** introivit cum eo ad nuptias. *Ant.* Et quæ paratæ erant intraverunt cum ego ad nuptias. *Ant.* Et clausa est janua. *Ant.* Prudentes virgines, aptate vestras lampades, ecce Sponsus venit; exite obviam ei. *Ant.* Quinque prudentes.

In dedicatione ecclesiæ, in vigilia, ad Vesperas.

Vers. Domum tuam, Domine. *Ant.* Fundamenta templi hujus sapientia tua fundavit Deus, in quo Dominum cæli collaudant angeli. Si irruant venti, et fluant flumina, non poterunt illud movere unquam. Fundatum enim est supra petram. *Ant.* Lapidem pretiosum. *Ant.* Vere locus iste sanctus est, et porta cæli.

Ad Invitorium.

Antiph. Regem magnum Dominum.

A

In primo nocturno.

Antiph. Tollite portas principes vestras, et elevamini, portæ æternales. *Psal.* Domini est terra. *Ant.* Erit mihi Dominus in Deum, et lapis iste vocabitur domus Dei. *Psal.* Deus noster refugium. *Ant.* Edificavit Moyses altare Domino Deo. *Psal.* Magnus Dominus. *Vers.* Domum tuam, Domine.

Responsoria unde supra.

Resp. In dedicatione templi decantabat populus laudem, et in ore eorum dulcis resonabat sonus. *Vers.* In Hymnis et confessionibus benedicebant Dominum. Et in ore. *Resp.* Fundata est domus Domini super verticem montium, et exaltata est super colles, et venient ad eam omnes gentes, et dicent: Gloria tibi, Domine. *Vers.* Benedic, Domine, domum istam, quam ædificavi nomini tuo. Et venient. *Vers.* Venientes autem, ut supra. *Resp.* Si Dominus meus fuerit. *Vers.* Vere Dominus est in loco. *Vers.* Surgens ergo mane Jacob tulit lapidem quem supposuerat capiti suo, et erexit in titulum, fundens oleum desuper, dixit: Erit mihi.

In secundo nocturno.

Antiph. Non est hic aliud, nisi domus Dei, et porta cæli. *Psal.* Quam dilecta. *Ant.* Vidit Jacob scalam, summitas ejus cælos tangebatur, et descendentes angelos, et dixit: Vere locus iste sanctus est. *Psal.* Fundamenta. *Ant.* Erexit Jacob lapidem in titulum, fundens oleum desuper. *Psal.* Domine, Deus salutis. *Vers.* Domus mea.

Responsoria unde supra.

Resp. Erit mihi Dominus in Deum. *Vers.* Si Dominus Deus. *Vers.* Si reversus fuero. *Resp.* Exaudisti, Domine, Orationem meam. *Vers.* Qui regis. *Vers.* Domine, qui custodis pactum. *Resp.* Domine, si conversus. *Vers.* Qui regis. *Vers.* Si peccaverit in te populus.

In tertio nocturno.

Antiph. Qui habitat in adjutorio Altissimi, in protectione Dei cæli commorabitur. *Psal.* Ipsum. *Ant.* Templum Domini sanctum est, Dei cultura est, Dei ædificatio est. *Psal.* Cantate 1. *Ant.* Benedicta gloria Domini de loco suo. *Psal.* Dominus regnavit, exultet. *Vers.* Hæc est domus Domini.

Responsoria unde supra.

Resp. Tu, Domine universorum. *Vers.* Qui regis. *Resp.* Audi, Domine, Hymnum. *Vers.* Respice de sanctuario. *Resp.* Respice, Domine, domum istam, quam ædificavi nomini tuo. Venientium in loco isto exaudi, Domine, preces in excelso solio gloriæ tuæ. **856** *Vers.* Audi, Domine, preces quas fundit famulus tuus coram te, ut aperias oculos tuos super domum istam. Quam ædificavi. *Vers.* Beati qui habitant in domo tua, Domine, in sæcula sæculorum laudabunt te. Exaudi. *Resp.* Adduxisti sanctos tuos in præparationem, quam præparaverunt manus tuæ Domine. *Vers.* Hæc est domus Domini, et porta cæli. *Resp.* Fundata est domus Domini super verticem montis Sion, et super cacumen ejus mater exultet Ecclesia, et venient ad eam omnes gentes et lætabuntur, quia in ea decantet vox lætitiæ. *Vers.* Mater Sion dicet: Homo, et homo natus est in ea. Et ipse fundavit eam Altissimus. *Resp.* Lapidem pretiosum omnes muri tui, et gemmis turres ædificabuntur, et propugnacula ejus auro mundo. *Vers.* Duodecim portæ, duodecim margaritæ sunt, et ipsæ duodecim margaritæ lapides pretiosi. *Vers.* Hæc est domus Domini, et porta cæli. Et vocabitur aula Dei. *Resp.* In montem Dei Oreb vidit tabernaculum Dei magnam lucem fulgentem, in quo cantent angeli, dicentes: Vere domus Dei hic, et habitatio sanctorum. *Vers.* Magnus Dominus.

Antiphonæ in Matutinis Laudibus.

Antiph. Domum tuam, Domine, decet sancti-

tudo in longitudine dierum. *Ant.* Domus mea, domus Orationis vocabitur. *Ant.* Hæc est domus Domini firmiter ædificata, bene fundata est supra firmam petram. *Ant.* Bene fundata est domus Domini supra firmam petram. *Ant.* Lapidem pretiosi omnes muri tui, et turres Jerusalem gemmis ædificabuntur. *Vers.* Fundata est domus.

In Evangelio.

Antiph. O quam metuendus est locus iste ! vere non est hic aliud nisi domus Dei, et porta cœli. *Ant.* Zachæe, festinans descende, quia hodie in domo tua oportet me manere. At ille festinans descendit, et suscepit illum gaudens in domo sua. Hodie huic domui salus a Deo facta est, alleluia. *Ant.* Mane surgens Jacob, erigebat lapidem in titulum, fundens oleum desuper, votum vovit Deo. Vere locus iste sanctus est, et ego nesciebam. *Ant.* Sanctificavit Dominus tabernaculum suum, quia hæc est domus Dei, in qua invocetur nomen ejus de quo scriptum est : Et erit ibi nomen meum, dicit Dominus. *Ant.* Asperges me, Domine, hyssopo, et mundabor, lavabis me, et super nivem dealabor. *Psal.* Miserere mei, Deus. Ecce odor filii mei sicut odor agri quem benedixit Dominus. *Ant.* Sanctificavit Dominus tabernaculum suum : Deus in medio ejus non commovebitur. *Psal.* Deus noster.

Antiphonæ de Hymno trium puerorum.

Antiph. Tres in fornace ignis deambulabant, et collaudabant Dominum regem, canentes ex uno ore Hymnum dicebant : Benedictus es Deus, alleluia. *Ant.* Video virum similem Filio Dei confortantem pueros in camino ignis, alleluia. *Ant.* Tres ex uno ore canebant regi magno : Gloria in excelsis Deo, allel. *Ant.* Tres ex uno ore clamabant in camino ignis, et psallebant : Benedictus Deus. *Ant.* Laudemus viros gloriosos, qui vicerunt regna mundi, alleluia. *Ant.* Tres video viros ambulantes per medium ignis, et aspectus quarti similitudo est Filii Dei, alleluia. *Ant.* Hymnum dicamus, **857** alleluia, Domino Deo nostro, alleluia. *Ant.* Benedictus es, Domine, qui intueris abyssos, et sedes super cherubim, allel. *Ant.* Benedictus Dominus Sidrac, Misac, et Abdenago, qui eruit servos suos de camino ignis pueri tres, et in medio eorum Filius Dei, et Hymnum Deo dicebant, allel. *Ant.* Sidrac, Misac et Abdenago, quasi ex uno ore Hymnum canebant Regi magno, allel. *Ant.* In Camino ignis pueri tres uno ore collaudabant Deum, allel. *Ant.* Ambulabant in camino ignis pueri tres, et inter illos Deus erat Rex ; et dicebant : Deum Regem habemus. *Ant.* Non cessabant ministri regis succedentes flammam, ut sanctos Dei pueros comburerent. De cœlo venit tanquam spiritus roris flantis ; refrigerium præstabat sanctis. *Ant.* Tres pueri in camino Trinitatem figurantes, et ignis minas conculcantes, hæc laudantes cantabant : Benedictus es, deus Patrum nostrorum, alleluia. *Ant.* Tres pueri jussu regis in caminum missi sunt, non timentes flammam ignis, dicebant : Benedictus Deus. *Ant.* Anania, Azaria, Misael, Dominum benedicite in æternum. *Ant.* Sidrac, Misac, Abdenago, magni servi Dei excelsi. *Ant.* Hymnum dicite, et superexaltate eum in sæcula, et benedicite. *Ant.* Laudate, et superexaltate Dominum in sæcula, et benedicite. *Ant.* Benedictus es in firmamento cœli, et laudabilis et gloriosus et superexaltatus in omnia sæcula. *Ant.* In camino ignis ardentis pueri tres, et in medio eorum Deus erat Rex. Una voce dicebant : Benedictus es, Deus. *Ant.* Est Deus in cœlis

^a De his Antiphonis et de sequentibus Respons. fuse Amalarius, lib. de Ord. Antiphonarii, cap. 70. et seq.

^b Canebantur a Dominica 2 post Pentecosten, usque ad mensem Aug. Vide Amalarium, de Ord. Anti-

A *cujus [cui] nos servimus. Potens est eripere nos de camino ignis, et de manibus tuis, o rex, liberare nos.*

(Desunt quinque lineæ in Ms.)

^b Responsoria de libro regum.

Resp. Deus omnium exauditor est, ipse misit angelum suum, et tulit me de ovibus patris mei, et unxit me unctione misericordiæ suæ. *Vers.* Dominus qui eripuit me de ore leonis, et de manu bestię liberavit me. Et unxit. *Resp.* Dominus qui eripuit me de ore leonis, et de manu bestię liberavit me, ipse me eripiet de manibus inimicorum meorum. *Vers.* Misit Deus misericordiam suam et veritatem suam, animam meam eripuit de medio catulorum leonum. Ipse. *Resp.* Prævaluit David in Philistæo, in funda et lapide, in nomine Domini agminum Dei Israel. *Vers.* Ut sciat omnis terra quia est Deus in Israel, quia non in gladio, nec in hasta salvat Dominus. Agminum. *Resp.* Ego te tuli de domo patris tui, dicit Dominus, et posui te facere [pascere] gregem populi mei, et fui tecum in omnibus ubicunque ambulasti, firmans regnum tuum in æternum. *Vers.* Qui regis Israel, intende, qui deducis velut ovem Joseph. Et fui tecum. *Resp.* Montes Gelboe, nec ros, nec pluvia veniat super vos, ubi ceciderunt fortes Israel. *Vers.* Omnes montes, qui in circuitu ejus sunt, visitet Dominus, a Gelboe transeat, ubi ceciderunt. *Resp.* Peccavi super numerum arenæ maris, **858** et multiplicata sunt peccata mea ; et non sum dignus videre altitudinem cœli, præ multitudine iniquitatis meæ, quoniam irritavi iram tuam, et malum coram te feci. *Vers.* Quoniam iniquitatem meam ego agnosco, et delictum meum coram me est semper ; tibi soli peccavi. *Resp.* Recordare, Domine, Testamenti tui, et dic angelo percutienti : Cesset jam manus tua, ut non desoletur terra, et ne perdas omnem animam vivam. *Vers.* Quiescat, Domine, ira tua a populo tuo, et a civitate sancta tua. Ut non. *Resp.* Exaudisti, Domine, Orationem servi tui, ut ædificarem templum nomini tuo. Benedic et sanctifica domum istam in sempiternum, Deus Israel. *Vers.* Qui regis, ut supra. *Resp.* Domine, si conversus fuerit populus tuus, et oraverit ad sanctuarium tuum, tu exaudies in cœlo, Domine ; et libera eos de manibus inimicorum eorum. *Vers.* Si peccaverit in te populus tuus, et conversus egerit pœnitentiam ; veniensque oraverit in loco isto. Tu exaudies. *Resp.* Audi, Domine, Hymnum et Orationem, qua servus tuus orat coram te hodie, ut sint oculi tui aperti, et aures tuæ intentæ super domum istam die ac nocte. *Vers.* Qui regis, usque appare. *Resp.* Præparate corda vestra Domino, et servite illi, et liberabit vos de manibus inimicorum vestrorum. *Vers.* Auferte deos alienos de medio vestri. Et liberabit. *Resp.* Factum est dum tolleret Dominus Eliam per turbinem in cœlum, Eliseus clamabat dicens : Pater mi, Pater mi, currus Israel et auriga ejus. *Vers.* Oro, Domine, ut fiat duplex spiritus tuus in me. At ille, si videris, quando tollar a te, erit quod petisti. Eliseus.

Antiphonæ in eodem.

Antiph. Loquere, Domine, quia audivit servus tuus. *Ant.* Cognoverunt omnes a Dan usque Bersabee, quod fidelis Samuel propheta esset Domini. *Ant.* Prævaluit David in Philistæo in funda et lapide, in nomine Domini. *Ant.* Nonne iste est David, de quo canebant in chore dicentes : Saul percussit mille, et David decem millia in millibus suis. *Ant.* Iratus Saul dixit : Mihi mille dederunt, et filio Isai dederunt decem millia. *Ant.* Quis enim in omnibus ^d sicut [sicut] David fidelis inventus est in regno tuo, egrediens et regrediens, et pergens ad imperium regis. *Ant.* Dixitque

phonarii, in prolog.

^c Hoc est, usque ad appare coram Ephraim, etc., in eodem Psalm. *Qui regis.*

^d In Ms. sæpe usurpatur d pro t, et vice versa.

universus populus ad Samuel : Ora pro nobis ad Dominum Deum tuum, et non moriamur universi pro peccatis nostris. *Ant.* Dixitque David ad Dominum, cum vidisset angelum cædentem populum : Ego sum qui peccavi, ego inique egi ; isti qui oves sunt quid fecerunt ? Avertatur, obsecro, Domine, ira tua a populo tuo, allel. *Ant.* Rex autem David cooperto capite incedens lugebat filium, dicens : Absalon fili mi, fili mi Absalon, quis mihi det ut ego moriar pro te, fili mi Absalon.

** Responsoria de Sapientia Salomonis.*

Resp. Emitte, Domine, sapientiam de sede magnitudinis tuæ ; ut mecum sit, et mecum laboret : ut sciam quid acceptum sit coram te omni tempore. *Vers.* Da mihi, Domine, sedium tuarum assistricem sapientiam. *Ut.* *Resp.* Domine Pater, et Deus vitæ meæ, ne derelinquas me in cogitatu maligno. **859** Extollentiam oculorum meorum ne dederis mihi, et desiderio [desiderium] maligno averte a me, Domine. *B* Aufer a me concupiscentiam, et animo irreverenti et infrunito ne tradas me, Domine. *Vers.* Da mihi, Domine, ut supra. Et animo. *Resp.* Da mihi, Domine, sedium tuarum assistricem sapientiam ; et noli me reprobare a pueris tuis, quoniam servus tuus sum ego, et filius ancillæ tuæ. *Vers.* Domine Pater, et Deus vitæ meæ, ne derelinquas me in cogitatu maligno. *Resp.* Gyrum cæli circuivi sola, et in fluctibus maris ambulavi. In omni gente et in omni populi primatum tenui, superbiorum et sublimium colla propria virtute calcavi. *Vers.* Ego in altissimis inhabitavi, et thronus meus in columna nubis. Superbiorum. *Resp.* Initium sapientiæ timor Domini ; intellectus bonus facientibus eam : laudatio ejus manet in sæculum sæculi. *Vers.* Dispersit, dedit pauperibus. Laudatio. *Resp.* Verbum iniquum et dolosum longe fac a me, Domine ; divitias et paupertates ne dederis mihi, sed tantum victui meo tribue necessaria. *Vers.* Ne forte satiatu evomam illud, et perjurem nomen Dei mihi. Sed. *Resp.* Ne derelinquas me, Domine Pater, et dominator vitæ meæ, ut non corruam in conspectu adversariorum meorum, ne gaudeat de me inimicus meus. *Vers.* Apprehende arma et scutum, ut supra. Ne gaudeat. *Resp.* Magna enim sunt judicia tua, Domine et innarrabilia verba tua : magnificasti populum, et honorasti. *Vers.* Deduxisti sicut oves populum tuum, in manu Moysi et Aaron. Magnificasti. *Resp.* Supersalutem et omnem pulchritudinem dilexi sapientiam, et proposui pro luce habere illam. Venerunt mihi omnia bona pariter cum illa. *Vers.* Dixi sapientiæ : Soror mea es, et prudentiam vocavi, anima mea. Venerunt. *Resp.* Quæ sunt in corde hominum oculi tui vident, Domine, et in libro tuo omnia scribentur. Homo videt in facie, Deus autem in corde. *Vers.* Imperfectum meum viderunt oculi tui. Et in. *Resp.* Præbe, fili, cor tuum mihi, et oculi tui vias meas custodiant, ut addatur gratia capiti tuo. *Vers.* Attende, Fili mi, sapientiam meam, et ad eloquium meum inclina aurem tuam. Ut addatur. *Resp.* In principio Deus antequam terram faceret, priusquam abyssos constitueret priusquam produceret fontes aquarum, antequam montes collocarentur, ante omnes colles genera vit me Dominus. *Vers.* Ego in altissimis habito. Ante omnes colles. *(Desunt tres lineæ in Ms.)*

Antiphonæ in eodem.

Antiph. Salomon fili, scito Deum Patris tui, et servi ei corde perfecto, et animo humiliato. *Ant.* Sapientia ædificavit sibi domum, excidit columnas septem. Subdidit sibi gentes, superbiorumque et sublimium colla propria virtute calcavit. *Ant.* Ego in altissimis inhabitavi, et thronus meus in columna nubis. *Ant.* Sapientia clamitat in plateis : Si quis diligit sapientiam, ad me declinet, et eam inveniet ; et eam dum inve-

a Pro Dominicis mensis Aug. ex eodem Amalario, loco citato, excepta tamen priori Dominica.

nerit, beatus est si tenuerit illam. *Ant.* Dominus possedit me initio viarum suarum, antequam quidquam faceret a principio : necdum erant abyssi, et ego parturiebar ; quando præparabat cælos, aderam, cum eo componens **860** omni tempore. *Ant.* Omnis sapientia a Domino Deo est, et cum illo fuit semper, et est ante ævum.

b Responsoria de beato Job.

Resp. Si bona suscipimus de manu Domini, mala autem quare non sustineamus ? Dominus dedit, Dominus abstulit ; sicut Domino placuit, ita factum est. Sit nomen Domini benedictum. *Vers.* In omnibus his non peccavit Job labiis suis, neque stultum quid contra Deum locutus est. *Resp.* Antequam comedam suspiro, et tanquam inundantes aquæ sic rugitus meus, quia timor quem timebam evenit mihi, et quod verebar accidit. Nonne dissimulavi, nonne silui, et jam quievi, et venit super me misericordia tua, Domine. *Vers.* Nolo multa fortitudine contendat mecum, nec magnitudinis suæ mole me premat ; æquitatem proponat contra me. *Resp.* Utinam appenderentur peccata mea quibus iram merui, et calamitas quam patior, in statera ! *Vers.* Quasi arena maris hæc gravior appareret ; unde et verba mea dolore sunt plena. Et calamitas. *Resp.* Quare detraxistis sermonibus veritatis ? ad increpandum verba componitis, et subvertere nitimini amicum vestrum. Verumtamen quæ cogitastis explete. *Vers.* Militia est vita hominis super terram, et sicut dies mercenarii dies ejus. Verumtamen. *Resp.* Induta est caro mea putredine, et sordibus pulveris cutis mea aruit et contracta est. Memento mei, Domine, quia ventus est vita mea. *Vers.* Dies mei sicut umbra declinaverunt, et ego sicut fenum arui. Memento. *Resp.* Memento mei, Deus quia ventus est vita mea ; nec aspiciat me visus hominis. *Vers.* De profundis clamavi ad te, Domine, Domine, exaudi vocem meam. Nec aspiciat. *Resp.* Paucitas dierum meorum finitur brevi. Dimitte me, Domine ; sine, plangam paupulum dolorem meum, antequam vadam ad terram tenebrosam et opertam mortis caligine. *Vers.* Ecce in pulvere sedeo, et in pulvere dormio ; et si mane me quæsieris, non subsistam. Antequam. *Resp.* Ne abscondas me, Domine, a facie tua. Manum tuam longe fac a me, et formido tua non me terreat. *Vers.* Voca me, et respondebo tibi ; aut certo loquar, et tu responde mihi. Manum. *Resp.* Quis mihi tribuat ut in inferno protegas me, et abscondas me, donec pertranseat furor tuus, Domine ; nisi tu qui solus es Deus, ut constituas tempus in quo recorderis mei. *Vers.* Nunquid sicut dies hominis dies tui, ut quæras iniquitatem meam, cum sit nemo qui de manu tua possit eruere. Nisi. *Resp.* Nunquid Dominus supplantas iudicium, aut omnipotens subvertit quod justum est ? Libera me, Domine, et pone me juxta te, et cujusvis manus pugnet contra me. *Vers.* Apprehende arma et scutum, et exurge in adiutorium mihi. Libera. *Resp.* Nocte os meum perforatur doloribus, et qui me comedunt non dormiunt. A multitudine eorum consumitur vestimentum. Comparatus sum luto, et assimilatus sum favillæ et cineri. *Vers.* O custos hominum ! quare posuisti me contrarium tibi, et factus sum mihi metipsi gravis ? Parce mihi, Domine, nihil enim sunt dies mei. Comparatus. *Resp.* Scio, Domine, quia morti me traditurus es, ubi constituta est omnis domus viventium ; spero in te, Domine, quia non ad consumptionem meam omitis manum tuam, et si in profundo interni demersus fuero, **861** inde me liberabis. *Vers.* Si ascendero in cælum, tu illic es, si descendero in infernum, inde me.

Antiphonæ in eodem.

Antiph. Cum audisset Job nuntiorum verba, sustinuit patienter et ait : Si bona suscepimus de manu

b Pro Dominica 2 et 3 Septembris, ex laudato Amalario, ibid.

Domini, mala autem quare non sustineamus? In omnibus his non peccavit Job labiis suis, neque aliquid stultum contra Deum locutus est. *Ant.* In omnibus his non peccavit Job labiis suis, neque stultum quid contra Deum locutus est. *Ant.* Quantas habeo iniquitates et peccata, ostende mihi. Cur faciem tuam abscondis, et arbitraris me inimicum tibi?

(Deest linea in Ms.)

• *Responsoria de Tobia.*

Resp. Peto, Domine, ut de vinculo improprietatis huius absolvas me, ut certe desuper terram eriplas me. Ne reminiscaris delicta mea, vel parentum meorum; neque vindictam sumas de peccatis meis, quia eruis sustinentes te, Domine. *Vers.* Qui regis Israel intende, qui deducis velut ovem Joseph. Ne reminiscaris. *Resp.* Omni tempore benedic Deum, et pete ab eo ut vias tuas dirigat, et omni tempore consilia tua in ipso permaneant. *Vers.* Memor esto, fili, quoniam pauperem vitam gerimus. Habebis multa bona si timueris Deum. Et omni. *Resp.* Memor esto, fili, quoniam pauperem vitam gerimus. Habebis multa bona si timueris Deum. *Vers.* Fiducia magna est coram summo Deo eleemosyna omnibus qui faciunt eam. Habebis. *Resp.* Sufficiebat nobis paupertas nostra, ut divitiæ computarentur. Nunquam fuisset pecunia illa pro qua emisisti filium nostrum baculum senectutis nostræ. *Vers.* Heu me! fili mi, ut quid te misimus peregrinari lumen oculorum nostrorum. Baculum. *Resp.* Benedicite Deum, cæli, et coram omnibus viventibus constitemus ei, quia fecit nobiscum misericordiam suam. *Vers.* Tempus est ut revertar ad eum qui me misit; vos autem benedicite Deum, et enarrate omnia mirabilia ejus. *Vers.* Benedicite Deum, cæli, et coram omnibus viventibus constitemini ei. Et enarrate.

Antiphona in eodem.

Antiph. Ne reminiscaris, Domine, delicta mea, vel parentum meorum, neque vindictam sumas de peccatis meis. *Ant.* Memor esto, fili, quoniam pauperem vitam gerimus. Habebis multa bona si timueris Deum. *Ant.* Omni tempore benedic Deum.

• *Responsoria de Judith.*

Resp. Adonai, Domine Deus magne et mirabilis, qui dedisti salutem in manu feminæ, exaudi preces servorum tuorum. *Vers.* Qui regis, ut supra. *Resp.* Tribulationes civitatum audivimus, quas passæ sunt, et defecimus. Timor et hebetudo mentis cecidit super nos, et super liberos nostros. Ipsi montes nolunt recipere fugam nostram. Domine, miserere. *Vers.* Qui regis, ut supra. *Vers.* Peccavimus cum patribus nostris, injuste egimus, iniquitatem fecimus. Domine, miserere. *Resp.* Benedixit te Dominus in virtute sua, qui per te ad nihilum **862** redexit inimicos nostros, ut non deficiat laus tua de ore hominum. *Vers.* Benedicta es tu a Domino Deo excelso, præ omnibus mulieribus. Ut non deficiat. *Resp.* Nos alium Deum nescimus præter Dominum in quo speramus, qui non despicit nos, nec amovet salutem a genere nostro. *Vers.* Quoniam omnes diligentium dæmonia, Dominus autem cælos fecit. Qui non. *Resp.* Dominator Domine cælorum et terræ, Creator aquarum, Rex universæ creaturæ tuæ, exaudi Orationem servorum tuorum. *Vers.* Qui regis. *Vers.* Tu, Domine, cui humilium semper et mansuetorum placuit deprecatio. Exaudi. *Resp.* Domine Deus qui conteris bella ab initio, eleva brachium tuum super gentes, quæ cogitant servis tuis mala, et dextera tua glorificatur in nobis. *Vers.* Qui regis. *Vers.* Allide virtutem eorum in virtute tua, cadat virtus eorum in iracundia tua. Et dextera. *Resp.* Vos qui in turribus estis, aperite portas. Dominus omnipotens fecit virtutem, et victoriam dedit de ini-

• Assignantur Dominicæ ultimæ Septembris apud Amalarium, loco jam laudato.

• *Ibidem Responsoria ex Judith et Esther notantur*

A micis nostris. *Vers.* Laudate Dominum Deum nostrum, qui non deseruit sperantes in se, et in me adimplevit misericordiam suam, quam promisit domui Israel. *Vers.* Laudate Dominum, omnes gentes, et collaudate eum, omnes populi.

Antiphona in eodem.

Antiph. Adonai, Domine Deus magne et mirabilis, qui dedisti salutem in manu feminæ, exaudi preces servorum tuorum.

Responsoria de Esther.

Resp. Domine Rex omnipotens, in ditioe tua cuncta sunt posita, et non est qui possit resistere voluntati tuæ. Libera nos propter nomen tuum. *Vers.* Qui regis. *Vers.* Exaudi Orationem nostram, et converte luctum nostrum in gaudium. Propter. *Resp.* Conforta me, Rex sanctorum, principatum tenens, et da sermonem rectum in ore meo. *Vers.* Da nobis, Domine, locum pœnitentiæ, et ne claudas ora canentium te, Domine. Et da. *Resp.* Miserere, Domine, populo tuo, quia volunt nos inimici nostri perdere, et hæreditatem tuam delere, ne despicias partem tuam, quam redemisti ex Ægypto. Sed converte luctum nostrum in gaudium, ut viventes laudemus te Domine. *Vers.* Qui regis. *Vers.* Exaudi deprecationem nostram, et propitius esto sorti et funiculo hæreditatis tuæ. Sed converte. *Resp.* Da nobis, Domine, locum pœnitentiæ, et ne claudas ora canentium te, Domine. *Vers.* Ne tradas, Domine, sceptrum tuum his qui non sunt, ne redeant ad ruinam nostram. Et ne claudas. *Resp.* Recordare mei, Domine, ut supra. *Vers.* Qui regis. *Resp.* Spem in alium nunquam habui præter te, Deus Israel, qui irasceris, et propitius eris; et omnia peccata hominum in tribulatione dimittis. *Vers.* Domine Deus cæli et terræ, respice ad humilitatem nostram.

Antiphona in eodem.

C *Antiph.* Domine Rex omnipotens, in ditioe tua cuncta sunt posita, et non est qui possit tuæ resistere voluntati.

Responsoria de Esdra.

Resp. Memento mei, Deus, in bono, et ne deleas **863** miserationes meas, quas feci in domo Dei mei, et in cæremoniis ejus. *Vers.* Memento verbi tui servo tuo, Domine, in quo mihi spem dedisti. In. *Vers.* Recordare mei, Domine Deus meus. Et ne deleas.

Antiphona in eodem.

Antiph. Memento, Domine, et ostende nobis in tempore tribulationis.

• *Responsoria de libro Machabæorum.*

Resp. Adaperiat Dominus cor vestrum in lege sua, et in præceptis suis; et faciat pacem in diebus nostris. Concedat vobis salutem, et redimat vos a malis. *Vers.* Exaudiat Dominus Orationes vestras, et reconcilietur vobis. Concedat. *Resp.* Tua est potentia, tuum regnum, Domine. Tu es super omnes gentes. Da pacem, Domine, in diebus nostris. *Vers.* Qui regis. Tu es. *Vers.* Creator omnium Deus, terribilis et fortis, justus et misericors. Da pacem. *Resp.* Refulsit sol in in clypeis aureis, et resplenduerunt montes ab eis, et fortitudo gentium dissipata est. *Vers.* Dirumpam vincula populi mei, dicit Dominus, et disperdam omnia mala quæ induxi super eum. Et fortitudo. *Resp.* Impetum inimicorum ne timueritis. Memores estote, quomodo salvi facti sunt patres nostri. Et nunc clamemus in cælum, et miserebitur nostri Deus noster. *Vers.* Mementote mirabilium ejus quæ fecit Pharaoni et exercitui ejus [quos] projecit in mari. Et nunc. *Resp.* Ornaverunt faciem templi coronis aureis, et dedicaverunt altare Domino; et facta est lætitia

pro duabus prioribus Dominicis Octobris.

• Pro duabus ultimis Dominicis Octobris, ex eodem Amalario.

populo. *Vers.* In Hymnis et confessionibus ant Deum. Et facta est. *Resp.* In Hymnis et libus benedicebant Dominum, quia magna ael, et victoriam dedit illis Dominus om-
Vers. Ornaverunt faciem templi coronis au-
dicaverunt altare Domino. Quia magna.
gregati sunt inimici nostri, et glorientur in
a. Contere fortitudinem illorum, Domine,
e illos, ut cognoscant quia non est alius qui
nobis, nisi tu, Deus noster. *Vers.* Disperge
tate tua, et destrue eos, protector noster,
Ut cognoscant. *Resp.* Dixit Judas fratribus
tibi viros, et vade, libera fratres tuos in

Ego autem et Jonathas frater meus ibimus
itim. Sicut fuerit voluntas in cœlo, sic fiat.
tunc clamemus in cœlum, et miserebitur
ut fuerit. *Resp.* Hic est fratrum amator, et
ael; hic est qui multum orat pro populo,
a sancta civitate Jerusalem. *Vers.* Ecce
num et quam jucundum habitare fratres in
universa. *Resp.* Exaudiat Dominus Oratio-
as, et reconcilietur vobis; nec vos deserat
e malo Dominus Deus vester. *Vers.* Ada-
ninus cor vestrum in lege sua, et in præ-
; et faciat pacem Dominus. *Resp.* Congre-
gentes in multitudine, ut dimicent contra
uoramus quid agere debeamus. Domine
te sunt oculi nostri, et pereamus. *Vers.*

Vers. Tu scis quæ cogitant in nos, quo-
erimus subsistere ante faciem illorum, nisi
nos. Domine Deus. *Resp.* Tu, Domine uni-
qui nullam habes indigentiam, voluisti
tuum fieri in nobis. Conserva domum istam
tam in æternum, Domine. *Vers.* Qui regis.

864 Antiphonæ in eodem.

Lugebat autem Judam Israel planctum ma-
dicebat: Quomodo cecidit potens, qui sal-
ebat] populum Domini. *Ant.* Adaperiat Do-
vestrum in lege sua, et in præceptis suis,
acem. *Ant.* Tua est potentia, tuum regnum,
Tu es super omnes gentes. Da pacem, Do-
diebus nostris. *Ant.* Disrumpam vincula
i, dicit Dominus, et disperdam omnia mala
xi super eum.

*Antiphonæ de prophetis minoribus [uno de
majoribus].*

idi Dominum sedentem super solium ex-
elevatum. Et plena erat omnis terra Ma-
is; et ea quæ sub ipso erant replebant

Vers. Seraphim quoque stabant juxta il-
læ uni, et sex alæ alteri. Et plena. *Resp.*
omine, de sede sancta tua, et cogita de no-
ia, Deus meus, aurem tuam et audi, aperi-
os, et vide tribulationem nostram. *Vers.* Qui
el, intende, qui deducis velut ovem Joseph,
super cherubim. *Aperi.* *Resp.* Aspice, Do-
a facta est desolata civitas plena divitiis.
ristitia domina gentium, Non est qui con-
m nisi tu Deus. *Vers.* Qui dicunt, exinanite,
, quoadusque fundamentum in ea, filia Ba-
niseræ. *Resp.* Super muros tuos, Jerusalem,
custodes, tota die et nocte non tacebunt
omen Domini. *Vers.* Qui reminiscimini Do-
taceatis, et ne detis silentium ei. Tota die.
ro tuo inexpugnabili circumcinge nos, Do-
armis tuæ potentie protege nos semper.
omine Deus Israel, clamantes ad te. *Vers.*
. *Vers.* Erue nos in mirabilibus tuis, et da
romini tuo. Et armis. *Resp.* Sustinuimus
non venit. Quærivimus bona et ecce turba-
ovimus, Domine, peccata nostra; non in
n obliviscaris nos. *Vers.* Peccavimus cum
nostris, injuste egimus, iniquitatem fecimus.

Dominicis Novembris, teste Amalario, ibid.

A Non in perpetuum. *Resp.* Oravi Deum meum ego Da-
niel, dicens: Exaudi, Domine, preces servi tui; illu-
mina faciem tuam super sanctuarium tuum, et pro-
pitius intende populum istum, super quem invoca-
tum est nomen tuum, Deus. *Vers.* Qui regis. *Resp.*
Misit Dominus angelum suum, et conclusit ora leo-
num; et non contaminaverunt, quia coram eo justitia
inventæ est in me. *Vers.* Misit Deus misericordiam
suam, ut supra. *Resp.* Angustie mihi undique, et
quid eligam ignoro. Melius est mihi incidere in ma-
nus hominum, quam derelinquere legem Dei mei.
Vers. Si enim hoc egero mors mihi est, si autem non
egero non effugiam manus vestras. *Resp.* Laudabilis
populus quem Dominus exercituum benedixit dicens:
Opus manuum mearum tu es, hæreditas mea, Israel.
Vers. Qui regis. *Opus.* *Vers.* Beata gens cujus Domi-
nus Deus ejus, populus electus in hæreditate. *Opus.*
Resp. Redemit Dominus populum suum; et venient,
et exultabunt in monte Sion, et gaudebunt de bonis
Domini, super frumentum, vinum, et oleum; et ultra
non esurient. *Vers.* A fructu frumenti, vini et olei,
multiplicati sunt. Et ultra. *Resp.* A facie furoris tui,
Deus, conturbata est omnis terra; sed tu, Domine,
miserere. Et ne facias consummationem. *Vers.* Qui
regis. *Vers.* Convertite nos, Deus salutaris noster, et
averte iram tuam a nobis. Et ne.

(Desunt tres lineæ in Ms.)

865 Antiphonæ in eodem.

Antiph. Vidi Dominum sedentem super solium
excelsum; et plena erat omnis terra majestate ejus.
Et ea quæ sub ipso erant replebant templum. *Ant.*
Aspice, Domine, de sede sancta tua, et cogita de
nobis. Inclina, Deus meus, aurem tuam, et audi;
aperi oculos tuos et vide tribulationem nostram.
Ant. Muro tuo inexpugnabili circumcinge nos, Do-
mine, et armis tuæ potentie protege nos semper.
Libera, Domine Deus Israel, clamantes ad te. *Ant.*
Qui cœlorum continet thronos, et abyssos intueris,
C Domine Rex regum; montes ponderas, terram palmo
concludis. Exaudi nos, Domine, in gentibus no-
stris.

*Antiphonæ quotidianis diebus. — Ad Invitatorium. —
Feria secunda.*

Antiph. Venite, exultemus Domino.

Feria tertia.

Antiph. Jubilemus Deo salutari nostro.

Feria quarta.

Antiph. In manu tua, Domine, omnes fines terræ.

Feria quinta.

Antiph. Adoremus Dominum, quoniam ipse fecit
nos.

Feria sexta.

Antiph. Dominum qui fecit nos, venite, adoremus.

Feria septima.

Antiph. Dominum Deum nostrum, venite, adore-
mus.

(Desunt duæ lineæ in Ms.)

*Antiphonæ ad Invitatorium de omnibus festivitibus
sanctorum, et diebus Dominicis.*

Antiph. Regem venturum Dominum, venite, adore-
remus. *Ant.* Christus natus est nobis, venite, adore-
mus. *Ant.* Regem magnum Dominum, venite, adore-
remus. *Ant.* Præoccupemus [faciem] Domini, et in
Psalmis. *Ant.* In manu tua, Domine, omnes fines
terræ. *Ant.* Venite adoremus, et procidamus ante
Deum. *Ant.* Dominum qui fecit nos, venite, adore-
mus. *Ant.* Hodie si vocem Domini audieritis, nolite.
Ant. Ipsi vero non cognoverunt vias meas. *Ant.*
Ecce venit Rex, occurramus obviam Salvatori no-
stro. *Ant.* Christus apparuit nobis, venite, adore-

n bello, allel., allel., allel., allel., allel. *Ant.* Dominus, allel., allel., allel. *Ant.* Benedictus is, quia visitavit, allel., allel., allel., allel., allel. *Ant.* In velamento clamabant, allel., allel., allel., allel., allel. *Ant.* Unus ex duobus, allel., allel., allel., allel., allel. *Ant.* Hymnus dicat, allel., allel., allel., allel., allel. *Ant.* Dum venerit ominus, allel., allel., allel., allel. *Ant.* Inter narium, allel., allel., allel., allel. *Ant.* Potens in it semen ejus, allel., allel., allel., allel. *Ant.* rorum hujus Virgivis, allel., allel., allel., allel. *Ant.* Media nocte clamor, allel., allel., allel., allel. *Ant.* Secus decursus aquarum, allel., allel., allel., allel., allel., allel. *Ant.* Pater, allel., allel., allel., allel., allel. *Ant.* vidistis, allel., allel., allel., allel., allel., allel. *Ant.* Puer Jesus, allel., allel., allel., allel., allel. *Ant.* Germinax Jesse, allel., allel., allel., allel., allel., allel. *Ant.* Apertis thesauris suis, allel., allel., allel., allel., allel. *Ant.* Non in solo ivit homo, allel., allel., allel., allel., allel. *Ant.* osuerunt super caput ejus, allel., allel., allel., allel. *Ant.* Data est mihi omnis potestas, allel., allel., allel. *Ant.* Jusjurandum quod juravit, allel., allel., allel. *Ant.* Nato Domino angelorum, allel., allel., allel., allel., allel. *Ant.* Post pas-D Domini, allel., allel., allel., allel., allel., allel. *Ant.* Nisi digitos meos, allel., allel., allel., allel., allel., allel. *Ant.* Venient, allel., allel., allel., allel., allel., allel. *Ant.* Tu it ergo lectum suum, allel., allel., allel., allel., allel., allel. *Ant.* ce vir Israelita, allel., allel., allel., allel., allel. *Ant.* entia, allel., allel., allel., allel., allel., allel. *Ant.* Beatus vent., allel., allel., allel., allel., allel., allel. *Ant.* ce veniet Deus et homo, allel., allel., allel., allel., allel., allel. *Ant.* Nesciens mater Virgo virum, allel., allel., allel., allel., allel., allel., allel. *Ant.* Dabit ei Dominus seavid, allel., allel., allel., allel., allel., allel. *Ant.* astor bonus, allel., allel., allel., allel., allel., allel. *Ant.* luminare, Domine, allel., allel., allel., allel., allel. *Ant.* Memorare, Domine, allel., allel., allel., allel., allel. *Ant.* Magnum hæreditatis, allel., allel., allel., allel., allel., allel. *Ant.* Et respicientes, allel., allel., allel., allel., allel., allel. *Ant.* Isti sunt sermones, allel., allel., allel., allel., allel., allel. *Ant.* lodicum et non **869** videbitis, allel., allel., allel., allel., allel., allel., allel. *Ant.* qui sequitur me, allel., allel., allel., allel., allel., allel. *Ant.* *(Desunt duæ lineæ in Ms.)*

Antiphonæ per Dominicas ab Octava Pentecostes usque ad Adventum Domini.

Dominica 1.

Antiph. Homo quidam erat dives et induebatur tra et bysso, et epulabatur quotidie splendide. Et quidam mendicus nomine Lazarus. Factum est ut moreretur mendicus, et portaretur ab amico sinu Abrahamæ. *Ant.* Factum est autem ut moreretur mendicus, et portaretur ab angelis in sinu Abrahamæ. *Ant.* Pater Abrahami, ut supra. *Ant.* Dives et mendicus. *Ant.* Fili, recordare. *Ant.* *(Desunt duæ lineæ in Ms.)*

Dominica 2.

Antiph. Quidam homo fecit cœnam magnam, et vocavit multos; et misit servum suum hora cœnæ invitatis ut venirent, quia omnia parata sunt, et non venit. *Ant.* Exi cito in plateas et vicos civitatis, et pauperes ac debiles, cæcos et claudos contrahere, ut impleatur domus mea, alleluia.

PATROL. LXXVIII.

Ant. Dico autem vobis quod nemo virorum illorum gustabit cœnam meam.

Dominica 3.

Antiph. Quis ex vobis homo qui habet centum oves, et si perdidit unam ex illis, nonne dimittit nonaginta novem in deserto, et vadit ad illam quæ perierat donec inveniet eam. *Ant.* Congratulamini mihi, quia invenio ovem meam quæ perierat, dicit Dominus. *Ant.* Quæ mulier habens drachmas decem, et si perdidit drachmam unam, nonne accendit lucernam et evertit domum; et quærit diligenter donec inveniat. *Ant.* Dico vobis, gaudium est angelis Dei super uno pectore pœnitentiam agente.

Dominica 4.

Antiph. Estote ergo misericordes sicut et Pater vester misericors est, dicit Dominus. *Ant.* Nolite iudicare, ut non iudicemini; in quo enim iudicio iudicaveritis, iudicabimini, dicit Dominus. *Ant.* Mensuram bonam, et confertam, et coagitatam et superfluentem dabunt in sinu vestro.

Dominica 5.

Antiph. Cum turbæ irruerent ut audirent Verbum Domini, et ipse stabat secus stagnum Genesar. Piscatores autem descenderant et lavabant retia in capturam. *Ant.* Ascendens Jesus in navem, et sedens, docebat turbas, allel. *Ant.* Præceptor, per totam noctem laborantes nihil cepimus, in verbo autem tuo laxabo rete. *Ant.* Cum audisset Simon Petrus quia Dominus est, tunica succinxit se, et misit se in mare, et clamavit voce magna dicens: Exi a me, quia homo peccator sum, Domine. *Ant.* Dixit autem Dominus Simoni: Noli timere, ex hoc enim nunc eris capiens. *Ant.* Ambulabat Petrus super undas maris: venit ventus validus, turbata est aqua; præ timore clamans: Domine, jube me venire ad te, ait illi Jesus: Veni, modicæ fidei, **870** quare dubitasti?

(Desunt duæ lineæ in Ms.)

Dominica 6.

Antiph. Nisi abundaverit justitia vestra plus quam Scribarum et Phariseorum, non intrabitis in regnum cœlorum. *Ant.* Audistis quia dictum est antiquis: Non occides; qui autem occiderit, reus erit iudicio. *Ant.* Si offers munus tuum ad altare, et recordatus fueris quia frater tuus habet aliquid adversum te, relinque ibi munus tuum ante altare, et vade prius reconciliari fratri tuo. Et tunc veniens offeres munus tuum, alleluia.

Dominica 7.

Antiph. Misereor super turbam, quia jam triduo sustinent me, nec habent quod manducent; et si dimisero ejus jejunos, deficiunt in via, alleluia. *Ant.* Et accipiens Jesus septem panes, gratias agens fregit, et dabat discipulis suis ut apponerent, et apposuerunt turbæ, allel. *Ant.* Erant autem qui manducaverunt quasi quatuor millia, et dimisit eos, alleluia, alleluia.

Dominica 8.

Antiph. Attendite a falsis prophetis, qui veniunt ad vos in vestimentis ovium, intrinsecus autem sunt lupi rapaces. A fructibus eorum cognoscetis eos. *Ant.* Non potest arbor bona fructus malos facere, neque arbor mala fructus bonos facere. *Ant.* Non omnis qui dicit mihi, Domine, Domine, intrabit in regnum cœlorum, sed qui facit voluntatem Patris mei, qui in cœlis est, ipse intrabit in regnum cœlorum, allel. *Ant.* Si quis fecerit voluntatem Patris mei.

Dominica 9.

Antiph. Dixit Dominus villico: Quid hoc audio de te? Redde rationem villicationis tuæ, allel. *Ant.* Laudavit Dominus villicum iniquitatis, eo quod prudenter fecisset. *Ant.* Facite vobis amicos de mam-

mona iniquitatis, ut cum defeceritis, recipiant vos in aeterna tabernacula.

Dominica 10.

Antiph. Videns Dominus civitatem Jerusalem, fle-
vit, super illam, dicens : Quia si cognovisses et tu
quae ad pacem tibi sunt, nunc autem abscondita
sunt ab oculis tuis. *Ant.* Scriptum est enim quia do-
mus mea domus Orationis est cunctis gentibus, vos
autem fecistis illam speluncam latronum. Et erat
quotidie docens in templo. *Ant.* Domus mea domus
Orationis vocabitur, dicit Dominus.

Dominica 11.

Antiph. Stans a longe publicanus, nolebat oculos
ad caelum levare, sed perculiebat pectus suum, di-
cens : Deus, propitius esto mihi peccatori, *Ant.* Deus,
propitius esto mihi peccatori. *Ant.* Descendit hic
justificatus in domum suam ab illo, quia omnis qui se
humiliat exaltabitur. *Ant.* Omnis qui se exaltat hu-
miliabitur, et qui se humiliat exaltabitur.

Dominica 12.

Antiph. Dum transiret Dominus per medios fines
Tyri, surdos fecit audire, et mutos loqui. **871**
Ant. Bene omnia fecit, et surdos fecit audire, et
mutos loqui. *Ant.* Quanto eis praecipiebat, tanto ma-
gis plus praedicabant, et eo amplius admirabantur
dicentes : surdos fecit audire, et mutos loqui.

Dominica 13.

Antiph. Beati oculi qui vident quae vos videtis.....
Cetera desunt. *Ant.* Magister bone, quid boni faciam
ut habeam vitam aeternam, alleluia. *Ant.* Homo quidam
descendebat a Jerusalem in Jericho ; et incidit in la-
trones, qui etiam despoliaverunt eum, et plagis im-
positis abierunt semivivo relicto. *Ant.* Accidit autem
ut descenderet quidam sacerdos eadem via, et viso
illo praeterivit. *Ant.* Quis tibi videtur proximus fuisse
illi qui incidit in latrones ? et ait illi : Qui fecit mise-
ricordiam in illum. Vade, et tu fac similiter, alleluia. **C**

Dominica 14.

Antiph. Dum transisset Jesus quoddam castellum,
occurrerunt ei decem viri leprosi, qui steterunt a
longe, levaverunt vocem dicentes : Jesu praceptor,
miserere nostri. *Ant.* Decem viri leprosi steterunt a
longe, levaverunt vocem dicentes : Jesu praceptor,
miserere nostri. *Ant.* Unus autem ex illis ut vidit
quia mundatus est, regressus est cum magna voce
magnificans Deum, alleluia. *Ant.* Nonne decem mundati
sunt, et novem ubi sunt ? Non est inventus qui redi-
ret et daret gloriam Deo, nisi hic alienigena. Vade,
quia fides tua te salvum fecit, alleluia.

Dominica 15.

Antiph. Respicite volatilia caeli, quoniam non se-
runt neque metunt, sed Pater vester caelestis pascit
illa, alleluia. *Ant.* Considerate lilia agri quomodo cre-
scunt. Non laborant neque nent. Dico autem vobis,
quoniam nec Salomon in omni gloria sua coopertus **D**
est sicut unum ex istis. *Ant.* Ideo dico vobis, ne sol-
liciti sitis anime vestrae quid manducetis, neque cor-
pori vestro quid induamini. *Ant.* Nolite solliciti esse
dicentes : Quid manducabimus, aut quid bibemus ?
Scit enim Pater vester caelestis, quid vobis necesse
sit, alleluia. *Ant.* Querite ergo primum regnum Dei
et justitiam ejus, et haec omnia adjicientur vobis.

Dominica 16.

Antiph. Accessit autem Jesus, et tetigit loculum.
Hi autem qui portabant steterunt. Et ait : Adolescens
tibi dico, surge. Et resedit qui erat mortuus, et cae-
pit loqui, alleluia. *Ant.* Accepit autem omnes timor,
et magnificabant Deum dicentes : Quia propheta
magnus surrexit in nobis, et quia Deus visitavit ple-
bem suam.

Dominica 17.

Antiph. Cum intrasset Jesus in domum principis

A Pharisaeorum Sabbato manducare panem, et ipsi
observabant eum. *Ant.* Cum invitatus fueris ad nu-
ptias, recumbe in novissimo loco, ut dicat tibi qui te
invitavit : Amice, ascende superius. Tunc erit tibi
gloria coram simul discumbentibus, alleluia. *Ant.* Om-
nis qui se exaltat humiliabitur, et qui se humiliat
exaltabitur.

Dominica 18.

Antiph. Magister, quod est mandatum magnum in
lege ? Ait illi Jesus : Diliges Dominum Deum tuum
872 ex toto corde tuo, alleluia. *Ant.* Quid vobis vide-
tur de Christo ? cujus filius est ? dicunt omnes : Da-
vid. Respondens Jesus dixit : Quomodo David in Spi-
ritu vocat eum Dominum, dicens : Dixit Dominus
Domino meo, sede a dextris meis ? *Ant.* Omnes enim
vos fratres estis, et Patrem nolite vocare vobis super
terram, unus est enim Pater vester qui in caelis est.
Nec vocemini magistri, quia magister vester unus est
Christus. *Ant.* Unus est enim magister vester qui
B in caelis est Christus Dominus. *Ant.* Qui major est
vestrum erit minister vester, quia omnis qui se exal-
tat humiliabitur, dicit Dominus.

Dominica 19.

Antiph. Dixit Dominus paralytico : Confide, fili,
remittuntur tibi peccata tua, alleluia. *Ant.* Dixit Do-
minus Jesus : Quid est facilius dicere, dimittuntur
tibi peccata tua, an dicere : surge et ambula ? *Ant.*
Ut autem sciatis, quia filius hominis habet potesta-
tem in terra dimittendi peccata, alleluia. *Ant.* Dicit ei
Jesus : Fili, remittuntur tibi peccata sua ; surge, tolle
lectum tuum, et vade in domum tuam. *Ant.* Tulit
ergo paralyticus lectum suum in quo jacebat, ma-
gnificans Deum. Et omnis plebs ut vidit, dedit lau-
dem Deo. *Ant.* Videntes autem turbae timuerunt et
glorificaverunt Deum, qui dedit potestatem talem
hominibus.

Dominica 20.

Antiph. Dixit autem Dominus ad cultorem vineae :
Ecce tres anni sunt, ex quo venio quaerens fructum
in ficulnea et non inveni. *Ant.* Dicite invitatis : Ecce
prandium paravi, venite ad nuptias, alleluia. *Ant.*
Nuptiae quidem paratae sunt, sed qui invitati sunt non
fuerunt digni. *Ant.* Ite ergo ad exitus viarum, et
quoscumque inveneritis, vocate ad nuptias, alleluia.
Ant. Amice, quomodo huc intrasti non habens ve-
stem nuptialem ? at ille obmutuit. Rex autem dixit :
Ligatis manibus et pedibus mittite eum in tenebras
exteriores, ibi erit fletus et stridor dentium, alleluia.
Ant. Multi enim sunt vocati, pauci vero electi, dicit
Dominus.

Dominica 21.

Antiph. Erat quidam regulus cujus filius infirma-
batur Capharnaum. Hic cum audisset, quia Jesus
veniret in Galilaea, rogabat eum ut sanaret filium
ejus. Domine, descende, ut sanes filium meum
priusquam moriatur. Et dixit ei Jesus : Vade, filius
tuus vivit, alleluia. *Ant.* Cognovit autem Pater quia
illa hora erat in qua dixit Jesus : Filius tuus vivit.
Et credidit ipse et domus ejus tota.

Dominica 22.

Ant. Dixit autem Dominus servo : Redde quod
debes. Procidens autem servus ille, orabat eum di-
cens : Patientiam habe in me, et omnia reddam tibi.
Ant. Serve nequam, omne debitum dimisi tibi,
nonne ergo oportuit, et te misereri conservi tui,
sicut et ego tui misertus sum ? *Ant.* Misertus autem
Dominus servo, dimisit eum, et debitum dimisit ei.

Dominica 23.

Antiph. Magister, scimus quia verax es, et viam
Dei in veritate doces, alleluia. *Ant.* Interrogatus a Pha-
risaeis Dominus, si licet census dari Caesari, an-
non ? quibus ille respondit : Reddite ergo quae sunt
Caesaris **873** Caesari, et quae sunt Dei Deo, alleluia.

addite ergo quæ sunt Cæsaris Cæsari, et quæ A
Deo, allel.

Dominica 24.

M. Domine, filia mea modo defuncta est; sed
pone manum tuam super eam, et vivet. *Ant.*
enim intra se: Si tetigero fimbriam vesti-
ejus tantum, salva ero. *Ant.* Si tetigero fim-
estimenti ejus, salva esse potero ab infirmitate
nt. At Jesus conversus, videns eam, dixit:
filia, fides tua te salvam fecit, alleluia.

Dominica 25.

M. Domine, nonne bonum semen seminasti in
o? unde ergo zizania? Ait illis Jesus: inimi-
hoc facit. *Ant.* Si vis imus et colligimus ea?
lis Jesus: Non, ne forte colligentes zizania,
lis simul et triticum.

Dominica 26.

M. Cum sublevasset oculos Jesus, et vidisset
am multitudinem venientem ad se, dicit ad
um. Unde ememus panes ut manducent hi?
m sciebat quid esset factururus. *Ant.* Cum
at turbæ signum quod fecerat Jesus, dicebant:
c est propheta, qui venturus est in mundum.
t linea in Ms.)

cti estote; pacem habete; et Deus dilectionis
s erit vobiscum, alleluia. Confortamini in
dei, quæ est in Christo Jesu Domino nostro,
. Existimo enim quod non sunt condignæ
es hujus temporis ad futuram gloriam quæ
itur in nobis. Glorificate et portate Deum in
vestro. Vigilate et orate, viriliter agite, et
vestra in charitate fiant. Sit vobis cor unum
n, et anima una. Scitis quoniam cum gentes
ad simulacra muta, prout ducebamini euntes.
tum vobis facio quod nemo in spiritu Dei
dicit anathema Jesu. Et nemo potest dicere
s Jesus, nisi in Spiritu sancto, allel. Maneat
s spes, fides, charitas tria hæc; major autem
charitas, allel. Pax Domini, quæ præcellit
intellectum, custodit corda vestra et intelli-
vestras in Christo Jesu Domino nostro. Con-
enim sumus cum Christo per baptismum in
i, ut quomodo ipse surrexit a mortuis, ita et
ovitate vitæ ambulemus, allel. Deus charitas
qui manet in charitate in Deo manet, et Deus
lundemus nos ab omni inquinamento carnis
us, perficientes sanctificationem in timore
elua. Stipendia enim peccati mors, gratia
dei vita æterna, alleluia.
t linea in Ms.)

*In Natali Domini. * Ad Tertiam.*

Verbum caro factum est, allel., allel., *Vers.*
lavavit in nobis, allel., allel. *Vers.* Ipse invo-

874 *Ad Sextam.*

Notum fecit Dominus, allel., allel. *Vers.* D
e suum, allel., allel.

Ad Nonam.

Ipse invocabit me, allel., allel. *Vers.* Pater
tu, allel., allel. *Resp.* Revelabitur gloria
, allel., allel. *Vers.* Et videbit omnis caro
dei nostri, allel., allel. *Vers.* Viderunt om-
s terræ.

Ad Vesperas.

Benedictus qui venit in nomine Domini,
allel. *Vers.* Deus Dominus et illuxit nobis,
allel. *Vers.* Verbum caro factum est.

nulla mentio Primæ aut Completorii, quam-
horas eo tempore ad cursum seu officium
sticum pertinuisse constet ex Amalario pas-
rum ad Primam et ad Completorium eadem

Responsoria de Epiphania. Ad Tertiam.

Resp. Adorate Dominum, allel., allel. *Vers.* In aula
sancta ejus, allel., allel. *Vers.* Omnis terra adoret
te Deus.

Ad Sextam.

Resp. Fluminis impetus lætificat, allel., allel.
Vers. Civitatem Dei, allel., allel. *Vers.* Adorate Do-
minum.

Ad nonam.

Resp. Adorate Dominum, allel., allel. *Vers.* Om-
nes angeli ejus, alleluia, allel. *Vers.* Omnes gentes
quascunque fecit.

Ad Vesperas.

Resp. Omnis terra adoret te, Deus, et psallat tibi,
allel., allel. *Vers.* Psalmum dicat nomini tuo, allel.,
allel. *Vers.* Omnes de Saba venient.

Responsoria de Ascensione Domini. Ad Tertiam.

Resp. Ascendit Deus in jubilatione, allel., allel.
Vers. Dominus in voce tubæ, allel., allel. *Vers.*
Ascendens Christus in altum.

Ad Sextam.

Resp. Elevata est magnificentia tua, allel., allel.
Vers. Super cælos Deus, allel., allel. *Vers.* Dominus
in templo sancto suo.

Ad Nonam.

Resp. Ascendens Christus in altum, allel., allel.
Vers. Captivam duxit captivitatem, allel., allel. *Vers.*
Ascendit Deus in jubilatione.

Responsoria de Pentecoste. Ad Tertiam.

Resp. Loquebantur variis linguis apostoli, allel.,
allel. *Vers.* Magnalia Dei, allel., allel. *Vers.* Repleti
sunt.

Ad Sextam.

Resp. Spiritus Domini replevit orbem terrarum,
allel., allel. *Vers.* Et hoc quod continet omnia. *Vers.*
Emitte Spiritum.

Ad Nonam.

Resp. Repleti sunt omnes Spiritu sancto, allel.,
allel. *Vers.* Et cœperunt loqui, allel., allel. *Vers.*
Spiritus sanctus docebit vos.

875 *Ad Vesperas.*

Resp. Spiritus sanctus docebit vos, allel., allel.
Vers. Quæcunque dixero vobis, allel., allel. *Vers.*
Loquebantur variis linguis apostoli. *Vers.* Spiritus
Domini. *Vers.* Repleti sunt omnes Spiritu sancto.
Vers. Emitte Spiritum tuum. *Vers.* Confirma hoc
Deus. *Vers.* Spiritus paracletus.
(Deest linea in Ms.)

*Responsoria quotidianis diebus post Octavam Pente-
costes usque ad Adventum Domini, et ab Octava
Epiphaniæ usque initium Quadragesimæ.*

Ad Tertiam.

Resp. Sana animam meam, quia peccavi tibi. *Vers.*
Ego, dixi, Domine, miserere mei. *Vers.* Adjutor meus
esto.

Ad Sextam.

Resp. Benedicam Dominum in omni tempore.
Vers. Semper laus ejus. *Vers.* Dominus regit me.

Ad Nonam.

Resp. Redime me, Domine, et miserere mei. *Vers.*
Pes enim meus stetit in via recta, in Ecclesiis bene-
dicam Dominum. Et miserere. *Vers.* Ab occultis
meis.

Ad Vesperas.

Resp. Adjutorium nostrum in nomine Domini.

semper recurrunt Responsoria, iidem Versus; hoc
autem loco assignantur diversa pro diversitate festi-
vitaturn, ad Tertiam, Sextam, etc.

Vers. Qui fecit cœlum et terram. In nomine Domini. A

Vers. Qui fecit cœlum et terram.

(*Deest linea in Ms.*)

Resp. Usque ad Vesperum, quam magnificata sunt opera tua, Domine. *Vers.* Omnia in sapientia fecisti, repleta est terra. Opera. *Vers.* Vespertina Oratio. Ascendat ad te, Domine.

(*Desunt tres lineæ in Ms.*)

Die Dominico. Ad Tertiam.

Resp. Inclina cor meum, Deus, in testimonia tua. *Vers.* In cœlo, et in sæculum sæculi vanitatem; in via tua vivifica me. In testimonia. *Vers.* Ego dixi, Domine.

Ad Sextam.

Resp. In æternum, Domine, permanet verbum tuum. *Vers.* In cœlo, et in sæculum sæculi veritas tua. Permanet. *Vers.* Cantate Domino canticum novum. Cantate.

Ad Nonam.

Resp. Clamavi in toto corde meo, exaudi me, Domine. *Vers.* Justificationes tuas requiram. Exaudi me. *Vers.* Jubilate Deo, omnis terra.

Ad Vesperas.

Resp. Magnus Dominus noster, magnaue virtus ejus; et sapientiæ ejus non est numerus. *Vers.* Qui numerat multitudinem stellarum, et omnibus eis nomina vocans. Et sapientiæ. *Vers.* Suscipiens mansuetos Dominus, humilians autem peccatores usque ad terram. Et sapientiæ. *Resp.* Quam magnificata sunt opera tua, Domine. *Vers.* Omnia in sapientia **876** fecisti; repleta est terra. Opera. *Vers.* Dirigatur, Domine.

In natali unius martyris. Ad Tertiam.

Resp. Justum deduxit Dominus per vias rectas. *Vers.* Et ostendit ibi regnum Dei. *Vers.* Voce mea.

Ad Sextam.

Resp. Gloria et honore coronasti eum. *Vers.* Et constituisti eum super opera manuum. *Vers.* Justus ut palma.

Ad Nonam.

Resp. Amavit eum Dominus, et ornavit eum. *Vers.* Stulam gloriæ indait eum. Et ornavit. *Vers.* Posuisti, Domine.

Ad Vesperas.

Resp. Posuisti, Domine, super caput ejus. *Vers.* Coronam de lapide pretioso. Super. *Vers.* Amavit eum Dominus.

In natali apostolorum. Ad Tertiam.

Resp. In omnem terram exivit sonus eorum. *Vers.* Et in fines orbis terræ verba eorum. *Vers.* Dedisti hæreditatem.

Ad Sextam.

Resp. Constitues eos principes super omnem terram. *Vers.* Memores erunt nominis tui, Domine. *Vers.* In omnem terram.

Ad Nonam.

Resp. Nimis honorati sunt amici tui. Deus. *Vers.* Nimis confortatus est principatus eorum. *Vers.* Annuntiaverunt opera Dei.

In natali virginum. Ad Tertiam.

Resp. Diffusa est gratia in labiis tuis. *Vers.* Propterea benedixit te Deus in æternum. *Vers.* Specie tua.

Ad Sextam.

Resp. Specie tua et pulchritudine tua. *Vers.* Intende, prospere procede, et regna. *Vers.* Adjuvabit.

Ad Nonam.

Resp. Adjuvabit eam Deus vultu suo. *Vers.* Deus in medio ejus non commovebitur. *Vers.* Diffusa.

In natali confessorum. Ad Tertiam.

Resp. Sancti tui, lætentur propter David servum tuum. *Vers.* Sacerdotes tui induantur justitiam, et sancti tui exsultent. *Vers.* Justi autem.

Ad Sextam.

Resp. Sancti tui, Domine, benedicent te. *Vers.* Gloriam regni tui dicent, et potentiam tuam loquentur. Benedicent. *Vers.* Gloria et honore.

Ad Nonam.

Resp. Sancti tui, Domine, sicut palma florebut. *Vers.* Plantati in domo Domini, in atriis domus Dei nostri. *Vers.* Justus Dominus.

De pluribus martyribus. Ad Tertiam.

Resp. Lætamini in Domino, et exsultate justi. *Vers.* Et gloriâmini omnes recti corde. *Vers.* Justorum animæ.

877 *Ad Sextam.*

B *Resp.* Exsultent justi in conspectu Dei. *Vers.* Delectentur in lætitia. *Vers.* Lætamini in Domino.

Ad Nonam.

Resp. Justi autem in perpetuum vivent. *Vers.* Et apud Dominum est merces eorum. *Vers.* Exsultent justi.

(*Deest linea in Ms.*)

Vers. Justorum animæ. *Vers.* Justi autem. *Vers.* Ecce sacerdos magnus. *Vers.* Justum deduxit Dominus. *Vers.* Adoremus Dominum. *Vers.* Domus mea. *Vers.* Omnis terra adoret te, Deus. *Vers.* In conspectu angelorum.

In natali virginum. Ad Tertiam.

Resp. Specie tua et pulchritudine tua. *Vers.* Intende, prospere procede, et regna. *Vers.* Elegit eam Dominus.

Ad Sextam.

C *Resp.* Adjuvabit eam Deus vultu suo. *Vers.* Deus in medio ejus non commovebitur. *Vers.* Specie tua.

Ad Nonam.

Resp. Elegit eam Dominus, et prælegit eam. *Vers.* In tabernaculo suo habitare fecit eam. *Vers.* Adjuvabit eam.

(*Deest linea in Ms.*)

In Cœna Domini, ad Mandatum.

Antiph. Mandatum novum do vobis, ut diligatis invicem sicut dilexi vos, dicit Dominus. *Psal.* Beati immaculati. *Ant.* Postquam surrexit Dominus a cœna, misit aquam in pelvim, cœpit lavare pedes discipulorum. Hoc exemplum reliquit eis. *Psal.* Demisereatur nostri. *Ant.* Dominus Jesus Christus postquam cœnavit cum discipulis suis, *ut supra.* *Psal.* Laudate Dominum, quoniam bonus. *Ant.* Cum surrexisset Dominus Jesus Christus a cœna, posuit vestimenta sua. Cœpit lavare pedes discipulorum suorum, et tergere linteo quo erat **878** præcinctus. Imitemur ergo eum ut habeamus pacem in regno suo. *Psal.* Benedicam Dominum. *Ant.* In diebus illis mulier quæ erat in civitate peccatrix, ut cognovit quod Jesus accubuit in domo Simonis leprosi, attulit alabastrum unguenti. Et stans retro secus pedes Domini Jesu, lacrymis cœpit rigare pedes ejus, et capillis capitis sui tergebat, et osculabatur pedes ejus, et unguento ungebat. *Psal.* Miserere mei, Deus, secundum. *Ant.* Diligamus nos invicem, quia charitas ex Deo est, et qui diligit fratrem suum ex Deo natus est. Et vide [videt] Deum. *Psal.* Ecce quam bonum. *Ant.* Si ego Dominus et magister lavi vobis pedes, quanto magis vos debetis alter alterius lavare pedes. *Psal.* Quam dilecta. *Ant.* In hoc cognoscent omnes, quia mei estis discipuli, si dilectionem habueritis in invicem. *Psal.* Confitemini Domino, et invoke. *Ant.* Locutus est omnipotens discipulis suis, dicens: Venite et videte pacem fallacem quam

ditor ; fingit amare me labiis, et odium A ibi nec ira est nec indignatio, sed firma charitas in
 alit mortem. Anathema Aramachamatale
] discipulum. *Ant.* Discumbens Dominus
 em, et dedit discipulis suis, dicens : Ac-
 inducate hunc panem, et sciatis quia hoc
 meum. Et hunc calicem, et bibite ex illo,
 ia hic est sanguis meus novi Testamenti;
 pro universis [in] remissionem peccato-
 locutus est Dominus discipulis suis: Exem-
 dedi vobis, ut alter alterius pedes vestros
 i in hoc cognoscent omnes homines quod
 discipuli, si vos invicem dilexeritis. *Ant.*
 itas et dilectio, ibi sancta est congregatio,

perpetuum. Christus descendit mundum redimere,
 ut liberaret a morte hominem. Exemplum præbuit
 suis discipulis, ut sibi invicem pedes abluerent. *Ant.*
 Domine, tu mihi lavas pedes. Respondit Jesus, et
 dixit ei : Et si non laveris tibi pedes, non habebis
 partem mecum. *Ant.* Domine, non tantum pedes,
 sed et manus et caput. *Ant.* Vos vocatis me Magister
 et Domine. *Ant.* Mulier quæ erat in civitate pecca-
 trix. *Ant.* Maria autem unxit pedes Jesu. *Ant.* Con-
 gregavit nos Christus ad glorificandum seipsum. Re-
 ple, Domine, et animas nostras sancto Spiritu, al-
 lelulia.

HYMNI A BEATO GREGORIO PAPA CONSCRIPTI

E DOMINICO.

O NOCTURNUM.

dierum omnium
 is exstat conditus,
 urgens conditor
 victa, liberat.

ocul torporibus,
 omnes ocus,
 æramus pium
 etam novimus.

s preces ut audiat,
 extram porrigat,
 sordibus
 rum sedibus.

que sacratissimo
 tempore
 is psallimus,
 s muneret.

unc, paterna claritas,
 nus affatim,
 sordidans,
 ctus noxius.

ia sit vel lubrica
 ostri corporis,
 verni ignibus
 nur acrius.

Redemptor, quæsumus
 ostra diluas,
 nis commoda
 ne conferas.

rnis actu exsules,
 cœlibes,
 mur cernui,
 nus gloriæ.

, Pater piissime,
 mpar Unice,
 i Paracleto
 r omne sæculum.

ALIUS.

surgentes, vigilemus
 [omnes :
 'salmis meditemur, at-
 [que
 s Domino canamus
 er Hymnos.

Regi pariter canentes,
 nctis mereamur aulam
 i, simul et beatam
 e vitam.

t hoc nobis Deitas beata
 lati, pariterque sancti
 jus reboat in omni
 i mundo. Amen.

AD LAUDES.

1. Ecce jam noctis tenuatur um-
 [bra,

Lucis aurora rutilans coruscat :
 Nisibus totis rogemus omnes
 Cunctipotentem

2. Ut Deus noster miseratus

[omnem
 Pellat languorem, tribuat salutem,
 Donet et nobis pietate Patris
 Regna polorum.

3. Præstet hoc nobis Deitas
 beata, ut supra.

AD VESPERAS.

1. Lucis Creator optime,
 Lucem dierum proferens,
 Primordiis lucis novæ
 Mundi parans originem.
2. Qui mane junctum vesperi
 Diem vocari præcipis,
 Tetrum chaos illabatur,
 Audi preces cum fletibus.
3. Ne mens gravata crimine
 Vitæ sit exsul munere,
 Dum nil perenne cogitat,
 Seseque culpæ illigat.
4. Cœlorum pulset intimum,
 Vitale tollat præmium,
 Vitemus omne noxium.
 Purgemus omne pessimum.

IN QUADRAGESIMA.

AD NOCTURNUM.

1. Clarum decus jejunii
 Monstratur orbi cœlitus,
 Quod Christus auctor omnium
 Cibis dicavit abstinens.
2. Hoc, Moyses charus Deo,
 Legisque lator factus est,
 Hoc Eliam per aera
 Curru levavit igneo.
3. Hinc Daniel mysteria
 Victor leonum viderat,
 Per hoc amicus intimus
 Sponsi Joannes claruit.
4. Hæc nos sequi dona, Deus,
 Exempla parcimonie ;
 Tu robur auge mentium,
 Dans Spiritale gaudium. Amen.

AD VESPERAS.

1. Audi, benigne conditor,
 Nostras preces cum fletibus
 In hoc sacro jejunio
 Fusas quadragenario.
2. Scrutator alme cordium,
 Infirma tu scis virium ;
 Ad te reversis exhibe
 Remissionis gratiam.
3. Multum quidem peccavimus :
 Sed parce confitentibus ;
 Ad nominis laudem tui
 Confer medelam languidis.
4. Sic corpus extra conteri
 Dona per abstinenciam,
 Jejuset ut mens sobria
 A labe prorsus criminum.
5. Præsta, beata Trinitas,
 Concede, simplex Unitas,
 Ut fructuosa sint tuis
 Jejuniarum munera.

IN DOMINICA.

PALMARUM.

1. Magno salutis gaudio
 Lætetur omne sæculum,
 Jesus Redemptor omnium
 Sanavit orbem languidum.
2. Sex ante Paschæ ferias
 Advenit in Bethaniam,
 Ubi pie post triduum
 Resuscitavit Lazarum.
3. Nardi Maria pistici
 Sumpsit libram mox optimi,
 Unxit beatos Domini
 Pedes rigando lacrymis.
4. Post hæc jugalis asinæ
 Jesus supernus arbiter
 Pullo sedebat : inclytam
 Pergebat Jerosolymam.
5. O quam stupenda pietas,
 Mira Dei clementia !
 Sessor aselli fieri
 Dignatur auctor sæculi.
6. Ramos virentes sumpserat
 Palma recisos tenera,
 Turba præcessit obviam
 Regi perenni plurima.
7. Honor, virtus, imperium
 Sit Trinitati unicæ,
 Patri, Nato, Paracleto
 Per infinita sæcula. Amen.

IN PASSIONE.

DOMINI.

1. Rex Christe factor omnium,
 Redemptor et credentium,
 Placare votis supplicum,
 Te laudibus colentium.
2. Cujus benigna gratia
 Crucis per alma vulnera,